

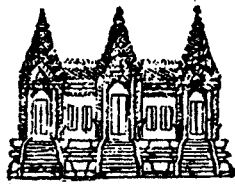
ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គីច័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯង ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ទឹកសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បានណា ។

www.5000-years.org

ព្រះ
ព្រះបិណ្ឌបិណ្ឌ
និង
សេចក្តីប្រែប្រួលនានាខ្មែរ
សុត្តន្តបិណ្ឌ
សំយុត្តនិកាយ និទានចក្ក
បច្ចុប្បន្ន
៣២

លោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនាសមណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស.២៥០៦

សត្វនបិដកេ
១១១

សំយត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បត្តតោ ភាគោ

ជាតសំយត្តំ

តានិទានវគ្គោ

[១] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... ជាតុនាទត្តំ វេ ភិក្ខុវេ
ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ
កាសិស្សាមីតិ ។ ឃី កន្លតិ ខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ
បច្ចុស្សសំ ។

[២] កកវា ឯតទវេថ កកមញ្ច ភិក្ខុវេ ជាតុនា-
ទត្តំ ។ ចក្កុជាតុ រូបជាតុ ចក្កុវិញ្ញាណជាតុ សោតជាតុ
សទ្ធាជាតុ សោតវិញ្ញាណជាតុ យានជាតុ កន្ធាជាតុ

សត្តនិបិដក
១៣១

សំយត្តនិកាយ និទានវគ្គ

បឋត្តភាគ
១៤

ណាតសំយត្ត

តានត្តវគ្គ
១៥

(១) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែង នូវធាតុមាន
សភាពផ្សេងគ្នា ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបូរស្តាប់នូវធាតុមាន
សភាពផ្សេងគ្នានោះ បូរធ្វើទុកកងចិត្តឲ្យអ្នក តថាគតនឹងសំដែង ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណាព្រះអង្គ ។

(២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ដូចម្តេច ។ ចក្ខុធាតុ រូបធាតុ ចក្ខុវិញ្ញាណ-
ធាតុ សោតធាតុ សធុធាតុ សោតវិញ្ញាណធាតុ យានធាតុ គន្ធុធាតុ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

យានវិញ្ញាណានុ ជីវិតានុ រសានុ ជីវិតវិញ្ញាណ-

នានុ កាយានុ ដោដ្ឋព្វានុ កាយវិញ្ញាណានុ

មនោនុ ធម្មានុ មនោវិញ្ញាណានុ ។ ឥទំ វុច្ចតិ

ភិក្ខុវេ ទានុនានុនំ ។ បវេមំ ។

[៣] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកវា ...

ទានុនានុនំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានុនំ ។

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ទានុនានុនំ ។ ចក្កានុ សោ-

តានុ យានានុ ជីវិតានុ កាយានុ មនោនុ ។

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ទានុនានុនំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

យានវិញ្ញាណធាតុ ជីវ្ហធាតុ រសធាតុ ជីវ្ហវិញ្ញាណធាតុ កាយធាតុ

ដៅដេតធាតុ កាយវិញ្ញាណធាតុ មនោធាតុ ធម្មធាតុ មនោវិញ្ញាណ-

ធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

ចប់សូត្រ ទី ១ ។

[៣] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុង

ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ផស្សៈ មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុ មាន

សភាពផ្សេងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុធាតុ សោតធាតុ យានធាតុ ជីវ្ហធាតុ កាយ-

ធាតុ មនោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមាន

សភាពផ្សេងគ្នា ។

ធាតុសំយុត្តស្ស ពានត្តវគ្គ ធាតុពានត្ត

(៤) កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្តំ បដិច្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ធម្មនានត្តំ ។ ចក្កុធាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ចក្កុសម្មស្សោ សោតធាតុំ បដិច្ច ... យានធាតុំ
 បដិច្ច... ជីវាធាតុំ បដិច្ច... កាយធាតុំ បដិច្ច ... មនោ-
 ធាតុំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោសម្មស្សោ ។ ឃីរំ ខោ
 ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានត្តំ ។
 ទុតិយំ ។

(៥) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា... ធាតុ-
 នានត្តំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានត្តំ លោ-
 ធម្មនានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធាតុនានត្តំ ។ កត-
 មញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្តំ ។ ចក្កុធាតុ ។ បេ ។ ម-
 លោធាតុ ។ ឥទំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្តំ ។

ធាតុសំយុត្ត ធាតុវិគ្គ ធាតុមានសភាពផ្សេងៗ

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុ មានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុធាតុ ព្រោះអាស្រ័យសោតធាតុ ... ព្រោះអាស្រ័យយានធាតុ ... ព្រោះអាស្រ័យជីវ្ហធាតុ ... ព្រោះអាស្រ័យកាយធាតុ ... មនោសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

(៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសារត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុធាតុ ។ វេ ។ មនោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៦] កកមញ្ច ភិក្ខុវេ ជានុនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ជស្សនានន្តំ វោ ជស្សនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ជានុនានន្តំ ។ ចក្កុជានុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ចក្កុសម្មស្សោ វោ ចក្កុសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ចក្កុជានុ ។ បេ ។ មនោជានុំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោ-
 សម្មស្សោ វោ មនោសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោ-
 ជានុ ។ ឃរិ ខោ ភិក្ខុវេ ជានុនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ជស្សនានន្តំ វោ ជស្សនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ជានុនានន្តន្តំ ។ តតិយំ ។

[៧] សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... តក្រ ខោ ភកកវា ... ជានុ-
 នានន្តំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជស្សនានន្តំ ជស្សនា-
 នន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ វេននានានន្តំ ។ កកមញ្ច ភិក្ខុវេ
 ជានុនានន្តំ ។ ចក្កុជានុ ។ បេ ។ មនោជានុ ។ ឥទិ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ជានុនានន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុធាតុ មិនមែនចក្ខុធាតុកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុសម្ព័ស្សទេ ។ បេ ។ មនោសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោធាតុ មិនមែនមនោធាតុកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោសម្ព័ស្សទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(៧) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុធាតុ ។ បេ ។ មនោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

ធាតុសំយុង្គស្ស ពាន្តវគ្គ ធាតុពាន្ត

[៨] កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនាទត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

ដស្សនាទត្តំ ដស្សនាទត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនា-

នាទត្តំ ។ ចក្កុណតំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុ-

សម្មស្សោ ចក្កុសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុសម្ម-

ស្សជា វេទនា ។ បេ ។ មនោណតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

មនោសម្មស្សោ មនោសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោ-

សម្មស្សជា វេទនា ។ ឃី ខោ ភិក្ខុវេ ធាតុនាទត្តំ

បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ដស្សនាទត្តំ ដស្សនាទត្តំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ វេទនានាទត្តនំ ។ ចតតំ ។

ធាតុសំយុត្ត ធាតុត្រីក្ខ ធាតុមានសភាពផ្សេង ។

(៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេង
 គ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុសម្ព័ស្ស កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុធាតុ
 វេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ព័ស្ស ក៏កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុ-
 សម្ព័ស្ស ។ បេ ។ មនោសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោធាតុ
 វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្ព័ស្ស ក៏កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោ-
 សម្ព័ស្ស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេង
 គ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

(៧) សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភក្កវា... ជាតុ-

នានត្ថំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានត្ថំ ធម្ម-

នានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនានានត្ថំ លោ វេទនានា-

នត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានត្ថំ លោ ធម្មនានត្ថំ

បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជាតុនានត្ថំ ។ កកមញ្ច ភិក្ខុវេ

ជាតុនានត្ថំ ។ ចក្កុជាតុ ។ បេ ។ មលោជាតុ ។ ឥទ្ធ

វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ជាតុនានត្ថំ ។

(១០) កកមញ្ច ភិក្ខុវេ ជាតុនានត្ថំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានត្ថំ ធម្មនានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

វេទនានានត្ថំ លោ វេទនានានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

ធម្មនានត្ថំ លោ ធម្មនានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជាតុ-

នានត្ថំ ។ ចក្កុជាតុ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុ-

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈ
 មានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យវេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេង
 គ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាទេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ចក្ខុធាតុ
 ។ លេ ។ មនោធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា ។

[១០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាព
 ផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែន
 ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ពាក្យសំយុង្គស្ស ពានត្តវត្ត ពាក្យពានត្តំ

សម្មស្សោ ចក្កសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ក-
សម្មស្សជា វេទនា លោ ចក្កសម្មស្សជំ វេទនំ បដិច្ច
ឧប្បជ្ជតិ ចក្កសម្មស្សោ លោ ចក្កសម្មស្សំ បដិច្ច
ឧប្បជ្ជតិ ចក្កជាតុ ។ បេ ។ មនោជាតិ បដិច្ច
ឧប្បជ្ជតិ មនោសម្មស្សោ មនោសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្ប-
ជ្ជតិ មនោសម្មស្សជា វេទនា លោ មនោសម្មស្សជំ
វេទនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោសម្មស្សោ លោ មនោ-
សម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោជាតុ ។ ឃី ខោ
ភិក្ខុវេ ជាតុនានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជស្សនានត្តំ
ជស្សនានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនាពានត្តំ លោ
វេទនាពានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជស្សនានត្តំ លោ ជស្ស-
នានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជាតុនានត្តន្តំ ។ បញ្ចមំ ។

ធាតុសំយុត្ត ឆានត្តវិគ្គ ធាតុមានសភាពផ្សេងៗ

ចក្ខុសម្ពុស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុធាតុ វេទនាដែលកើតអំពី
 ចក្ខុសម្ពុស្សក៏កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុសម្ពុស្ស មិនមែនចក្ខុ-
 សម្ពុស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ពុស្ស មិន
 មែនចក្ខុធាតុកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចក្ខុសម្ពុស្សទេ ។ បេ ។ មនោ-
 សម្ពុស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោធាតុ វេទនាដែលកើតអំពី
 មនោសម្ពុស្សក៏កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោសម្ពុស្ស មិនមែនមនោ-
 សម្ពុស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនា ដែលកើតអំពីមនោសម្ពុស្ស
 មិនមែនមនោធាតុកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យមនោសម្ពុស្សទេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមាន
 សភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈ មានសភាពផ្សេងគ្នា
 យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិយស្ស និទានវគ្គោ

[១១] សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

ធាតុនានត្ថំ វោ ភិក្ខុវេ ទេសិស្សាមំ តំ សុណាថ...

កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្ថំ ។ រូបធាតុ សធុធាតុ

កន្ធុធាតុ រសធាតុ ដោជ្ជត្ថធាតុ ជម្មធាតុ ។ ឥន្ទ

វច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ធាតុនានត្ថំ ។ ធម៌ំ ។

[១២] សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

ធាតុនានត្ថំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានត្ថំ

សញ្ញានានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនានត្ថំ សង្កប្ប-

នានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធន្ធុនានត្ថំ ធន្ធុនានត្ថំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ បរិទ្ធក្រមនានត្ថំ បរិទ្ធក្រមនានត្ថំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ បរិយេសនានានត្ថំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១១) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតនឹងសំដែងនូវធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយចូរស្តាប់ នូវធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នានោះ... ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ រូបធាតុ សធុធាតុ
 គន្ធុធាតុ រសធាតុ ផោដ្ឋព្វធាតុ ធម្មធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

(១២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈ (សេចក្តីគ្រិះរិះ) មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ឆន្ទៈ (សេចក្តីពេញចិត្ត)
 មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា បរិច្ឆាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយ) មានសភាពផ្សេងគ្នា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិយេសនា (ការ
 វិស្វន័រក) មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិច្ឆាហៈ
 មានសភាពផ្សេងគ្នា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាព

ធាតុសំយុង្គស្ស ធាតុភ្នំ ធាតុធាតុ

ធាតុនាណតំ ។ រូបធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ។ វិនិ
វដ្តតំ ភិក្ខុវេ ធាតុនាណតំ ។

(១៣) កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនាណតំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានាណតំ សញ្ញានាណតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
សង្កប្បនាណតំ សង្កប្បនាណតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធន្ធិនាណតំ
ធន្ធិនាណតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ បរិទ្យាហានាណតំ បរិទ្យាហា-
នាណតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ បរិយេសនានាណតំ ។ រូបធាតុ
ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបសញ្ញា រូបសញ្ញា បដិច្ច
ឧប្បជ្ជតិ រូបសង្កប្បោ រូបសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
រូបចន្ទោ រូបចន្ទំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបបរិទ្យាហោ រូបបរិ-
ទ្យាហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបបរិយេសនា ។ បេ ។ ធម្មធាតុ
បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសញ្ញា ធម្មសញ្ញា បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
ធម្មសង្កប្បោ ធម្មសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មចន្ទោ

ធាតុស័យុត្ត ធាតុត្រូវគ្នា ធាតុមានសភាពផ្សេងៗ

ផ្សេងគ្នា កើតដូចម្តេច ។ រូបធាតុ ។ រោ ។ ធម្មធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

(១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិទ្ធភាពៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិទ្ធភាពៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបធាតុ រូបសង្កប្បៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងរូប) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបសញ្ញា រូបធន្ទៈ (សេចក្តីពេញចិត្តក្នុងរូប) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបសង្កប្បៈ រូបបរិទ្ធភាពៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយក្នុងរូប) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបធន្ទៈ រូបបរិយេសនា (ការវិស្វន័រករូប) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបបរិទ្ធភាពៈ ។ រោ ។ ធម្មសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មធាតុ ធម្មសង្កប្បៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងធម៌) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសញ្ញា ធម្មធន្ទៈ (សេចក្តីពេញចិត្តក្នុងធម៌) កើតឡើង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ធម្មច្ឆន្ទំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មចរិណ្ណោហោ ធម្មចរិណ្ណោហំ

បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ ធម្មចរិយេសនា ។ ឃឹ ខោ ភិក្ខុវេ

នាតុនានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ សញ្ញានានត្ថំ សញ្ញា-

នានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ សង្កប្បនានត្ថំ សង្កប្បនានត្ថំ

បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ ធន្ទនានត្ថំ ធន្ទនានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ

ចរិណ្ណោហានានត្ថំ ចរិណ្ណោហានានត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ

ចរិយេសនានានត្ថំ ។ សត្តមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ព្រោះអាស្រ័យធម្មសង្កប្បៈ ធម្មបរិទ្យាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយ
ក្នុងធម៌) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មចន្ទៈ ធម្មបរិយេសនា (ការ
ស្វែងរកធម៌) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិទ្យាហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុ
មានសភាពផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិទ្យាហៈមានសភាពផ្សេង
គ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិយេសនា
មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិទ្យាហៈមានសភាព
ផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

ធាតុសំយក្កស្ស គាណត្ថវគ្គេ ធាតុគាណត្ថំ

(១៤) សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវំ...

ធាតុនាណត្ថំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានាណត្ថំ

សញ្ញានាណត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ បរិយេសនាណ-

នត្ថំ នោ បរិយេសនាណនត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ បរិណ្ណាហ-

នាណត្ថំ នោ បរិណ្ណាហនាណត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនាណត្ថំ

នោ ធម្មនាណត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនាណត្ថំ នោ

សង្កប្បនាណត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានាណត្ថំ នោ

សញ្ញានាណត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធាតុនាណត្ថំ ។ កកមញ្ញ

ភិក្ខុវេ ធាតុនាណត្ថំ ។ រូបធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ។

ឥទំ វត្ថុតិ ភិក្ខុវេ ធាតុនាណត្ថំ ។

ធាតុសំយុត្ត ធាតុវិគ្គ ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

(១៤) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទី
 ខោនឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា... កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ បេ ។
 បរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា...មិនមែនបរិឡោហៈមានសភាពផ្សេងគ្នា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែន
 ធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិឡោហៈមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា មិនមែនសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា
 ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។
 រូបធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៥) កតមញ្ច ភិក្ខុវេ ជាតុនានន្តំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានន្តំ សញ្ញានានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ។ ប ។ បរិយេសនានានន្តំ វោ បរិយេសនានានន្តំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ បរិឡាហនានន្តំ វោ បរិឡាហនានន្តំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធន្តនានន្តំ វោ ធន្តនានន្តំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនានន្តំ វោ សង្កប្បនានន្តំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានន្តំ វោ សញ្ញានានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជ-
 តិ ជាតុនានន្តំ ។ រូបជាតិ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 រូបសញ្ញា ។ បេ ។ ធម្មជាតិ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្ម-
 សញ្ញា ធម្មសញ្ញា បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ធម្ម-
 បរិយេសនា វោ ធម្មបរិយេសនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មបរិឡាហោ វោ ធម្មបរិឡាហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មធន្តោ វោ ធម្មធន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសង្កប្បោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

(១៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា... កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ បេ ។ បរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា... មិនមែនបរិទ្បាហៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរិទ្បាហៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបធាតុ ។ បេ។ ធម្មសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មធាតុ... កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសញ្ញា ។ បេ។ ធម្មបរិយេសនា... មិនមែនធម្មបរិទ្បាហៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិយេសនា មិនមែនធម្មចន្ទៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិទ្បាហៈ មិនមែនធម្មសង្កប្បៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មចន្ទៈ

ពាក្យសំយក្កស្ស ភានត្តវិគ្គ ពាក្យភានត្តំ

នោ ធម្មសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសញ្ញា នោ

ធម្មសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនាតុ ។ ឃី ខោ ភិក្ខុវេ

នាតុនានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានត្តំ សញ្ញា-

នានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ បរិយេសនានានត្តំ

នោ បរិយេសនានានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។

សញ្ញានានត្តំ នោ សញ្ញានានត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

នាតុនានត្តំ ។ អដ្ឋបំ ។

[១៦] សាវត្ថយំ វិហរតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

នាតុនានត្តំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានត្តំ

ធាតុសំយុង្គ ធាតុត្ថវិញ្ញ ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

មិនមែនធម្មសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសង្កប្បៈ មិនមែនធម្ម-
 ធាតុកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសញ្ញាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា... កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ បេ ។
 បរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា... មិនមែនកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 បរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ បេ ។ សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា...
 មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

(១៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះ

ឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា
 មានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

សញ្ញានានតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនានតំ សង្កប្ប-
 នានតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានតំ ធម្មនានតំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ វេទនានានតំ វេទនានានតំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ធន្តនានតំ ធន្តនានតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បរិទ្យាហនានតំ បរិទ្យាហនានតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បរិយេសនានានតំ បរិយេសនានានតំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 លាភនានតំ ។ កកតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនានតំ ។
 រូបធាតុ ។ បេ ។ ធម្មធាតុ ។ ឥន្ទ រុក្ខតិ ភិក្ខុវេ
 ធាតុនានតំ ។

(១៧) កកតមញ្ច ភិក្ខុវេ ធាតុនានតំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានតំ ។ បេ ។ បរិយេសនានានតំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ លាភនានតំ ។ រូបធាតុ ភិក្ខុវេ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ រូបសញ្ញា រូបសញ្ញា បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូប-

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានស-
 ភាពផ្សេងគ្នា ផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា វេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា ឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យវេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិឡាហៈមានសភាពផ្សេងគ្នា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា បរិយេសនាមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិឡាហៈមានសភាពផ្សេង
 គ្នា លាភមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនា
 មានសភាពផ្សេងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុ មានសភាព
 ផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ រូបធាតុ ។ វេ ។ ធម្មធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ វេ ។ កើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនា មានសភាពផ្សេងគ្នា ។ វេ ។ លាភមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបសញ្ញាកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យរូបធាតុ រូបសង្កប្បៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបសញ្ញា

ពាក្យសំយុង្គស្ស ពានត្តវគ្គ ពាក្យពានត្ត

សង្កប្បោ រូបសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបសម្មស្សោ
 រូបសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបសម្មស្សជា វេទនា
 រូបសម្មស្សដំ វេទនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបច្ចនោ រូបច្ចនំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបបរិឡាហោ រូបបរិឡាហំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ រូបបរិយេសនា រូបបរិយេសនំ បដិច្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ រូបលាភោ ។ បេ ។ ធម្មនាតិ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មសញ្ញា ធម្មសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសង្ក-
 ប្បោ ធម្មសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសម្មស្សោ
 ធម្មសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសម្មស្សជា វេទនា
 ធម្មសម្មស្សដំ វេទនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មច្ចនោ ធម្មច្ចនំ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបរិឡាហោ ធម្មបរិឡាហំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបរិយេសនា ធម្មបរិយេសនំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មលាភោ ។ ឃី ខោ ភិក្ខុវេ ជានុនានត្តិ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានានត្តិ សញ្ញានានត្តិ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ បរិយេសនានានត្តិ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 លាភនានត្តិ ។ ជវមំ ។

ធាតុស័យុត្ត ធាតុវត្ថុ ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

រូបសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបសង្កប្បៈ វេទនាដែលកើតអំពី
 រូបសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបសម្ព័ស្ស រូបច្ឆន្ទៈកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យវេទនាដែលកើតអំពីរូបសម្ព័ស្ស រូបបរិឡាហៈកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យរូបច្ឆន្ទៈ រូបបរិយេសនាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូប-
 បរិឡាហៈ រូបលាកកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបបរិយេសនា ។ បេ ។
 ធម្មសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មធាតុ ធម្មសង្កប្បៈកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យធម្មសញ្ញា ធម្មសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្ម-
 សង្កប្បៈ វេទនាដែលកើតអំពីធម្មសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ធម្មសម្ព័ស្ស ធម្មច្ឆន្ទៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាកើតអំពីធម្ម-
 សម្ព័ស្ស ធម្មបរិឡាហៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មច្ឆន្ទៈ ធម្មបរិយេ-
 សនាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិឡាហៈ ធម្មលាកកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិយេសនា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាមាន
 សភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា កើត
 ឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ។ បេ ។ លាកមាន
 សភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនា មានសភាព
 ផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៨] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវា... ជា-

តុនា នត្តំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញា នា នត្តំ សញ្ញា-

នា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនា នត្តំ ដស្ស... វេទនា...

ឆន្ទ... បរិឡាហ... បរិយេសនា នា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជ-

តិ លាភនា នត្តំ នោ លាភនា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

បរិយេសនា នា នត្តំ នោ បរិយេសនា នា នត្តំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ បរិឡាហនា នត្តំ នោ បរិឡាហនា នត្តំ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ ឆន្ទនា នត្តំ វេទនា... ដស្ស... សង្កប្ប...

សញ្ញា នា នត្តំ នោ សញ្ញា នា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ជានុ-

នា នត្តំ ។ កេតមញ្ច ភិក្ខុវេ ជានុនា នត្តំ ។ រូបជានុ

។ បេ ។ ធម្មជានុ ។ ឥទំ វច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ជានុនា នត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញា
 មានសភាពផ្សេងគ្នា លោកមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអា
 ស្រ័យផស្សៈ... វេទនា.. ឆន្ទៈ...បរិឡោហៈ... បរិយេសនាមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា មិនមែនបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអា
 ស្រ័យលោកមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនបរិឡោហៈមានសភាពផ្សេង
 គ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែន
 ឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិឡោហៈមានសភាព
 ផ្សេងគ្នា វេទនា... ផស្សៈ... សង្កប្បៈ... សញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា...
 មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមាន
 សភាពផ្សេងគ្នាទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធាតុមានសភាពផ្សេង
 គ្នា តើដូចម្តេច ។ រូបធាតុ ។ រោ ។ ធម្មធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះហៅថា ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា ។

ធាតុសំយុត្តស្ស គានត្តវិទ្ធី ធាតុគានត្ត

(១៧) កកតមញ្ច កិក្ខុវេ ធាតុនា នត្តំ បដិច្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សញ្ញា នា នត្តំ សញ្ញា នា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សង្កប្បនា នត្តំ ធម្ម... វេទនា... ធន្ត... បរិឡាហ...
 បរិយេសនា... លាភនា នត្តំ វោ លាភនា នត្តំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ បរិយេសនា នា នត្តំ បរិឡាហ... ធន្ត... វេទនា...
 ធម្មនា នត្តំ វោ សង្កប្បនា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញា-
 នា នត្តំ វោ សញ្ញា នា នត្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធាតុនា-
 នត្តំ ។ រូបធាតុំ កិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ រូបសញ្ញា
 ។ បេ ។ ធម្មធាតុំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសញ្ញា
 ធម្មសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ បេ ។ ធម្មបរិយេស-
 នា ធម្មបរិយេសនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មលាភោ
 វោ ធម្មលាភំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបរិយេសនា
 វោ ធម្មបរិយេសនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មបរិឡាហោ

ធាតុសំយុង្គ ធាតុវិញ្ញាណ ធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា

(១៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើត
ឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈមានសភាព
ផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា ផស្សៈ...
វេទនា...ធន្ទៈ... បរិឡាហៈ... បរិយេសនា... លាភមានសភាពផ្សេងគ្នា
មិនមែនបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យលាភ
មានសភាពផ្សេងគ្នា បរិឡាហៈ... ធន្ទៈ... វេទនា... ផស្សៈមានសភាព
ផ្សេងគ្នា មិនមែនសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
សង្កប្បៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ រូបសញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូបធាតុ ។ បេ។ ធម្ម-
សញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មធាតុ... កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
ធម្មសញ្ញា ។ បេ។ ធម្មបរិយេសនា... ធម្មលាភកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
ធម្មបរិយេសនា មិនមែនធម្មបរិយេសនាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្ម-
លាភ មិនមែនធម្មបរិឡាហៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិយេសនា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានិកោ

នោ ធម្មបរិទ្ធាហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មត្ថោ នោ
 ធម្មត្ថំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសម្មស្សជំ វេទនា
 នោ ធម្មសម្មស្សជំ វេទនំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មស-
 ម្មស្សោ នោ ធម្មសម្មស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសង្កប្បោ
 នោ ធម្មសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មសញ្ញា
 នោ ធម្មសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនាតុ ។ ឃីរិ
 ខោ ភិក្ខុវេ នាតុនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញានា-
 នន្តំ សញ្ញានានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនានន្តំ
 ធម្មស្ស... វេទនា... ធម្ម... បរិទ្ធាហា... បរិយេសនា...
 លាភនានន្តំ នោ លាភនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ បរិ-
 យេសនានានន្តំ នោ បរិយេសនានានន្តំ បដិច្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ បរិទ្ធាហានានន្តំ នោ បរិទ្ធាហានានន្តំ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មនានន្តំ នោ ធម្មនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 វេទនានានន្តំ នោ វេទនានានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ធម្មស-
 នានន្តំ នោ ធម្មសនានន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សង្កប្បនានន្តំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មិនមែនធម្មច្នៃកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មបរិទ្យាហៈ មិនមែនវេទនា
 ដែលកើតអំពីធម្មសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មច្នៃ មិនមែន
 ធម្មសម្ព័ស្សកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាកើតអំពីធម្មសម្ព័ស្ស មិន
 មែនធម្មសង្កប្បកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសម្ព័ស្ស មិនមែនធម្ម-
 សញ្ញាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធម្មសង្កប្ប មិនមែនធម្មធាតុកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យធម្មសញ្ញាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាមានសភាព
 ផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នា សង្កប្បៈ
 មានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេង
 គ្នា ផស្សៈ... វេទនា... ឆន្ទៈ... បរិទ្យាហៈ... បរិយេសនា... លោក
 មានសភាពផ្សេងគ្នា... មិនមែនបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យលោកមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនបរិទ្យាហៈមានសភាព
 ផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិន
 មែនឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបរិទ្យាហៈមាន
 សភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនវេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យឆន្ទៈមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនសង្កប្បៈ
 មានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នា

ធាតុសំយុត្តស្ស តានត្តវិគ្គោ ទុក្ខានំ

នោ សង្កប្បនា នត្តំ ទុប្បជ្ជតិ សញ្ញា នា នត្តំ នោ
សញ្ញា នា នត្តំ បដិច្ច ទុប្បជ្ជតិ ជាតុនា នត្តន្តំ ។ ទសមី ។

តានត្តវិគ្គោ បរមោ ។

តិស្ស ទុក្ខានំ

ជាតុសម្មស្សញ្ញា នោ ចេតិ

វេទនា អបវេ ទុវេ

ឯតិ អជ្ឈតបញ្ចកិ

ជាតុសញ្ញា ច នោ ចេតិ

សស្សស្ស អបវេ ទុវេ

ឯតិ ពាហិវបញ្ចកិ ។

ធាតុស័យុត្ត ឆានត្តវគ្គ ឧទ្ទាន

មិនមែនសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យសង្កប្បៈ
មានសភាពផ្សេងគ្នា មិនមែនធាតុមានសភាពផ្សេងគ្នាកើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យសញ្ញាមានសភាពផ្សេងគ្នា យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី១០ ។

ចប់ ឆានត្តវគ្គ ទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃសីលវិញ្ញាណក្កិ

សំដែងអំពីធាតុ១ អំពីសម្ផស្ស១ អំពីធាតុមានសភាពផ្សេង
គ្នា មិនអាស្រ័យនូវផស្សៈមានសភាពផ្សេងគ្នាជាដើម១ អំពី
វេទនាមានសភាពផ្សេងគ្នា អាស្រ័យនូវផស្សៈមានសភាព
ផ្សេងគ្នា មានពីរលើក នេះហៅថា បញ្ចកៈខាងក្នុង អំពី
ធាតុ១ អំពីសញ្ញា១ អំពីបរិឡោហៈមានសភាពផ្សេងគ្នា
មិនអាស្រ័យនូវបរិយេសនាមានសភាពផ្សេងគ្នាជាដើម ១
អំពីផស្សៈមានពីរលើក នេះហៅថា បញ្ចកៈខាងក្រៅ ។

សត្វជាតិវគ្គ

(២០) សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខេ ភកវ... ។

សត្វមា ភិក្ខុវេ ជាតុយោ ។ តតមា សត្វ ។ អាភាជាតុ

សុភាជាតុ អាតោសា នញ្ញាយតននជាតុ វិញ្ញាណញ្ញាយ-

តននជាតុ អាតិញ្ញាណាយតននជាតុ លេសញ្ញាណសញ្ញា-

យតននជាតុ សញ្ញាវេទយិតនននជាតុ ។ ឥមា ខេ

ភិក្ខុវេ សត្វ ជាតុយោតិ ។ ឃី វុត្តេ អញ្ញតនេ ភិក្ខុ

ភកវន្តំ ឯតនេវេន យា បាយំ ភន្តេ អាភាជាតុ យា

ច សុភាជាតុ យា ច អាតោសា នញ្ញាយតននជាតុ យា

ច វិញ្ញាណញ្ញាយតននជាតុ យា ច អាតិញ្ញាណាយតន-

ននជាតុ យា ច លេសញ្ញាណសញ្ញាយតននជាតុ យា ច

សញ្ញាវេទយិតនននជាតុ ឥមា ន ខេ ភន្តេ ជាតុ-

យោ កី ចជិត្ត ចញ្ញាយន្តិតិ ។

សត្វណាតវិត្ត

(២០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង

ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ធាតុទាំងឡាយនេះ មាន៧ប្រការ ។ ធាតុទាំង៧ប្រការ តើដូច

ម្តេចខ្លះ ។ អាភាធាតុ ១ សុភាធាតុ ១ អាភាសានញាយតនធាតុ ១

វិញ្ញាណញាយតនធាតុ ១ អាកិញ្ញញាយតនធាតុ ១ នៅសញ្ញានាសញ្ញា-

យតនធាតុ ១ សញ្ញាវេយ្យតនិរោធាតុ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ

ឯង ធាតុ៧ប្រការ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះ

ហើយ ភិក្ខុមួយរូប ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏បរិវេន ធាតុដែលហៅថា អាភាធាតុក្តី សុភាធាតុក្តី អាភា-

សានញាយតនធាតុក្តី វិញ្ញាណញាយតនធាតុក្តី អាកិញ្ញញាយតនធាតុ

ក្តី នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនធាតុក្តី សញ្ញាវេយ្យតនិរោធាតុក្តី បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏បម្រើន តើធាតុទាំងនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យអ្វី ។

ធាតុសំយុង្គស្ស សត្តធាតុវគ្គេ អារកាធាតុវិ

(២០) យាយំ ភិក្ខុ អារកាធាតុ អយំ ធាតុ អន្ទ-
 ការំ បដិច្ច បញ្ញាយតិ ។ យាយំ ភិក្ខុ សុភាធាតុ
 អយំ ធាតុ អស្មកំ បដិច្ច បញ្ញាយតិ ។ យាយំ ភិក្ខុ
 អាកាសានញ្ញាយតនធាតុ អយំ ធាតុ រូបំ បដិច្ច
 បញ្ញាយតិ ។ យាយំ ភិក្ខុ វិញ្ញាណញ្ញាយតនធាតុ
 អយំ ធាតុ អាកាសានញ្ញាយតនំ បដិច្ច បញ្ញាយតិ ។
 យាយំ ភិក្ខុ អាកិញ្ញញ្ញាយតនធាតុ អយំ ធាតុ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ បដិច្ច បញ្ញាយតិ ។ យាយំ
 ភិក្ខុ ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនធាតុ អយំ ធាតុ អ-
 កិញ្ញញ្ញាយតនំ បដិច្ច បញ្ញាយតិ ។ យាយំ ភិក្ខុ
 សញ្ញាវេទយតនំ រោធាធាតុ អយំ ធាតុ និរោធំ បដិច្ច
 បញ្ញាយតិ ។ យា ចាយំ កន្លៃ អារកាធាតុ យា ច
 សុភាធាតុ យា ច អាកាសានញ្ញាយតនធាតុ យា ច
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនធាតុ យា ច អាកិញ្ញញ្ញាយតនធាតុ
 យា ច ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនធាតុ យា ច សញ្ញា-
 វេទយតនំ រោធាធាតុ ឥមា នុ ខោ កន្លៃ ធាតុយោ
 កេយំ សមាបត្តិ បត្តញ្ញតិ ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវិគ្គ អាភាធាតុនាដើម

(២១) ព្រះមានព្រះភាគគ្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ធាតុដែល
 ហៅថា អាភាធាតុ (ស្មីបូពន្ធិ) នេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ឆឺត ។ ម្នាលភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា សុភាធាតុនេះ ប្រាកដឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យអសុភ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា អាភាសា-
 នញ្ចាយតនធាតុនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យរូប ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ធាតុដែលហៅថា វិញ្ញាណញ្ចាយតនធាតុនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យអាភាសានញ្ចាយតនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា
 អាកិញ្ចញ្ចាយតនធាតុនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យវិញ្ញាណញ្ចា-
 យតនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតន-
 ធាតុនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យអាកិញ្ចញ្ចាយតនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ធាតុដែលហៅថា សញ្ញាវេទយតនិរោធធាតុនេះ ប្រាកដឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យនិរោធ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធាតុដែលហៅថា អាភាធាតុក្តី សុភាធាតុក្តី អាភាសានញ្ចាយតន-
 ធាតុក្តី វិញ្ញាណញ្ចាយតនធាតុក្តី អាកិញ្ចញ្ចាយតនធាតុក្តី នេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនធាតុក្តី សញ្ញាវេទយតនិរោធធាតុក្តី បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ធាតុទាំងនេះ ឈ្មោះថាជាសមាបត្តិអ្វី ដែលបុគ្គលគប្បីដល់ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២២) យោ ចាយំ ភិក្ខុំ អាភាជានុ យោ ច សុភា-
 ជានុ យោ ច អាភាសានញ្ចាយននជានុ យោ ច វិញ្ញា-
 ណញ្ចាយននជានុ យោ ច អាភិញ្ញញ្ចាយននជានុ នមា
 ជានុ យោ សញ្ញាសមាបត្តិ បត្តញ្ញា ។ យោយំ ភិក្ខុ
 នេវសញ្ញានសញ្ញាយននជានុ អយំ ជានុ សម្មាសម្មាស-
 សសមាបត្តិ បត្តញ្ញា ។ យោយំ ភិក្ខុ សញ្ញាវេទយិត-
 និរោធដានុ អយំ ជានុ និរោធសមាបត្តិ បត្តញ្ញាតិ ។
 បមំ ។

(២៣) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...
 សនិទានំ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ឈតិ កាមវិតក្កោ នោ អនិទានំ
 សនិទានំ ឧប្បជ្ឈតិ ព្យាចានវិតក្កោ នោ អនិទានំ ស-
 និទានំ ឧប្បជ្ឈតិ វិហ័សាវិតក្កោ នោ អនិទានំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២២) ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ធាតុដែលហៅ
 ថា អាត្មាធាតុក៏ សុភាធាតុក៏ អាត្មាសាសញ្ញាយតនធាតុក៏ វិញ្ញាណ-
 ញ្ញាយតនធាតុក៏ អាកិញ្ញាញ្ញាយតនធាតុក៏ ធាតុទាំងនេះ ឈ្មោះថា
 សញ្ញាសមាបត្តិ ដែលបុគ្គលគប្បីដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា
 នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនធាតុនេះ ឈ្មោះថាសង្ខារវិសេសសមាបត្តិ
 ដែលបុគ្គលគប្បីដល់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ធាតុដែលហៅថា សញ្ញាវេទយិត-
 និរោធាតុនេះ ឈ្មោះថានិរោធសមាបត្តិ ដែលបុគ្គលគប្បីដល់ ។
 ចប់សូត្រ ទី ១ ។

(២៣) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...
 ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ កាមវិតក្កៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាម) ប្រកបដោយហេតុ ទើប
 កើតឡើងបាន មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ ព្យាបាទវិតក្កៈ (សេចក្តីត្រិះរិះ
 ក្នុងការព្យាបាទ) ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែន
 ជាមិនមានហេតុទេ វិហីសាវិតក្កៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការបៀតបៀន)
 ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើងបាន មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ ។

ធាតុសំយុត្តស្ស សត្តន្តកថាខណ្ឌ កថាបិដកទិដ្ឋក្ខន្តិ

(២៤) កថញ្ច ភិក្ខុវេ សនិទានំ ឧប្បជ្ឈតិ កាម-
 វិតក្កោ លោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ឈតិ ព្យាហានវិ-
 តក្កោ លោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ឈតិ វិហីសាវិ-
 តក្កោ លោ អនិទានំ ។ កាមធាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ កាមសញ្ញា កាមសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ
 កាមសង្កប្បោ កាមសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ កា-
 មច្ចន្តោ កាមច្ចន្តំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ កាមបរិទ្បាហោ
 កាមបរិទ្បាហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ កាមបរិយេសនា ។
 កាមបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ បរិយេសមាលោ អស្សុតវា
 បុដ្ឋន្តោ តីហំ វាលេហិ មិច្ឆា បដិបដ្ឋតិ កាយេន
 វាចាយ មនសា ។ ព្យាហានធាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ព្យាហានសញ្ញា ព្យាហានសង្កប្បោ... ព្យាហា-
 នច្ចន្តោ... ព្យាហានបរិទ្បាហោ... ព្យាហានបរិយេសនា ។

ធាតុសំយុត្ត សន្តធាតុវគ្គ ការកើតឡើងនៃកាមវិតក្កៈជាដើម

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកាមវិតក្កៈ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុ ព្យាបាទវិតក្កៈប្រកបដោយ ហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុ វិហឹសាវិតក្កៈប្រកប ដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាមធាតុ កាមសង្កប្បៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងកាម) កើត ឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាមសញ្ញា កាមច្នូនៈ (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាមសង្កប្បៈ កាមបរិទ្យាហៈ (សេចក្តី ក្រហល់ក្រហាយក្នុងកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាមច្នូនៈ កាម- បរិយេសនា (ការវៃស្វន់រកកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាម- បរិទ្យាហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុថុជនអ្នកមិនចេះដឹង កាលវៃស្វន់ រកនូវកាមបរិយេសនា រមែងប្រតិបត្តិខុស ដោយឋានទាំង ៣ គឺ កាយ វាចា ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ក្នុង ព្យាបាទ) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យព្យាបាទធាតុ ព្យាបាទសង្កប្បៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការព្យាបាទ) ... ព្យាបាទច្នូនៈ (សេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងការព្យាបាទ) ... ព្យាបាទបរិទ្យាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយ ព្រោះការព្យាបាទ) .. ព្យាបាទបរិយេសនា (ការវៃស្វន់រកព្យាបាទ) ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តទិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ព្យាបាទបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ បរិយេសមារោ អស្សុតវា
 បុត្តជ្ជនោ តីហិ ហំនេហិ មិន្ទា បដិបដ្ឋតិ កាយេន
 វាទាយ មនសា ។ វិហីសាណតិំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ វិហីសាសញ្ញា វិហីសាសង្កប្បោ... វិហីសា-
 ឆន្ទោ... វិហីសាបរិឡាហោ... វិហីសាបរិយេសនា ។
 វិហីសាបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ បរិយេសមារោ អស្សុតវា
 បុត្តជ្ជនោ តីហិ ហំនេហិ មិន្ទា បដិបដ្ឋតិ កាយេន
 វាទាយ មនសា ។

(២៥) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ បុរិសោ អាទិត្តំ តិ-
 ណ្យាតិំ សុត្តេ តិណាទាយេ និក្ខមេយ្យ នោ ច
 ហត្ថេហិ ច បាទេហិ ច ទិច្ចមេវ និព្វាមេយ្យ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុថុជនអ្នកមិនចេះដឹង កាលវិស្វន័រកនូវព្យាបាទ-

បរិយេសនា រមែងប្រតិបត្តិខុស ដោយឋានទាំង ៣ គឺ កាយ វាចា ចិត្ត ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិហីសាសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការបៀតបៀន)

កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យវិហីសាធាតុ វិហីសាសង្កប្បៈ (សេចក្តីគ្រិះរិះ

ក្នុងការបៀតបៀន) ... វិហីសាឆន្ទៈ (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងការបៀតបៀន)...

វិហីសាបរិឡាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយព្រោះការបៀតបៀន) ...

វិហីសាបរិយេសនា (ការវិស្វន័រកនូវការបៀតបៀន) ។ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ បុថុជនអ្នកមិនចេះដឹង កាលវិស្វន័រកនូវវិហីសាបរិយេសនា

រមែងប្រតិបត្តិខុស ដោយឋានទាំង ៣ គឺ កាយ វាចា ចិត្ត ។

(២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបុរសដាក់គប់ស្មៅ ដែល

ភ្លើងកំពុងឆេះ ទៅក្នុងព្រៃស្មៅដ៏ស្ងួត បើបុរសនោះមិនលត់ភ្លើងនោះ

ឲ្យរលត់ដោយដៃទាំងឡាយផង ដោយជើងទាំងឡាយផង ឲ្យឆាប់ទេ

ធាតុសំយុង្គស្ស សត្តន្តបិដក ទេព្ទម្មវិភង្គាទិខប្បត្តិ

ឯវត្តា ភិក្ខុវេ យេ តិណាកដ្ឋនិស្សិតា មាលា តេ អ-
 នយព្យសនំ អាចជ្ជយ្យំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យោ ហិ
 គោមិ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឧប្បជ្ជន្តិ វិសម-
 កតំ អកុសលសញ្ញំ ន ឱប្បមេវ បដហតិ វិនោទេតិ
 ព្យន្តិកោតិ អនោរំ កមេតិ សោ ទិជ្ជេវ ធម្មេ ធុក្កំ
 វិហារតិ សវិយាតិ សឧបាយាសំ សបរិទ្ធាហំ កាយស្ស
 ភេទា បរិ មរណា ធុក្កតិ ចានិកត្តំ ។

(២៦) សនិទានំ ភិក្ខុវេ ឧប្បជ្ជន្តិ ទេព្ទម្មវិភង្គោ
 នោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាហានិកត្តោ
 នោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ជន្តិ អវិហីសារិកត្តោ
 នោ អនិទានំ ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវគ្គ ការកើតឡើងនៃនេកម្មវិតក្កៈជាដើម

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅដោយស្មៅនិងឈើ មុខ
 ជាដល់នូវសេចក្តីមិនចំរើននិងការវិនាស ដោយប្រការដូច្នោះឯង មាន
 ទុបមាដូចម្តេចមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈបូព្រាហ្មណ៍ណាមួយ
 មិនលះបង់ មិនបន្ទោបង់ មិនធ្វើឲ្យវិនាស មិនឲ្យដល់នូវការមិនមាន
 នូវអកុសលសញ្ញា ដែលកើតឡើងមិនរាបសា យ៉ាងឆាប់ទេ សមណ-
 ព្រាហ្មណ៍នោះ នៅជាទុក្ខ ប្រកបដោយសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីតានតឹង ប្រកបដោយសេចក្តីក្តៅក្រហាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន លុះ
 បែកធ្លាយរាងកាយ ខាងនាយអំពីមរណៈទៅ ទុក្ខតិរិមន៍ប្រាកដ ក៏មាន
 ទុបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

(២៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេកម្មវិតក្កៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការ
 ចេញចាកកាម) ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមាន
 ហេតុទេ អព្យាបាទវិតក្កៈ (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការមិនព្យាបាទ) ប្រកប
 ដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ អវិហឹសាវិតក្កៈ
 (សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការមិនបៀតបៀន) ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង
 មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២៧) កតថញ្ច ភិក្ខុវេ សនិទានំ ឧប្បជ្ជតិ

នេត្តម្មវិតក្កោ នោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ជតិ អព្យា-

ចាទវិតក្កោ នោ អនិទានំ សនិទានំ ឧប្បជ្ជតិ អវិហី-

សាវិតក្កោ នោ អនិទានំ ។ នេត្តម្មធាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច

ឧប្បជ្ជតិ នេត្តម្មសញ្ញា នេត្តម្មសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

នេត្តម្មសង្កប្បោ នេត្តម្មសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ

នេត្តម្មចន្ទោ នេត្តម្មចន្ទំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ នេត្តម្មបរិ-

ឡាហោ នេត្តម្មបរិឡាហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ នេត្តម្មបរិ-

យេសនា ។ នេត្តម្មបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ បរិយេសមាណោ

សុតវា អរិយស្សាវកោ តិហំ ហំនេហិ សម្មា បដិប្បជ្ជតិ

កាយេន វាហាយ មនសា ។ អព្យាចាទធាតុំ ភិក្ខុវេ

បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អព្យាចាទសញ្ញា ។ បេ ។ អព្យាចា-

ទសង្កប្បោ... អព្យាចាទចន្ទោ... អព្យាចាទបរិឡាហោ...

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនេកម្មវិតក្កៈ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ អព្យាបាទវិតក្កៈប្រកបដោយ ហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ អវិហឹសាវិតក្កៈប្រកប ដោយហេតុ ទើបកើតឡើង មិនមែនជាមិនមានហេតុទេ តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេកម្មសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការចេញចាក កាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនេកម្មធាតុ នេកម្មសង្ខប្បៈ (សេចក្តី គ្រិះរិះក្នុងការចេញចាកកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនេកម្មសញ្ញា នេកម្មចន្ទៈ (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងការចេញចាកកាម) កើតឡើង ព្រោះ អាស្រ័យនេកម្មសង្ខប្បៈ នេកម្មបរិទ្យាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយក្នុង ការចេញចាកកាម) កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនេកម្មចន្ទៈ នេកម្មបរិ- យេសនា (ការស្វែងរកនូវការចេញចាកកាម) កើតឡើង ព្រោះអា- ស្រ័យនេកម្មបរិទ្យាហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលស្វែងរកនេកម្មបរិយេសនា តែងប្រតិបត្តិត្រូវ ដោយឋានទាំង ៣ យ៉ាង គឺ កាយ វចនា ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អព្យាបាទសញ្ញា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអព្យាបាទធាតុ ។ បេ ។ អព្យាបាទសង្ខប្បៈ (សេចក្តីគ្រិះរិះក្នុងការមិនព្យាបាទ)... អព្យាបាទចន្ទៈ (សេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងការមិនព្យាបាទ)... អព្យាបាទបរិទ្យាហៈ (សេចក្តីក្រហល់ក្រហាយ

នាគស័យុត្តស្ស សត្តនាគុវុត្តេ តិណ្ណក្ខបមា

អព្យាចាទបរិយេសនា ។ អព្យាចាទបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ
 បរិយេសមារោ សុតវា អរិយស្សវកោ តីហិ មា-
 នេហិ សម្មា បដិបជ្ជតិ កាយេន វាចាយ មនសា ។
 អរិហីសាធាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អរិហីសាសញ្ញា
 អរិហីសាសញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អរិហីសាសង្កប្បោ
 អរិហីសាសង្កប្បំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អរិហីសាឆន្ទោ អរិ-
 ហីសាឆន្ទំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អរិហីសាបរិទ្ធហោ អរិហី-
 សាបរិទ្ធហំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ អរិហីសាបរិយេសនា ។
 អរិហីសាបរិយេសនំ ភិក្ខុវេ បរិយេសមារោ សុតវា
 អរិយស្សវកោ តីហិ មា នេហិ សម្មា បដិបជ្ជតិ
 កាយេន វាចាយ មនសា ។

[២៨] សេយ្យថា ភិក្ខុវេ បុរិសោ អាទិត្តំ តិណ្ណក្ខំ
 សុត្តេ តិណ្ណាយេ និក្ខិបេយ្យ តមេនំ ហត្ថហិ ច
 ចានេហិ ច ខិប្បមេវ និព្វាបេយ្យ វវញ្ញំ ភិក្ខុវេ យេ
 តិណ្ណក្ខន្ធនិស្សិតា ចាលា តេ ន អនយព្យសនំ

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវគ្គ ឧបមាដោយគប់ស្មៅ

ក្នុងការមិនព្យាបាទ)... អព្យាបាទបរិយេសនា (ការវិស្វន័រកក្នុងការមិន
 ព្យាបាទ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលស្វែង
 រកអព្យាបាទបរិយេសនា តែងប្រតិបត្តិត្រូវ ដោយឋានទាំង ៣ គឺ
 កាយ វាចា ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិហឹសាសញ្ញាកើតឡើង
 ព្រោះអាស្រ័យអរិហឹសាធាតុ អរិហឹសាសង្កប្បៈកើតឡើង ព្រោះ
 អាស្រ័យអរិហឹសាសញ្ញា អរិហឹសានន្ទៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 អរិហឹសាសង្កប្បៈ អរិហឹសាបរិទ្ធាហៈកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអរិ-
 ហឹសានន្ទៈ អរិហឹសាបរិយេសនាកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអរិហឹសា-
 បរិទ្ធាហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាល
 ស្វែងរកអរិហឹសាបរិយេសនា តែងប្រតិបត្តិត្រូវ ដោយឋានទាំង ៣ គឺ
 កាយ វាចា ចិត្ត ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបុរសដាក់គប់ស្មៅ ដែល
 ភ្លើងកំពុងឆេះ ក្នុងព្រៃស្មៅដ៏ស្ងួត គប្បីលត់គប់ស្មៅនោះ ដោយដៃ
 ទាំងឡាយផង ដោយជើងទាំងឡាយផង ជាធាប៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឯពួកសត្វដែលអាស្រ័យនៅ ដោយស្មៅនិងឈើ ក៏មិនដល់ខ្ញុំសេចក្តី

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

អាចជ្ជេយ្យំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យោ ហិ កោចិ សម-
 ណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឧប្បជ្ជំ វិសមគតំ អតុស-
 លសញ្ញំ ខិប្បមេវ បដហតិ វិលោទេតិ ព្យជ្ជិតវេតិ
 អនភាវំ កមេតិ សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មសុខំ វិហរតិ អវិយាតិ
 អនុបាយាសំ អបរិទ្ធាហំ កាយស្ស ភេទា បរិ មរណា
 សុគតិ បាជិតម្លាតិ ។ ទុតិយំ ។

(២៧) ឯតំ សមយំ ភកវា ញាតិកេ វិហរតិ
 ភិញ្ញាកាវសយេ ។ តត្រ ខោ ភកវា ភិក្ខុ អា-
 មន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ
 បច្ចុស្សាសំ ។ ភកវា ឯតទវេច ជាតុំ ភិក្ខុវេ បដិច្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ ទិដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ វិតក្កោតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មិនចំរើននិងការវិនាស ដោយប្រការដូច្នោះឯង មានទម្រង់ដូចម្តេចមិញ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណព្រាហ្មណ៍ណាមួយ លះបង់ បន្ទាបបង់ ធ្វើ
 ឲ្យវិនាស ធ្វើឲ្យដល់នូវការមិនមាន នូវអកុសលសញ្ញា ដែលកើតឡើង
 មិនរាបសា យ៉ាងឆាប់ សមណព្រាហ្មណ៍នោះវែម័ងនៅជាសុខ មិនមាន
 សេចក្តីចង្អៀតបង្អស់ មិនមានសេចក្តីតានតឹង មិនមានសេចក្តីក្តៅក្រ-
 ហាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ខាងនាយអំពីមរណៈទៅ
 សុគតិវែម័ងប្រាកដ ក៏មានទម្រង់ដូច្នោះឯង ។ ចប់ សូត្រទី ២ ។

(២៧) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងមហា-
 ប្រាសាទដែលធ្វើដោយឥដ្ឋ ក្នុងស្រុករបស់ព្រះញាតិ (ទាំងពីរពួក) ។
 ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគ
 ថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ទិដ្ឋិ វិតក្កៈ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុ ។

ធាតុសំយក្កស្ស សត្តន្តបិដក អវិជ្ជាធាតុ

(៣០) ឃី វិត្ត អាយស្មា កក្កាណោ^(១) កកវន្តិ
 ឃតទិវោច យាយី កន្លៃ ទិដ្ឋិ អសម្មាសមុទ្ទេស្ត
 សម្មាសមុទ្ទាតិ អយំ នុ ខោ កន្លៃ ទិដ្ឋិ កី បដិច្ច
 បញ្ញាយតិ ។

(៣១) មហតិ ខោ ឃសា កក្កាណោ ធាតុ យទិទិ
 អវិជ្ជាធាតុ ។ ហំនិ កក្កាណោ ធាតុ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ហំនា សញ្ញា ហំនា ទិដ្ឋិ ហំនោ វិតក្កោ ហំនា
 ចេតនា ហំនា បត្តនា^(២) ហំនោ បណិដិ ហំនោ
 បុគ្គលោ ហំនា វាថា ហំនិ អាចិក្កតិ ទេសេតិ បញ្ញា-
 បេតិ បដ្ឋបេតិ វិវាតិ វិកជតិ ឧត្តាដិករោតិ ហំនា
 តស្ស្គ ឧបបត្តិ វនាមិ ។ មជ្ឈិមិ កក្កាណោ ធាតុ
 បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មជ្ឈិមា សញ្ញា មជ្ឈិមា ទិដ្ឋិ
 មជ្ឈិមោ វិតក្កោ មជ្ឈិមា ចេតនា មជ្ឈិមា បត្តនា
 មជ្ឈិមោ បណិដិ មជ្ឈិមោ បុគ្គលោ មជ្ឈិមា វាថា

១ ឱ. អាយស្មា សុទ្ធោ កក្កាយនោ ។ ម. សុទ្ធោ កក្កានោ ។ ២ បដិសាតិបិ ទិស្សតិ ។

ធាតុសំយត្ត សត្តធាតុវិគ្គ អវិជ្ជាធាតុ

[៣០] កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ព្រះករុណាមានអាយុ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទិដ្ឋិគឺសេចក្តីយល់ឃើញណា ក្នុងបុគ្គលមិនមែនជា
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ថាជាសម្មាសម្ពុទ្ធ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះទិដ្ឋិនេះ
 ប្រាកដឡើង ព្រោះអាស្រ័យអ្វី ។

[៣១] ម្ចាស់ករុណា: ធាតុដែលធំនេះ គឺអវិជ្ជាធាតុ ។ ម្ចាស់
 ករុណា: សញ្ញាដ៏ថោកទាប ទិដ្ឋិដ៏ថោកទាប វិតក្កៈថោកទាប ចេតនា
 ដ៏ថោកទាប សេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ថោកទាប សេចក្តីតាំងចិត្តដ៏ថោកទាប
 បុគ្គលដ៏ថោកទាប វាចាដ៏ថោកទាប កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុ
 ដ៏ថោកទាប តថាគតពោលថា បុគ្គលនោះ តែងប្រាប់ សំដែង
 គ្រង តំកល់ទុក បើក វែកញែក ធ្វើឲ្យរាក់ នូវអំពើដ៏ថោកទាប កំ-
 ណើតរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ថោកទាបដែរ ។ ម្ចាស់ករុណា: សញ្ញាជា
 កណ្តាល ទិដ្ឋិជាកណ្តាល វិតក្កៈជាកណ្តាល ចេតនាជាកណ្តាល
 សេចក្តីប្រាថ្នាជាកណ្តាល សេចក្តីតាំងចិត្តជាកណ្តាល បុគ្គលជា
 កណ្តាល វាចាជាកណ្តាល កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យធាតុជា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

មជ្ឈិមំ អាចិក្ខុតិ ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវេតិ
 វិភជតិ ឧត្តាដិកេរោតិ មជ្ឈិមា តស្ស ឧបបត្តិតិ
 វនាមិ ។ បណីតំ កេដ្ឋាន ជានំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បណីតា សញ្ញា បណីតា ទិដ្ឋិ បណីតោ វិតក្កោ
 បណីតា បេតនា បណីតា ពត្តនា បណីតោ បណិជិ
 បណីតោ បុក្កលោ បណីតា វាចា បណីតំ អាចិក្ខុតិ
 ទេសេតិ បញ្ញាបេតិ បដ្ឋបេតិ វិវេតិ វិភជតិ ឧត្តាដិកេរោតិ
 បណីតា តស្ស ឧបបត្តិតិ វនាមិតិ ។ តតិយំ ។

[៣២] សាវត្ថយំ វិហរតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

ជាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្ននំ សមេន្តិ ហិណិដិ-
 មុតិកា ហិណិដិមុតិកេហិ សន្និ សំសន្ននំ សមេន្តិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

កណ្តាល តថាគតពោលថា បុគ្គលនោះ វែងប្រាប់ សំដែង
 ត្រងង ភកល់ទុក បើក វែកញែក ធ្វើឲ្យរាក់ ឲ្យអំពើជាកណ្តាល កំណើត
 របស់បុគ្គលនោះ ក៏ជាកណ្តាលដែរ ។ ម្នាលកុហានៈ សញ្ញាដ៏ទុក្ខ
 ទ្រង់ដ៏ទុក្ខ វិតកៈដ៏ទុក្ខ ចេតនាដ៏ទុក្ខ សេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ទុក្ខ សេចក្តី
 តាំងចិត្តដ៏ទុក្ខ បុគ្គលដ៏ទុក្ខ វាចាដ៏ទុក្ខ កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ
 ធាតុដ៏ទុក្ខ តថាគតពោលថា បុគ្គលនោះ វែងប្រាប់ ត្រងង ភកល់
 ទុក បើក វែកញែក ធ្វើឲ្យរាក់ ឲ្យអំពើដ៏ទុក្ខ កំណើតរបស់បុគ្គល
 នោះ ក៏ទុក្ខដែរ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(៣២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា^(១) ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យា-
 ស្រ័យថោកទាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យ

១ ស្មើគ្នា ប្រហែលគ្នា ប្រជុំគ្នា ជួបគ្នា ចូលចិត្តនឹងគ្នា ។

ဓာတုသံယုတ္တဗျူဟာသုတ်၊ ဓာတုသေ၊ သံသန္ဓေ

ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကာ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကော ဟိ သိဗ္ဗိ
 သိသန္ဓေ သိသန္ဓေ ၅ အနိဗ္ဗိတိ ဝိက္ခမေ အတ္တန္တိ သာတုသေ ၇
 သန္တာ သိသန္ဓေသိ သိသိသိ ဟိသိသိဗ္ဗန္တိကာ ဟိသိသိဗ္ဗန္တိ-
 ကော သိဗ္ဗိ သိသိသိသိ သိသိသိ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကာ
 ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကော သိဗ္ဗိ သိသိသိသိ သိသိသိ ၅
 အနိဗ္ဗိတိ ဝိက္ခမေ အတ္တန္တိ သာတုသေ ၇ သန္တာ သိသိသိ-
 သိသိသိ သိသိသိသိ ဟိသိသိဗ္ဗန္တိကာ ဟိသိသိဗ္ဗန္တိကော
 သိဗ္ဗိ သိသိသိသိသိ သိသိသိသိ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကာ
 ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကော သိဗ္ဗိ သိသိသိသိသိ သိသိသိ-
 သိသိသိ ၅ ဝိက္ခမေ ဝိက္ခမေ ဝိက္ခမေ အတ္တန္တိ အတ္တန္တိ သာတုသေ
 ၇ သန္တာ သိသိသိသိ သိသိသိ သိသိသိ ဟိသိသိဗ္ဗန္တိကာ ဟိသိသိ-
 ဗ္ဗန္တိကော သိဗ္ဗိ သိသိသိသိ သိသိသိ ကလျာဏာသိ-
 ဗ္ဗန္တိကာ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကော သိဗ္ဗိ သိသိသိသိ
 သိသိသိ ၅ ဝိက္ခမေ ၅

ធាតុសំយត្ត សត្តធាតុវិគ្គ ការត្រូវបញ្ជាដោយធាតុ

ថេកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអតីត-
 កាល សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជន
 មានអធ្យាស្រ័យថេកទាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមាន
 អធ្យាស្រ័យថេកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បី
 ក្នុងអនាគតកាល សត្វទាំងឡាយ នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ដោយធាតុ
 គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថេកទាប នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថេកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ នឹង
 ត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ជាមួយពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ក៏ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថេកទាប ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថេកទាប ពួកជនមានអធ្យា-
 ស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។
 ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៣] ឯកំ សមយំ ភកវា រាជគហេ វិហារ-
 តិ ភិជ្ឈក្ខុដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អាយស្មាបំ ខោ សាវបុត្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ
 សទ្ធិ ភកវតោ អវិទូរេ ចង្កមតិ អាយស្មាបំ ខោ មហា-
 មោក្កល្លាមោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ ភកវតោ
 អវិទូរេ ចង្កមតិ អាយស្មាបំ ខោ មហាភស្មុទោ សម្ព-
 ហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ ភកវតោ អវិទូរេ ចង្កមតិ អា-
 យស្មាបំ ខោ អនុរោ ១១ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ
 ភកវតោ អវិទូរេ ចង្កមតិ អាយស្មាបំ ខោ បុណ្ណា
 មន្តានិបុត្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ ភកវតោ
 អវិទូរេ ចង្កមតិ អាយស្មាបំ ខោ ខុបាលិ សម្ពហុលេហិ
 ភិក្ខុហិ សទ្ធិ ភកវតោ អវិទូរេ ចង្កមតិ អាយស្មាបំ
 ខោ អានន្តោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ ភកវតោ
 អវិទូរេ ចង្កមតិ ទេវទត្តោបំ ខោ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ
 សទ្ធិ ភកវតោ អវិទូរេ ចង្កមតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្បែរក្នុង

គិដ្ឋក្នុង ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តមាន

អាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ

ច្រើនរូប ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមាន

ព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ

កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប

ព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹង

ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ព្រះបណ្ឌមនានីបុត្តមានអាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុង

ទីជិតព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ព្រះទុបាលិ

មានអាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំង

ឡាយច្រើនរូប ព្រះអានន្ទមានអាយុ កំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិតព្រះមានព្រះ

ភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ទេវទត្តកំពុងចង្រ្រមក្នុងទីជិត

ព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបដែរ ។

ពាក្យសំយោគស្ស សន្តណត្តវិញ្ញេ ភិក្ខុ អាមន្តេសំ បស្ស-

(៣២) អថខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ បស្ស-
 ថ នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ សារីបុត្តំ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ
 សទ្ធិំ ចង្កមន្តន្តំ ។ ឃី កន្លេ ។ សព្វេ ខោ ឯតេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ មហាបញ្ញា បស្សថ នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ មហា-
 មោក្ខល្លានំ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ ចង្កមន្តន្តំ ។
 ឃី កន្លេ ។ សព្វេ ខោ ឯតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ម-
 ហិទ្ធិកា បស្សថ នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ មហាកស្សបំ
 សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ ចង្កមន្តន្តំ ។ ឃី កន្លេ ។
 សព្វេ ខោ ឯតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធុតវនា បស្សថ
 នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ អនុវទ្ធិំ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ
 ចង្កមន្តន្តំ ។ ឃី កន្លេ ។ សព្វេ ខោ ឯតេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ទិព្វចក្កកា បស្សថ នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ
 បុណំ មន្ទានិបុត្តំ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ
 ចង្កមន្តន្តំ ។ ឃី កន្លេ ។ សព្វេ ខោ ឯតេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធម្មកថិកា បស្សថ នោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ
 ទុហាលំ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ ចង្កមន្តន្តំ ។

ធាតុសំយត្ត សត្តធាតុវគ្គ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ

(៣៤) គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញសារីបុត្ត កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបបង្គំទូលថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាអ្នកមានបញ្ញាច្រើន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញមហាមោគ្គលូន កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាអ្នកមានប្ញច្រើន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញមហាកស្សរូប កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាធុតវេទ (អ្នកពោលពាក្យកំចាត់បង់កិលេស) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញអនុរដ្ឋ កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាអ្នកបានទិព្វចក្ខុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញបុណ្ណមនានីបុត្ត កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាធម្មកថិក ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញទុបាលិ កំពុងចង្រ្រឹមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឃីវិ កន្លែ ។ សព្វេ ខោ ឃតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិនយធក
 បស្សេយ លោ តុម្រេ ភិក្ខុវេ អានន្តិ សម្ពហុលេហិ
 ភិក្ខុហិ សន្តិ ចង្កមន្តិ ។ ឃីវិ កន្លែ ។ សព្វេ ខោ
 ឃតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ពហុស្សតា បស្សេយ លោ តុម្រេ
 ភិក្ខុវេ ទេវទន្តិ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខុហិ សន្តិ
 ចង្កមន្តិ ។ ឃីវិ កន្លែ ។ សព្វេ ខោ ឃតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ហិមន្តា ។

(៣៥) ធាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្តិ
 សមេន្តិ ហីនាធិមុត្តិកា ហីនាធិមុត្តិកេហិ សន្តិ
 សំសន្នន្តិ សមេន្តិ កល្យាណាធិមុត្តិកា កល្យាណាធិ-
 មុត្តិកេហិ សន្តិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អតីតម្បី ភិក្ខុវេ
 អន្ធានិ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្និសុ សមីសុ
 ហីនាធិមុត្តិកា ហីនាធិមុត្តិកេហិ សន្តិ សំសន្និសុ
 សមីសុ កល្យាណាធិមុត្តិកា កល្យាណាធិមុត្តិកេហិ
 សន្តិ សំសន្និសុ សមីសុ ។ អនាគតម្បី ភិក្ខុវេ
 អន្ធានិ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ
 ជានិយមធរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញមានន្ទ កំពុង
 ចង្រ្រមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើនរូប ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាពហុស្ស្រត ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញទេវទេត្ត កំពុងចង្រ្រមជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ
 ច្រើនរូបដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុទាំងអស់នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា^(១)

ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថែកទាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជន មានអធ្យាស្រ័យថែកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សូម្បីក្នុងអតីតកាល សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយ
 ធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថែកទាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថែកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវ
 គ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សូម្បីក្នុងអនាគតកាល សត្វទាំងឡាយ នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា

(១) ស្មើគ្នា ប្រហែលគ្នា ។

នាគសំយុត្តស្ស សត្តនាគវិគ្គេ ហីនាធិប្បត្តិកាទិ

ហីនាធិប្បត្តិកា ហីនាធិប្បត្តិកេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្និស្សន្និ

សមេស្សន្និ កល្យាណាធិប្បត្តិកា កល្យាណាធិប្បត្តិ-

កេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្និស្សន្និ សមេស្សន្និ ។ ឃត្រហិប័

ភិក្ខុវេ បច្ចប្បន្នំ អន្ធានំ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្នន្និ

សមេន្និ ហីនាធិប្បត្តិកា ហីនាធិប្បត្តិកេហិ សទ្ធិ

សំសន្នន្និ សមេន្និ កល្យាណាធិប្បត្តិកា កល្យាណា-

ធិប្បត្តិកេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្និ សមេន្និត ។ បញ្ចមំ ។

(៣ ៦) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភក្ខវា...

ធាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្និ សមេន្និ ហី-

នាធិប្បត្តិកា ហីនាធិប្បត្តិកេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្និ ស-

មេន្និ ។ អតីតម្បិ ភិក្ខុវេ អន្ធានំ ធាតុសោ វ សត្តា

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវគ្គ ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាបជាដើម

ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ
 នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ត្រូវគ្នា សម
 គ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ពួកជនមានអធ្យា-
 ស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។

ចប់ សូត្រ ទី៥ ។

(៣៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យា-
 ស្រ័យថោកទាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យ
 ថោកទាប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអតីតកាល សត្វទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

សំសន្និស្ស សមីស្ស ហំនាធិមុត្តិកា ហំនាធិមុត្តិកេហំ
 សន្និ សំសន្និស្ស សមីស្ស ។ អនាគតម្បី ភិក្ខុវេ
 អន្ទានំ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ
 ហំនាធិមុត្តិកា ហំនាធិមុត្តិកេហំ សន្និ សំសន្និស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ ។ ឯតវហំបិ ភិក្ខុវេ បច្ចុប្បន្នំ អន្ទានំ
 ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ ហំនាធិមុត្តិកា
 ហំនាធិមុត្តិកេហំ សន្និ សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ ។

(៣៧) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ក្ខុថោ ក្ខុថេន សំ-
 សន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ មុត្តិ មុត្តេន សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ ខេឡោ
 ខេឡេន សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ បុព្វោ បុព្វេន សំសន្និស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ លោហំតំ លោហំតេន សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្និស្សន្តិ សមេស្សន្តិ
 ហំនាធិមុត្តិកា ហំនាធិមុត្តិកេហំ សន្និ សំសន្និស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ អតីតម្បី អន្ទានំ... អនាគតម្បី អន្ទានំ...
 ឯតវហំបិ បច្ចុប្បន្នំ អន្ទានំ ធាតុសោ វ សត្តា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ត្រូវ
 គ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអនាគតកាល សត្វទាំងឡាយ នឹងត្រូវគ្នា នឹង
 សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប នឹងត្រូវគ្នា
 នឹងសមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ តែងត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប រវាងត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាមក ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយ
 លាមក មូត្រ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយមូត្រ ទឹកមាត់ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ដោយទឹកមាត់ ខ្លះ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយខ្លះ ឈាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ដោយឈាម យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប តែង
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យថោកទាប សូម្បីក្នុង
 អតីតកាល... សូម្បីក្នុងអនាគតកាល... សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វ

ဓာတုပုံယုတ္တပျံ့ ဟောတော်မူ၍ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ

ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံပုံ
ပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ၅

(၅၈) ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံ-
ပုံပုံပုံ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ
ပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ၅ ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ
ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံ ကလျာဏာသိ-
ဗ္ဗန္တိကံ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ ပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံ-
ပုံပုံ ၅ ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံ
ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ ကလျာ-
ဏာသိဗ္ဗန္တိကံ ပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ၅
ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ဓာတုပုံပုံ ပုံပုံပုံ
ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံ ကလျာဏာသိဗ္ဗန္တိကံ ကလျာဏာ-
သိဗ္ဗန္တိကံ ပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ပုံပုံပုံပုံ ၅

ធាតុសំយុង្គ សត្វធាតុវិញ្ញាណ ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អជាដើម

ទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យ

ថោកទាប តែងត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យ

ថោកទាប យ៉ាងនោះឯង ។

[៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា

ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុង

អតីតកាល សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជន

មានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យ

ល្អ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអនាគតកាល សត្វទាំងឡាយ

នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ

នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។ ម្ចាស់

ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា

សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ តែងត្រូវគ្នា សមគ្នា

ជាមួយនឹងពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឪរិ ឪវេន សំសន្នតិ
សមេតិ តេលំ តេលេន សំសន្នតិ សមេតិ សប្បិ
សប្បិវា សំសន្នតិ សមេតិ មជ្ជ មជ្ជវា សំសន្នតិ
សមេតិ ដាលិភំ ដាលិភេន សំសន្នតិ សមេតិ ឃុ-
មេវ ខោ ភិក្ខុវេ ជានុសោ វ សត្តា សំសន្នន្តិ សមេន្តិ
កល្យាណាធិមុត្តិកា កល្យាណាធិមុត្តិកេហិ សទ្ធិ
សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អតីតម្បិ អន្ធានំ... អនាកតម្បិ
អន្ធានំ... ឃុតវហិបិ បច្ចុប្បន្និ អន្ធានំ ជានុសោ វ
សត្តា សំសន្នន្តិ សមេន្តិ កល្យាណាធិមុត្តិកា កល្យា-
ណាធិមុត្តិកេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិតិ ។

[២០] ឥនមរោច ភកវា ឥនំ វត្តាន សុកតោ
អថាបរិ ឃុតនរោច សត្តា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៧) មាលកិកុទ្ធំទ្បាយ ទឹកដោះស្រស់ ត្រូវគ្នា សមគ្នា

ដោយទឹកដោះស្រស់ ប្រេង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយប្រេង ទឹកដោះ

រាវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយទឹកដោះរាវ ទឹកយំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយ

ទឹកយំ ទឹកអំពៅ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយទឹកអំពៅ យ៉ាងណាមិញ

មាលកិកុទ្ធំទ្បាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ

គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមាន

អធ្យាស្រ័យល្អ សូម្បីក្នុងអតីតកាល... សូម្បីក្នុងអនាគតកាល... សូម្បី

ក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយ

ធាតុ គឺពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនមានអធ្យាស្រ័យល្អ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(៤០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ លុះ

ព្រះសុគតជាសាស្ត្រាទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់តាថានេះ

គេទៅទៀតថា

ពាក្យសំយុង្គស្ស សត្តពាក្យវគ្គ អស្សត្ថាទិ

សំសត្តា វនេថា ជាតោ

អសំសត្តេន ធិជ្ជតិ

បរិវត្តំ នារមារយ

យថា សំនេ មហាល្លាវេ

ឃី កុស័តមាកម្ម

សាធិជីវិបំ សំនតិ

តស្មា តិ បរិវឌ្ឍយ្យ

កុស័តំ ហំនរិយំ

បរិវិត្តេហំ អរិយេហំ

បហិតត្តេហំ ណាយិកិ

និច្ចំ អារទ្ធវិរិយេហំ

បណ្ឌិតេហំ សហាវសេតិ ។ ធិជ្ជំ ។

(៤០) សារវត្តិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវំ...

ឃតនេវេច ជាតុសោ វ កិក្កេវេ សត្តា សំសដ្ឋន្តិ សមេន្តិ

អស្សត្ថា អស្សត្ថេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ

អហិរិកា អហិរិកេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ

ធាតុសំយត្ត សត្តធាតុវគ្គ ពួកជនមិនមានសទ្ធាជាដើម

ព្រៃគីកិលេសដុះឡើង ព្រោះការប្រឡូកប្រឡំ ព្រៃគី
 កិលេសដាច់ទៅ ព្រោះការមិនប្រឡូកប្រឡំ បុគ្គលឡើង
 ឈឺទាប មុខជាលិចចុះក្នុងអន្លង់ធំ យ៉ាងណាមិញ បុគ្គល
 អាស្រ័យនឹងជនខ្ជិលប្រអូស ទោះបីចំពឹងជីវិតដោយស្រួល
 ក៏រមែងលិចចុះទៅ យ៉ាងនោះឯង ហេតុដូច្នោះ បុគ្គលគប្បី
 រៀនសូត្រចាកបុគ្គលខ្ជិលប្រអូស មានសេចក្តីព្យាយាមថោក
 ទាបនោះចេញ គប្បីនៅជាមួយនឹងជនជាបណ្ឌិត អ្នកស្ងប់
 ស្ងាត់ អ្នកប្រសើរ អ្នកមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន
 អ្នកមានឈាន អ្នកផ្តើមព្យាយាមជានិច្ច ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

(៤១) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទី
 នោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជន
 មិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួក
 ជនមិនខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្មាសបាប

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ឱទានវិញ្ញា

អនោត្តាបំនោ អនោត្តាបំហំ^(១) សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
 អប្បស្សតា អប្បស្សតេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
 កុសីតា កុសីតេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
 មជ្ឈស្សតំនោ មជ្ឈស្សតំហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
 ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ។
 (សទ្ធា សទ្ធាហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ហិរិមនា
 ហិរិមនេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឡិត្តប្បនោ
 ឡិត្តប្បហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ពហុស្សតា ព-
 ហុស្សតេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ អារទ្ធីរិយា
 អារទ្ធីរិយេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឧបជ្ជិតស្ស-
 តំនោ ឧបជ្ជិតស្សតំហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
 បញ្ចវន្តោ បញ្ចវន្តេហំ សទ្ធិំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ) ។
 អតិកម្មំ កិក្ខុវេ អទ្ធានំ ណតុសោ វេ សត្តា សំសន្តិសុ
 សមីសុ អស្សន្តា អស្សន្តេហំ សទ្ធិំ សំសន្តិសុ សមីសុ

១ អញ្ញា អនោត្តប្បនោ អនោត្តប្បហំតិបិ បាវទ្ធយំ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ពួកជនមិនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្លាចបាប
 ពួកជនមិនចេះដឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះដឹង ពួក
 ជនខ្ជិលច្រអូស ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជិលច្រអូស ពួក
 ជនវង្វេងស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនវង្វេងស្មារតី ពួក
 ជនមិនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានបញ្ញា ។
 (ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានសទ្ធា ពួក
 ជនមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានចិត្តខ្មាស
 បាប ពួកជនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជន
 មានសេចក្តីខ្លាចបាប ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនប្រារព្ធព្យាយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនប្រារព្ធព្យាយាម ពួកជនមានស្មារតីមាំមួន ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានស្មារតីមាំមួន ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវ
 គ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សូម្បីកងអតីតកាល សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ
 គឺពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានសទ្ធា

ធាតុស័យុត្តស្ស សត្តធាតុវគ្គេ អស្សន្តាទិសំសន្តនំ

អហារិកា អហារិកេហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ
 អនោត្តាបិនោ អនោត្តាបិហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ
 អប្បស្សតា អប្បស្សតេហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ
 កុសីតា កុសីតេហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ មជ្ឈស្ស-
 តិនោ មជ្ឈស្សតិហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ ទុប្បញ្ញា-
 នុប្បញ្ញាហិ សន្តិ សំសន្តិសុ សមេសុ ។ អនាគតម្ប-
 កិក្ខុវេ អន្ទានំ ធាតុសោ វ សត្តា សំសន្តិស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ អស្សន្តា អស្សន្តេហិ សន្តិ សំសន្តិស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ អហារិកា អហារិកេហិ សន្តិ សំសន្តិស្សន្តិ
 សមេស្សន្តិ អនោត្តាបិនោ អនោត្តាបិហិ សន្តិ... អប្ប-
 ស្សតា អប្បស្សតេហិ សន្តិ... កុសីតា កុសីតេហិ
 សន្តិ... មជ្ឈស្សតិនោ មជ្ឈស្សតិហិ សន្តិ... ទុប្បញ្ញា-
 នុប្បញ្ញាហិ សន្តិ សំសន្តិស្សន្តិ សមេស្សន្តិ ។
 ឧត្តរហិមិ កិក្ខុវេ បច្ចុប្បន្នំ អន្ទានំ ធាតុសោ វ
 សត្តា សំសន្តិ សមេន្តិ អស្សន្តា អស្សន្តេហិ
 សំសន្តិ សមេន្តិ អហារិកា អហារិកេហិ សន្តិ ។ បេ ។

ធាតុសំយត្ត សត្តធាតុវគ្គ ការត្រូវគ្នានៃជនមិនមានសទ្ធាជាដើម

ពួកជនមិនខ្ជាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្ជាសបាប
 ពួកជនមិនខ្ជាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្ជាចបាប
 ពួកជនមិនចេះដឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះដឹង
 ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជិលច្រអូស
 ពួកជនភ្លេចស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនភ្លេចស្មារតី
 ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអនាគតកាល សត្វទាំងឡាយ នឹងត្រូវគ្នា
 នឹងសមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនមានសទ្ធា នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនមិនខ្ជាសបាប នឹងត្រូវគ្នា នឹង
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្ជាសបាប ពួកជនមិនខ្ជាចបាប ជាមួយ
 នឹងពួកជនមិនខ្ជាចបាប... ពួកជនមិនចេះដឹង ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះ
 ដឹង... ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជិលច្រអូស... ពួកជន
 ភ្លេចស្មារតី ជាមួយនឹងពួកជនភ្លេចស្មារតី... ពួកជនឥតបញ្ញា នឹង
 ត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ
 គឺពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមាន
 សទ្ធា ពួកជនមិនខ្ជាសបាប ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្ជាសបាប ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

អនោត្តាបំនោ អនោត្តាបំហំ សទ្ធិ... អប្បស្សតា
អប្បស្សតេហំ សទ្ធិ... កុសីតា កុសីតេហំ សទ្ធិ...
មជ្ឈិមស្សតំនោ មជ្ឈិមស្សតំហំ សទ្ធិ... ឧប្បញ្ញា ឧប្បញ្ញាហំ
សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ។

[៤២] ឆានុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្តន្តំ សមេន្តំ
សទ្ធា សទ្ធាហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ហិរិមនា
ហិរិមនេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឡិត្តាបំនោ
ឡិត្តាបំហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ពហុស្សតា ពហុស្ស-
តេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ អាទ្ធិរិយា អា-
រទ្ធិរិយេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឧប្បជ្ជិតស្សតំនោ
ឧប្បជ្ជិតស្សតំហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ បញ្ញាវនោ
បញ្ញាវនេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ។ អតីតម្ប
ភិក្ខុវេ អទ្ធានំ ។ បេ ។ អនាគតម្ប ភិក្ខុវេ អទ្ធានំ
។ បេ ។ ឯតរហំបំ ភិក្ខុវេ បច្ចុប្បន្នំ ។ បេ ។ សំ-
សន្តន្តំ សមេន្តិតំ ។ សត្តមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ពួកជនមិនខ្លាចបាប ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្លាចបាប... ពួកជនមិនចេះ
ដឹង ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះដឹង ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ជាមួយនឹង
ពួកជនខ្ជិលច្រអូស... ពួកជនវង្វែងស្មារតី ជាមួយនឹងពួកជនវង្វែង
ស្មារតី... ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥត
បញ្ញា ។

(៤២) ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សម
គ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមានសព្វ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
ជនមានសព្វ ពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
ពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ពួកជនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សម
គ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានសេចក្តីខ្លាចបាប ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន
ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនប្រារព្ធ
ព្យាយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនប្រារព្ធព្យាយាម ពួក
ជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានស្មារតី
តម្កល់មាំ ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមាន
បញ្ញា ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអតីតកាល ។ បេ ។ ម្ចាស់
កិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីក្នុងអនាគតកាល ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
សូម្បីក្នុងបច្ចុប្បន្នកាលនេះ ។ បេ ។ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

ធាតុសំយត្តស្ស សុត្តន្តបិដក អស្សុទ្ធាទិសំសន្តង្គំ

(៤៣) សារវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវា...

ធាតុសោ វ កិក្ខុវេ សុត្តា សំសន្តង្គំ សមេន្តំ អស្សុទ្ធា

អស្សុទ្ធាហិ សន្តិំ សំសន្តង្គំ សមេន្តំ អហិរិកា អហិរិ-

កេហិ សន្តិំ សំសន្តង្គំ សមេន្តំ ធិប្បញ្ញា ធិប្បញ្ញាហិ

សន្តិំ សំសន្តង្គំ សមេន្តំ ។ សន្តា សន្តេហិ សន្តិំ

សំសន្តង្គំ សមេន្តំ ហិរិមនា ហិរិមនេហិ សន្តិំ សំ-

សន្តង្គំ សមេន្តំ បញ្ញាវនោ បញ្ញាវនេហិ សន្តិំ សំសន្តង្គំ

សមេន្តំ ។ អតីតម្បី កិក្ខុវេ អន្ធានិ ធាតុសោ វ សុត្តា

សំសន្តង្គំសុ សមេសុ ។ បេ ។ អនាគតម្បី កិក្ខុវេ អន្ធានិ

ធាតុសោ វ សុត្តា សំសន្តង្គំស្សន្តំ សមេស្សន្តំ ។ បេ ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវគ្គ ការត្រូវគ្នានៃជនមិនមានសទ្ធាជាដើម

{ ៤៣ } ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... កង

ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង

ឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជន

មិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួកជន

មិនខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្មាសបាប ពួក

ជនមិនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនមានបញ្ញា ។

ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានសទ្ធា ពួកជន

មានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប

ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីកងអតីតកាល សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា

សមគ្នា ដោយធាតុ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីកងអនាគត-

កាល សត្វទាំងឡាយ នឹងត្រូវគ្នា នឹងសមគ្នា ដោយធាតុ ។ បេ ។

សុត្តនិបិដកេ សំយត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឯតវហិច្ចំ ភិក្ខុវេ បច្ចុប្បន្នំ អន្ធានំ ជាតុសោ វ
 សត្តា សំសន្នន្តំ សមេន្តំ អស្សុន្តា អស្សុន្តេហិ សន្និ
 សំសន្នន្តំ សមេន្តំ អហិរិកា អហិរិកេហិ សន្និ សំ-
 សន្នន្តំ សមេន្តំ ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ
 សមេន្តំ សន្តា សន្តេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ
 ហិរិមនា ហិរិមនេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ បញ្ញាវន្តោ
 បញ្ញាវន្តេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ ។

(២២) ជាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្តំ
 សមេន្តំ អស្សុន្តា អស្សុន្តេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ
 អនោត្តាប័នោ អនោត្តាប័ហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ
 ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ ។
 សន្តា សន្តេហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ ឌីត្តាប័នោ
 ឌីត្តាប័ហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តេ-
 ហិ សន្និ សំសន្នន្តំ សមេន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បក្កនិបច្ចប្បនកាលនេះ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនមិនខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្មាសបាប ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជនមានសទ្ធា ពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

(៤៤) មាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនមិនខ្មាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនមិនខ្មាចបាប ពួកជនមិនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនមិនមានបញ្ញា ។ ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនមានសទ្ធា ពួកជនមានសេចក្តីខ្មាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជនមានសេចក្តីខ្មាចបាប ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវិគ្គ ការត្រូវគ្នានៃជនមិនមានសទ្ធាជាដើម

(៤៥) ពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង

ពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនមិនចេះដឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមិនចេះដឹង ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង

ពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមានសទ្ធា ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា

មួយនឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា

មួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

(៤៦) ពួកជនមិនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនខ្ញុំលច្រអូស ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង

ពួកជនខ្ញុំលច្រអូស ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនមានសទ្ធា ពួកជនប្រាព្ធព្យាយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង

ពួកជនប្រាព្ធព្យាយាម ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៤៧] អស្សុទ្ធា អស្សុទ្ធវិហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ ស-
 មេន្តិ មជ្ឈស្សតិណោ មជ្ឈស្សតិហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ ស-
 មេន្តិ ឧប្បញ្ញា ឧប្បញ្ញាហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ។
 សុទ្ធា សុទ្ធវិហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ឧបជ្ជិតស្ស-
 តិណោ ឧបជ្ជិតស្សតិហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ បញ្ញា-
 វន្តោ បញ្ញាវន្តោហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិតិ ។ អដ្ឋមំ ។

[៤៨] សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា... ជា-
 តុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្តន្តិ សមេន្តិ អហិរិកា
 អហិរិកេហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ អនោត្តាបិណោ
 អនោត្តាបិហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ឧប្បញ្ញា
 ឧប្បញ្ញាហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។ ហិរិមនា ហិ-
 រិមនេហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ឌីត្តាបិណោ ឌីត្តាបិ-
 ហិ សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តោហិ
 សុទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៤៧) ពួកជនមិនមានសទ្ធា តែងត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនមិនមានសទ្ធា ពួកជនវង្វែងស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនវង្វែងស្មារតី ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជន
 មានសទ្ធា ពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

(៤៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ភ្នំ
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនខ្មាស
 បាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្មាសបាប ពួកជនមិន
 ខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្លាចបាប ពួកជន
 ឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជន
 មានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានចិត្តខ្មាស
 បាប ពួកជនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្លាចបាប
 ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

ធាតុសំយុត្តស្ស សត្តធាតុវគ្គេ អហិរិកាទិសំសន្តំ

[៤៩] អហិរិកា អហិរិកេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ

សមេន្តិ អប្បស្សតា អប្បស្សតេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ

សមេន្តិ ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ ។

ហិរិមនា ហិរិមនេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ

តហ្មស្សតា តហ្មស្សតេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ

បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ ។

[៥០] អហិរិកា អហិរិកេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ

សមេន្តិ កុសីតា កុសីតេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ

ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ ។

ហិរិមនា ហិរិមនេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ

អារទ្ធីរិយា អារទ្ធីរិយេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ

បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តេហិ សុទ្ធំ សំសន្តំ សមេន្តិ ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តនាតុវគ្គ ការត្រូវក្លានៃជនមិនខ្មាសបាបជាដើម

(៤៩) ពួកជនមិនខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមិនខ្មាសបាប ពួកជនមិនចេះដឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមិនចេះដឹង ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥត
 បញ្ញា ។ ពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមានចិត្តខ្មាសបាប ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជា
 មួយនឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

(៥០) ពួកជនមិនខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមិនខ្មាសបាប ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនមានចិត្តខ្មាសបាប ពួកជនប្រាវព្រាញយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនប្រាវព្រាញយាម ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[៥០] អហិរិកា អហិរិកេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ
 សមេន្តិ មជ្ជស្សតិណោ មជ្ជស្សតិហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ
 សមេន្តិ ធិប្បញ្ញា ធិប្បញ្ញាហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ ស-
 មេន្តិ ។ ហិរិមនា ហិរិមនេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ
 ឧបដ្ឋិតស្សតិណោ ឧបដ្ឋិតស្សតិហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ
 សមេន្តិ បញ្ចវន្តោ បញ្ចវន្តេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ ស-
 មេន្តិតិ ។ នវមំ ។

[៥២] សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវា...
 នាតុសោ វ កិក្ខុវេ សត្តា សំសន្តន្តិ សមេន្តិ អ-
 នោត្តាបំណោ អនោត្តាបំហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ
 អប្បស្សតា អប្បស្សតេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ
 ធិប្បញ្ញា ធិប្បញ្ញាហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។
 ឌីត្តាបំណោ ឌីត្តាបំហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ
 ពហុស្សតា ពហុស្សតេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ
 បញ្ចវន្តោ បញ្ចវន្តេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៥១] ពួកជនមិនខ្ជាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនមិនខ្ជាចបាប ពួកជនវង្វេងស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនវង្វេងស្មារតី ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ
 នឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនមានចិត្តខ្ជាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានចិត្តខ្ជាចបាប ពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវ
 គ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

[៥២] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនខ្ជាចបាប
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនខ្ជាចបាប ពួកជនមិនចេះដឹង
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះដឹង ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនខ្ជាចបាប ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជាចបាប ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

ធាតុសំយក្កស្ស សត្តធាតុវគ្គេ អនោត្តប្បាទិសំសន្ននំ

(៥៣) អនោត្តាបំនោ អនោត្តាបំហំ សុទ្ធិ សំ-
 សន្ននំ សមេន្នំ ក្យសំតា ក្យសំតេហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ
 សមេន្នំ ធុប្បញ្ញា ធុប្បញ្ញាហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ សមេន្នំ ។
 ឌីត្តាបំនោ ឌីត្តាបំហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ សមេន្នំ អារទ្ធវិ-
 រិយា អារទ្ធវិរិយេហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ សមេន្នំ បញ្ញាវន្តោ
 បញ្ញាវន្តេហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ សមេន្នំ ។

(៥៤) អនោត្តាបំនោ អនោត្តាបំហំ សុទ្ធិ សំ-
 សន្ននំ សមេន្នំ មជ្ជស្សតិណោ មជ្ជស្សតិហំ សុទ្ធិ សំ-
 សន្ននំ សមេន្នំ ធុប្បញ្ញា ធុប្បញ្ញាហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ
 សមេន្នំ ។ ឌីត្តាបំនោ ឌីត្តាបំហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ
 សមេន្នំ ធុប្បត្តស្សតិណោ ធុប្បត្តស្សតិហំ សុទ្ធិ សំ-
 សន្ននំ សមេន្នំ បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តេហំ សុទ្ធិ សំសន្ននំ
 សមេន្នំតិ ។ ទសមិ ។

ធាតុសំយុត្ត សត្តធាតុវគ្គ ការត្រូវគ្នានៃជនមិនខ្លាចបាបជាដើម

(៥៣) ពួកជនមិនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង

ពួកជនមិនខ្លាចបាប ពួកជនខ្ជិលច្រអូស ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនខ្ជិលច្រអូស ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនខ្លាចបាប ពួកជនប្រារព្ធព្យាយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនប្រារព្ធព្យាយាម ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

(៥៤) ពួកជនមិនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនមិនខ្លាចបាប ពួកជនវង្វែងស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជន

វង្វែងស្មារតី ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥត

បញ្ញា ។ ពួកជនខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្លាច

បាប ពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក

ជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយ

នឹងពួកជនមានបញ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

សុត្តនិបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និពាសវិញ្ញោ

[៥៥] សាវត្ថយំ វិហារតិ... តទ្រត ខោ កកវា...

ធាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អប្ប-
 ស្សតា អប្បស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ កុស្ថ-
 តា កុស្ថតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ទុប្បញ្ញា
 ទុប្បញ្ញាហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។ ពហុស្សតា
 ពហុស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អារទ្ធកិយា
 អារទ្ធកិយេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ បញ្ចវិន្ទា
 បញ្ចវិន្ទាហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។

[៥៦] អប្បស្សតា អប្បស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ
 សមេន្តិ មជ្ឈិស្សតនោ មជ្ឈិស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ
 សមេន្តិ ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញាហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។
 ពហុស្សតា ពហុស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ
 ទុប្បជ្ជិតស្សតនោ ទុប្បជ្ជិតស្សតេហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ
 សមេន្តិ បញ្ចវិន្ទា បញ្ចវិន្ទាហិ សទ្ធិ សំសន្នន្តិ
 សមេន្តិតំ ។ ឯកាទសមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៥៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងស្វាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនមិនចេះដឹង
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមិនចេះដឹង ពួកជនខ្ជិលច្រអូស
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជិលច្រអូស ពួកជនឥតបញ្ញា
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនអ្នកចេះដឹង
 ច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជន
 ប្រាវព្ធព្យាយាម ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនប្រាវព្ធព្យាយាម
 ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។

[៥៦] ពួកជនមិនចេះដឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនមិនចេះដឹង ពួកជនវង្វែងស្មារតី ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនវង្វែងស្មារតី ពួកជនឥតបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួក
 ជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹង
 ពួកជនអ្នកចេះដឹងច្រើន ពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 ជាមួយនឹងពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សម
 គ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី ១១ ។

ធាតុសំយុត្តស្ស សត្តធាតុវិញ្ញោ កុសីនាទិសំសន្និដ្ឋំ

[៥៧] សារត្ថយំ វិហារតិ... តទ្រា ខោ ភកវា...

ធាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ កុសីនា

កុសីនេហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ មជ្ជស្សតិលោ

មជ្ជស្សតិហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ ទុប្បញ្ញា

ទុប្បញ្ញាហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ ។ អារទ្ធវិយា

អារទ្ធវិយេហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ ឧបជ្ជិតស្សតិលោ

ឧបជ្ជិតស្សតិហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តំ បញ្ចវេន្តា

បញ្ចវេន្តាហំ សទ្ធិំ សំសន្និដ្ឋំ សមេន្តិតំ ។ ទ្វាទសមំ ។

(ឃឹ សព្វត្ថ អតីតានាភតប្បច្ចប្បដ្ឋំ កោតតំ) ។

សត្តធាតុវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

ធាតុសំយត្ត សន្តនាតុវគ្គ ការត្រូវគ្នានៃជនខ្ជិលប្រអូសជាដើម

(៥៧) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងស្មារតី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុ គឺពួកជនខ្ជិលប្រអូស
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនខ្ជិលប្រអូស ពួកជនវង្វែងស្មារតី
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនវង្វែងស្មារតី ពួកជនឥតបញ្ញា
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនឥតបញ្ញា ។ ពួកជនប្រាវព្វព្យាយាម
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនប្រាវព្វព្យាយាម ពួកជនមាន
 ស្មារតីតម្កល់មាំ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានស្មារតីតម្កល់មាំ
 ពួកជនមានបញ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា ជាមួយនឹងពួកជនមានបញ្ញា ។
 ចប់សូត្រ ទី ១២ ។

(អតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះគ្រប់អន្លើ) ។

ចប់ សន្តនាតុវគ្គ ទី ២ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តិស្ស ឧទ្ធានំ

សត្តមំ^(១) សនិទានញ្ច

ភិញ្ចកាវសេយេន ច

ហិណាដិម្ពត្តិ ចដមំ

សកាថាវទ្ធសត្តមំ^(២)

អស្សុទ្ធម្វលកា បញ្ច

ចត្តារោ អហិវកម្វលកា

អនោត្តប្បម្វលកា តិណិ

ទ្វេ អប្បស្សតេន ច

ក្យសីតំ ឯកកំ វុត្តំ^(៣)

សុត្តនា តិណិ បញ្ចកាតិ ។

១ ឱ. ម. សត្តិមា សនិទានញ្ច ។ ២ ឱ. សភាបិអសទ្ធសត្តមំ ។ ម. សង្កាហអសទ្ធសត្តមំ ។

៣ ឱ. ម. ឯកកា វុត្តា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឧទាននៃសត្វជាតិវិគ្គនោះគឺ

សម្តែងអំពីធាតុ ៧ យ៉ាង អំពីវិតក្កៈប្រកបដោយហេតុ ទើប
 កើតឡើង អំពីព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងមហា-
 ប្រាសាទធ្វើដោយឥដ្ឋ អំពីពួកសត្វមានអធ្យាស្រ័យថោក
 ចាប អំពីការចង្រ្រម អំពីសូត្រទ័ព្រ័យមួយព្រមទាំងគាថា
 សូត្រទ័ព្រ័យ អំពីជន ៥ ពួក មានជនមិនមានសទ្ធាជាមូល
 អំពីជន ៤ ពួក មានជនមិនមានសេចក្តីខ្មាសបាបជាមូល អំពី
 ជន ៣ ពួក មានជនមិនមានសេចក្តីខ្លាចបាបជាមូល អំពី
 ជន ២ ពួក ជាអ្នកមិនចេះដឹង អំពីជន ១ ពួក ជាអ្នកខ្ជិល
 ប្រអូស រួមរួមបីប្រាំដង ត្រូវជា ១៥ ពួក មានមកហើយ
 ក្នុងព្រះសូត្រនេះ ។

ទេសកម្មបដិវត្តន៍

(៥៨) សាវត្ថយំ វិហរតិ... តត្រ ខោ កកវា...

ធាតុសោ វ កិត្តវេ សត្តា សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ អស្សុទ្ធា

អស្សុទ្ធម្មំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ អហិរិកា អ-

ហិរិកេហំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ អនោត្តាបំនោ

អនោត្តាបំហំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ អសមាហិតា

អសមាហិតេហំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ ទិប្បញ្ញា

ទិប្បញ្ញាហំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ ។ សុទ្ធា

សុទ្ធម្មំ សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ ហិរិមនា ហិរិមនេហំ

សទ្ធិំ សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ ឌីត្តាបំនោ ឌីត្តាបំហំ សទ្ធិំ

សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ សមាហិតា សមាហិតេហំ សទ្ធិំ

សំសុទ្ធនំ សមេន្តំ បញ្ញាវន្តោ បញ្ញាវន្តេហំ សទ្ធិំ

សំសុទ្ធនំ សមេន្តិត ។ បវេមំ ។

ទូលកម្មបច្ចិក្ខ

(៥៨) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា^(១) ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វមិនមានសទ្ធា
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសទ្ធា ពួកសត្វមិនមានសេចក្តីខ្មាស
 បាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ពួកសត្វ
 មិនមានសេចក្តីខ្មាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសេចក្តី
 ខ្មាចបាប ពួកសត្វមិនបានតាំងចិត្តនឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិន
 បានតាំងចិត្តនឹង ពួកសត្វគ្មានប្រាជ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វគ្មាន
 ប្រាជ្ញា ។ ពួកសត្វមានសទ្ធា ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានសទ្ធា
 ពួកសត្វមានចិត្តខ្មាសបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានចិត្តខ្មាស
 បាប ពួកសត្វមានសេចក្តីខ្មាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមាន
 សេចក្តីខ្មាចបាប ពួកសត្វមានចិត្តតាំងនឹង ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួក
 សត្វមានចិត្តតាំងនឹង ពួកសត្វមានប្រាជ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួក
 សត្វមានប្រាជ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

១ ស្មើគ្នា ប្រហែលគ្នា ប្រដុំគ្នា ដូចគ្នា ចូលចិត្តនឹងគ្នា ត្រូវដើងគ្នា កាត់រកគ្នា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធិតាសវគ្គោ

(៥៧) សាវត្ថយំ វិហរតិ... តត្រ ខោ កកវា...

នាតុសោ វ កិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អស្សុទ្ធា

អស្សុទ្ធម្ហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អហិរិកា អហិរិ-

កេហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អនោត្តាបំនោ អ-

នោត្តាបំហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ទុស្សីលា ទុស្សី-

លេហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ទុប្បញ្ញា ទុប្បញ្ញេហំ

សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។ សទ្ធា សទ្ធម្ហំ សទ្ធិំ

សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ហិរិមនា ហិរិមនេហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ

សមេន្តិ ឌីត្តាបំនោ ឌីត្តាបំហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ

សីលវុទ្ធា សីលវុទ្ធម្ហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ បញ្ញា-

វុទ្ធា បញ្ញាវុទ្ធម្ហំ សទ្ធិំ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។ ទុតិយំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៥៧) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ

មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ

ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វមិនមានសព្វ ត្រូវគ្នា

សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសព្វ ពួកសត្វមិនមានសេចក្តីខ្លាសបាប

ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសេចក្តីខ្លាសបាប ពួកសត្វមិនមាន

សេចក្តីខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប

ពួកសត្វទ្រុស្តសីល ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វទ្រុស្តសីល ពួកសត្វ

គ្មានប្រាជ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វគ្មានប្រាជ្ញា ។ ពួកសត្វមាន

សព្វ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានសព្វ ពួកសត្វមានចិត្តខ្លាស

បាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានចិត្តខ្លាសបាប ពួកសត្វមាន

សេចក្តីខ្លាចបាប ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានសេចក្តីខ្លាចបាប ពួក

សត្វមានសីល ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានសីល ពួកសត្វមាន

ប្រាជ្ញា ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានប្រាជ្ញា ។ ចប់សូត្រ ទី២ ។

ធាតុសំយុត្តស្ស ទសកម្មបច្ចេក្ខេ បាលកតិបាត្យទិសំសន្តិ

[៦០] ឃុំម្រេ សុត្តំ ។ ឃុំតំ សមយំ កកវា
 សារត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អា-
 រាមេ ។ តត្រ ខោ កកវា កិក្ខុ អាមន្តេសិ កិក្ខុកោ-
 តិ ។ កទន្តេតិ តេ កិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្ស្សសំ ។

[៦១] កកវា ឃុំតទកោច ធាតុសោ វ កិក្ខុវេ
 សត្តា សំសន្តិសំ សមេន្តិ បាលកតិបាតិណោ បាលក-
 តិបាតិហិ សុត្តិ សំសន្តិសំ សមេន្តិ អទិណ្ណនាយិណោ
 អទិណ្ណនាយិហិ សុត្តិ សំសន្តិសំ សមេន្តិ កាមេស្ស-
 មិណ្ណាហិណោ កាមេស្សមិណ្ណាហិហិ សុត្តិ សំសន្តិសំ
 សមេន្តិ មុសាវាទិណោ មុសាវាទិហិ សុត្តិ សំសន្តិសំ
 សមេន្តិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទន្ណាយិណោ សុរាមេរយ-
 មជ្ជប្បមាទន្ណាយិហិ សុត្តិ សំសន្តិសំ សមេន្តិ ។

ធាតុសំយុត្ត ទសកម្មបថវិត្ត ការត្រូវធ្លាវៃសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វដាដើម

[៦០] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទទួល
ព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន ។

[៦១] ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ
ពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ
ពួកសត្វអ្នកលួចទ្រព្យគេ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វអ្នកលួចទ្រព្យគេ
ពួកសត្វប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វ
ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ពួកសត្វនិយាយពាក្យកុហក ត្រូវគ្នា
សមគ្នា នឹងពួកសត្វនិយាយពាក្យកុហក ពួកសត្វដែលប្រកបដោយ
ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ត្រូវគ្នា
សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលប្រកបដោយហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ
គឺផឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរានិងមេរ័យ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

(៦២) ចាណាតិចាតា បដិវេរតា ចាណាតិចាតា

បដិវេរតេហំ សុទ្ធិំ សំសុទ្ធីន្តំ សមេន្តំ អទិដ្ឋានាណា

បដិវេរតា អទិដ្ឋានាណា បដិវេរតេហំ សុទ្ធិំ សំសុទ្ធីន្តំ

សមេន្តំ កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវេរតា កាមេសុ-

មិច្ឆាចារា បដិវេរតេហំ សុទ្ធិំ សំសុទ្ធីន្តំ សមេន្តំ

មុសាវាណា បដិវេរតា មុសាវាណា បដិវេរតេហំ សុទ្ធិំ

សំសុទ្ធីន្តំ សមេន្តំ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាណសាណា បដិវេ-

រតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាណសាណា បដិវេរតេហំ សុទ្ធិំ

សំសុទ្ធីន្តំ សមេន្តិតិ ។ តតិយំ ។

(៦៣) សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

នាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសុទ្ធីន្តំ សមេន្តំ ចាណា-

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៦២) ពួកសត្វវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹង
 ពួកសត្វដែលវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ពួកសត្វវៀរចាកការលួចទ្រព្យ
 គេ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលវៀរចាកការលួចទ្រព្យគេ ពួក
 សត្វ វៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វដែលវៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 វៀរចាកការនិយាយកុហក ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលវៀរចាក
 ការនិយាយកុហក ពួកសត្វវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺ
 ដឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរា និងមេរ័យ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលវៀរ
 ចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺដឹកទឹកស្រវឹងគឺសុរា និងមេរ័យ ។
 ចប់សូត្រទី ៣ ។

(៦៣) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ

ពាក្យសំយត្តស្ស ទសកម្មបរិវេញ ពាលភតិកាគ្យទិសំសន្តតំ

តិចាតិចោ ចាលា តិចាតិហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ ស-
 មេន្តំ អទិន្នានា យេចោ អទិន្នានាយេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ
 សមេន្តំ កាមេសុមិច្ឆាចារិយោ កាមេសុមិច្ឆាចារិហិ
 សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ មុសាវាទិនោ មុសាវាទិហិ
 សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ បិសុណាវាចា បិសុណាវាចេហិ
 សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឝរុសាវាចា ឝរុសាវាចេហិ
 សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ សម្មប្បលាបិយោ សម្មប្ប-
 លាបិហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ។

[២៤] ចាលា តិចាតា បដិវិគា... អទិន្នានា
 បដិវិគា... កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិគា... មុសាវាទា
 បដិវិគា... បិសុណាយ វាចាយ បដិវិគា បិសុណាយ
 វាចាយ បដិវិគេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ឝរុសាយ
 វាចាយ បដិវិគា ឝរុសាយ វាចាយ បដិវិគេហិ សុទ្ធំ
 សំសន្តន្តំ សមេន្តំ សម្មប្បលាចា បដិវិគា សម្មប្បលា-
 ចា បដិវិគេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ សមេន្តំ ។ បតុតិ ។

ធាតុសំយុត្ត ទសកម្មបឋមវគ្គ ការត្រូវគ្នាដែលត្រូវអ្នកសម្លាប់សត្វជាដើម

ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ ពួកសត្វអ្នកលួចទ្រព្យគេ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វអ្នកលួចទ្រព្យគេ ពួកសត្វប្រព្រឹត្តិខុស
 ក្នុងកាមទាំងឡាយ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាម
 ទាំងឡាយ ពួកសត្វនិយាយពាក្យកុហក ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វ
 និយាយពាក្យកុហក ពួកសត្វនិយាយពាក្យញុះញង់ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វនិយាយពាក្យញុះញង់ ពួកសត្វនិយាយពាក្យទ្រុឌទ្រោម ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វនិយាយពាក្យទ្រុឌទ្រោម ពួកសត្វនិយាយពាក្យរោយ
 រោយឥតប្រយោជន៍ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលនិយាយពាក្យ
 រោយរោយឥតប្រយោជន៍ ។

[៦២] ពួកសត្វវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ... វៀរចាកការលួច
 ទ្រព្យគេ... វៀរចាកការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ... វៀរចាក
 ការនិយាយពាក្យកុហក... វៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់ ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលវៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់ ពួកសត្វ
 វៀរចាកការនិយាយពាក្យទ្រុឌទ្រោម ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែល
 វៀរចាកការនិយាយពាក្យទ្រុឌទ្រោម ពួកសត្វវៀរចាកការនិយាយពាក្យ
 រោយរោយឥតប្រយោជន៍ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលវៀរចាក
 ការនិយាយពាក្យរោយរោយឥតប្រយោជន៍ ។ ចប់សូត្រទី២ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៦៥] សាវត្ថិយំ វិហាវតិ... តត្រេ ខោ ភក្កវា... ។

នាតុសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ចាណា-

តិចាតិទោ ចាណាតិចាតិហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ

អនិទ្ហាមាយំទោ... កោមេសុមិច្ឆាហារិទោ... មុសាវាទិ-

ទោ... បិសុណាវាទា... ឝុសវាទា... សម្មច្បណមិទោ

សម្មច្បណមិហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អភិជ្ឈា លុទោ

អភិជ្ឈា លុហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ព្យាបន្នមិត្តា

ព្យាបន្នមិត្តហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកា

មិច្ឆាទិដ្ឋិកេហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ ។

[៦៦] ចាណាតិចាតា បដិវិរតា ចាណាតិចាតា

បដិវិរតេហំ សន្និ សំសន្នន្តិ សមេន្តិ អនិទ្ហាមាយា

បដិវិរតា... កោមេសុមិច្ឆាហារា បដិវិរតា... មុសាវាទា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៦៥) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វ ពួកសត្វអ្នកលួចទ្រព្យគេ...
 ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ... និយាយពាក្យកុហក... និយាយ
 ពាក្យញុះញង់... និយាយពាក្យទ្រគោះ... និយាយពាក្យរោយរាយឥត
 ប្រយោជន៍ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វនិយាយពាក្យរោយរាយឥត
 ប្រយោជន៍ ពួកសត្វមានសេចក្តីលោភប្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួក
 សត្វមានសេចក្តីលោភប្រើន ពួកសត្វមានចិត្តព្យាបាទ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វមានចិត្តព្យាបាទ ពួកសត្វជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ។

(៦៦) ពួកសត្វវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ពួកសត្វវៀរចាកការលួចទ្រព្យគេ...
 វៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ... វៀរចាកការនិយាយពាក្យ

ពាក្យសំយក្កស្ស ទសកម្មបថវិគ្គេ មិច្ឆាទិដ្ឋិកទិសំសទ្ធាំ

បដិវិភា... បសុណាយ វាចាយ... ឥសា វាចាយ...

សម្មច្បលាថា បដិវិភា សម្មច្បលាថា បដិវិភេហំ

សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ អនកិដ្ឋាលុនោ អនកិដ្ឋា-

លូហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ អព្យាបន្តចត្តា អព្យា-

បន្តចត្តេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ សម្មាទិដ្ឋិកោ

សម្មាទិដ្ឋិកេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិត ។ បញ្ចមំ ។

(៦៧) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវំ...

នាតុសោ វំ កក្កវេ សត្តា សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆា-

ទិដ្ឋិកោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកេហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆា-

សង្កប្បា... មិច្ឆាវាចា... មិច្ឆាកម្មនា... មិច្ឆាអាជីវំ...

មិច្ឆាវាយាមា... មិច្ឆាសតនោ... មិច្ឆាសមាដិលោ

មិច្ឆាសមាដិហំ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។

ធាតុសំយុត្ត ទសរក្សបច្ចវិត្ត ការត្រូវគ្នាឆែសត្វមានទិដ្ឋិខុសជាដើម

កុហក... វៀរចាកការនិយាយពាក្យញុះញង់... វៀរចាកការនិយាយ
 ពាក្យទ្រុឌទ្រោន... ពួកសត្វវៀរចាកការនិយាយពាក្យរោយរាយឥតប្រ-
 យោជន៍ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វវៀរចាកការនិយាយពាក្យរោយរាយ
 ឥតប្រយោជន៍ ពួកសត្វមិនមានសេចក្តីលោភច្រើន ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វ មិនមានសេចក្តីលោភច្រើន ពួកសត្វ មានចិត្តមិនព្យាបាទ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានចិត្តមិនព្យាបាទ ពួកសត្វជាសម្មាទិដ្ឋិ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វជាសម្មាទិដ្ឋិ ។ បឋសូត្រ ទី ៥ ។

(៦៧) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វមានទិដ្ឋិខុស ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វដែលមានទិដ្ឋិខុស ពួកសត្វមានសេចក្តីត្រិនិរិះខុស...
 មានវាចាខុស... មានការងារខុស... មានការបិញ្ចឹមជីវិតខុស... មាន
 ព្យាយាមខុស... មានសតិខុស .. មានសមាធិខុស ត្រូវគ្នា សមគ្នា
 នឹងពួកសត្វដែលមានសមាធិខុស ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

[៦៨] សម្មាទិដ្ឋកោ សម្មាទិដ្ឋកេហិ សទ្ធិ សំ-

សន្តន្តិ សមេន្តិ សម្មាសង្កប្បា... សម្មាភិចា... សម្មា-

កម្មនា... សម្មាអាជីវា... សម្មាភិយាមា... សម្មាសតិ-

នោ... សម្មាសមាធិនោ សម្មាសមាធិហិ សទ្ធិ សំ-

សន្តន្តិ សមេន្តិ ។ នដ្ឋិ ។

[៦៩] សារត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

នាត្ថសោ វ ភិក្ខុវេ សត្តា សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆា-

ទិដ្ឋកោ មិច្ឆាទិដ្ឋកេហិ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆា-

សង្កប្បា... មិច្ឆាភិចា... មិច្ឆាកម្មនា... មិច្ឆាអាជីវា...

មិច្ឆាភិយាមា... មិច្ឆាសតិនោ... មិច្ឆាសមាធិនោ មិច្ឆា-

សមាធិហិ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆាញាណំនោ

មិច្ឆាញាណំហិ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ មិច្ឆាវិមតិនោ

មិច្ឆាវិមតិហិ សទ្ធិ សំសន្តន្តិ សមេន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៦៨] ពួកសត្វមានទិដ្ឋិត្រូវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វ
 មានទិដ្ឋិត្រូវ ពួកសត្វមានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ... មានវាចាត្រូវ... មាន
 ការងារត្រូវ... មានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ... មានព្យាយាមត្រូវ... មាន
 សតិត្រូវ... ពួកសត្វមានសមាធិត្រូវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមាន
 សមាធិត្រូវ ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

[៦៩] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយ
 ត្រូវគ្នា សមគ្នា ដោយធាតុជាប្រាកដ ពួកសត្វមានទិដ្ឋិខុស ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានទិដ្ឋិខុស ពួកសត្វមានសេចក្តីត្រិះរិះខុស...
 មានវាចាខុស... មានការងារខុស... មានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស... មាន
 ព្យាយាមខុស... មានសតិខុស... ពួកសត្វមានសមាធិខុស ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានសមាធិខុស ពួកសត្វមានញ្ញាណខុស ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានញ្ញាណខុស ពួកសត្វមានវិមត្តិខុស ត្រូវគ្នា
 សមគ្នា នឹងពួកសត្វមានវិមត្តិខុស ។

ពាក្យសំយុង្គស្ស ទសកម្មបដិវ្តោ ឧទ្ទានំ

(៧០) សម្មាទិដ្ឋិកោ សម្មាទិដ្ឋិកេហិ សុទ្ធំ សំសន្តន្តំ
 សមេដ្ឋំ សម្មាសង្កេតោ... សម្មាភិយោ... សម្មាភិមន្តោ...
 សម្មាអាជីវិ... សម្មាភិយោហិ... សម្មាសន្តិណោ... សម្មា-
 សមាដិណោ... សម្មាញ្ញាណិណោ សម្មាញ្ញាណិហិ សុទ្ធំ
 សំសន្តន្តំ សមេដ្ឋំ សម្មាភិមន្តោ សម្មាភិមន្តហិ សុទ្ធំ
 សំសន្តន្តំ សមេដ្ឋំ ។ សុត្តបិ ។

(សុត្ត អនិកាយា កតប្បច្ឆប្បដ្ឋិ កោត្តំ) ។

សត្តនំ សត្តនានំ ឧទ្ទានំ

អសមាហិតោ ឱស្សនំ^(១)
 បញ្ចសិទ្ធិវាបមាដិ ប
 សត្តកម្មបថា វិគោ
 ឱសកម្មបមេន ប
 ធម៌ំ អដ្ឋនិកោ វិគោ
 ធិសហិ អដ្ឋហិ ប សុត្តបិ ។

ទសកម្មបដិវ្តោ គនិយោ ។

១ ឧ. ម. ឧស្ស័យ្យំ ។

ធាតុសំយុត្ត ទសកម្មបថវិគ្គ ឧទ្ទាន

[៧០] ពួកសត្វមានទិដ្ឋិត្រូវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹងពួកសត្វមាន
 ទិដ្ឋិត្រូវ ពួកសត្វមានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ... មានវាចាត្រូវ... មានការងារ
 ត្រូវ... មានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ... មានព្យាយាមត្រូវ... មានសត្វត្រូវ...
 មានសមាជិត្រូវ... ពួកសត្វមានញាណត្រូវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹង
 ពួកសត្វមានញាណត្រូវ ពួកសត្វមានវិមត្តិត្រូវ ត្រូវគ្នា សមគ្នា នឹង
 ពួកសត្វមានវិមត្តិត្រូវ ។ ចប់សូត្រទី ៧ ។

(អភិភ អនាគត និងបច្ចុប្បន្ន បណ្ឌិតគប្បីធ្វើសព្វអន្លើផងចុះ) ។

ឧទ្ទាននៃសូត្រទាំង ៧ ក៏

ការមិនបានតាំងចិត្តឲ្យនឹង ការទ្រុស្តសីល សិក្ខាបទ ៥
 កម្មបថ ៧ លោកបានពោលហើយមួយអន្លើដោយកម្មបថ១០
 សូត្រ ទី ៦ និយាយពីមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ លោកបាន
 ពោលហើយមួយអន្លើដោយអង្គទាំង ១០ ក្នុងសូត្រ ទី ៧ ។

ចប់ ទសកម្មបថវិគ្គ ទី ៣ ។

បត្តិទានវិគ្គោ

[៧០] ឯត្រី សមយំ ភក្កវា សារត្តិយំ វិហារតិ ជេ-
តវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អាហមេ ។ ចតស្សោ ឥមា
ភិក្ខុវេ ធាតុយោ ។ កតមា ចតស្សោ ។ បឃីធាតុ
អាថោធាតុ តេជោធាតុ វាយោធាតុ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ
ចតស្សោ ធាតុយោតិ ។ បឃីមំ ។

[៧២] បុព្វេ មេ ភិក្ខុវេ សម្ពោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស
ពោធិសត្តស្សេវ សតោ ឯតទហោសិ កោ នុ ខោ
បឃីធាតុយា អស្សនោ កោ អាទីនវេ កី និស្សរណំ
កោ អាថោធាតុយា អស្សនោ កោ អាទីនវេ កី និ-
ស្សរណំ កោ តេជោធាតុយា អស្សនោ កោ អាទីនវេ

បត្តិទ្វាតវិគ្គ

[៧១] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត

ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ត្រាស់

ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុនេះមាន ៤ ។ ធាតុ ៤ តើដូចម្តេច ។

គឺបរីធាតុ ១ អាហារធាតុ ១ ភេជោធាតុ ១ វាយោធាតុ ១ ។ ម្ចាស់

ភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុមាន ៤ ប្រការនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលមុន អំពីកាលត្រាស់ដឹង

តថាគតនៅជាពោធិសត្វ មិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនៅឡើយ មានសេចក្តី

គ្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បរីធាតុ មានអានិសង្ស ដូចម្តេចហ្ន៎ មានទោស

ដូចម្តេច មានការរលាស់ចេញ ដូចម្តេច អាហារធាតុ មានអានិសង្ស

ដូចម្តេច មានទោសដូចម្តេច មានការរលាស់ចេញ ដូចម្តេច

ភេជោធាតុ មានអានិសង្ស ដូចម្តេច មានទោស ដូចម្តេច

វាយោធាតុ មានអានិសង្ស ដូចម្តេច មានទោស ដូចម្តេច

ធាតុសំយត្តស្ស បតុទ្ធាតុវិញ្ញេ ពោធិសត្តស្ស បរិវិត្តនំ

តី និស្សរណំ តោ វាយោនាតុយោ អស្សនោ តោ
 អាទីនេវេ តី និស្សរណានិ ។ វស្ស បយំ ភិក្ខុវេ
 ឯតទយោសិ យំ ខោ បវេនាតុ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ
 សុខំ សោមនស្សំ អយំ បវេនាតុយោ អស្សនោ យំ
 បវេនាតុ^(១) អនិច្ចា ទុក្ខា វិបវិណាមធម្មា អយំ បវេ-
 វេនាតុយោ អាទីនេវេ យោ បវេនាតុយោ ធន្តរាភវិទយោ
 ធន្តរាភយ្ហហានិ ឥទំ បវេនាតុយោ និស្សរណំ ។
 យំ អាថោនាតុ បដិច្ច... យំ តេជោនាតុ បដិច្ច...
 យំ វាយោនាតុ បដិច្ច ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ
 អយំ វាយោនាតុយោ អស្សនោ យំ វាយោនាតុ
 អនិច្ចា ទុក្ខា វិបវិណាមធម្មា អយំ វាយោនាតុយោ
 អាទីនេវេ យោ វាយោនាតុយោ ធន្តរាភវិទយោ ធន្តរា-
 ភយ្ហហានិ ឥទំ វាយោនាតុយោ និស្សរណំ ។

១ ឱ. យំ បវេនាតុយោ ។

ធាតុសំយុង្គ ចតុទ្វាតុវិគ្គ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ព្រះពោធិសត្វ

មានការរលាស់ចេញដូចម្តេច វាយោធាតុមានអានិសង្សដូចម្តេច មាន
 ទោសដូចម្តេច មានការរលាស់ចេញដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសុខនិងសោមនស្សណា
 កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបឋវីធាតុ នេះជាអានិសង្សនៃបឋវីធាតុ បឋវី-
 ធាតុណា មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសភាពប្រែប្រួល នេះជាទោសរបស់
 បឋវីធាតុ ការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីត្រេកត្រអាល ការលះបង់នូវសេចក្តី
 ត្រេកត្រអាលណា ក្នុងបឋវីធាតុ នេះជាការរលាស់ចោលនូវបឋវីធាតុ ។
 សុខនិងសោមនស្សណា កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអាបេរុធាតុ...
 ព្រោះអាស្រ័យតេជោធាតុ... ព្រោះអាស្រ័យវាយោធាតុ នេះជាអានិសង្ស
 នៃវាយោធាតុ វាយោធាតុណា មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសភាព
 ប្រែប្រួល នេះជាទោសរបស់វាយោធាតុ ការបន្ទោបង់នូវសេចក្តីត្រេក
 ត្រអាល ការលះបង់នូវសេចក្តីត្រេកត្រអាលណា ក្នុងវាយោធាតុ
 នេះជាការរលាស់ចោលនូវវាយោធាតុ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនបានដឹងច្បាស់តាមពិត
 នូវអានិសង្ស្រាជានិសង្ស្រាជន៍ នូវទោសថាជាទោសផង នូវការរលាស់
 ចេញថាជាការរលាស់ចេញផង របស់ធាតុទាំង ៤ នេះ ដកបណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនបានប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកគ្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មា-
 សមោធិញ្ញាក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក
 ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ក្នុងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិង
 មនុស្សដ៏សេស ដកបនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើ
 តថាគតដឹងច្បាស់តាមពិត នូវអានិសង្ស្រាជានិសង្ស្រាជន៍ នូវទោសថា
 ជាទោសផង នូវការរលាស់ចេញថាជាការរលាស់ចេញផង របស់ធាតុ
 ទាំង ៤ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកគ្រាស់
 ដឹងនូវអនុត្តរសម្មាសមោធិញ្ញាក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារ-
 លោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ក្នុង
 មនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ក្នុងកាលនោះ ។ ញ្ញាណ-
 ទស្សនៈរបស់តថាគតក៏កើតឡើងថា វិមុត្តិគឺអរហត្តផលរបស់អាត្មាអញ
 មិនបានកក្រើក ជាតិខ្លះជាទីបំផុតហើយ ឥឡូវនេះក៏ព្រមមានឡើយ ។
 ចប់សូត្រ ទី ២ ។

ពាក្យសំយុង្គស្ស បព្ភទ្ធករិញ្ញេ បបរិពាក្យអស្សាទតាទិ

[៧៤] សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវា... បឃី-
 ធាតុយាហំ កិក្ខុវេ អស្សាទិបរិយេសនំ អចរិ យោ ប-
 ឃីធាតុយា អស្សាទោ តទិជ្ឈកមំ យាវតា បឃីធាតុយា
 អស្សាទោ បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ ។ បឃីធាតុយាហំ
 កិក្ខុវេ អាទិនវេបរិយេសនំ អចរិ យោ បឃីធាតុយា
 អាទិនវេ តទិជ្ឈកមំ យាវតា បឃីធាតុយា អាទិនវេ
 បញ្ញាយ មេ សោ សុទិដ្ឋោ ។ បឃីធាតុយាហំ កិក្ខុវេ
 និស្សរណាបរិយេសនំ អចរិ យំ បឃីធាតុយា និស្សរណំ
 តទិជ្ឈកមំ យាវតា បឃីធាតុយា និស្សរណំ បញ្ញាយ
 មេ តំ សុទិដ្ឋំ ។ អាទោធាតុយាហំ កិក្ខុវេ ។ បេ ។
 តេជោធាតុយាហំ កិក្ខុវេ... វាយោធាតុយាហំ កិក្ខុវេ
 អស្សាទិបរិយេសនំ អចរិ យោ វាយោធាតុយា អស្សាទោ
 តទិជ្ឈកមំ យាវតា វាយោធាតុយា អស្សាទោ បញ្ញាយ
 មេ សោ សុទិដ្ឋោ ។ វាយោធាតុយាហំ កិក្ខុវេ អាទិន-
 វេបរិយេសនំ អចរិ យោ វាយោធាតុយា អាទិនវេ
 តទិជ្ឈកមំ យាវតា វាយោធាតុយា អាទិនវេ បញ្ញាយ
 មេ សោ សុទិដ្ឋោ ។ វាយោធាតុយាហំ កិក្ខុវេ

ធាតុសំយត្ត ចតុត្តរត្ថ អាណិសង្សនៃបឋវីធាតុជាដើម

(៧៤) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមាន

ព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានប្រព្រឹត្ត
 ស្វែងរកនូវអាណិសង្សនៃបឋវីធាតុ ក៏បានដឹងនូវអាណិសង្សនៃបឋវីធាតុ អាណិ-
 សង្សនៃបឋវីធាតុទាំងប៉ុន្មាន តថាគតឃើញច្បាស់ហើយ ដោយប្រាជ្ញា ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានប្រព្រឹត្តស្វែងរក នូវទោសនៃបឋវីធាតុ
 ក៏បានដឹងនូវទោសរបស់បឋវីធាតុ ទោសនៃបឋវីធាតុទាំងប៉ុន្មាន តថាគត
 ឃើញច្បាស់ហើយ ដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបាន
 ប្រព្រឹត្តស្វែងរកនូវការរលាស់ចេញបឋវីធាតុ ក៏បានដឹងនូវការរលាស់ចេញ
 បឋវីធាតុ ការរលាស់ចេញបឋវីធាតុទាំងប៉ុន្មាន តថាគតឃើញច្បាស់
 ហើយដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានប្រព្រឹត្ត
 ស្វែងរកនូវអាណិសង្ស នៃអារប្មធាតុ ។ បេ ។ នៃតេជោធាតុ... នៃវេ-
 យោធាតុ ក៏បានដឹងនូវអាណិសង្សនៃវេយោធាតុ អាណិសង្សនៃវេយោធាតុ
 ទាំងប៉ុន្មាន តថាគតឃើញច្បាស់ហើយ ដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតបានប្រព្រឹត្តស្វែងរក នូវទោសរបស់វេយោធាតុ ក៏បាន
 ដឹងនូវទោសរបស់វេយោធាតុ ទោសរបស់វេយោធាតុទាំងប៉ុន្មាន តថា-
 គតឃើញច្បាស់ហើយ ដោយប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

និស្សរណាចរិយេសនិ អចរិ យេ វាយោ ជាតុយា និស្សរណំ តទដ្ឋកមំ យាវតា វាយោ ជាតុយា និស្សរណំ មញ្ញាយ មេ តិ សុទ្ធិដ្ឋំ ។

[៧៥] យាវតីវញ្ញាហំ ភិក្ខុវេ ឥហសំ ចត្ថន្តិ ជាត្វនិ អស្សា ទញ្ញ អស្សា ទតោ អាទិនវញ្ញ អាទិនវតោ និស្សរណាញ វិស្សរណាតោ យថាភ្នតំ ន អព្ពញ្ញាសី លោកតាវហំ ភិក្ខុវេ សទេវតេ លោកេ សមារកេ សត្រញ្ញកេ សស្សមណាព្រាញ្ញាលិយា ចដាយ សទេវមនុស្សយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី ។ យតោ ម ឡាហំ ភិក្ខុវេ ឥហសំ ចត្ថន្តិ ជាត្វនិ អស្សា ទញ្ញ អស្សា ទតោ អាទិនវញ្ញ អាទិនវតោ និស្សរណាញ វិស្សរណាតោ យថាភ្នតំ អព្ពញ្ញាសី អថាហំ ភិក្ខុវេ សទេវតេ លោកេ សមារកេ សត្រញ្ញកេ សស្សមណាព្រាញ្ញាលិយា ចដាយ សទេវមនុស្សយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចញ្ញាសី ។ ញាណាញ មន មេ ទស្សនិ ឧទចាទិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

បានប្រព្រឹត្តិស្វែងរក នូវការរលាស់ចេញវាយោធាតុ ក៏បានដឹងនូវការ
រលាស់ចេញវាយោធាតុ ការរលាស់ចេញវាយោធាតុទាំងបីប៉ុន្មាន តថាគត
ឃើញច្បាស់ហើយ ដោយប្រាជ្ញា ។

[៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនបានដឹងច្បាស់តាមពិត
នូវអានិសង្ស្រថាជាអានិសង្ស្រផង នូវទោសថាជាទោសផង នូវការរលាស់
ចេញថាជាការរលាស់ចេញផង របស់ធាតុទាំង ៤ នេះ ដរាបណា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មា-
សម្ពោធិញ្ញាណ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក
ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ក្នុងមនុស្សជាសម្មតិទេព
នឹងមនុស្សដ៏សេស ដរាបនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
ណា បើតថាគតបានដឹងច្បាស់តាមពិត នូវអានិសង្ស្រថាជាអានិសង្ស្រ
ផង នូវទោសថាជាទោសផង នូវការរលាស់ចេញថាជាការរលាស់
ចេញផង របស់ធាតុទាំង ៤ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគត
ប្តេជ្ញាថា ជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ក្នុងលោក ព្រម
ទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រម
ទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ក្នុងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស
ក្នុងកាលនោះ ។ ញ្ញាណទស្សនៈ របស់តថាគត កើតឡើងថា

ធាតុសំយុង្គស្ស បតុទ្ធាតុវគ្គេ បឋវីធាតុអស្ស្នេនាទិ

អក្កប្បា មេ វិម្ពត្តិ អយមន្តិមា ជាតិ នត្តិណានិ

បុណ្ណេវេតិ ។ តតិយំ ។

(៧៦) សារត្តិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភក្កវ... ។

នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ បឋវីធាតុយា អស្ស្នេនា អក្កស្ស្ន

នយំទិ សត្តា បឋវីធាតុយា សារជ្ជេយ្យំ ។ យស្មា ប

ខោ ភិក្ខុវេ អត្តិ បឋវីធាតុយា អស្ស្នេនា តស្មា សត្តា

បឋវីធាតុយា សារជ្ជន្តិ ។ នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ បឋវីធាតុ-

យា អាទិនេវេ អក្កស្ស្ន នយំទិ សត្តា បឋវីធាតុយា

និព្វិន្ទេយ្យំ ។ យស្មា ប ខោ ភិក្ខុវេ អត្តិ បឋវីធាតុយា

អាទិនេវេ តស្មា សត្តា បឋវីធាតុយា និព្វិន្ទន្តិ ។

ធាតុសំយុត្ត ចតុទ្ធាតុវិគ្គ អាណិសង្ខនៃបឋវីធាតុជាដើម

វិមុត្តិ គឺអវហត្តផលរបស់អាត្មាអញ្ញមិនកក្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត ឥឡូវ

នេះភព្ម័មិនមានឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(៧៦) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមាន

ព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអាណិសង្ខរបស់

បឋវីធាតុនេះមិនមានហើយ សត្វទាំងឡាយ ក៏មិនគួរត្រេកអរនឹងបឋវីធាតុ

នេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាណិសង្ខរបស់បឋវីធាតុ

មាន បានជាពួកសត្វតែងត្រេកអរ ចំពោះបឋវីធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ បើទោសរបស់បឋវីធាតុនេះមិនមានហើយ ពួកសត្វក៏មិនគួរ

នឿយណាយចាកបឋវីធាតុនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ

ទោសរបស់បឋវីធាតុមាន បានជាពួកសត្វនឿយណាយចាកបឋវីធាតុ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ បឋវីជាតុយា និស្សរណំ អភ-
 វិស្សំ នយំទំ សត្តា បឋវីជាតុយា និស្សរេយ្យំ ។
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ អត្ថំ បឋវីជាតុយា និស្ស-
 រណំ តស្មា សត្តា បឋវីជាតុយា និស្សរន្តំ ។
 នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ អាទោជាតុយា អស្សាទោ អភ-
 វិស្សំ... នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ តេជោជាតុយា... នោ
 ចេទំ ភិក្ខុវេ វាយោជាតុយា អស្សាទោ អភវិស្សំ
 នយំទំ សត្តា វាយោជាតុយា សារជ្ជេយ្យំ ។ យស្មា
 ច ខោ ភិក្ខុវេ អត្ថំ វាយោជាតុយា អស្សាទោ តស្មា
 សត្តា វាយោជាតុយា សារជ្ជន្តំ ។ នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ
 វាយោជាតុយា អាទីនេវេ អភវិស្សំ នយំទំ សត្តា
 វាយោជាតុយា និព្វិន្ទេយ្យំ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ
 អត្ថំ វាយោជាតុយា អាទីនេវេ តស្មា សត្តា វាយោ-
 ជាតុយា និព្វិន្ទន្តំ ។ នោ ចេទំ ភិក្ខុវេ វាយោជាតុយា
 និស្សរណំ អភវិស្សំ នយំទំ សត្តា វាយោជាតុយា
 និស្សរេយ្យំ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ អត្ថំ វាយោជាតុយា
 និស្សរណំ តស្មា សត្តា វាយោជាតុយា និស្សរន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើការរលាស់ចេញបឋវីធាតុនេះ មិនមានហើយ ពួកសត្វក៏មិនគួររលាស់ចេញបឋវីធាតុនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះការរលាស់ចេញបឋវីធាតុមាន បានជាពួកសត្វរលាស់ចេញបឋវីធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអានិសង្សនៃអាបុរាណនេះមិនមានហើយ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអានិសង្សនៃតេជោធាតុនេះមិនមានហើយ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអានិសង្សនៃវាយោធាតុនេះមិនមានហើយ ពួកសត្វក៏មិនគួរត្រេកអរចំពោះវាយោធាតុនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអានិសង្សនៃវាយោធាតុមាន បានជាពួកសត្វត្រេកអរ ចំពោះវាយោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើទោសនៃវាយោធាតុនេះមិនមានហើយ សត្វទាំងឡាយក៏មិនគួរឡើយណាយចាកវាយោធាតុនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះទោសរបស់វាយោធាតុមាន បានជាសត្វទាំងឡាយឡើយណាយចាកវាយោធាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើការរលាស់ចេញវាយោធាតុនេះ មិនមានហើយ សត្វទាំងឡាយក៏មិនគួររលាស់ចេញនូវវាយោធាតុនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះការរលាស់ចេញនូវវាយោធាតុមាន បានជាសត្វទាំងឡាយ រលាស់ចេញនូវវាយោធាតុ ។

ពាក្យសំយោគស្ស បក្ខទ្វាគុវគ្គេ បក្ខនំ ពាក្យនំ ន អព្ពញ្ញាណាទិ

[៧៧] យាវត្ថវំញ្ញំមេ ភិក្ខុវេ សត្តា ឥមាសំ ច-
ត្ថនំ ធាត្ថនំ អស្សាទព្ពា អស្សាទតោ អាទីនវំញ្ញំ អាទី-
នវតោ និស្សរណាញ្ញំ និស្សរណាតោ យថាភ្នតំ ន អព្ព-
ញ្ញំស្ស មេ តាវមេ ភិក្ខុវេ សត្តា សទេវកា លោកា
សមារកា សព្រហ្មកា សស្សមណាព្រាហ្មណីយា ប-
ដាយ សទេវមនុស្សាយ និស្សជា វិសំយុត្តា វិប្បមុត្តា
វិមរិយាទិកតេន មេតសា វិហារីស្ស ។ យតោ ច ឡិមេ
ភិក្ខុវេ សត្តា ឥមាសំ ចត្ថនំ ធាត្ថនំ អស្សាទព្ពា
អស្សាទតោ អាទីនវំញ្ញំ អាទីនវតោ និស្សរណាញ្ញំ
និស្សរណាតោ យថាភ្នតំ អព្ពញ្ញំស្ស អថឡិមេ ភិក្ខុវេ
សត្តា សទេវកា លោកា សមារកា សព្រហ្មកា
សស្សមណាព្រាហ្មណីយា បដាយ សទេវមនុស្សាយ
និស្សជា វិសំយុត្តា វិប្បមុត្តា វិមរិយាទិកតេន មេត-
សា វិហារីនីតិ ។ ចត្ថតំ ។

ធាតុសំយត្ត ចតុទ្ធាតុវិគ្គ កិរិយាមិនដឹងច្បាស់នូវធាតុទាំងបួនជាដើម

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយនេះមិនបានដឹងច្បាស់
តាមពិត នូវអានិសង្ស្រថាជាអានិសង្ស្រផង នូវទោសថាជាទោសផង នូវ
ការរលាស់ចេញថាជាការរលាស់ចេញផង របស់ធាតុទាំង ៤ នេះ ដរាប
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វនេះមិនបានប្រាសចេញ មិនបាន
បែរចេញ មិនបានឆកចេញ មានចិត្តមិនបានរមៀលចេញចាកលោក
ព្រមទាំងទៅលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ចាកពពួកសត្វ ព្រម
ទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ចាកមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស
ដរាបនោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាបើសត្វទាំងឡាយនេះ
បានដឹងច្បាស់តាមពិត នូវអានិសង្ស្រថាជាអានិសង្ស្រផង នូវទោសថាជា
ទោសផង នូវការរលាស់ចេញថាជាការរលាស់ចេញផង របស់ធាតុ
ទាំង ៤ នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វនេះរមែងប្រាសចេញ បែរ
ចេញ មានចិត្តរមៀលចេញចាកលោក ព្រមទាំងទៅលោក មារលោក
ព្រហ្មលោក ចាកពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ចាកមនុស្ស
ជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស ក្នុងកាលនោះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយត្តនិកាយស្ស វិទាសវិញ្ញា

[៧៨] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកភិ... ប-

បរិវាតុញ្ច^(១) ហំទំ ភិក្ខុវេ ឯកន្តទុក្ខា អភវិស្ស
 ទុក្ខានុបតិតា ទុក្ខាវក្កនា អនវក្កនា សុខេន នយំទំ
 សត្តា បបរិវាតុយា សារជ្ជយ្យំ ។ យស្មា ច ខោ
 ភិក្ខុវេ បបរិវាតុ សុខានុបតិតា សុខាវក្កនា អន-
 វក្កនា ទុក្ខេន តស្មា សត្តា បបរិវាតុយា សារជ្ជន្តំ ។
 អាថោជាតុញ្ច ហំទំ ភិក្ខុវេ ... តេជោជាតុញ្ច ហំទំ
 ភិក្ខុវេ ... វាយោជាតុញ្ច ហំទំ ភិក្ខុវេ ឯកន្តទុក្ខា
 អភវិស្ស ទុក្ខានុបតិតា ទុក្ខាវក្កនា អនវក្កនា សុ-
 ខេន នយំទំ សត្តា វាយោជាតុយា សារជ្ជយ្យំ ។
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ វាយោជាតុ សុខានុបតិតា
 សុខាវក្កនា អនវក្កនា ទុក្ខេន តស្មា សត្តា វាយោ-
 ជាតុយា សារជ្ជន្តំ ។

១ ឌី. ម. បបរិវាតុ ថេ ។

សុត្តន្តបិដក សំណុំទី៣៣ ធម្មបិដក

(៧៨) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ

មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើបឋវីធាតុនេះ

មានតែសេចក្តីទុកដោយដាច់ខាត ត្រូវសេចក្តីទុកធ្លាក់តាម មានសេចក្តី

ទុកចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីសុខ មិនបានចូលមកលុកលុយទេ

ពួកសត្វមិនគប្បីត្រេកអរ ក្នុងបឋវីធាតុនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង

ឡាយ ព្រោះបឋវីធាតុ ត្រូវសេចក្តីសុខធ្លាក់តាម មានសេចក្តីសុខ

ចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីទុកមិនបានចូលមកលុកលុយ មានខ្លះដែរ

បានជាពួកសត្វត្រេកអរ ក្នុងបឋវីធាតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ

អាប្រាណាតុនេះ... ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើគេជាធាតុនេះ... ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ បើវាយធាតុនេះ មានតែសេចក្តីទុកដោយដាច់ខាត ត្រូវ

សេចក្តីទុកធ្លាក់តាម មានសេចក្តីទុកចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីសុខ

មិនបានមកលុកលុយទេ ពួកសត្វមិនគប្បីត្រេកអរ ក្នុងវាយធាតុ

ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះវាយធាតុ ត្រូវសេចក្តីសុខ

ធ្លាក់តាម មានសេចក្តីសុខចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីទុកមិនបានចូលមក

លុកលុយ មានខ្លះដែរ បានជាពួកសត្វត្រេកអរក្នុងវាយធាតុ ។

នាគស័យុត្តស្ស បតុទ្ធាតុវិគ្គេ បឋវីនាគសុខតា

(៧៧) បឋវីនាគុញ្ច ហិំនំ ភិក្ខុវេ ឯកន្តសុខា

អភវិស្ស ភ្នុខានុបតិតា ភ្នុខាវក្កនា អនវក្កនា

ទុក្ខេន នយំនំ សត្តា បឋវីនាគុយា និព្វិន្ទយ្យំ ។

យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ បឋវីនាគុ ទុក្ខា ទុក្ខានុបតិតា

ទុក្ខាវក្កនា អនវក្កនា សុខេន ភស្មា សត្តា ប-

ឋវីនាគុយា និព្វិន្ទន្តិ ។ អាថោនាគុញ្ច ហិំនំ ភិក្ខុវេ...

តោថោនាគុញ្ច ហិំនំ ភិក្ខុវេ... វាយោនាគុញ្ច ហិំនំ

ភិក្ខុវេ ឯកន្តសុខា អភវិស្ស ភ្នុខានុបតិតា ភ្នុខាវក្កនា

អនវក្កនា ទុក្ខេន នយំនំ សត្តា វាយោនាគុយា

និព្វិន្ទយ្យំ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ វាយោនាគុ

ទុក្ខា ទុក្ខានុបតិតា ទុក្ខាវក្កនា អនវក្កនា សុខេន

ភស្មា សត្តា វាយោនាគុយា និព្វិន្ទន្តិ ។ បញ្ចមំ ។

ធាតុសំយត្ត ចតុទ្ធាតុវគ្គ ភាពនៃសេចក្តីសុខរបស់បរិជាតុ

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបរិជាតុនេះ មានតែសេចក្តីសុខដោយដាច់ខាត ត្រូវសេចក្តីសុខធ្លាក់តាម មានសេចក្តីសុខចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីទុក្ខមិនបានចូលមកលុកលុយទេ ពួកសត្វក៏មិននឿយណាយ ចាកបរិជាតុនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបរិជាតុជាទុក្ខ ត្រូវសេចក្តីទុក្ខធ្លាក់តាម មានសេចក្តីទុក្ខចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីសុខមិនបានចូលមកលុកលុយ មានខ្លះដែរ បានជាសត្វទាំងឡាយនឿយណាយ ចាកបរិជាតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអាបុជាតុនេះ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើតេជោជាតុនេះ... ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើវាយោជាតុនេះ មានតែសេចក្តីសុខដោយដាច់ខាត ត្រូវសេចក្តីសុខធ្លាក់តាម មានសេចក្តីសុខចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីទុក្ខ មិនបានចូលមកលុកលុយទេ សត្វទាំងឡាយ ក៏មិននឿយណាយ ចាកវាយោជាតុនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះវាយោជាតុជាទុក្ខ ត្រូវសេចក្តីទុក្ខធ្លាក់តាម មានសេចក្តីទុក្ខចូលមកលុកលុយ ឯសេចក្តីសុខមិនបានចូលមកលុកលុយ មានខ្លះដែរ បានជាពួកសត្វនឿយណាយ ចាកវាយោជាតុ ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៨០] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា... យោ

ភិក្ខុវេ បឋវីជាតិំ អភិទន្ធីតិ ទុក្ខំ សោ អភិទន្ធីតិ ។

យោ ទុក្ខំ អភិទន្ធីតិ អបរិមត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ

វនាមិ ។ យោ អាចោជាតិំ អភិទន្ធីតិ... យោ តេ-

ជោជាតិំ អភិទន្ធីតិ... យោ វាយោជាតិំ អភិទន្ធីតិ

ទុក្ខំ សោ អភិទន្ធីតិ ។ យោ ទុក្ខំ អភិទន្ធីតិ

អបរិមត្តោ សោ ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។

[៨១] យោ ច ខោ ភិក្ខុវេ បឋវីជាតិំ ន អភិទន្ធីតិ

ទុក្ខំ សោ ន អភិទន្ធីតិ ។ យោ ទុក្ខំ ន អភិទន្ធីតិ...

យោ តេជោជាតិំ... យោ វាយោជាតិំ ន អភិទន្ធីតិ ទុក្ខំ

សោ ន អភិទន្ធីតិ ។ យោ ទុក្ខំ ន អភិទន្ធីតិ បរិមត្តោ

សោ ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។ នដ្ឋំ ។

សុត្តនិបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៨០] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... កងទ័ពនោះឯង ព្រះមាន
 ព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ឧបអរ
 នូវបឋវីធាតុ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាឧបអរនូវសេចក្តីទឹក ។ បុគ្គលណា
 ឧបអរនូវសេចក្តីទឹក គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនោះ មិនរួចចាកសេចក្តី
 ទឹកឡើយ ។ បុគ្គលណា ឧបអរនូវអាប្រាធាតុ... បុគ្គលណា
 ឧបអរនូវតេជោធាតុ... បុគ្គលណា ឧបអរនូវវាយោធាតុ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាឧបអរនូវសេចក្តីទឹក ។ បុគ្គលណា ឧបអរនូវសេចក្តីទឹក
 គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនោះ មិនរួចចាកសេចក្តីទឹកឡើយ ។

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា មិនឧបអរនូវបឋវីធាតុ
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនឧបអរនូវសេចក្តីទឹក ។ បុគ្គលណា មិនឧបអរ
 នូវសេចក្តីទឹក គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនោះរួចចាកសេចក្តីទឹក ។ បុគ្គល
 ណា មិនឧបអរនូវអាប្រាធាតុ... បុគ្គលណា មិនឧបអរនូវតេជោធាតុ...
 បុគ្គលណា មិនឧបអរនូវវាយោធាតុ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិន
 ឧបអរនូវសេចក្តីទឹក ។ បុគ្គលណា មិនឧបអរនូវសេចក្តីទឹក គឺថាគត
 ពោលថា បុគ្គលនោះ រួចចាកសេចក្តីទឹក ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

ធាតុសំយុត្តស្ស បុគ្គលាតុវគ្គេ បឋវីធាតុនិរោធនោ

[៨២] សាវត្ថិយេ វិហារតិ... ត្រត ខោ ភកវា...

យោ ភិក្ខុវេ បឋវីធាតុយា ឧប្បានោ វិតិ អភិទិព្វតិ
ចានុភារោ ទុក្ខស្មេសោ ឧប្បានោ រោតានិ វិតិ
ជរាមរណស្ស ចានុភារោ ។ យោ អាហោធាតុយា...
យោ តេជោធាតុយា... យោ វាយោធាតុយា ឧប្បានោ
វិតិ អភិទិព្វតិ ចានុភារោ ទុក្ខស្មេសោ ឧប្បានោ
រោតានិ វិតិ ជរាមរណស្ស ចានុភារោ ។

[៨៣] យោ ច ខោ ភិក្ខុវេ បឋវីធាតុយា និរោធនោ
វ្រុបសមោ អត្តង្គមោ ទុក្ខស្មេសោ និរោធនោ រោតានិ
វ្រុបសមោ ជរាមរណស្ស អត្តង្គមោ ។ យោ អាហោធា-
តុយា និរោធនោ... យោ តេជោធាតុយា និរោធនោ...
យោ វាយោធាតុយា និរោធនោ វ្រុបសមោ អត្តង្គមោ^(១)
ទុក្ខស្មេសោ និរោធនោ រោតានិ វ្រុបសមោ ជរាម-
រណស្ស អត្តង្គមោតិ ។ សត្តមំ ។

១ អត្តង្គមោតិបិ ។

ធាតុសំយុត្ត ចតុទ្វាតុវគ្គ កិរិយារលត់នៃបរិណាតុ

[៨២] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើង
ការបិតនៅ ការវិលមក ការមានប្រាកដ នៃបរិណាតុណា ន្ទះ ឈ្មោះ
ថាការកើតឡើងនៃសេចក្តីទុក្ខ ឈ្មោះថាការបិតនៅនៃពេគ ឈ្មោះ
ថាការមានប្រាកដ នៃជរានិមមណៈ ។ ការកើតឡើង ការបិតនៅ
ការវិលមក ការមានប្រាកដ នៃអាបេណាតុ... នៃតេជោធាតុ... នៃ
វាយោធាតុណា ន្ទះ ឈ្មោះថាការកើតឡើងនៃសេចក្តីទុក្ខ ឈ្មោះថា
ការបិតនៅនៃពេគ ឈ្មោះថាការមានប្រាកដ នៃជរានិមមណៈ ។

[៨៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរលត់ ការស្ងប់រម្ងាប់ ការ
អស់ នៃបរិណាតុណា ន្ទះ ឈ្មោះថាការរលត់នៃសេចក្តីទុក្ខ ការស្ងប់
រម្ងាប់នៃពេគ ការអស់នៃជរានិមមណៈ ។ សេចក្តីរលត់ នៃអាបេណាតុ
ណា... សេចក្តីរលត់ នៃតេជោធាតុណា... សេចក្តីរលត់ សេចក្តីស្ងប់
រម្ងាប់ ការអស់ នៃវាយោធាតុណា ន្ទះ ឈ្មោះថាការរលត់នៃសេចក្តី
ទុក្ខ ការស្ងប់រម្ងាប់នៃពេគ ការអស់នៃជរានិមមណៈ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៨៤] សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភក្កវា...

ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខុវេ ជាតុយោ កតតមា ចតស្សោ
 បឋវីជាតុ អាថោជាតុ តេជោជាតុ វាយោជាតុ ។ យេ
 ហិ កេចិ ភិក្ខុវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមាសំ
 ចន្ទន្នំ ជាត្វនំ អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណាញ្ច
 យថាក្ខនំ នប្បជានន្នំ ន មេតេ ភិក្ខុវេ សមណា វា
 ព្រាហ្មណា វា សមណោសុ វា សមណាសម្មតា ព្រាហ្ម-
 ណោសុ វា ព្រាហ្មណាសម្មតា ន ច បទតេ អាយស្មន្តោ
 សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រាហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សន្និកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារន្នំ ។

[៨៥] យេ ច ខោ កេចិ ភិក្ខុវេ សមណា វា
 ព្រាហ្មណា វា ឥមាសំ ចន្ទន្នំ ជាត្វនំ អស្សាទញ្ច
 អាទីនវញ្ច និស្សរណាញ្ច យថាក្ខនំ បជានន្នំ តេ ខោមេ
 ភិក្ខុវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណោសុ មេវ
 សមណាសម្មតា ព្រាហ្មណោសុ ច ព្រាហ្មណាសម្មតា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៨៤] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុនេះ មាន ៤
 ប្រការ ធាតុ ៤ តើអ្វីខ្លះ គឺបឋវីធាតុ ១ អាប្រាធាតុ ១ តេជោធាតុ ១
 វាយោធាតុ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈបូព្រាហ្មណ៍ណា
 នីមួយៗ មិនដឹងច្បាស់តាមពិត នូវអានិសង្សផ្សេង នូវទោសផង នូវ
 ការរលាស់ចេញផង នៃធាតុទាំង ៤ នេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ
 បូព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ គថាគតមិនសន្មតថាជាសមណៈ ក្នុងពួកសមណៈ
 មិនសន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងពួកព្រាហ្មណ៍ទេ មួយទៀត អ្នកទាំង
 នោះមិនបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានសម្រេច ដោយប្រាជ្ញាជំនុំតូម
 ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវប្រយោជន៍នៃសមណភាព ឬប្រយោជន៍
 នៃព្រាហ្មណភាពទេ ។

[៨៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែពួកសមណៈ បូព្រាហ្មណ៍
 ណានីមួយៗ ដឹងច្បាស់តាមពិត នូវអានិសង្សផ្សេង នូវទោសផង
 នូវការរលាស់ចេញផង នៃធាតុទាំង ៤ នេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សមណៈ បូព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ទើបគថាគតសន្មតថាជាសមណៈ ក្នុង
 ពួកសមណៈផង សន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងពួកព្រាហ្មណ៍ផង

ធាតុសំយក្កស្ស ចក្កុវាគុវិគ្គេ ចក្កុវាគុសប្បដាននំ

តេ ច បណាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច

ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សង្កតត្វា ឧបសម្បជ្ជ

វិហារន្តិតំ ។ អដ្ឋមំ ។

(៥៦) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ កកវ... ។

ចតស្សោ ឥមា ភិក្ខុវេ ជានុយោ កកមា ចតស្សោ

បវេជានុ អាថោជានុ តេជោជានុ វាយោជានុ ។ យេ

ហំ កេចិ ភិក្ខុវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមាសំ

ចត្ថន្តំ ជាន្តន្តំ សមុទយញ្ច អត្ថដ្ឋមញ្ច អស្សាទញ្ច អា-

ទិនវញ្ច បិស្សុវណាញ្ច យថាភ្នតំ នប្បជានន្តំ (វិគ្គាវេតត្ថំ)

បជានន្តំ... សយំ អភិញ្ញា សង្កតត្វា ឧបសម្បជ្ជ

វិហារន្តិតំ ។ នវមំ ។

ធាតុសំយុត្ត ចតុស្តុកុវត្ត ការមិនដឹងច្បាស់នូវធាតុបួន

មួយទៀត អ្នកទាំងនោះ រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយប្រាជ្ញា

ដ៏ទត្តម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវប្រយោជន៍នៃសមណភាពផង

នូវប្រយោជន៍នៃព្រាហ្មណភាពផង ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

(៨៦) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ

មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុទាំងឡាយនេះ

មាន ៤ ប្រការ ធាតុ ៤ តើអ្វីខ្លះ គឺបឋវីធាតុ ១ អាបោធាតុ ១ តេជោ-

ធាតុ ១ វាយោធាតុ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈបូព្រាហ្មណ៍

ណានីមួយ មិនដឹងច្បាស់តាមពិត នូវសេចក្តីកើត នូវសេចក្តីអស់

ទៅ នូវអានិសង្ស នូវទោសនិងការរលាស់ចេញ នៃធាតុទាំង ៤ នេះ

(បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ) ដឹងច្បាស់... ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេច

ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទត្តម ដោយខ្លួនឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៨៧] សាវត្ថយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកភំ... យេ-
 ហំ តេតិ ភិក្ខុវេ សមណា វំ ព្រាហ្មណា វំ បឋវីជា-
 តុំ នប្បជានន្តិ បឋវីជាតុសម្មទយំ នប្បជានន្តិ បឋវីជា-
 តុនិរោធំ នប្បជានន្តិ បឋវីជាតុនិរោធកាមិនី បដិបទិ
 នប្បជានន្តិ ។ អាមោធាតុំ នប្បជានន្តិ ។ មេ ។ តេ-
 រោធាតុំ នប្បជានន្តិ... វាយោធាតុំ នប្បជានន្តិ វាយោ-
 ធាតុសម្មទយំ នប្បជានន្តិ វាយោធាតុនិរោធំ នប្ប-
 ជានន្តិ វាយោធាតុនិរោធកាមិនី បដិបទិ នប្បជានន្តិ
 ន មេតេ ភិក្ខុវេ សមណា វំ ព្រាហ្មណា វំ សម-
 ណោសុ វំ សមណាសម្មតា ព្រាហ្មណោសុ វំ ព្រាហ្ម-
 ណាសម្មតា ន ម បន តេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញតុំ វំ
 ព្រហ្មញ្ញតុំ វំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សង្កកត្វា
 ឧបសម្បជំ វិហារន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៨៧) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ

មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈឬ

ព្រាហ្មណ៍ណា នីមួយ មិនដឹងច្បាស់នូវបឋវីធាតុ មិនដឹងច្បាស់នូវ

សេចក្តីកើតឡើងនៃបឋវីធាតុ មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់នៃបឋវីធាតុ

មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាហេតុឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃបឋវីធាតុ ។

មិនដឹងច្បាស់នូវអាបុរាណធាតុ ។ បេ ។ មិនដឹងច្បាស់នូវតេជោធាតុ... មិន

ដឹងច្បាស់នូវវាយោធាតុ មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីកើតឡើងនៃវាយោធាតុ

មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់នៃវាយោធាតុ មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជា

ហេតុឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃវាយោធាតុ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈ

ឬព្រាហ្មណ៍ទាំងនេះ តថាគតមិនសន្មតថាជាសមណៈ ក្នុងពួកសមណៈ

មិនសន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងពួកព្រាហ្មណ៍ទេ មួយទៀត អ្នកទាំង

នោះមិនបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ មិនបានសម្រេចដោយប្រាជ្ញាជំនុំគ្នា ដោយ

ខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវប្រយោជន៍នៃសមណភាព ឬប្រយោជន៍នៃ

ព្រាហ្មណភាពទេ ។

ធាតុសំយត្តស្ស បព្ពត្តាគុវិគ្គោ បបរីណាតុប្បជាននាទិ

[៨៨] យេ ច ខោ គេចិ ភិក្ខុវេ សមណា
 វា ព្រាហ្មណា វា បឋវីជាតុំ បដានន្តិ បឋវីជាតុ-
 សមុទយំ បដានន្តិ បឋវីជាតុនិរោធិ បដានន្តិ បឋវី-
 ជាតុនិរោធកាមិនី បដិបទំ បដានន្តិ ។ អាហោជាតុំ
 បដានន្តិ ។ បេ ។ តេជោជាតុំ បដានន្តិ... វាយោជាតុំ
 បដានន្តិ វាយោជាតុសមុទយំ បដានន្តិ វាយោជាតុនិ-
 រោធិ បដានន្តិ វាយោជាតុនិរោធកាមិនី បដិបទំ
 បដានន្តិ តេ ខោបេ ភិក្ខុវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា
 វា សមណោសុ បេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណោសុ ច
 ព្រាហ្មណសម្មតា តេ ច បនាយសុន្តោ សាមញ្ញតញ្ច
 ព្រហ្មញ្ញតញ្ច មិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សម្មតត្ថា
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារន្តិតិ ។ ទសមំ ។

ធាតុសំយុត្ត ចតុទ្ធាតុវគ្គ ពារដឹងច្បាស់នូវបរិធាតុជាដើម

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈបុព្វាហ្មណ៍ណានិ-
មួយ ដឹងច្បាស់នូវបរិធាតុ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីកើតឡើងនៃបរិធាតុ
ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់នៃបរិធាតុ ដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាហេតុឲ្យ
ដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃបរិធាតុ ។ ដឹងច្បាស់នូវអាប្រាណាតុ ។ បេ ។
ដឹងច្បាស់នូវតេជោធាតុ... ដឹងច្បាស់នូវវាយោធាតុ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី
កើតឡើងនៃវាយោធាតុ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់នៃវាយោធាតុ ដឹង
ច្បាស់នូវបដិបទា ជាហេតុឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃវាយោធាតុ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សមណៈបុព្វាហ្មណ៍ទាំងនោះ គម្រោតសន្មតថាជាសមណៈ
ក្នុងពួកសមណៈផង សន្មតថាជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងពួកព្រាហ្មណ៍ផង
មួយទៀត អ្នកទាំងនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេចដោយប្រាជ្ញា
ដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវប្រយោជន៍នៃសមណភាពផង
នូវប្រយោជន៍នៃព្រាហ្មណភាពផង ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តិស្ស ឧទ្ធានំ

ចតស្សោ បុព្វេ អចរិ

យោ ឆោ ចេនំ ទុក្ខេន ច

អភិនទ្ធនញ្ច ឧប្បាទំ^(១)

តយោ សមណាព្រាហ្មណានិ ។

នាតុសំយុត្តំ ទុតិយំ សមត្តំ ។

១ ឧប្បាទោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឧទ្ទាននៃបត្តិទ្វាតវិគ្គោនីកី

និយាយពីធាតុទាំងបួន ១ ក្នុងកាលមុនអំពីកាលដែលព្រះអង្គ
បានត្រាស់ ១ ព្រះអង្គប្រព្រឹត្តស្វែងរកនូវអានិសង្សនៃរបរីធាតុ
ជាដើម ១ ព្រះអង្គត្រាស់ថា បើអានិសង្សនៃរបរីធាតុនេះ
មិនមានហើយ ១ សេចក្តីទុកនៃរបរីធាតុជាដើម ១ សេចក្តី
ឧបអន្សវរបរីធាតុជាដើម ១ សេចក្តីកើតឡើងនៃរបរីធាតុ
ជាដើម ១ សមណព្រាហ្មណ៍បីលើក ។

ចប់ ធាតុសំយុត្ត ទី ២ ។

អនិមិត្តស្វយ័ត

តិណាកជ្ជវិគ្គោ

[៨៧] ឃុំខ្មែរ សុត្តន្ត ។ ឃុំកំ សមយំ កកវា សា-
 វត្តិយំ វិហារតិ ដេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
 តត្រ ខោ ។ បេ ។ ឃុំតទពោល អនិមិត្តោយំ កិក្ខុវេ
 សំសារោ បុត្តា កោដិ ន បញ្ញាយនិ អវិជ្ជាជីវណានិ
 សត្តានិ តណ្ហាសញ្ញាជនានិ សត្តាវតិ សំសារតិ ។

[៨៨] សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ បុរិសោ យំ ឥមស្មី
 ជម្ពីយេ តិណាកជ្ជសាខាបលាសំ តច្ឆត្តា ឃុំកជ្ជិ
 សំហវេយ្យ ឃុំកជ្ជិ សំហវិត្តា ចតុវដ្តលំ ចតុវដ្តលំ
 យជិតិ កវិត្តា និក្ខុវេយ្យ អយំ មេ មាតា តស្ស មេ
 មាតុ អយំ មាតាតិ ។ អបរិយាទិណ្ណា ច កិក្ខុវេ តស្ស
 បុរិសស្ស មាតុ មាតារោ អស្ស អថ ឥមស្មី ជម្ពីយេ
 តិណាកជ្ជសាខាបលាសំ បរិត្តយំ បរិយាទានិ តច្ឆយ្យ
 តិ កស្ស ហេតុ អនិមិត្តោយំ កិក្ខុវេ សំសារោ

អនិមិត្តស្វយ័ត

តិណាករដ្ឋវិគ

[៨៩] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុត
ខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជារនាំង មានតណ្ហាជា
ចំណង់ អន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ^(១) ។

[៩០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបុរសកាត់ស្មៅ កំណាត់ឈើ
មែកឈើ ស្លឹកឈើ ក្នុងជម្ងឺបនេះ ហើយប្រមូលទុកក្នុងទីជាមួយគ្នា
លុះប្រមូលទុកក្នុងទីជាមួយគ្នារួចហើយ ក៏ធ្វើខាតប្រវែងបួនឆាប់ៗ ហើយ
តំកល់ទុកថា នេះទុកជាមាតារបស់អញ នេះទុកជាមាតានៃមាតារបស់
អញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មាតាទាំងឡាយរបស់មាតានៃបុរសនោះ
មិនអស់ឡើយ ឯស្មៅ កំណាត់ឈើ មែកឈើ និងស្លឹកឈើ ក្នុង
ជម្ងឺបនេះ គប្បីដល់នូវការអស់ទៅ ផុតទៅ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន

១ ទីបំផុតខាងដើមនៃសង្ឃរ មិនប្រាកដទេ ប៉ុន្តែអង្គិកថា ប្រាប់ថា សូម្បីទីបំផុតខាង
ចុងក៏មិនប្រាកដដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តទិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បុត្តា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានិវរណានិ សត្តានិ
 តណ្ហាសញ្ញោជនានិ សន្ទាវតំ សំសរតំ ឃីរិ ដ៏យត្តិ
 ខោ(១) ភិក្ខុវេ ទុក្ខំ បច្ចុទ្ធក្ខតំ តឃីរិ បច្ចុទ្ធក្ខតំ
 ព្យាសនំ បច្ចុទ្ធក្ខតំ កកជសី វឌ្ឍិតា ។ យាវញ្ចិទិ
 ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វសង្ខារេសុ និព្វិន្ទិតំ អលំ វិវឌ្ឍិតុ
 អលំ វិមុត្តិតុនិ ។ បឋមំ ។

(៧១) សាវត្ថយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកក ... អន-
 មតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសរោ បុត្តា កោដិ ន បញ្ញាយតិ
 អវិជ្ជានិវរណានិ សត្តានិ តណ្ហាសញ្ញោជនានិ សន្ទាវតំ
 សំសរតំ ។

(៧២) សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឥមំ មហាប-
 វរិ កោលដ្ឋមត្តំ កោលដ្ឋមត្តំ កុឡិកំ(២) ករិត្តា
 និក្ខំបេយ្យ អយំ(៣) មេ បិតា តស្ស មេ បិតុ
 អយំ បិតាតិ ។ អបរិយាទិន្នា ច ភិក្ខុវេ តស្ស
 បុរិសស្ស បិតុ បិតារោ អស្ស អដាយំ មហាបវរិ

១ ឧ. វេ ។ ២ ឧ. ម. មត្តិកកុឡិកំ ។ ៣ អយំ ខោ ។

សុត្តនិកាយ សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជារទាំង
 មានតណ្ហាជាចំណង អន្ទោលទៅ គ្រាប់រង្កាត់ទៅ មិនប្រាកដ
 ឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីទុក សេចក្តីព្រួយ សេចក្តីវិនាស
 ដែលសត្វទាំងនោះបានទទួលហើយ អស់កាលជាអវ័ន្ទ័ន្ទ យ៉ាងនេះឯង
 ព្រៃខ្មៅចក់ចម្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ អ្នកទាំង
 ឡាយ គួរឡើយណាយ គួរធុញទ្រាន់ គួរជិនឆ្លង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។
 ចប់សូត្រ ទី ១ ។

[៧១] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្សារនេះ មានទី
 បំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែល
 មានអវិជ្ជាជារទាំង មានតណ្ហាជាចំណង អន្ទោលទៅ គ្រាប់រង្កាត់ទៅ
 មិនប្រាកដឡើយ ។

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបុរសយកមហាប្រឹថពីនេះ មក
 សូនជាគុណិកាឲ្យប៉ុន ។ គ្រាប់ក្របៅ ហើយតំកល់ទុកថា នេះជាបិតា
 របស់អញ នេះជាបិតានៃបិតារបស់អញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បិតា
 ទាំងឡាយ របស់បិតានៃបុរសនោះ មិនអស់ឡើយ ឯមហាប្រឹថពីនេះ

អនុបតត្តសំយត្តស្ស តិណកដ្ឋវិគ្គេ អស្សុពហុតរាវោ

បរិក្ខុយំ បរិយោទានំ កប្បេយ្យំ នំ កិស្សំ ហេតុ
 អនុបតត្តោយំ កិក្ខុវេ សំសារោ បុញ្ញោ កោដិ ន
 បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានិវរណានំ សន្តានំ តណ្ហាសញ្ញោជ-
 ណានំ សន្ធាវតំ សំសរតំ ឃី ទីយវតំ ខោ កិក្ខុវេ
 ទុក្ខំ បច្ចុន្ទក្ខតំ តិច្ឆំ បច្ចុន្ទក្ខតំ ព្យសនំ បច្ចុន្ទក្ខតំ
 កជសំ វឌ្ឍតា ។ យាវញ្ចំទិ កិក្ខុវេ អលមេវ សព្វ-
 សង្ការេសុ និព្វិន្ទតំ អលំ វិវឌ្ឍតំ អលំ វិមុច្ចតន្តំ ។
 ទតិយំ ។

[៧៣] សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ កកវា...

អនុបតត្តោយំ កិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ នំ
 កិ មញ្ញាប កិក្ខុវេ កកមំ នុ ខោ ពហុតរិ
 យំ វា វោ ឥមំនា ទីយេន អទ្ធានា សន្ធាវតំ
 សំសរតំ អមណាបសម្មយោតា មណាបវិច្ឆយោតា
 កន្ត្តានំ វោទន្តានំ អស្សុ បសន្តិ^(១) បក្សវតំ យំ
 វា ចត្វសុ មហាសមុទ្រសុ ទុទកន្តិ ។ យថា
 ខោ មយំ កន្តេ កកវតា ជម្ពំ ទេសិតំ អាជាជាម

១ ម. បសន្តិ ។

អនមតត្ថសំយុត្ត តិណាកដ្ឋវិគ្គ ភាពនៃទឹកភ្នែកច្រើនជាង

គប្បីដល់នូវការអស់ទៅ ផុតទៅ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុត
 ខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជាអំណាច មានតណ្ហា
 ជាចំណង អន្ទោលទៅ គ្រាប់រន្ធត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីទឹក សេចក្តីព្រួយ សេចក្តីវិនាស ដែលសត្វ
 ទាំងនោះបានទទួលហើយ អស់កាលជាអង្វែងយ៉ាងនេះឯង ព្រៃខ្មោចក៏
 ចម្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គួរនឿយ
 ណាយ គួរធុញទ្រាន់ គួរជិនឆ្លុះ ក្នុងសង្សារទាំងពួង ។ ចប់សូត្រ ទី២ ។

[៧៧] ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ... ទ្រង់គ្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្សារនេះ មានទី
 បំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 សំគាល់សេចក្តីនោះថាដូចម្តេច គឺត្រង់ដែលអ្នកទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ
 គ្រាប់រន្ធត់ទៅ កន្ទក់កន្ទេញ ទួញ យំ ព្រោះដូចប្រទេនឹងរបស់ដែល
 មិនគាប់ចិត្ត ព្រាត់ប្រាសចាករបស់ដែលគាប់ចិត្ត ដោយកាលអង្វែងនេះ
 ទឹកភ្នែកដែលហូរស្រក់ ហើយនិងទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ តើបណ្តា
 ទឹកទាំងពីរនោះ ទឹកណាច្រើនជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គទាំងឡាយ យល់ច្បាស់នូវធម៌ តាមដែលព្រះមានព្រះភាគសំដែង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឯតទេវ កន្លៃ ពហុតរំ យំ ពោ ឥមំនា ទីយេន
អទ្ធា សន្ធាវតំ សំសរតំ អមនាបសម្បយោតា
មនាបវិប្បយោតា កន្លៃនំ ពោទន្លៃនំ អស្ស បសន្តិ(១)
បក្សវតំ ន ត្រូវ ចត្វសុ មហាសមុទ្រេសុ ឧទកន្តិ ។

[៧២] សាធុ សាធុ ភិក្ខុវេ សាធុ ទោ
មេ តុមេ ភិក្ខុវេ ឃី ធម្មំ ទេសិតំ អាជាតាថ
ឯតទេវ ភិក្ខុវេ ពហុតរំ យំ ពោ ឥមំនា ទីយេន
អទ្ធា សន្ធាវតំ សំសរតំ អមនាបសម្បយោតា មនា-
បវិប្បយោតា កន្លៃនំ ពោទន្លៃនំ អស្ស បសន្តិ
បក្សវតំ ន ត្រូវ ចត្វសុ មហាសមុទ្រេសុ ឧទក(២) ។
ទីយរត្តំ ពោ ភិក្ខុវេ មាតុមរណំ បច្ចុនុក្ខតំ តេសំ ពោ
មាតុមរណំ បច្ចុនុកោន្លៃនំ អមនាបសម្បយោតា មនា-
បវិប្បយោតា កន្លៃនំ ពោទន្លៃនំ អស្ស បសន្តិ
បក្សវតំ ន ត្រូវ ចត្វសុ មហាសមុទ្រេសុ ឧទក ។

១ ម. បសន្តិ ។ ២ ន ត្រូវ ចត្វសុ មហាសមុទ្រេសុ ឧទកន្តិ ធមេ បាវា មរម្មបោត្តកេ ន
ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ហើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ អន្ទាលទៅ ត្រាច់វណ្ណត់ទៅ កន្ទក់កន្ទេញ ទួញ យំ ព្រោះជួបប្រទះនឹងរបស់ដែលមិនគាប់ចិត្ត ប្រាសចាករបស់ដែលគាប់ចិត្ត ដោយកាលជាអវិជ្ជន៍នេះ ទឹកភ្នែកហូរស្រក់ទៅហើយ ច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងឡើយ ។

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវហើយ ត្រូវហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយយល់ច្បាស់នូវធម៌ តាមដែលតថាគតសំដែងហើយ យ៉ាងនេះ ប្រពៃហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ អន្ទាលទៅ ត្រាច់វណ្ណត់ទៅ កន្ទក់កន្ទេញ ទួញ យំ ព្រោះជួបប្រទះនឹងរបស់ដែលមិនគាប់ចិត្ត ព្រាត់ប្រាសចាករបស់ដែលគាប់ចិត្ត ដោយកាលជាអវិជ្ជន៍នេះ ទឹកភ្នែកហូរស្រក់ទៅហើយ ច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្លាប់របស់មាតា អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង អស់កាលអវិជ្ជន៍ កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ ទទួលរងនូវសេចក្តីស្លាប់របស់មាតា កន្ទក់កន្ទេញ ទួញ យំ ព្រោះជួបប្រទះនឹងរបស់ដែលមិនគាប់ចិត្ត ព្រាត់ប្រាសចាករបស់ដែលគាប់ចិត្ត ទឹកភ្នែកហូរស្រក់ទៅ ច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

អនមគគ្គសំយត្តស្ស តិណាកដ្ឋវគ្គេ អស្សុពហុតរកាវោ

ទីយរត្តំ វោ ភិក្ខុវេ បិទុមរណំ បច្ចុន្ទក្ខតំ ... ភាទុមរណំ

បច្ចុន្ទក្ខតំ ... ភកិវេមរណំ បច្ចុន្ទក្ខតំ ... បិទុមរណំ

បច្ចុន្ទក្ខតំ ... បិទុមរណំ បច្ចុន្ទក្ខតំ ... ញាតិព្យសនំ

បច្ចុន្ទក្ខតំ ... ភោគព្យសនំ បច្ចុន្ទក្ខតំ ... ទីយរត្តំ វោ

ភិក្ខុវេ វោគព្យសនំ បច្ចុន្ទក្ខតំ តេសំ វោ វោគព្យសនំ

បច្ចុន្ទកោណ្ឌនំ អមណាបសម្បយោកា មណាបវិប្បយោកា

កណ្ឌនំ វោណ្ឌនំ អស្សុ បសន្តំ បក្សវតំ ន ត្រេវ

ចត្វស្ស មហាសមុទ្ទេស្ស ឧទកំ តំ កស្ស ហេតុ

អនមគតោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ យាវញ្ញំ

ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វសម្មារេស្ស វេញ្ញន្តំ អលំ វិវធិតំ

អលំ វិបច្ចុតន្តំ ។ តតយំ ។

អនមនគ្គសំយុត្ត តិណាកដ្ឋវិត្ត ភាពនៃទឹកភ្នែកច្រើនជាង

សេចក្តីស្លាប់របស់បិតា អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង អស់កាលអង្វែង...
 សេចក្តីស្លាប់របស់បងប្អូនប្រុស អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង ... សេចក្តី
 ស្លាប់របស់បងប្អូនស្រី អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង ... សេចក្តីស្លាប់របស់
 កូនប្រុស អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង ... សេចក្តីស្លាប់របស់កូនស្រី អ្នក
 ទាំងឡាយ បានទទួលរង ... សេចក្តីវិនាសនៃញាតិ អ្នកទាំងឡាយ
 បានទទួលរង ... សេចក្តីវិនាសភោគៈ អ្នកទាំងឡាយបានទទួលរង ...
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីវិនាសព្រោះរោគ អ្នកទាំងឡាយបានទទួល
 រង អស់កាលជាអង្វែង កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ ទទួលរងនូវសេចក្តី
 វិនាសព្រោះរោគ កន្ទក់កន្ទេញ ទួញ យំ ព្រោះជួបប្រទះនឹងរបស់ដែល
 មិនគាប់ចិត្ត ព្រាត់ប្រាសចាករបស់ដែលគាប់ចិត្ត ទឹកភ្នែកហូរស្រក់ទៅ
 ច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងឡើយ សេចក្តី
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសន្សំរូរនេះ មានទី
 បំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ
 អ្នកទាំងឡាយ គួរឡើយណាយ គួរធុញទ្រាន់ គួរជិនឆន់ ក្នុងសង្ខារ
 ទាំងពួង ដោយពិត ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធិតាធិវគ្គោ

(៧៥) សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកវា ... អន-

មតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ តំ កី មពាជ

ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ ពហុតរិ យំ វា វោ ឥមំនា

ទីយេន អន្ធានា សន្ធាវតិ សំសារតិ មាតុ ជញ្ញំ បីតិ

យំ វា ចត្វសុ មហាសមុទ្រេសុ ឧទកន្តំ ។ យថា

ខោ មយំ កន្តេ ភកវតា ជម្ពំ ទេសីតិ អាជានាម ឯត-

ទេវ កន្តេ ពហុតរិ យំ វោ ឥមំនា ទីយេន អន្ធានា

សន្ធាវតិ សំសារតិ មាតុ ជញ្ញំ បីតិ ន ត្រូវ ចត្វសុ

មហាសមុទ្រេសុ ឧទកន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៧៥) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ

មានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្សារនេះ

មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក

ទាំងឡាយសំគាល់សេចក្តីនោះ ថាដូចម្តេច គឺត្រង់ដែលអ្នកទាំងឡាយ

អន្ទាលទៅ គ្រាប់រង្គាត់ទៅ ដោយកាលជាអវិជ្ជន៍នេះ បានផឹកនូវ

ទឹកដោះវែនមាតា និងទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ ភ្លើបណ្តាទឹកទាំងពីរ

នោះ ទឹកណាច្រើនជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំង-

ឡាយ យល់ច្បាស់នូវធម៌ តាមដែលព្រះមានព្រះភាគសំដែងហើយ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ អន្ទាលទៅ គ្រាប់

រង្គាត់ទៅ ដោយកាលជាអវិជ្ជន៍នេះ បានផឹកទឹកដោះមាតាច្រើនអនេក

ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងឡើយ ។

អនាមិកសំយោគស្យ តិណកដ្ឋវិញ្ញ កប្បបុណ្ណ

[៧៦] សាដុ សាដុ ភិក្ខុវេ សាដុ ខោ មេ តុប្ប
 ភិក្ខុវេ ឃី ធម្មំ ទេសិកំ ពារាណាម ឃតទេវ ភិក្ខុវេ
 តហ្មតំ យំ ពេ ឥមំនា ទីយេន អទ្ធា សុទ្ធាតំ
 សំសរតំ មាតុ ឧត្តា មំនំ ន ត្រូវ ចត្តសុ មហាស-
 មុទ្ធសុ ឧទកំ តំ កស្ស ហេតុ អនមតត្រាយំ
 ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ អលំ វិមុត្តត្ថំ ។ ចតុត្ថំ ។

[៧៧] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... អថខោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ
 យេន ភកវា តេនុបស្សន្តិមំ ឧបស្សន្តិមិត្តា ។ បេ ។
 ឃតមន្តំ និសិទ្ធា ខោ សោ ភិក្ខុ ភកវំនំ ឃតទ-
 ពេច កីវទីយោ នុ ខោ កន្លេ កេច្ឆាតិ ។ ទីយោ ខោ
 ភិក្ខុ កេច្ឆា សោ ន សុករោ សម្មាតំ ឃតកានិ
 វស្សានិ ឥតិ ក ឃតកានិ វស្សសកានិ ឥតិ ក
 ឃតកានិ វស្សសហស្សានិ ឥតិ ក ឃតកានិ
 វស្សសតសហស្សានិ ឥតិ កតិ ។ សក្កា បន កន្លេ
 ឧបមា(១) កាតុនំ ។

១ ម. ឧបម្ពំ ។

អនុមេតត្ថសំយុត្ត តិណាកដ្ឋវិគ្គ ការសួររករប្ប

[៧៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវហើយ ត្រូវហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយយល់ច្បាស់នូវធម៌ តាមដែលតថាគតសំដែង
 ហើយយ៉ាងនេះ ប្រពៃហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអ្នក
 ទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ គ្រាប់រង្គាត់ទៅ ដោយកាលជាអវ្យាជននេះ បាន
 ផឹកទឹកដោះរបស់មាតា ច្រើនអនេកពិត ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤
 មិនច្រើនជាងមែន សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ អ្នកទាំងឡាយ
 គួរជិនឆ្មួន ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

[៧៧] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... គ្រានោះឯង មានភិក្ខុ
 មួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ។ បេ ។
 លុះភិក្ខុនោះអង្គុយ ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះ
 ភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កប្បមានកាលវែងប៉ុន្មាន ។
 ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ កប្បមានកាលវែងណាស់ កប្បនោះ
 មិនងាយនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណោះឆ្នាំ ឬថាប៉ុណ្ណោះរយឆ្នាំ ថាប៉ុណ្ណោះពាន់ឆ្នាំ
 ឬថាប៉ុណ្ណោះសែនឆ្នាំ បានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រះ
 អង្គអាចធ្វើពាក្យមាបានឬទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

(៧៨) សុត្តា ភិក្ខុតិ កកវា អរោច សេយ្យ-
 ថាបិ ភិក្ខុ មហាសេលោ បព្វតោ យោជនំ អាយា-
 មេន យោជនំ វិត្តារេន យោជនំ ឧព្វេយេន អច្ឆិទ្កោ
 អសុសំរោ ឯកយនោ តមេនំ បុរិសោ វស្សសតស្ស
 វស្សសតស្ស អច្ឆយេន កាសិកេន វត្តេន សកី
 សកី បរិមជ្ជេយ្យ ឱប្បតំ ខោ សោ ភិក្ខុ មហា-
 សេលោ បព្វតោ ឥមំនា ឧបក្កមេន បរិក្ខយំ ប-
 រិយានានំ កច្ឆេយ្យ ន ត្រូវ កប្បោ ឯវិទីយោ ខោ
 ភិក្ខុ កប្បោ ។ ឯវិទីយានំ ខោ ភិក្ខុ កប្បានំ
 នេកោ កប្បោ សំសិតោ នេកំ កប្បសតំ សំសិតំ
 នេកំ កប្បសហស្សំ សំសិតំ នេកំ កប្បសតស-
 ហស្សំ សំសិតំ តំ កស្ស ហេតុ អនមតក្កោយំ
 ភិក្ខុ សំសារោ ។ បេ ។ យាវញ្ជំនិ ភិក្ខុ អលមេវ
 សព្វសម្មារេសុ និព្វិន្ទតិ អលំ វិជ្ជិតំ អលំ វិមច្ចិ-
 តុនំ ។ បញ្ចមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៧៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អាចធ្វើ
បាន ហើយទ្រង់ត្រាស់ តទៅទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ដូចកំបសទ្រង់ធំ
បណ្តាយមួយយោជន៍ ទទឹងមួយយោជន៍ កំពស់កម្ពុយយោជន៍ មិន
ឆ្លុះ មិនមានប្រហោង ជាក្នុងគាត់ កន្លងមួយរយឆ្នាំៗ ទៅ មានបុរស
យកសំពត់កាសិក មកបោសក្នុងនោះម្តងៗ ម្ចាស់ភិក្ខុ កំបសទ្រង់ធំនោះ
គប្បីដល់នូវការអស់ទៅ រេចទៅ ដោយសេចក្តីព្យាយាមនេះឆាប់ជាង
ឯកប្បមិនទាន់អស់ទៅឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ កប្បមានកាលវែងយ៉ាងនេះ
ឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ បណ្តាកប្បដែលមានកាលវែងយ៉ាងនេះ សូម្បី
កប្បមួយកំរាប់មិនបាន កប្បមួយរយកំរាប់មិនបាន កប្បមួយពាន់កំរាប់
មិនបាន កប្បមួយសែនកំរាប់មិនបាន សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី
ម្ចាស់ភិក្ខុ ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គួរនឿយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់
គួរជិនឆ្លង ក្នុងសង្សារទាំងពួង ។ ចប់សូត្រ ទី៥ ។

អនាមិកសំយុត្តស្ស តិណាវដ្ឋវគ្គ សាសប្បបទ

(៧៧) សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... អថខោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ

យេន ភគវា ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសំដ្ឋោ ខោ សោ

ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទេវេថ ក្រវទីយោ នុ ខោ ភន្ត

កប្បោតិ ។ ទីយោ ខោ ភិក្ខុ កប្បោ សោ ន សុត្រោ

សម្ពាតំ ឯត្តកានិ វស្សានិ ឥតិ វា ។ បេ ។ ឯត្តកានិ

វស្សសុតសហស្សានិ ឥតិ វាតិ ។ សក្កា បន ភន្ត

ឧបមា កាត្ថន្តិ ។

(១០០) សក្កា ភិក្ខុតិ ភគវា អវេច សេយ្យ-

ថាបិ ភិក្ខុ អាយសំ នករំ យោជនំ អាយាមេន

យោជនំ វិត្តារេន យោជនំ ឧព្វេនេន បុណ្ណំ សាសនានិ

កុដ្ឋិកាពន្ធិ តតោ បុរិសោ វស្សសុតស្ស វស្សស-

តស្ស អច្ចយេន ឯកមេតំ សាសបំ ឧទ្ធកេយ្យ

អនមតត្ថសំបុត្ត តិណាកដ្ឋវិគ្គ ឧបមាដោយគ្រាប់ស្ពៃ

(៧៧) ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយ
 រូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទី
 ដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កប្បមានកាលវែងប៉ុន្មាន ។ ម្នាលភិក្ខុ កប្បមាន
 កាលវែងណាស់ កប្បនោះមិនងាយនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណោះឆ្នាំ ។ បេ ។
 ឬថាប៉ុណ្ណោះសែនឆ្នាំ បានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រះអង្គ
 អាចធ្វើពាក្យឧបមាបានឬទេ ។

(១០០) ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អាចធ្វើបាន
 ហើយទ្រង់ត្រាស់តទៅទៀតថា ម្នាលភិក្ខុ ដូចនគរដែលព័ទ្ធដោយកំ-
 ពែង បណ្តោយមួយយោជន៍ ទទឹងមួយយោជន៍ កំពស់មួយយោជន៍
 ពេញដោយគ្រាប់ស្ពៃ ជានគរគេបិទភ្ជាប់ ដោយដុំដីស្អិត កន្លងមួយ
 រយឆ្នាំ ។ ទៅ មានបុរសទៅរើសយកគ្រាប់ស្ពៃមួយគ្រាប់ ។ អំពីនគរនោះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

ខំប្បវត្តំ ខោ សោ ភិក្ខុ មហាសាសបរាសិ ឥមិនា
 ឧបក្កមេន បរិក្ខយំ បរិយាទានំ កង្កយេ ទ ត្រូវ
 កប្បោ ឃីរិទីយោ ខោ ភិក្ខុ កប្បោ ។ ឃីរិទីយា-
 នំ ខោ ភិក្ខុ កប្បានំ នេកោ កប្បោ សំសិ-
 តោ នេកំ កប្បសតំ សំសិតំ នេកំ កប្បសហស្សំ
 សំសិតំ នេកំ កប្បសតសហស្សំ សំសិតំ តំ
 កិស្សុ ហេតុ អនមតតោយំ ភិក្ខុ សំសារោ ។ បេ ។
 អលំ វិមុត្តិតំ ។ ជជ្ជំ ។

(១០០) សាត្តិយំ វិហារតិ... អថខោ សម្មហុលា
 ភិក្ខុ យេន ភកវា ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋា ខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោច្ឆំ កវំពហុកា នុ ខោ កន្តេ
 កប្បោ អព្ពតិតា អតិក្កន្តាតិ ។ ពហុកា ខោ ភិក្ខុវេ
 កប្បោ អព្ពតិតា អតិក្កន្តា តេ ន សុករា សង្ខារិ
 ឯត្តកា កប្បោ ឥតិ វា ឯត្តកានិ កប្បសតានិ ឥតិ
 វា ឯត្តកានិ កប្បសហស្សានិ ឥតិ វា ឯត្តកានិ កប្ប-
 សតសហស្សានិ ឥតិ វាតិ ។ សក្កា បន កន្តេ
 ឧបមា កាតុន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុ គំនរគ្រាប់ស្ពៃដ៏ធំនោះ គប្បីដល់នូវការអស់ទៅ រលីងទៅ ដោយសេចក្តីព្យាយាមនេះឆាប់ជាង ឯកប្បមិនទាន់អស់ទៅឡើយ ម្នាលភិក្ខុ កប្បមានកាលវែងយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ បណ្តាកប្បដែលមានកាលវែងយ៉ាងនេះ សូម្បីកប្បមួយក៏រាប់មិនបាន កប្បមួយរយក៏រាប់មិនបាន កប្បមួយពាន់ក៏រាប់មិនបាន កប្បមួយសែនក៏រាប់មិនបាន សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុ ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ គួរជិនឆ្លង់ ។ ចប់សូត្រទី ៦ ។

[១០១] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កប្បដែលកន្លងរំលងទៅហើយ មានចំនួនច្រើនប៉ុន្មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កប្បដែលកន្លងរំលងទៅហើយ មានចំនួនច្រើនណាស់ កប្បទាំងនោះមិនងាយនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណះកប្ប ឬថាប៉ុណ្ណះរយកប្ប ថាប៉ុណ្ណះពាន់កប្ប ឬថាប៉ុណ្ណះសែនកប្ប បានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រះអង្គអាចធ្វើពាក្យទម្រង់បានឬទេ ។

အထမတန္တံယုတ္တံယျ ဝိဝါကတ္ထိဝိန္ဒေ ကပ္ပဝဂ္ဂဟုဒကထာ

(၁၀၆) နန္ဒာ ကိန္နုတေတိ ဘာဝံ အဝေဒ နိဗ္ဗာနံ
 ကိန္နုတေ ဝန္တာဂေ နာဝိကာ ဝိဇ္ဇာနာယုကာ ဝိဇ္ဇာနာနိဗ္ဗာ-
 ဝိဇ္ဇာ ဧ ဝေ ဝိဇ္ဇာနာ ဝိဇ္ဇာနာ ကပ္ပာနာနာယုကာ ကပ္ပာ-
 နာနာယုကာ အနုဗ္ဗာယုကာ ဟိ အနုဗ္ဗာနာ ဝိ ကိန္နုတေ
 ဧဝံ ကပ္ပာ အနုဗ္ဗာ ဟိ အဝေဒ ဝေ ဝန္တာဂေ နာဝိကာ
 ဝိဇ္ဇာနာယုကာ ဝိဇ္ဇာနာနိဗ္ဗာ ဝိဇ္ဇာနာနာယုကာ ဝိဇ္ဇာ-
 နာနာယုကာ အနုဗ္ဗာယုကာ ကာလံ ကာယုကာ ဟိ ဝိဇ္ဇာ
 ဝေ ကိန္နုတေ ကပ္ပာ အနုဗ္ဗာနာ အနုဗ္ဗာနာ ဧ ဝေ နုဗ္ဗာ
 နာနာနိ ဝိဇ္ဇာနာ ကပ္ပာ နာ ဝိ ဝိဇ္ဇာနာ ကပ္ပာနာ-
 နာနိ နာ ဝိ ဝိဇ္ဇာနာ ကပ္ပာနာယုကာနိ နာ ဝိ ဝိဇ္ဇာ-
 နာနိ ကပ္ပာနာနာယုကာနိ နာ ဝိ ဝိ ကိန္နု
 ဝေ အနုဗ္ဗာနာယုကာ ကိန္နုတေ နိဗ္ဗာဂေ ဟိ ဝေ ဟိ အဝိ
 ဝိဇ္ဇာနာနိ ဟိ နာနာနိ ဟိ

អនមតត្ថសំយុត្ត តិណកដ្ឋវិគ្គ កប្បមានចំនួនច្រើនណាស់

(១០២) ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អាចធ្វើបាន ហើយទ្រង់គ្រាស់តទៅទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ប្រសិនបើសារីក ៤ រូប ក្នុងសាសនានេះ មានអាយុមួយរយឆ្នាំ រស់
នៅមួយរយឆ្នាំ បើសារីកទាំងនោះ រត្យកបានមួយសែនកប្ប ម្នាក់ៗ
រាល់ៗថ្ងៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សារីកទាំងនោះ ក៏មិនអាចនឹង
រត្យកកប្បឲ្យអស់បានឡើយ ។ គ្រានោះឯង សារីកទាំង ៤ របស់
គមាគត មានអាយុមួយរយឆ្នាំ រស់នៅមួយរយឆ្នាំ កន្លងទៅមួយរយឆ្នាំ
ម្នាក់ៗ នឹងធ្វើមរណកាលទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កប្បដែលកន្លង
រំលងទៅ មានចំនួនច្រើនយ៉ាងនេះឯង កប្បទាំងនោះមិនងាយនឹងរាប់ថា
ប៉ុណ្ណោះកប្ប ឬថាប៉ុណ្ណោះរយកប្ប ថាប៉ុណ្ណោះពាន់កប្ប ឬថាប៉ុណ្ណោះ
សែនកប្បបានឡើយ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ គួរជិនឆ្មុំ ។
ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១០៣] ឯកំ សមយំ ភកវា វាជគហោ វិហា-
 រតិ វេទ្យវនេ កេលន្តកេនិវាបេ ។ អថខោ អញ្ញាតហោ
 ព្រាហ្មណោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភកវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំ សម្មោទនីយំ កេមិំ សាវណីយំ
 វិតិសាវេត្វា ឯកមន្តំ ទិសីទិំ ។ ឯកមន្តំ ទិសីន្នោ
 ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ ឯតទវោច កីវតហុកា នុ
 ខោ កោ កោតម កេច្ឆា អព្ពតីតា អតិក្កន្តាតិ ។
 តហុកា ខោ ព្រាហ្មណោ កេច្ឆា អព្ពតីតា អតិក្កន្តា
 តេ ន សុករា សម្មាតុំ ឯត្តកា កេច្ឆា ឥតិ វា
 ឯត្តកានិ កេច្ឆសតានិ ឥតិ វា ឯត្តកានិ កេច្ឆស-
 ហស្សានិ ឥតិ វា ឯត្តកានិ កេច្ឆសតសហស្សានិ ឥតិ
 វាតិ ។ សក្កា បន កោ កោតម ឧបមា កាតុន្តំ ។

[១០៤] សក្កា ព្រាហ្មណាតិ ភកវា អវោច
 សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណោ យតោ ចាយំ កម្ពានទិំ
 បហោតិ យត្ត ច បហាសមុទ្ធិំ អប្បេតិ យា ឯតស្មី
 អន្តវេ វាលីកា សា ន សុករា សម្មាតុំ ឯត្តកា
 វាលីកា ឥតិ វា ឯត្តកានិ វាលីកេសតានិ ឥតិ វា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១០៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង
 វត្តវេឡ្យវ័ន ជាកលន្ទកនិករបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រិះ ។ គ្រានោះឯង
 ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ បានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់
 ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួរព្យាករហើយ ទើបអង្គុយកងទី
 ដ៏សមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះអង្គុយកងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ
 ទូលសួរព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កប្ប
 ដែលកន្លងរំលងទៅ មានចំនួនច្រើនប៉ុន្មាន ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កប្ប
 ដែលកន្លងរំលងទៅ មានចំនួនច្រើនណាស់ កប្បទាំងនោះមិនងាយនឹង
 រាប់ថា ប៉ុណ្ណោះកប្ប ឬថាប៉ុណ្ណោះរយកប្ប ថាប៉ុណ្ណោះពាន់កប្ប ឬថា
 ប៉ុណ្ណោះសែនកប្ប បានឡើយ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះព្រះ
 អង្គអាចធ្វើពាក្យទបមាបានឬទេ ។

[១០៤] ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អាច
 ធ្វើបាន ហើយទ្រង់ត្រាស់តទៅទៀតថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដូចជា
 ចាប់ដើមតាំងពីស្ទឹងគង្គានេះកើតមានមក តែងហូរទៅតាន់មហាសមុទ្រ
 ក្នុងចន្លោះណា គ្រាប់ខ្សប់ណាដែលមានក្នុងចន្លោះនោះ គ្រាប់ខ្សប់
 នោះមិនងាយនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណោះគ្រាប់ខ្សប់ ឬថាប៉ុណ្ណោះរយគ្រាប់ខ្សប់

អនមតត្ថស័យុត្តស្ស ពិណាមដ្ឋវគ្គេ សរណតមនំ

ឃុត្តកានិ វាលិកសហស្សានិ ឥតិ វា ឃុត្តកានិ
 វាលិកសតសហស្សានិ ឥតិ វា ។ តតោ^(១) ពហុតរា
 ខោ ព្រាហ្មណា កប្បា អត្តតីតា អតិក្កន្តា តេ ន
 សុករា សម្មាភិ ឃុត្តកា កប្បា ឥតិ វា ឃុត្តកានិ
 កប្បសតានិ ឥតិ វា ឃុត្តកានិ កប្បសហស្សានិ
 ឥតិ វា ឃុត្តកានិ កប្បសតសហស្សានិ ឥតិ វា
 តំ កិស្ស ហេតុ អនមតក្កោយំ ព្រាហ្មណា សំសារោ
 បុត្រា កោដិ ន បញ្ជាយតិ អវិជ្ជានិវរណានិ សត្តានិ
 តណ្ហាសញ្ញាជនានិ សន្តាវតិ សំសរតិ ឃី ធិយរតិ
 ខោ ព្រាហ្មណា ទុក្ខំ បច្ចុទ្ធក្ខតិ តិច្ឆិ បច្ចុទ្ធក្ខតិ
 ព្យសនិ បច្ចុទ្ធក្ខតិ កជសី វឌ្ឍតា ។ យាវត្ថាទិ
 ព្រាហ្មណា អលមេវ សព្វសម្មារេសុ និព្វិន្ទតិ អលំ
 វិវឌ្ឍតិ អលំ វិមុច្ចតន្តិ ។

(១០៥) ឃី វុត្តេ សោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ ឃត-
 ទរោច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម អភិក្កន្តំ ភោ តោតម
 ។ បេ ។ ឧបាសកំ មិ ភវី តោតមោ ជារេតុ អដ្ឋតក្ក
 ចាល្យបេតិ សរណាវុត្តន្តំ ។ អដ្ឋមិ ។

១ ឱ. អតោ ។

អនមតត្ថសំយត្ត តិណកដ្ឋវគ្គ ការដល់នូវសរណៈ

ថាប៉ុណ្ណោះពាន់គ្រាប់ខ្សាច់ ឬថាប៉ុណ្ណោះសែនគ្រាប់ខ្សាច់ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ កប្បវេណីដែលកន្លងរំលងទៅហើយច្រើនជាងគ្រាប់ខ្សាច់នោះឯង
 កប្បវេណីមិនងាយនឹងរាប់ថា ប៉ុណ្ណោះកប្ប ឬថាប៉ុណ្ណោះរយកប្ប ថា
 ប៉ុណ្ណោះពាន់កប្ប ឬថាប៉ុណ្ណោះសែនកប្ប សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុ
 អ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះសង្សារនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹង
 បាន គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជា
 ទាំង មានតណ្ហាជាចំណង អន្តោលទៅ គ្រាប់រង្គាត់ទៅ មិន
 ប្រាកដឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីទុក្ខ សេចក្តីព្រួយ សេចក្តី
 វិនាស សត្វទាំងនោះទទួលរងហើយ អស់កាលជាអង្វែងយ៉ាងនេះ
 ព្រៃខ្លោចក៏ចម្រើនឡើង ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ
 គួរនឿយណាយ គួរធុញទ្រាន់ គួរជិនឆ្លុះ ក្នុងសង្សារទាំងពួង ។

(១០៥) កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ
 ព្រាហ្មណ៍នោះ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់
 ពេកណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទុប្បាសក ដល់នូវសរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើមគំនិតវិប្បនេះតទៅ ។
 ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១០៦] សាវត្ថុយំ វិហារតំ... តត្រ ខោ ភក្កវា...

អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ បុព្វា កោដិ ន
បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជីវណានំ សត្តានំ តណ្ហាសញ្ញោជ-
នានំ សន្ធាវតំ សំសរតំ ។ បេ ។

[១០៧] សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ ទណ្ណោ ឧបវវេហាសំ

ទំត្តោ សតិម្បំ មូលេន និបតតិ សតិម្បំ មជ្ឈេន
និបតតិ សតិម្បំ អក្កេន និបតតិ វវេមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
អវិជ្ជាជីវណា សត្តា តណ្ហាសញ្ញោជនា សន្ធាវត្តា
សំសរត្តា សតិម្បំ អស្មា លោកា បរំ លោកំ កច្ចន្តំ
សតិម្បំ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកំ អាកច្ចន្តំ តំ
តិស្ស ហេតុ អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។
អលំ វិបត្តិត្តន្តំ ។ នវមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១០៦] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ មាន
 ទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ
 ដែលមានអវិជ្ជាជារនាំង មានតណ្ហាជាគ្រឿងប្រកបផ្សំ អន្ទោលទៅ
 ត្រាច់រង្គត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។ បេ ។

[១០៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជា ដំបងដែលគេចោលទៅ
 ឮដីអាកាសខាងលើ ចួនកាលក៏ធ្លាក់ចុះខាងគល់មកមុន ចួនកាលក៏ធ្លាក់
 ចុះត្រង់កណ្តាលមកមុន ចួនកាលក៏ធ្លាក់ចុះខាងចុងមកមុន ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយដែលមានអវិជ្ជាជារនាំង មានតណ្ហាជាគ្រឿង
 ប្រកបផ្សំ អន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គត់ទៅ ចួនកាលក៏ចេញអំពីលោក
 នេះទៅ កាន់លោកខាងមុខ ចួនកាលក៏ចេញអំពីលោកខាងមុខមក
 កាន់លោកនេះវិញ យ៉ាងនោះឯង សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន
 ។ បេ ។ គួរជិនឆ្នួន ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

អនមគគ្គសំយុត្តស្ស តិណាភដ្ឋវិគ្គេ និកមវិបតំ

[១០៥] ឃត្រំ សមយំ ភកកា រាជកហោ វិហារទិ
កិដ្ឋក្ខន្ធដេ បព្វតេ ។ តត្រេ ខោ ភកកា កិក្ខ
អាមន្តេសិ កិក្ខវេតិ ។ ភទន្តេតិ តេ កិក្ខ ភកកាតោ
បច្ឆស្សោសិ ។

[១០៧] ភកកា ឃតទរោច អនមគគោយំ កិក្ខវេ
សំសារោ ។ ថេ ។ ឃតស្ស បុត្តលស្ស កិក្ខវេ តតប្បំ
សន្ធាវតោ សំសរតោ សិយា ឃិ មហា អដ្ឋិកត្តលោ
អដ្ឋិបុញ្ញោ អដ្ឋិភសិ យថាយំ វេបុលោ បព្វតោ សថ
សំហារតោ អស្ស សុត្តតោ ទ វិនស្សេយ្យ ទិ
តស្ស ហេតុ អនមគគោយំ កិក្ខវេ សំសារោ ។ ថេ ។
អលំ វិបច្ឆិត្តិ ។

[១១០] ភទមរោច ភកកា ឥទំ វគ្គាន សុកតោ
អថាថរំ ឃតទរោច សត្តា

អនមតត្ថសំយុត្ត តិណាកផ្លូវត្ត និតបរិចនៈ

(១០៨) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំ
គិដ្ឋក្សដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួល
ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។

(១០៩) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលបុគ្គលម្នាក់ អន្ទោលទៅ ត្រាច់រណ្តាត
ទៅ អស់មួយកប្ប រាងឆ្នឹង ពំនកឆ្នឹង គំនរឆ្នឹងយ៉ាងធំ ប្រហែល
គ្នា នឹងកំរេបូល្លៈនេះឯង ប្រសិនបើមានបុគ្គល អ្នកជញ្ជូនយកឆ្នឹង
ដែលគេគរទុក ក៏មិនគប្បីអស់ទៅឡើយ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន
។ បេ ។ គួរជិនឆ្នួន ។

(១១០) ព្រះមានព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សូត្រនេះរួចហើយ
លុះព្រះសុគត ជាសាស្តាត្រាស់សូត្រនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ពាក្យ
នេះ គទៅទៀតថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឯកសេដ្ឋកេន កប្បេន

បុគ្គលស្សដ៏សញ្ញាយោ

សិយា បព្វតសមោ រាសិ

ឥតិ វុត្តិ មហោសិណា

សោ ខោ បណាយំ អក្កាតោ

វេប្បល្លោ បព្វតោ មហា

ឧត្តរោ កិដ្ឋក្សដស្ស

មគណនំ កិវុព្វជេ

យតោ ច អរិយសប្បាទិ

សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ

ទុក្ខំ ទុក្ខសម្មប្បាទិ

ទុក្ខស្ស ច អតិក្កមំ

អរិយញ្ញដដិកំ មកំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

គំនរនៃឆ្នឹងរបស់បុគ្គលម្នាក់ ចំនួនមួយកប្ប គំនរនោះប្រ-

ហែលគ្នានឹងក្នុង ព្រះពុទ្ធជាមហេសី បានត្រាស់ហើយដូច្នោះ

ក្នុងវេបុល្លៈនេះលោកពោលហើយថា ធំលើសលុបជាន់ក្នុងជ្រុង^(១)

ក្នុងទៀបក្រុងគិរិពូជៈ (រាជគ្រឹះ) របស់អ្នកមគធៈទាំងឡាយ

មួយទៀត បុគ្គលណាឃើញនូវអរិយសច្ច ដោយប្រាជ្ញា

ដ៏ប្រសើរ គឺទុក ១ គណ្តាដែលញ៉ាំងទុកឱ្យកើតឡើង ១

ព្រះនិព្វានជាគ្រឿងប្រព្រឹត្តកន្លងនូវទុក ១ អដ្ឋង្គិកមគ្គដ៏ប្រសើរ

(១) ភ្នំវេបុល្លៈនេះ បិតនៅខាងជើងនៃភ្នំពិជ្ឈរាជ ។ អដ្ឋង្គិក ។

អនមតត្ថសំយុត្តស្ស តិណាកដ្ឋវិញ្ញេ ឧទ្ទានំ

ទុក្ខ ប ស ម តា មំ ទំ

ស ត ក ត ប រ មំ

ស ទ្ធា វិ ត្ថា ន ប កុ លោ

ទុក្ខ ស ដ្ឋ វិ ញ ហោ តិ

ស ព្វ ស ញ ោ ជ ន កុ យោ តិ ។ ទ ស មំ ។

តិណាកដ្ឋវិញ្ញេ បរមេ ។

តិស្ស ឧទ្ទានំ

តិ ណា ក ដ ញ ប រ មំ

អ ស ដ្ឋ វិ ញ ប ព្វ តំ

សា ស ថា សា វ កោ ក ដ្ឋា

ទ ណោ ច ប កុ លោ ន ចា តិ ។

អនម្មត្តសំយុត្ត តិណាកដ្ឋវិគ្គ ឧទាន

ជាសភាវៈឲ្យដល់នូវសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់នៃទឹក ១ បុគ្គលនោះ
អន្ទាលទៅកំណត់ត្រឹម ៧ ជាតិ ជាយ៉ាងយូរ រមែងធ្វើនូវទី
បំផុតនៃសេចក្តីទឹក ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ។
ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

ចប់ តិណាកដ្ឋវិគ្គ ទី ១ ។

ឧទាននៃតិណាកដ្ឋវិគ្គនោះគឺ

ទ្រង់សំដែងប្រៀបដូចស្មៅ និងកំណាត់ឈើជាដើម ១ ផែន
ដី ១ ទឹកភ្នែក ១ ទឹកដោះ ១ ក្នុង ១ គ្រាប់ស្ពៃ ១ សាវក ១
ស្នឹងគង្វា ១ ដំបង ១ បុគ្គល ១ ។

ទុក្ខវិគោ
១២ ១២

[១១១] ឯតំ សមយំ ភកវា សាវត្ថុយំ វិហារតិ

។ បេ ។ តត្រ ខោ ភកវា ... អនមតត្ថោយំ ភិក្ខុវេ

សំសារោ បុព្វា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជីវណានិ

សត្តានិ តំណា សញ្ញោជនានិ សញ្ញាវតិ សំសារតិ ។

យំ ភិក្ខុវេ បស្សេយ្យាថ ទុកតំ ទុរុបេតំ និដ្ឋមេត

កន្តំ អម្មេហំ ឯវុបំ បច្ចុទុកតំ ឥមំនា ទីយេន

អន្ធាតំ តំ កិស្សំ ហេតុ អនមតត្ថោយំ ភិក្ខុវេ

សំសារោ ។ បេ ។ អលំ វិបត្តិតនិ ។ បឋមំ ។

ទេតិវិក
១ គ ១ គ

[១១១] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀប

ក្រុងសាវត្ថី ។ បេ ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់

ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃារនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន

គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជារំខាន មាន

តណ្ហាជាចំណង អន្ទាលទៅ ត្រាច់រង្គត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីឃើញបុគ្គលកំសត់ណា មានរូប

រាងអាក្រក់ អ្នកទាំងឡាយនឹងដល់នូវសេចក្តីចូលចិត្ត ក្នុងបុគ្គលកំសត់

+ នេះថា រូបបែបនេះ យើងទាំងឡាយធ្លាប់កប់ប្រសព្វហើយ អស់កាលជា

អវិជ្ជន ដូច្នោះដែរ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ព្រោះសង្ឃារនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ក្នុងជិនដ្ឋាន ។

ចប់សូត្រ ទី ១ ។

អនុបតត្តសំយុត្តស្ស ទុក្ខករិញ្ញេ ភក្ខវត្ថុបសង្កមនំ

[១១២] សារត្ថិយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភក្ខវា ...

អនុបតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ... យំ ភិក្ខុវេ បស្សៈ-
យ្យាថ សុខំតំ សុសង្កំតំ និដ្ឋមេត្ត កន្តំ អម្រេហំ
ឯវ្យុបំ បច្ចុន្ទកំ ឥមំនា ទីយេន អន្ធាតំ តំ កស្ស
ហេតុ អនុបតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ បុញ្ញ កោដិ
ន បញ្ញាយតិ ។ បេ ។ អលំ វិមុត្តិតំ ។ ទុតិយំ ។

[១១៣] ភវេកហោ វិហារតិ វេទ្យុវនេ ... អថខោ

តិសមត្តា ហវេយ្យកា^១ ភិក្ខុ សព្វេ អារាហិតា
សព្វេ បិណ្ឌនាតិកា សព្វេ បិសុក្ខុលីកា សព្វេ
តេចិវិកា សព្វេ សសញ្ញោជនា យេន ភក្ខវា
តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមត្តា ភក្ខវនំ អភិវិទេត្តា
ឯកមនំ និសីទីសុ ។

១ ហវេយ្យកាតិបិ ។

អនមតត្ថសំយុត្ត ទុត្តវគ្គ ពួកបាយ្យកភិក្ខុចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

[១១២] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរានេះ
មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន ... ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីឃើញបុគ្គលណា ដែលដល់នូវសេចក្តីសុខ ដល់នូវសេចក្តីសប្បាយ
អ្នកទាំងឡាយ នឹងដល់នូវសេចក្តីចូលចិត្តក្នុងបុគ្គលនោះថា រូបបែបនេះ
យើងទាំងឡាយ ធ្លាប់កប់ប្រសព្វហើយ អស់កាលជាអង្វែង ដូច្នោះដែរ
សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរានេះ មាន
ទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាងដើម មិនប្រាកដឡើយ ។ បេ ។
គួរជិនឆ្លង ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

[១១៣] ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវឡុវ័ន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ... ត្រា
នោះឯង បាយ្យកភិក្ខុ(១)ប្រមាណ ៣០ រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិការពារភិក្ខុ-
ធុត្តន៍ទាំងអស់ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបិណ្ឌបាតិកធុត្តន៍ទាំងអស់ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិ
បង្កក្សលិកធុត្តន៍ទាំងអស់ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិគេបីវិភេទធុត្តន៍ទាំងអស់ តែនៅ
មានសំយោជនធម៌ ទាំងអស់គ្នា ទាំងអស់ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយ
អន្ថយកងទ័សមគួរ ។

១ ភិក្ខុនៅក្នុងប្រទេសបារា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១០៤] អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ ឥមេ
 ខោ តិសមត្តា ទាវេយ្យកា ភិក្ខុ សព្វេ អារាម្មកា
 សព្វេ បិណ្ណាទាតិកា សព្វេ បិសុគ្រុលិកា សព្វេ តេចិ-
 វិកា សព្វេ សសញ្ញោជនា យន្តនាហំ ឥមេសំ តថា
 ធម្មំ ទេសេយ្យំ យថា ទេសំ ឥមស្មីយេវ អាសនេ
 អនុទាហាយ អាសវេហំ ចិត្តានិ វិមុត្តេយ្យន្តំ ។ អថខោ
 ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភទន្តេតិ តេ
 ភិក្ខុ ភកវតោ បច្ឆុស្សស្មំ ។

[១០៥] ភកវា ឯតទវេច អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ
 សំសារេ បុព្វា កោដិ ន បញ្ជាយតិ អវិជ្ជានិវរណានិ
 សត្តានិ តណ្ហាសញ្ញោជនានិ សន្យាវតិ សំសរតិ ។
 តំ កី បញ្ចថ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ ពហុតរិ
 យំ វា វេ ភិក្ខុវេ ឥមំនា ទីយេន អនុនា សន្យាវតិ
 សំសរតិ សិសង្ខារានិ លោហិតំ បសន្តិ បក្សវតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១១៤] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះតំរិះយ៉ាង

នេះថា បុរេយ្យកភិក្ខុប្រមាណ ៣០ រូបនេះ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
ការពាក្យធុត្តន្តិ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុត្តន្តិ សុទ្ធតែជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តបង្កក្រូលិកធុត្តន្តិ សុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តតេប៊ីវិកធុត្តន្តិ តែនៅ
មានសំយោជនធម៌ ទាំងអស់គ្នា បើដូច្នោះគួរតែ តថាគតសំដែងធម៌ដល់
ភិក្ខុទាំងនេះ ដើម្បីធ្វើបិត្តភិក្ខុទាំងនោះឲ្យរួចចាកអាសវៈ ដោយមិនប្រកាន់
លើអាសនៈនេះឯង ។ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ទទួលព្រះ
ពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ។

[១១៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុត
ខាងដើមរបស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជាទំនាំង មានតណ្ហាជា
ចំណង អន្ទោលទៅ គ្រាប់រន្ធត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់សេចក្តីនោះ ថាដូចម្តេច
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រង់ដែលអ្នកទាំងឡាយអន្ទោលទៅ គ្រាប់រន្ធត់
ទៅ ត្រូវគេកាត់ក្បាលដោយកាលជាអវិជ្ជន្តនេះ ឈាមដែលហូរស្រក់

អនមតត្ថសំយុត្តស្ស ទុក្ខកវ្វេត្តេ សាធុការាទំ

យំ វា ចត្វុស្ស មហាសម្មទ្កេស្ស ទុទិកានិ ។ យេវា ខោ
 មយំ កន្លេ កក្កតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាតាថ ឯតទេវ
 កន្លេ ពហុតំ យំ វោ ឥមំនា ទីយេន អទ្ធានា សន្នា-
 វតំ សំសរតំ ស័សច្ឆន្ទានិ លោហិតំ បសន្តំ បក្សវតំ
 ន ត្រូវ ចត្វុស្ស មហាសម្មទ្កេស្ស ទុទិកានិ ។

[១១៦] សាធុ សាធុ ភិក្ខុវេ សាធុ ខោ មេ តុប្ប

ភិក្ខុវេ ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ អាជាតាថ ឯតទេវ ភិក្ខុវេ
 ពហុតំ យំ វោ ឥមំនា ទីយេន អទ្ធានា សន្នា-
 វតំ សំសរតំ ស័សច្ឆន្ទានិ លោហិតំ បសន្តំ បក្សវតំ
 ន ត្រូវ ចត្វុស្ស មហាសម្មទ្កេស្ស ទុទិកានិ ។ ទីយរតំ
 វា ភិក្ខុវេ កន្លេ សតំ តោក្កតានិ ស័សច្ឆន្ទានិ

អនមគត្តសំយុត្ត ទុត្តគវគ្គ ទ្រង់ប្រទាននូវសាធុរោ

និងទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ តើបណ្តាទឹកទាំងពីរនោះ ទឹកណា
 ច្រើនជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ យល់ច្បាស់
 នូវធម៌ តាមដែលព្រះមានព្រះភាគសំដែងហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ គ្រាប់រង្កាត់ទៅ ត្រូវគេ
 កាត់ក្បាលដោយកាលជាអង្វែងនេះ ឈាមដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក
 ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនច្រើនជាងឡើយ ។

(១១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវហើយ ត្រូវហើយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយយល់ច្បាស់នូវធម៌ តាមដែលតថាគត
 សំដែងហើយយ៉ាងនេះ ប្រពៃហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអ្នក
 ទាំងឡាយ អន្ទោលទៅ គ្រាប់រង្កាត់ទៅ ត្រូវគេកាត់ក្បាលដោយកាលជា
 អង្វែងនេះ ឈាមដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ
 ទាំង ៤ មិនច្រើនជាងមែន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលអ្នកទាំងឡាយ
 កើតជាគោ មានសភាពជាគោ ត្រូវគេកាត់ក្បាលអស់កាលជាអង្វែង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

លោហិតំ បសន្ថំ បក្សវតំ ន ត្រូវ ចត្វស្ស មហាស-
មុទ្ទេស្ស ឧទតិ ។ ធិយរត្តំ វេ ភិក្ខុវេ មហិសានិ
សតិ មហិសក្កតានិ សីសច្ឆិណ្ឌានិ លោហិតំ បសន្ថំ
បក្សវតំ ។ ធិយរត្តំ វេ ភិក្ខុវេ ឧរញ្ញានិ សតិ
ឧរញ្ញក្កតានិ ។ បេ ។ អនានំ សតិ អជក្កតានិ ។ បេ ។
មិគានំ សតិ មិកក្កតានិ ។ បេ ។ ស្មករានំ សតិ
ស្មករក្កតានិ ។ បេ ។ ក្កក្កដានំ សតិ ក្កក្កដក្កតានិ
។ បេ ។ ធិយរត្តំ វេ ភិក្ខុវេ ចោរា កាមយាតកាតិ
កហេត្វា សីសច្ឆិណ្ឌានិ លោហិតំ បសន្ថំ បក្សវតំ ។
ធិយរត្តំ វេ ភិក្ខុវេ ចោរា ចារិបន្តកាតិ កហេត្វា
។ បេ ។ ចោរា ចារិបន្តកាតិ កហេត្វា សីសច្ឆិណ្ឌានិ
លោហិតំ បសន្ថំ បក្សវតំ ន ត្រូវ ចត្វស្ស មហាស-
មុទ្ទេស្ស ឧទតិ តំ កើស្ស ហេតុ អនមតត្តោយំ
ភិក្ខុវេ សិសារា ។ បេ ។ អលេ វិប្បច្ឆិតនិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឈាមដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិន
ច្រើនជាងឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ
កើតជាក្របី មានសភាពជាក្របី ត្រូវគេកាត់ក្បាលអស់កាលជាអវ្វ័ន្ត
ឈាមដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
ដែលអ្នកទាំងឡាយកើតជាចៀម មានសភាពជាចៀម អស់កាលជា
អវ្វ័ន្ត ។ បេ ។ កើតជាពពែ មានសភាពជាពពែ ។ បេ ។ កើតជាម្រឹគ
មានសភាពជាម្រឹគ ។ បេ ។ កើតជាជ្រូក មានសភាពជាជ្រូក ។ បេ ។
កើតជាមាន់ មានសភាពជាមាន់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
ដែលអ្នកទាំងឡាយ ត្រូវគេប្រថាប់ថាជាចោរចៀតចៀនអ្នកស្រុក ហើយ
គេកាត់ក្បាលអស់កាលជាអវ្វ័ន្ត ឈាមដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ ត្រូវគេប្រថាប់ថាជាចោរ
ចាំស្នាក់ក្បែរផ្លូវ អស់កាលជាអវ្វ័ន្ត ។ បេ ។ កាលដែលអ្នកទាំងឡាយ
ត្រូវគេប្រថាប់ថាជាចោរលួចប្រពន្ធគេ ហើយគេកាត់ក្បាល ឈាម
ដែលហូរស្រក់ទៅច្រើនអនេក ឯទឹកក្នុងមហាសមុទ្រទាំង ៤ មិនមែនច្រើន
ជាងឡើយ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
សង្សារនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ គួរដឹងឆ្លង់ ។

អនេកគុស្សយុត្តស្ស ទុក្ខតវិគ្គេ អនេកុក្ខតបុព្វភារោ

[១០៧] នេមេវេច ភកវា អត្ថមនា តេ ភិក្ខុ
ភកវតោ ភាសិតំ អភិនិទំ ។ នមស្មីញ្ច បន វេយ្យា-
ករណសំ ភពាមារេ តិសមត្ថានំ បាវេយ្យកានំ ភិក្ខុនំ
អនុចារោយ អាសវេហំ ចិត្តានំ វិមុច្ចិស្វតិ ។ តតិយំ ។

[១០៨] សារត្ថិយំ វិហរតិ...តត្រ ខោ ភកវា... អន-
មតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ ន សោ ភិក្ខុវេ
សត្តោ សុលក្ខរោ យោ ន មាតា ក្ខតចុញ្ចោ នមិទា
និយេន អន្ធានំ តិកិស្ស ហេតុ អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ
សំសារោ ។ បេ ។ អលំ វិមុច្ចិត្តនំ ។ ចតុត្ថំ ។

(សព្វេសំ ឃី វេយ្យាលោ) ។

[១០៩] សារត្ថិយំ វិហរតិ...តត្រ ខោ ភកវា... អន-
មតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ ន សោ ភិក្ខុវេ
សត្តោ សុលក្ខរោ យោ ន មាតា ក្ខតចុញ្ចោ ។ បេ ។
បញ្ចមំ ។

អនបតត្ថសំយុត្ត ទុត្តវគ្គ ភាពនៃបុគ្គលមិនធ្លាប់កើតជាបិតា

(១១៧) លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សូត្រនេះចប់ហើយ ពួកភិក្ខុនោះជាអ្នកមានសេចក្តីត្រេកអរ បានត្រេកអរចំពោះភាសិតរបស់ ព្រះមានព្រះភាគ ។ កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់វេយ្យា- ករណ៍នេះ ចិត្តរបស់បាវេយ្យភិក្ខុប្រមាណ ៣០ រូប ក៏រួចស្រឡះចាក អាសវៈដោយការមិនប្រកាន់ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(១១៨) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមាន ព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរូបនេះមានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វណាមិនធ្លាប់កើត ជាមាតា សត្វនោះ គេមិនងាយរកបាន ដោយកាលជាអង្វែងនេះទេ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរូបនេះ មាន ទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ គួរជិនឆ្កន់ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

(ពាក្យបំប្រញសេចក្តីទាំងអស់យ៉ាងនេះ) ។

(១១៩) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ មានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរូបនេះ មានទី បំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វណាមិន ធ្លាប់កើតជាបិតា សត្វនោះគេមិនងាយរកបាន ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំបុត្តនិកាយេស្ស វិហារនិទ្ទេ

(១២០) សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកវា ...

អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ ន សោ

ភិក្ខុវេ សត្តោ សុលក្ស្យោ យោ ន ភាតា ក្ខតប្បញ្ចោ

។ បេ ។ ធម្មំ ។

(១២១) សារវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកវា...

អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ ន សោ

ភិក្ខុវេ សត្តោ សុលក្ស្យោ យោ ន ភកិដី ក្ខត-

ប្បញ្ចោ ។ បេ ។ សត្តមំ ។

(១២២) សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកវា...

អនមតត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ ។ បេ ។ ន សោ

ភិក្ខុវេ សត្តោ សុលក្ស្យោ យោ ន បត្តោ ក្ខត-

ប្បញ្ចោ ។ បេ ។ អដ្ឋមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយោគនិកាយ និទានវគ្គ

[១២០] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ
 មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វ
 ណា មិនធ្លាប់កើតជាបដិប្បស ។ សត្វនោះ គេមិនងាយរកបានទេ
 ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

[១២១] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះមាន
 ទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វណា
 មិនធ្លាប់កើតជាបដិប្បស្រី សត្វនោះគេមិនងាយរកបានទេ ។ បេ ។
 ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

[១២២] ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
 មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ
 មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វ
 ណា មិនធ្លាប់កើតជាកូនប្រុស សត្វនោះគេមិនងាយរកបានទេ ។ បេ ។
 ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

អនមគត្តសំយុត្តស្ស ទុក្ខតវត្តេ វិញ្ញបន្តំ

[១២ ៣] សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកេវា ...

អនមគត្តោយំ ភិក្ខុវេ សំសារោ បុព្វា កោដិ ន

បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជីវណានំ សត្តានំ តណ្ហាសញ្ញោ-

ជនានំ សន្ទាវតំ សំសារតំ ។ ន សោ ភិក្ខុវេ សត្តោ

សុលក្សមោ យេន ន ជីតា ក្ខតបុព្វោ ឥមំនា ទិយេន

អទ្ធា តំ តិស្ស ហេតុ អនមគត្តោយំ ភិក្ខុវេ

សំសារោ បុព្វា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជាជីវណានំ

សត្តានំ តណ្ហាសញ្ញោជនានំ សន្ទាវតំ សំសារតំ ។

ឃី ទិយរតំ វោ ភិក្ខុវេ ទុក្ខំ បច្ចុន្ទក្ខតំ តប្បំ បច្ចុន្ទក្ខ-

តំ ព្យាសនំ បច្ចុន្ទក្ខតំ កាដសី វឌ្ឍនា ។ យាវញ្ចំ ទិ

ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វសម្មារេសុ និព្វិនិតំ អលំ វិជ្ជិតំ

អលំ វិមច្ចិតនំ ។ នវមំ ។

អនេកត្ថសំយុត្ត ទុត្តវគ្គ ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ

(១២៣) ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះ
មានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរនេះ
មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ
ដែលមានអវិជ្ជាជារនាំង មានតណ្ហាជាចំណង អន្ទោលទៅ ត្រាច់រង្គាត់
ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វណា មិនធ្លាប់
កើតជាកូនស្រី សត្វនោះគេមិនងាយរកបាន ដោយកាលជាអវ្ង្ងន៍នេះទេ
សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃរនេះ
មានទីបំផុតគេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាងដើម របស់សត្វទាំងឡាយ
ដែលមានអវិជ្ជាជារនាំង មានតណ្ហាជាចំណង អន្ទោលទៅ ត្រាច់
រង្គាត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីទុក
សេចក្តីព្រួយ សេចក្តីវិនាស ដែលអ្នកទាំងឡាយ បានទទួលរងហើយ
អស់កាលជាអវ្ង្ងន៍យ៉ាងនេះ ព្រៃខ្វាចក៏ចំរើនឡើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គួរនឿយណាយ គួរធុញទ្រាន់ គួរ
ដឹងឆន្ទ៍ ក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[១២៤] ឯតំ សមយំ ភកកំ រាជគហោ វិហារតិ
កិដ្ឋក្កុជេ បព្វតេ ។ តត្រ ខោ ភកកំ កិក្ខុ អាមន្តេសិ
កិក្ខុវេតិ ។ ភទន្តេតិ តេ កិក្ខុ ភកកំតោ បច្ចុស្ស្សសិ ។

[១២៥] ភកកំ ឯភទនេវេច អនមតត្តោយំ កិក្ខុវេ
សំសារោ បុព្វា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានិវរណានិ
សត្តានិ តណ្ហាសញ្ញាជនានិ សន្ទាវតិ សំសរតិ ។
ក្ខតបុព្វំ កិក្ខុវេ ឥមស្ស វេបុល្លស្ស បព្វតស្ស ចាចិ-
នវិសោត្រវ សមញ្ញា ឧទហានិ ។ តេន ខោ បន កិក្ខុវេ
សមយេន មនុស្សានិ តិវរត្រវ^(១) សមញ្ញា ឧទហានិ ។
តិវរានិ កិក្ខុវេ មនុស្សានិ ចត្តាជ្ឈិសវស្សសហស្សានិ
អាយុប្បមាណំ អហោសិ ។ តិវរា កិក្ខុវេ មនុស្សា
ចាចិនវិសំ បព្វតិ ចត្វហេន អារោហន្តិ ចត្វហេន ឌិ-
រោហន្តិ ។ តេន ខោ បន កិក្ខុវេ សមយេន កក្ក-
សន្តោ ភកកំ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា លោកេ ឧប្បន្នោ
ហោតិ ។ កក្កសន្តស្ស កិក្ខុវេ ភកកំតោ អរហតោ
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស វិជ្ជាសញ្ញាវិជ្ជាម សាវកយុកំ អហោសិ

១ សិវរត្រេវ និគិ វិ បាយោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១២៤] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅនាភ្នំ គិដ្ឋក្សដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួល ព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។

[១២៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សង្ឃរូបនេះ មានទីបំផុត គេមិនអាចដឹងបាន គឺទីបំផុតខាង ដើម របស់សត្វទាំងឡាយ ដែលមានអវិជ្ជាជាវេទនា មានតណ្ហាជា ចំណង អន្ទោលទៅ ត្រាប់រង្គត់ទៅ មិនប្រាកដឡើយ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវបុល្លនេះ មានឈ្មោះថា បាចិនរិសៈដូច្នោះ កើត ឡើងហើយ ក្នុងអតីតកាល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សទាំង ឡាយ មានឈ្មោះថា តិវរៈដូច្នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងសម័យនោះ ដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សតិវរៈ មានអាយុប្រមាណបួនហ្មឺន ឆ្នាំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សតិវរៈ ឡើងក្នុងបាចិនរិសៈ អស់ ៤៦៥ ចុះមកវិញ អស់៤៦៥ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះ ភាគព្រះនាមកកុសន្ទៈ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ បានកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងសម័យនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ នាមកកុសន្ទៈ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មានគូសារីករឈ្មោះវិជ្ជរៈនិងសញ្ជីរៈ

អធិបក្កសំយុត្តស្ស ទុក្ខតវិក្កេ ភូតបុព្វេហិ

អភិ កុដ្ឋយុតិ ។ វស្សេ ភិក្ខុវេ សា យេវិមស្ស
 បព្វតស្ស សមញ្ញា អន្តរបាតា តេ ច មនុស្សា កា-
 លកតា សោ ច កកវា បរិនិព្វតោ ។ ឃិវិ អនិច្ចា
 ភិក្ខុវេ សម្ពាទា ឃិវិ អន្តរា ភិក្ខុវេ សម្ពាទា ឃិវិ
 អនុស្សាសីកា ភិក្ខុវេ សម្ពាទា ។ យាវោទិ ភិក្ខុវេ
 អលមេវ សព្វសម្ពាវេសុ និព្វិន្ទិតុំ អលំ វិវដ្ឋិតុំ អលំ
 វិមត្តិតុំ ។

(១២៦) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ ឥមស្ស វេប្បល្លស្ស បព្វ-
 តស្ស វដ្តតោត្រេវ សមញ្ញា ឧទហានិ ។ តេន ខោ បន
 ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានិ រោហិតស្សាត្រេវ សមញ្ញា
 ឧទហានិ ។ រោហិតស្សានិ ភិក្ខុវេ មនុស្សានិ តីសវស្ស-
 សហស្សានិ អាយុប្បមាលំ អហោសិ ។ រោហិតស្សា
 ភិក្ខុវេ មនុស្សា វដ្តនំ បព្វនំ តីហេន អារោហន្តិ

អនមគគ្គសំយុត្ត ឧត្តរវគ្គ ការនិយាយអំពីរឿងព្រេង

ជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ថ្លៃថ្លា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បូរអ្នកទាំងឡាយ
 មើលចុះ ឈ្មោះនោះរបស់ក្មំនេះ ក៏អន្តរធានបាត់ទៅ មនុស្សទាំងនោះ
 ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ ទាំងព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ក៏បរិទ្ធិញ្ជាទៅ
 ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិតថេរយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនស្រួលយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គួរនឿយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់
 គួរជិនធន់ ក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។

(១២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវេបុល្លនេះ មានឈ្មោះថាវន្តិត

ដូច្នោះ កើតឡើង ក្នុងអតីតកាល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សមាន
 ឈ្មោះថាពេហិតស្សៈដូច្នោះ កើតឡើង ក្នុងសម័យនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកមនុស្សពេហិតស្សៈ មានអាយុប្រមាណ ៣ ហ្មឺនឆ្នាំ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សពេហិតស្សៈ ឡើងក្នុងវន្តិត អស់ ៣ ថ្ងៃ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ឆិវានិទ្ទេ

តិបោន ឡិវេហន្តិ ។ តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សម-
 យេន កោណាគមនោ ភកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ
 លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ កោណាគមនស្ស ភិក្ខុវេ
 ភកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ភិយ្យោ សុត្តំ
 ធាម សាវតេយ្យំ អហោសិ អកំ កុដ្ឋយ្យំ ។ បស្សេថ
 ភិក្ខុវេ សា ចេវិមស្ស បព្វតស្ស សមញ្ញា អន្តរបិតា
 តេ ប មនុស្សា កាលតតោ សោ ច ភកវា ចរិមិត្ត-
 តោ ។ ឃិំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សម្ពាវា ។ បេ ។ អលិ
 វិមុត្តិ ។

(១២៧) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ ឥមស្ស វេប្បល្លស្ស បព្វ-
 តស្ស សុបស្សោត្រេ សមញ្ញា ឧទទាធិ ។ តេន ខោ
 បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ សុប្បិយាត្រេ ស-
 មញ្ញា ឧទទាធិ ។ សុប្បិយានំ ភិក្ខុវេ មនុស្សានំ វិស-
 តិវស្សសហស្សានំ អាយុប្បហាលំ អហោសិ ។ សុប្បិ-
 យា ភិក្ខុវេ មនុស្សា សុបស្សំ បព្វតំ ធ្វ្រិបោន អាវេហន្តិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ចុះមកវិញ ក៏អស់ ៣ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមកោនាគមនៈ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ បានកើតឡើងក្នុងលោក
 ក្នុងសម័យនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមកោនាគមនៈ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មានគូសាវ័កឈ្មោះកិយ្យាសៈ
 នឹងទត្តរៈ ជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ថ្លៃថ្លា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរ
 អ្នកទាំងឡាយមើលចុះ ឈ្មោះនោះរបស់ភ្នំនេះ ក៏អន្តរធានបាត់ទៅ
 មនុស្សទាំងនោះ ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ ទាំងព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
 ក៏បរិនិព្វានទៅហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយមិន
 ទៀងយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ គួរជិនឆន្ទ ។

(១២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្នំវេបុល្លនេះ មានឈ្មោះ
 ថា សុបស្សៈដូច្នោះ កើតឡើង ក្នុងអតីតកាល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកមនុស្ស មានឈ្មោះថាសុប្បិយៈដូច្នោះ កើតឡើង ក្នុងសម័យនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សសុប្បិយៈមានអាយុប្រមាណ២
 ហ្មឺនឆ្នាំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សសុប្បិយៈឡើងភ្នំសុបស្សៈ

អនបគត្តសំយុត្តស្ស ឧត្តរវត្តេ វេបុល្លបព្វតសមញ្ញា

ដ្ឋីហោន ឌីរោហន្តិ ។ តោន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន
 កស្សហោ ភក្កវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា លោកេ
 ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ កស្សបស្ស ភិក្ខុវេ ភក្កវតោ
 អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តិស្សការទ្ធាដិ នាម សារ-
 កយុតំ អហោសំ អកំ កទ្ធយុតំ ។ បស្សេ ភិក្ខុវេ
 សា ចេវិមស្ស បព្វតស្ស សមញ្ញា អន្តរបាតា តេ ច
 មនុស្សា កាលកតា សោ ច ភក្កវា បរិនិព្វតោ ។
 ឃី អនិទ្ធា ភិក្ខុវេ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឃី អនុវា ភិក្ខុវេ
 សម្មាសម្ពុទ្ធា ឃី ។ បេ ។ អលំ វិមុត្តិវុតំ ។

(១២៨) ឃីវហិ ខោ បន ភិក្ខុវេ ឥមស្ស វេ-
 បុល្លស្ស បព្វតស្ស វេបុល្លោត្រេ សមញ្ញា ឧទទាទិ ។
 ឃីវហិ ខោ បន ភិក្ខុវេ ឥមេសំ មនុស្សានំ មាគធា-
 កាត្រេ សមញ្ញា ឧទទាទិ ។ មាគធាកានំ ភិក្ខុវេ ម-
 នុស្សានំ អប្បកំ អាយុប្បមាលំ បរិត្តេនំ លហុតំ យោ

អនមតត្ថសំយុត្ត ទុត្តវគ្គ ឈ្មោះភ្នំវេបុល្ល

អស់ ២ ថ្ងៃ ចុះមកវិញ ក៏អស់ ២ ថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះ
 មានព្រះភាគព្រះនាមកសរួប អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ កើតឡើងក្នុងលោក
 ក្នុងសម័យនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាម
 កសរួប អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ មានគូសារីកឈ្មោះតិស្សៈនិង
 ការទាដៈ ជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ថ្លៃថ្លា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរ
 អ្នកទាំងឡាយមើលចុះ ឈ្មោះនោះរបស់ក្មេងៗ ក៏អន្តរធានបាត់ទៅ
 មនុស្សទាំងនោះ ក៏ធ្វើមរណកាលទៅ ទាំងព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
 ក៏បរិនិព្វានទៅដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយមិន
 ទៀងយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបីតថេរ
 យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ គូរជំនឿ ។

(១២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ភ្នំវេបុល្ល
 នេះ មានឈ្មោះថា វេបុល្លដូច្នោះ កើតឡើងហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពួកមនុស្សនេះ មានឈ្មោះថាមាគធកៈដូច្នោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងកាលឥឡូវនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សឈ្មោះមាគ-
 ធកៈ មានប្រមាណនៃអាយុតិចតួចស្លាប់ស្លើងឆាប់រហ័ស មនុស្សណា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ចំរិ ជីវិតំ សោ វស្សសតិំ អច្ឆំ វា ភិយ្យោ វា ។

មាគធកា ភិក្ខុវេ មនុស្សា វេច្ឆល្លំ ចត្វតំ មុហុត្តនេវ

អាណេហន្តំ មុហុត្តន ឱរេហន្តំ ។ ឯតវហំ ខោ ប-

ណាយំ ភិក្ខុវេ អវហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា លោកេ ឧប្បន្នោ ។

មយំ ខោ បន ភិក្ខុវេ សាវ័ច្ឆតមោក្កល្លានំ ឆាម សា-

វត្តយុកំ អន្តំ កន្តយុកំ ។ ភិវស្សតិំ ភិក្ខុវេ សោ ស-

មយោ យា អយញ្ជេវិមស្ស ចត្វតស្ស សមញ្ញា អន្តរ-

ណាយំស្សតិំ ឥមេ ច មនុស្សា កាលំ តវស្សន្តំ អ-

ហញ្ច ចរិន្ទាយំស្សាមិ ។ ឯវិ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សម្ពាវ

ឯវិ អន្តវា ភិក្ខុវេ សម្ពាវ ឯវិ អនុស្សាសិកា ភិក្ខុវេ

សម្ពាវ ។ យាវញ្ជំនិំ ភិក្ខុវេ អនរមេវ សព្វសម្ពាវេសុ

និព្វិន្តំ អនំ វិជ្ជិតំ អនំ វិមុត្តិតំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

រស់នៅយ៉ាងយូរ មនុស្សនោះរស់នៅត្រឹម ១០០ ឆ្នាំ ឬតិចជាងក៏មាន
 ច្រើនជាងក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សឈ្មោះមាគធកៈ
 ឡើងក្នុងវបុល្លមួយពេល ចុះមកវិញក៏មួយពេល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ គឺតថាគតនេះ បានកើត
 ឡើងក្នុងលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមានគូសារីកឈ្មោះ
 សារីបត្តនិងមោគ្គល្លាន ជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ថ្លៃថ្លា ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មុខជានឹងមានកាលដែលឈ្មោះនេះ របស់ក្នុងនេះ ត្រូវអន្តរ-
 ធានបាត់ទៅ មនុស្សទាំងនេះក៏នឹងធ្វើមរណកាលទៅ ឯតថាគតក៏គង់
 នឹងបរិនិព្វានទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិន
 ទៀងយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិតថេរ
 យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយមិនស្រួលយ៉ាងនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ អ្នកទាំងឡាយ គួរនឿយណាយ គួរ
 ធុញ្ញត្រាន់ គួរជិនឆ្លង ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។

អនុបក្កសំយុត្តស្ស ទុត្តភវិក្កេ និពបវិបតំ

(១២៧) ឥនបរោច កកវា ឥទំ វត្ថាន សុកតោ

អថាបរិ ឯតនរោច សត្តា

ចាបិទវិសោ តិវរាទំ

រោហិតស្សាន វត្ថតោ

សុប្បយរាទំ សុបស្សេបិ^(១)

មាគណនព្វ វេបុលោ

អនិច្ចា វត សុត្តារា

ឧប្បានវយជម្មិលោ

ឧប្បជិត្តា និវុជ្ឈនិ

តេសំ វ្រុបសមោ សុខោតិ ។ ទសមំ ។

ទុត្តភវិក្កោ ទុតិយោ ។

១ ឱ. ម. សុបស្សតិ ។

អនបតក្កសំយុត្ត ទុត្តវគ្គ ឆិពបរិបទ:

(១២៧) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សូត្រនេះហើយ លុះ

ព្រះសុគត ជាសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សូត្រនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ពាក្យ

នេះតទៅទៀតថា

ក្នុំបាចិនវំសៈរបស់ពួកមនុស្សតិវរៈ ក្នុំវង្សរបស់ពួកមនុស្ស

រោហិតស្សៈ ក្នុំសុបស្សៈរបស់ពួកមនុស្សសុប្បិយៈ ក្នុំវេបុល្ល

របស់ពួកមនុស្សមាគធៈ សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងមែនពិត

មានភរិយាកើតឡើងនិងវិនាសទៅជាធម្មតា លុះកើតឡើង

ហើយរលត់ទៅវិញ ការរម្ងាប់នូវសង្ខារទាំងឡាយនោះ នាំ

មកនូវសេចក្តីសុខ ។ ចប់សូត្រទី ១០ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តិស្ស ឧទានំ

ទុក្ខំ សុខំ តោ

តិសមាតា បិទេន ប

ភាតា កកិទី បត្តោ ប

ដីតា វេប្បប្បត្តំ ។

អនមរក្ខសំយុត្តំ តតិយំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឱទ្ធានៃនៃទុក្ខតិរិក្ខនោះ គឺ

និយាយពីបុគ្គលកំសត់ ១ បុគ្គលដល់នូវសេចក្តីស្ងប់ ១ ភិក្ខុ
 ៣០ រូប ១ បុគ្គលធ្លាប់កើតជាមាតា ១ ជាបិតា ១ ជាបងប្អូន
 ប្រុស ១ ជាបងប្អូនស្រី ១ ជាកូនប្រុស ១ ជាកូនស្រី ១
 ក្តីឈ្មោះវេបុល្ល ១ ។

ចប់ អនមត្តសំយុត្ត ទី ៣ ។

កិស្សបស្ស័យតំ

(១៣០) សារត្ថយំ វិហារតិ ... តប្រត ខោ ភកវា...

សន្តដាយំ ភិក្ខុវេ កស្សោ ឥតវីតវេន ចីវេន
ឥតវីតវេសន្តដិយោ ច វណ្ណាវាទី ន ច ចីវេហេតុ
អនេសនំ អប្បជ្ឈិមំ អាបជ្ជតិ អលទ្ធា ច ចីវំ ន
បរិតស្សតិ លទ្ធា ច ចីវំ អកលិតោ អម្មត្ថិតោ អ-
នជ្ឈាបន្នោ អាទិនវទស្សវី និស្សរណាប្បញ្ញោ បរិ-
កុញ្ញតិ ។ សន្តដាយំ ភិក្ខុវេ កស្សោ ឥតវីតវេន
បិណ្ឌាហិតេន ឥតវីតវិណ្ឌាហិតសន្តដិយោ ច វណ្ណា-
វាទី ន ច បិណ្ឌាហិតហេតុ អនេសនំ អប្បជ្ឈិមំ
អាបជ្ជតិ អលទ្ធា ច បិណ្ឌាហិតំ ន បរិតស្សតិ
លទ្ធា ច បិណ្ឌាហិតំ អកលិតោ អម្មត្ថិតោ អនជ្ឈា-
បន្នោ អាទិនវទស្សវី និស្សរណាប្បញ្ញោ បរិកុញ្ញតិ ។
សន្តដាយំ ភិក្ខុវេ កស្សោ ឥតវីតវេន សេនាសនេន

កិស្សប្រសំយត្តិ

(១៣០) ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី... ក្នុង
 ទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 កស្សប្រកិក្ខុនេះ ជាអ្នកសន្តោសដោយបីវត្ថុតាមមានតាមបានផង ជាអ្នក
 ពោលសរសើរគុណនៃការសន្តោសដោយបីវត្ថុតាមមានតាមបានផង មិន
 ដល់នូវអនេសនៈដែលជាធម៌មិនសមគួរ ព្រោះហេតុបីវត្ថុផង មិនតក់ស្លុត
 ព្រោះមិនបានបីវត្ថុផង មិនត្រេកអរ មិនវង្វែង មិនជ្រុលជ្រប់ ព្រោះបាន
 បីវត្ថុផង ជាអ្នកឃើញទោស ក្នុងការដល់នូវអនេសនៈ និងការប្រើ
 ប្រាស់ ដោយសេចក្តីចំពាក់ចិត្តជាប្រក្រតី ជាអ្នកមានបញ្ញាសម្រាប់វៃខ្លួន
 ប្រើប្រាស់ (នូវបីវត្ថុ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កស្សប្រកិក្ខុនេះ ជាអ្នក
 សន្តោស ដោយបិណ្ឌបាតតាមមានតាមបានផង ជាអ្នកពោលសរសើរ
 គុណនៃសេចក្តីសន្តោសដោយបិណ្ឌបាតតាមមានតាមបានផង មិនដល់
 នូវអនេសនៈដែលជាធម៌មិនសមគួរ ព្រោះហេតុបិណ្ឌបាតផង មិនតក់
 ស្លុត ព្រោះមិនបានបិណ្ឌបាតផង មិនត្រេកអរ មិនវង្វែង មិនជ្រុល
 ជ្រប់ ព្រោះបានបិណ្ឌបាតផង ជាអ្នកឃើញទោសជាប្រក្រតី មាន
 បញ្ញាសម្រាប់វៃខ្លួន បរិភោគ (នូវបិណ្ឌបាត) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 កស្សប្រកិក្ខុនេះ ជាអ្នកសន្តោសដោយសេនាសនៈតាមមានតាមបានផង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឥតវិគរសេនាសនិសន្តិដ្ឋយោ ច វណ្ណាវាទី ច សេ-
 នាសនិហោតុ អនេសនំ អប្បជ្ឈិរូបំ អាបជ្ជតិ អលទ្ធា
 ច សេនាសនំ ន បរិតស្សតិ លទ្ធា ច សេនាសនំ
 អកង្ខិតោ អម្មង្គិតោ អនជ្ឈា បន្នោ អាទិនវទស្សារី និស្ស-
 រណាប្បញ្ញោ បរិកុញ្ញតិ ។ សន្តិដ្ឋាយំ ភិក្ខុវេ កេស្សោ
 ឥតវិគរេន កិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារេន ឥតវិគរ-
 កិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារសន្តិដ្ឋយោ ច វណ្ណាវាទី
 ន ច កិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារហោតុ អនេសនំ
 អប្បជ្ឈិរូបំ អាបជ្ជតិ អលទ្ធា ច កិលានប្បច្ចយកេ-
 សជ្ឈបរិក្ខារំ ន បរិតស្សតិ លទ្ធា ច កិលានប្បច្ច-
 យកេសជ្ឈបរិក្ខារំ អកង្ខិតោ អម្មង្គិតោ អនជ្ឈា បន្នោ
 អាទិនវទស្សារី និស្សរណាប្បញ្ញោ បរិកុញ្ញតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីសន្តោស ដោយសេនាសនៈតាមមាន
 តាមបានផង មិនដល់នូវអនេសនៈដែលជាធម៌មិនសមគួរ ព្រោះហេតុ
 នៃសេនាសនៈផង មិនភក់ស្មុត ព្រោះមិនបានសេនាសនៈផង មិនត្រេក
 អរ មិនវង្វើង មិនជ្រុលជ្រប់ ព្រោះបានសេនាសនៈផង ជាអ្នកឃើញ
 ទោសជាប្រក្រតី មានបញ្ញាសម្រាប់រើខ្លួន ប្រើប្រាស់ (នូវសេនាសនៈ) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កស្សបភិក្ខុនេះ ជាអ្នកសន្តោសដោយគិលានប្បច្ចយ-
 ភេសជ្ជៈបរិក្ខារតាមមានតាមបានផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តី
 សន្តោស ដោយគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិក្ខារតាមមានតាមបានផង មិន
 ដល់នូវអនេសនៈ ដែលជាធម៌មិនសមគួរ ព្រោះហេតុនៃគិលានប្បច្ចយ-
 ភេសជ្ជៈបរិក្ខារផង មិនភក់ស្មុត ព្រោះមិនបានគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈ
 បរិក្ខារផង មិនត្រេកអរ មិនវង្វើង មិនជ្រុលជ្រប់ ព្រោះបានគិលា-
 នប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិក្ខារផង ជាអ្នកឃើញទោសជាប្រក្រតី មានបញ្ញា
 សម្រាប់រើខ្លួន បរិភោគ (នូវគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ) ។

កស្សបសំយុត្តស្ស បឋមសុត្តេ សន្តដ្ឋិកាវេ

(១ ៣ ១) តស្មាតិហា កិត្តុវេ ឃរិំ សិត្តុតតំ សន្តដ្ឋា
 កវិស្សាម ឥតវីតវេន ចីវេន ឥតវីតវេវិសន្តដ្ឋិយោ ច
 វណ្ណាវិនិដោ ន ច ចីវេហេតុ អនេសនំ អប្បជ្ឈិប្ប
 អាមជ្ជិស្សាម អលទ្ធា ច ចីវិំ ន បរិកស្សិស្សាម
 លទ្ធា ច ចីវិំ អគង្គតា អម្មង្គតា អនជ្ឈា បដ្ឋា
 អាទិនវទស្សាវិវោ និស្សរណាប្បញ្ញា បរិកត្តិស្សាម ។

(ឃរិំ សិត្តុំ កាតតំ)

សន្តដ្ឋា កវិស្សាម ឥតវីតវេន ចីណ្ណាហានេន ។ បេ ។
 សន្តដ្ឋា កវិស្សាម ឥតវីតវេន សេនាសនេន ។ បេ ។
 សន្តដ្ឋា កវិស្សាម ឥតវីតវេន តិលានប្បច្ចយកេ-
 សជ្ជបរិក្ការេន ឥតវីតវេតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ការ-
 សន្តដ្ឋិយា ច វណ្ណាវិនិដោ ន ច តិលានប្បច្ចយកេ-
 សជ្ជបរិក្ការហេតុ អនេសនំ អប្បជ្ឈិប្ប អាមជ្ជិស្សាម
 អលទ្ធា ច តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ការំ ន បរិ-
 កស្សិស្សាម លទ្ធា ច តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ការំ
 អគង្គតា អម្មង្គតា អនជ្ឈា បដ្ឋា អាទិនវទស្សាវិវោ

កស្សបសំយុត្ត បឋមសូត្រ ភាពនៃបុគ្គលអ្នកសន្តោស

(១៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ភិក្ខុក៏សាសនា
 នេះ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា ពួកយើងនឹងជាអ្នកសន្តោស ដោយបីវរ
 តាមមានតាមបានផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណ នៃសេចក្តីសន្តោស
 ដោយបីវរតាមមានតាមបានផង មិនដល់នូវអនេសនៈ ដែលជាធម៌មិន
 សមគួរ ព្រោះហេតុនៃបីវរ មិនតក់ស្លុត ព្រោះមិនបានបីវរផង មិន
 គ្រេកអរ មិនវង្វើង មិនជ្រុលជ្រប់ ព្រោះបានបីវរផង ជាអ្នកឃើញ
 ទោសជាប្រក្រតី មានបញ្ហាសម្រាប់វេទន្ត នឹងបរិភោគ (នូវបីវរ) ។
 (ពាក្យទាំងអស់ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះចុះ)

យើងទាំងឡាយ នឹងជាអ្នកសន្តោស ដោយបិណ្ឌបាតតាមមានតាមបាន
 ។ បេ ។ យើងទាំងឡាយ នឹងជាអ្នកសន្តោស ដោយសេនាសនៈតាម
 មានតាមបាន ។ បេ ។ យើងទាំងឡាយ នឹងជាអ្នកសន្តោស ដោយ
 គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារតាមមានតាមបានផង ជាអ្នកពោលសរសើរ
 គុណ នៃសេចក្តីសន្តោស ដោយគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារតាមមាន
 តាមបានផង មិនដល់នូវអនេសនៈដែលជាធម៌មិនសមគួរ ព្រោះហេតុ
 នៃគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារផង ជាអ្នកមិនតក់ស្លុត ព្រោះមិនបាន
 គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារផង មិនគ្រេកអរ មិនវង្វើង មិនជ្រុលជ្រប់
 ព្រោះបានគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារផង ជាអ្នកឃើញទោសជាប្រក្រតី

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

និស្សរណាច្ឆត្តា បរិកុញ្ញិស្សាមាតិ ឃុំញ៉ា ពោ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតតំ ។ កកស្សបេន វា ហិ ពោ ភិក្ខុវេ ឡិវទិស្សាមិ
 យោ វា បនស្ស កកស្សទាទិសោ(១) ឡិវទិតហិ ប បន
 ពោ តថត្តាយ បដិបដ្ឋិតត្ថានិ ។ បឋមំ ។

[១៣២] ឃុំម្មេ សុតិ ។ ឃុំកំ សមយំ អា-
 យស្មា ប មហាកកស្សទោ អាយស្មា ប សារីបុត្តោ ពា-
 រណាសិយំ វិហារន្តំ ឥសិបតនេ មិកនាយេ ។ អថទោ
 អាយស្មា សារីបុត្តោ សាយល្ហាសមយំ បដិសល្ហានា
 វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកកស្សទោ តេនុបសុដ្ឋមិ
 ឧបសុដ្ឋមិត្តា អាយស្មតា មហាកកស្សបេន សុទ្ធិ
 សម្មោទិ សម្មោទនិយំ កកមិ សារណិយំ វិគិសារត្តា
 ឃុំកមន្តំ និសិទិ ។

១ ឧ. យោ វា កស្សបសទិសោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មានបញ្ញាសម្រាប់វើខ្លួន នឹងបរិភោគ (នូវគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិភោគ)
 ម្ហូលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្ហូល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងទូន្មាននូវអ្នកទាំងឡាយ តាមបែបកស្សបភិក្ខុ
 ឬថាតាមបែបភិក្ខុណា ដែលប្រហែលនឹងកស្សបភិក្ខុ អ្នកទាំងឡាយ
 ដែលគឺថាគតទូន្មានហើយ ក៏ត្រូវប្រតិបត្តិតាមបែបនោះចុះ ។ ចប់
 សូត្រទី ១ ។

(១១២) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
 មហាកស្សបមានអាយុ និងព្រះសារីបុត្តមានអាយុ នៅក្នុងវសិបតនមិត្ត-
 ទាយវ័ន ទៀបក្រុងពាកណសី ។ គ្រានោះឯង ព្រះសារីបុត្តមាន
 អាយុ ចេញអំពីទីស្ងាត់ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយចូលទៅរកព្រះមហា-
 កស្សបមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយ
 នឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និង
 ពាក្យដែលគួរព្យាបាលហើយ ក៏ផ្សំយកទីដ៏សមគួរ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស ទុតិយសុត្តេ អនាតាបិភាវោ

[១៣៣] ឯតតថនិំ និសិទ្ធោ ខោ អាយស្មា សា-

វីបុត្តោ អាយស្មនិំ បហាតតស្សបំ ឯតទដោច វិបុត្តិ

ហិទិំ អារុសោ តតស្សបំ អនាតាបិំ អនោត្តាបិំ អភព្វោ

សម្ពោធាយ អភព្វោ និព្វានាយ អភព្វោ អនុត្តរស្ស

យោកត្តេបស្ស អនិកមាយ អនាតាបិំ ច ខោ ឌីត្តាបិំ

ភព្វោ សម្ពោធាយ ភព្វោ និព្វានាយ ភព្វោ អនុត្តរស្ស

យោកត្តេបស្ស អនិកមាយ(១) តត្តារុតោ និ ខោ

អារុសោ អនាតាបិំ ហោតិ អនោត្តាបិំ អភព្វោ

សម្ពោធាយ អភព្វោ និព្វានាយ អភព្វោ អនុត្តរស្ស

យោកត្តេបស្ស អនិកមាយ តត្តារុតោ ច បនារុសោ

អនាតាបិំ ហោតិ ឌីត្តាបិំ ភព្វោ សម្ពោធាយ ភព្វោ

និព្វានាយ ភព្វោ អនុត្តរស្ស យោកត្តេបស្ស អនិ-

កមាយាតិ ។

១ ឌ. អនិកមាយាតិ ។

កស្សបសំយុត្ត ទុតិយសូត្រ ភាពនៃបុគ្គលមិនមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស

[១៣៣] លុះព្រះសាវ័កមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ

ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុថា ម្ចាស់

កស្សបមានអាយុ ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដ៏ការនេះថា

បុគ្គល ដែលមិនមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មិនមានសេចក្តី

ខ្លាចបាប មិនគួរដើម្បីត្រាស់ដឹង មិនគួរដើម្បីព្រះនិព្វាន មិនគួរដើម្បី

បាននូវធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរឡើយ លុះតែបុគ្គលមានសេចក្តី

ព្យាយាម មានសេចក្តីខ្លាចបាប ទើបគួរដើម្បីត្រាស់ដឹង គួរដើម្បីព្រះ

និព្វាន គួរបាននូវធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គល

ដែលមិនមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប

មិនគួរដើម្បីត្រាស់ដឹង មិនគួរដើម្បីព្រះនិព្វាន មិនគួរដើម្បីបាននូវធម៌

ដ៏ក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរទេ តើដូចម្តេចហ្ន៎ ម្ចាស់អាវុសោ ចំណែក

បុគ្គល ជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកមានសេចក្តី

ខ្លាចបាប គួរដើម្បីត្រាស់ដឹង គួរដើម្បីព្រះនិព្វាន គួរដើម្បីបាននូវ

ធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៣៤] ឥន្ទ្រាសោ ភិក្ខុ អនុប្បដ្ឋា មេ ហេតុកា

អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តំ

ន អាតប្បំ ករោតិ ឧប្បដ្ឋា មេ ហេតុកា អកុសលា

ធម្មា អប្បហ័យមាណ អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តំ ន

អាតប្បំ ករោតិ អនុប្បដ្ឋា មេ កុសលា ធម្មា អ-

នុប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តំ ន អាតប្បំ ករោតិ

ឧប្បដ្ឋា មេ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ

សំវត្តយ្យន្តំ ន អាតប្បំ ករោតិ ។ ឃី ខោ អានុសោ

អនាតាបំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយគ្គនិកាយ និទានវគ្គ

[១៣៤] ម្នាលអាវុសោ ភិក្ខុកងសាសនានេះ មិនធ្វើសេចក្តី

ព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ដែល
 មិនទាន់កើតឡើងដល់អាត្មាអញ កាលបើកើតឡើង គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដូច្នោះឡើយ មិនធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិ-
 លេស ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ដែលកើតឡើងដល់
 អាត្មាអញ កាលបើអាត្មាអញមិនបានលះបង់ទេ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 មិនជាប្រយោជន៍ដូច្នោះឡើយ មិនធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស
 ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើង ដល់អាត្មាអញ
 កាលបើមិនកើតឡើង គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដូច្នោះឡើយ
 មិនធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌
 ដែលកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ កាលបើលេត់ទៅវិញ គប្បីប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដូច្នោះឡើយ ។ ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលជា
 អ្នកមិនមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស យ៉ាងនេះឯង ។

កស្សបសំយុត្តស្ស ទុតិយសុត្តេ អនោត្តាបិកាថេ

[១៣៥] កតំ ភ្នំសោ អនោត្តាបី ហោតិ ។

ភ្នំសោ ភិក្ខុ អនុប្បដ្ឋានា មេ ហាបកា អកុសលា

ធម្មា ឧប្បជ្ឈមាណា អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តិ ន ឌីត្តប្បតិ

ឧប្បដ្ឋានា មេ ហាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បបា-

យមាណា អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តិ ន ឌីត្តប្បតិ អ-

នុប្បដ្ឋានា មេ កុសលា ធម្មា អនុប្បជ្ឈមាណា អនត្តាយ

សំវត្តយ្យន្តិ ន ឌីត្តប្បតិ ឧប្បដ្ឋានា មេ កុសលា

ធម្មា និរុជ្ឈមាណា អនត្តាយ សំវត្តយ្យន្តិ ន ឌីត្តប្បតិ ។

ឃីវំ ខោ ភ្នំសោ អនោត្តាបី ហោតិ ។ ឃីវំ ខោ

ភ្នំសោ អនោតាបី អនោត្តាបី អកញ្ចោ សម្ពោជាយ

អកញ្ចោ និព្វានាយ អកញ្ចោ អនុត្តរស្ស យោកត្តេ-

មស្ស អនិកមាយ ។

កស្សបសំយុត្ត ទុតិយសូត្រ ភាពនៃបុគ្គលមិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប

(១៣៥) ម្ចាស់អាវុសោ ចុះបុគ្គលមិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប តើ

ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុកងសាសនានេះ មិនខ្លាចបាប ដោយ

គិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក មិនទាន់កើតឡើង ដល់អាត្មាអញ

កាលបើកើតឡើង គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ មិនខ្លាចបាប

ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក កើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ

កាលបើអាត្មាអញមិនបានលះបង់ចេញទេ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជា

ប្រយោជន៍ មិនខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌ដែលមិនទាន់

កើតឡើងដល់អាត្មាអញ កាលបើមិនទាន់កើតឡើងទេ គប្បីប្រព្រឹត្ត

ទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ មិនខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌

ដែលកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ កាលបើលេត់ទៅវិញ គប្បីប្រព្រឹត្ត

ទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ។ ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលមិនមានសេចក្តី

ខ្លាចបាប យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជាអ្នកមិនមានសេចក្តី

ព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស មិនមានសេចក្តីខ្លាចបាប មិនគួរដើម្បី

ត្រាស់ដឹង មិនគួរដើម្បីព្រះនិព្វាន មិនគួរដើម្បីបាននូវធម៌ដ៏ក្សេមចាក

យោគៈដ៏ប្រសើរ យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៣៦) កេថ ព្យាវុសោ អាតាបី ហោតិ ។ ឥនា-

វុសោ ភិក្ខុ អនុប្បដ្ឋា មេ ចាបកា អកុសលា

ធម្មា ឧប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្ថេយ្យុន្និ អាតប្បំ

ករោតិ ឧប្បដ្ឋា មេ ចាបកា អកុសលា ធម្មា អប្ប-

ហីយមាណ អនត្តាយ សំវត្ថេយ្យុន្និ អាតប្បំ ករោតិ

អនុប្បដ្ឋា មេ កុសលា ធម្មា អនុប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ

សំវត្ថេយ្យុន្និ អាតប្បំ ករោតិ ឧប្បដ្ឋា មេ កុសលា

ធម្មា ធិរុជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្ថេយ្យុន្និ អាតប្បំ ក-

រោតិ ។ ឃី ខោ ព្យាវុសោ អាតាបី ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

[១៣៦] ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម
ដុតកំដៅកិលេស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុកងសាសនានេះ
ធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌
ដ៏លាមក មិនទាន់កើតឡើងដល់អាត្មាអញ កាលបើកើតឡើង គប្បី
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស
ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក កើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ
កាលបើអាត្មាអញមិនបានលះបង់ចេញទេ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជា
ប្រយោជន៍ ធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ដោយគិតថា ពួក
កុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើងដល់អាត្មាអញ កាលបើមិនទាន់កើត
ឡើង គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ធ្វើសេចក្តីព្យាយាមដុត
កំដៅកិលេស ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងដល់អាត្មាអញ
ហើយ កាលបើលេចទៅវិញ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ។
ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស យ៉ាង
នេះឯង ។

កស្សបសំយុត្តស្ស ទុតិយសុត្តេ ឧត្តាបិកាវេ

(១៣៧) កថព្ភារុសោ ឌីត្តាបី ហោតិ ។ ឥនារុ-

សោ កិកុ អនុប្បដ្ឋា មេ មាថកា អកុសលា ធម្មា

ឧប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្តេយ្យន្តិ ឌីត្តប្បតិ ឧប្បដ្ឋា

មេ មាថកា អកុសលា ធម្មា អប្បហ័យមាណ អ-

នត្តាយ សំវត្តេយ្យន្តិ ឌីត្តប្បតិ អនុប្បដ្ឋា មេ កុសលា

ធម្មា អនុប្បជ្ឈមាណ អនត្តាយ សំវត្តេយ្យន្តិ ឌីត្តប្ប-

តិ ឧប្បដ្ឋា មេ កុសលា ធម្មា និរុជ្ឈមាណ អនត្តាយ

សំវត្តេយ្យន្តិ ឌីត្តប្បតិ ។ ឃិវំ ខោ អារុសោ ឌីត្តាបី

ហោតិ ។ ឃិវំ ខោ អារុសោ អាតាបី ឌីត្តាបី កញ្ចោ

សម្មោធាយ កញ្ចោ និព្វាណាយ កញ្ចោ អនុត្តរស្ស

យោកក្ខេមស្ស អធិកមាយាតិ ។ ទុតិយំ ។

កស្សបសំយុត្ត ទុតិយសូត្រ ភាពនៃបុគ្គលមានសេចក្តីខ្លាចបាប

(១៣៧) ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជាអ្នកមានសេចក្តីខ្លាចបាប ភ័យខ្លាច ។ ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ដែលមិនទាន់កើតឡើងដល់ អាត្មាអញ កាលបើកើតឡើង គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ រមែងខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួកអកុសលធម៌ដែលកើតឡើងដល់អាត្មា អញហើយ កាលបើអាត្មាអញមិនបានលះបង់ចេញទេ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ រមែងខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួកកុសលធម៌ ដែលមិនទាន់កើតឡើងដល់អាត្មាអញ កាលបើមិនទាន់កើតឡើង គប្បី ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ រមែងខ្លាចបាប ដោយគិតថា ពួក កុសលធម៌ដែលកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ កាលបើរលត់ទៅវិញ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ។ ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជា អ្នកមានសេចក្តីខ្លាចបាប យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់អាវុសោ បុគ្គលជាអ្នក មានសេចក្តីព្យាយាមដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្លាចបាប ទើប គួរដើម្បីត្រាស់ដឹង គួរដើម្បីព្រះនិព្វាន គួរដើម្បីបាននូវធម៌ដ៏ក្សេមក យោគៈដ៏ប្រសើរ យ៉ាងនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៣៨) សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភកវា ...

ចន្ទបមា ភិក្ខុវេ កុលានិ ឧបសង្កម្មេ អបកស្សេវ

កាយំ អបកស្សេ ចិន្តំ និច្ចនវកា កុលេសុ អប្ប-

កញ្ញា ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ បុរិសោ ជុទ្ធានំ វា

ឌុលោកេយ្យ បព្វតវិសមំ វា នទីវិទុកំ វា អប-

កស្សេវ កាយំ អបកស្សេ ចិន្តំ ឃវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ

ចន្ទបមា កុលានិ ឧបសង្កម្មេ អបកស្សេវ កាយំ

អបកស្សេ ចិន្តំ និច្ចនវកា កុលេសុ អប្បកញ្ញា ។

កស្សេថោ ភិក្ខុវេ ចន្ទបមោ កុលានិ ឧបសង្កម្មតិ

អបកស្សេវ កាយំ អបកស្សេ ចិន្តំ និច្ចនវកោ

កុលេសុ អប្បកញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៣៨) ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុង

ដីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

អ្នកទាំងឡាយមានទបមាដូចជាព្រះចន្ទ(១) ចូរដកកាយដកចិត្តចេញ ធ្វើ

ដូចជាអាគន្ធកកិក្ខ មិនឃើសឃ្នង ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ហើយចូល

ទៅកាន់ត្រកូលចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសក្រឡេកមើលនូវ

រណៅចាស់ក្តី នូវទីដែលមិនរាបសើកងកំកី នូវទីដែលត្រង់បានដោយ

លំបាកក្នុងស្នឹងក្តី តែងដកកាយដកចិត្តចេញ យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង

ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មានទបមាដូចជាព្រះចន្ទ ចូរដកកាយដកចិត្ត

ចេញ ធ្វើដូចជាអាគន្ធកកិក្ខ មិនឃើសឃ្នង ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ

ហើយចូលទៅកាន់ត្រកូលចុះ យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

កស្សប្រមានទបមាដូចព្រះចន្ទ តែងដកកាយដកចិត្តចេញ ធ្វើដូចជាអាគន្ធ-

កកិក្ខ មិនឃើសឃ្នង ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ហើយចូលទៅកាន់ត្រកូល ។

១ វិច្ឆុប្បត្តិខ្លួននិពន្ធជាព្រះចន្ទហើយចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ គឺមិនរើសមុខថា ក្សត្រិយ៍ ឬប្រាហ្មណ៍ជាដើម នូវព្រះចន្ទដែលផ្សាយស្មើមិនរើសមុខសព្វណាមួយឡើយ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស គតិយសុត្តេ កុល្លបករាវោ

(១៣៧) នំ តី មញ្ញាថ ភិក្ខុវេ កម្មិរូទោ ភិក្ខុ
អរហតិ កុលាណិ ឧបសង្កម្ភិតុំ ។ កករិម្ភលកា ទោ
កន្លេ ធម្មា កករិទេត្តិកា កករិបដិសរណា សាធុ វត
កន្លេ កករិទ្ធិយេវ បដិភាតុ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្តោ
កករិតោ សុត្វា ភិក្ខុ ជាវេស្សទ្ធិតិ ។ អថទោ ក-
កវា អាគាសេ ចាណី ចាលេសិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
អយំ អាគាសេ ចាណី ន សង្កតិ ន កយ្ហតិ ន
ពជ្ឈតិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុទោ
កុលាណិ ឧបសង្កម្ភិតោ កុលេសុ ចិត្តំ ន សង្កតិ
ន កយ្ហតិ ន ពជ្ឈតិ លកន្ត លាកកាមា បុញ្ញកាមា
កកោន្ត បន បុញ្ញាទ្ធិតិ យថាសកេន លាកេន អត្តម-
ទោ ហោតិ សុមទោ ឯវំ បវេសិ លាកេន អត្តម-
ទោ ហោតិ សុមទោ ។ ឯវរូទោ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អរហតិ កុលាណិ ឧបសង្កម្ភិតុំ ។ កស្សបស្ស ភិក្ខុវេ

កស្សបសំយុត្ត តតិយសូត្រ ភាពនៃកិច្ចអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល

(១៣៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់ហេតុនោះ

ដូចម្តេច ភិក្ខុមានសភាពដូចម្តេច ដែលគួរចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយ
 បាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយរបស់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គ សឹង
 មានព្រះមានព្រះភាគជាបូស មានព្រះមានព្រះភាគជាអ្នកណែនាំ មាន
 ព្រះមានព្រះភាគជាទីពឹងអាស្រ័យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បំភ្លឺសេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះឲ្យបាន
 ពួកភិក្ខុបានស្តាប់ព្រះមានព្រះភាគហើយ នឹងបានចងចាំទុក ។ គ្រា
 នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់លើកព្រះហស្តទៅក្នុងអាកាស ហើយធ្វើឲ្យ
 ញ័រ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាតដែនេះ មិនជាប់ មិនចំពាក់
 មិនស្អិត លើអាកាស យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមួយ
 ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយហើយ មានចិត្តមិនជាប់ មិនចំពាក់ មិន
 ស្អិតក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ដោយគិតថា ពួកជនដែលប្រាថ្នាលាក ចូរ
 ឲ្យបាននូវលាកចុះ ពួកជនប្រាថ្នាបុណ្យ ចូរធ្វើបុណ្យចុះ យ៉ាងនោះឯង
 បគលជាអ្នកពេញចិត្ត មានចិត្តល្អ ដោយលាករបស់ខ្លួន យ៉ាងណា
 បគលជាអ្នកពេញចិត្ត មានចិត្តល្អ ដោយលាករបស់ពួកជនដទៃ យ៉ាង
 នោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបែបនេះ ទើបគួរចូលទៅកាន់
 ត្រកូលទាំងឡាយបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលកស្សបភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

កុណា និ ឧបសម្ព័ន្ធមតោ កុណេស្ស ចំតិ និ សជ្ជតិ និ
 កយ្ហតិ និ ពជ្ជតិ លកន្ត លាភកាមា ប្បញ្ញកាមា
 ករោន្ត បន បញ្ញានិទិទិ យថាសកេន លាភេន អត្ត-
 មនោ ហោតិ សុមនោ ឃី បរេសំ លាភេន អត្តមនោ
 ហោតិ សុមនោ ។

[១២០] តិ កិ មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កប្បិបស្ស

ភិក្ខុនោ អបរិសុទ្ធា ធម្មទេសនា ហោតិ កប្បិបស្ស

ភិក្ខុនោ បរិសុទ្ធា ធម្មទេសនា ហោតិ ភិក្ខុវេ ។ ភក្ខិម្បល-

កា នោ កន្ត ធម្មា ភក្ខិវេតិកា ភក្ខិវេបដិសរណា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយ មានចិត្តមិនជាប់ មិនចំពាក់ មិនស្អិត

ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ដោយគិតថា ពួកជនប្រាថ្នាលោក ចូរបាន

លោកចុះ ពួកជនប្រាថ្នាបុណ្យ ចូរធ្វើនូវបុណ្យចុះ ជនជាអ្នកពេញចិត្ត

មានចិត្តល្អ ដោយលោករបស់ខ្លួន យ៉ាងណា បុគ្គលជាអ្នកពេញចិត្ត

មានចិត្តល្អ ដោយលោករបស់ពួកបុគ្គលដទៃ យ៉ាងនោះដែរ ។

[១២០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់ហេតុនោះ

ដូចម្តេច ធម្មទេសនារបស់ភិក្ខុបែបណា ដែលមិនបរិសុទ្ធ ធម្មទេសនា

របស់ភិក្ខុបែបណា ដែលបរិសុទ្ធ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន ធម៌ទាំង-

ឡាយរបស់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គ សឹងមានព្រះមានព្រះភាគជាបួស មានព្រះ

មានព្រះភាគជាអ្នកណែនាំ មានព្រះមានព្រះភាគជាទីពឹងអាស្រ័យ

កស្សបសំយុត្តស្ស គតិយសុត្តេ កុល្យបករាវេ

សាដុំ វត កន្លែ កកវន្តិយេវ បដិភាតុ ឯតស្ស ភាសិ-
តស្ស អត្តោ កកវតោ សុត្វា ភិក្ខុ ជាវេស្សន្តិតំ ។
តេនហិ ភិក្ខុវេ សុណាថ សាដុំតិ បនសិក្ខវេថ
ភាសិស្សមិតំ ។ ឃិ កន្លែតិ ខោ តេ ភិក្ខុ
កកវតោ បច្ឆុស្សេស្សំ ។ កកវា ឯតទវេថ យោ
ហិ កោចិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឃិវិចិត្តោ បវេសំ ធម្ម
ទេសេតិ អហោ វត មេ ធម្មំ សុណោយ្យំ សុត្វា ថ
បន ធម្មំ បសិទេយ្យំ បសន្នា វ មេ បសន្នាការិ
កវេយ្យន្តិ ។ ឃិវុបស្ស ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ
អបវិសុន្នា ធម្មទេសនា ហោតិ ។ យោ ថ ខោ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ឃិវិចិត្តោ បវេសំ ធម្មំ ទេសេតិ ស្មាត្វាតោ កក-
វតា ធម្មោ សន្និដ្ឋិតោ អកាលិតោ ឃិវាបស្សិតោ
ឌីបនយិតោ បច្ឆុតំ វេទិតោ វិញ្ញាហិតំ អហោ វត
មេ ធម្មំ សុណោយ្យំ សុត្វា ថ បន ធម្មំ អាណាទេយ្យំ

កស្សបសំយុត្ត តតិយសូត្រ ភាពនៃភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល

បតិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះមេត្តាព្រាស
 សំដែងសេចក្តីនៃភាសិតនេះឲ្យទាន ពួកភិក្ខុបានស្តាប់ព្រះមានព្រះភាគ
 ហើយ នឹងបានចងចាំទុក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នក
 ទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងបិត្តឲ្យប្រពៃចុះ តថាគតនឹង
 សំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះ
 ករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ភាសិតនេះថា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណានីមួយ តាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ពួកជន
 គប្បីស្តាប់ធម៌របស់អាត្មាអញ លុះស្តាប់រួចហើយ ជ្រះថ្លាចំពោះធម៌
 លុះជ្រះថ្លាពិតហើយ គប្បីធ្វើនូវអាការៈជ្រះថ្លា ចំពោះអាត្មាអញទៀត
 ហើយក៏សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មទេសនា
 របស់ភិក្ខុវិបបនេះ ឈ្មោះថាមិនបរិសុទ្ធទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះតែភិក្ខុណា តាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា ព្រះធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញគប្បីឃើញច្បាស់
 ដោយខ្លួនឯង ជាធម៌ឲ្យផលមិនរង់ចាំកាល ជាធម៌មានអាការៈដូចជាហៅ
 បុគ្គលដទៃឲ្យចូលមកមើលបាន ជាធម៌គួររង្វាន់ចូលមកទុកក្នុងខ្លួន ជា
 ធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយគប្បីដឹងចំពោះខ្លួន អើហ្ន៎ ពួកជនដទៃ
 គប្បីស្តាប់ធម៌របស់អាត្មាអញ លុះស្តាប់រួចហើយ គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

អាជានិគ្វា ច បទ តថត្តាយ បដិបដ្ឋយ្យន្តំ វិនិ ធម្មស្ស-
 ធម្មតំ បដិច្ច បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ កាវុញ្ញំ បដិច្ច បរេ-
 សំ ធម្មំ ទេសេតិ អនុទយំ បដិច្ច បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ ។ ឯវ្រូបស្ស
 ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បរិសុទ្ធា ធម្មទេសនា ហោតិ ។

[១២០] កស្សុហោ ភិក្ខុវេ ឯវិចិត្តោ បរេសំ ធម្មំ ទេ-

សេតិ ស្វាគ្វានោ ភកវតា ធម្មោ សន្និដ្ឋិកោ អកា-

លិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបទយិកោ បច្ចុត្តំ វេទិតត្វោ

វិញ្ញហិតំ អលោវត មេ ធម្មំ សុណោយ្យំ សុត្តា ច បទ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

លុះដឹងច្បាស់នូវធម៌ហើយ គប្បីប្រតិបត្តិតាមបែបនោះ ហើយក៏សំដែង
 ធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវភាពនៃធម៌ជាធម៌ល្អ សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យ
 សេចក្តីករុណា សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី
 អាណិត សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ
 ដូចសំដែងមកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មទេសនារបស់ភិក្ខុ
 បែបនេះ ទើបឈ្មោះថាបរិសុទ្ធ ។

(១៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កសិប្រភិក្ខុទាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា
 ព្រះធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ ជាធម៌ដែល
 អ្នកប្រាជ្ញគប្បីឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ជាធម៌ឲ្យផលមិនរង់ចាំកាល
 ជាធម៌មានអាការដូចជាហោបុគ្គលដទៃឲ្យចូលមកមើលបាន ជាធម៌គួរ
 បង្ហាត់ចូលមកទុកក្នុងខ្លួន ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយគប្បីដឹងចំពោះ
 ខ្លួន អើហ្នំ ពួកជនដទៃគប្បីស្តាប់ធម៌របស់អាត្មាអញ លុះស្តាប់រួចហើយ

កស្សបសំយុត្តកស្ស បក្កត្តសុត្តេ កុល្លបករាវោ

ធម្មំ អាជានេយ្យំ អាជានិក្ខា ច បន តថត្តាយ
 បដិបដ្ឋេយ្យំន្តំ ឥតិ ធម្មសុធម្មតំ បដិច្ច បរេសំ ធម្មំ
 ទេសេតិ កាវត្តំ បដិច្ច បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ អនុទយំ
 បដិច្ច បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ អនុកម្មំ ឧបាទាយ
 បរេសំ ធម្មំ ទេសេតិ ។ កស្សបេន វា ហិ វោ
 ភិក្ខុវេ ឡិវទិស្សាមិ យោ វា បនស្ស កស្សបាទិសោ
 ឡិវទិតហិ ច បន វោ តថត្តាយ បដិបដ្ឋិត្តន្តំ ។
 តតិយំ ។

(១២២) សាវត្ថយំ វិហារតិ... តំ កី មព្វាថ ភិក្ខុវេ
 កម្មិវោ ភិក្ខុ អរហតិ កុល្លបកោ ហោតុំ កម្មិវោ
 ភិក្ខុ ន អរហតិ កុល្លបកោ ហោតុន្តំ ។ ភកវិម្ពលកា
 លោ ភន្តេ ធម្មា ។ បេ ។

កស្សប្រសំយុត្ត ចតុត្ថសូត្រ ភាពនៃកិច្ចអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល

គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌ លុះដឹងច្បាស់ហើយ គប្បីប្រតិបត្តិតាមបែបនោះ
 ហើយក៏សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ កស្សប្រភិក្ខុ រមែងសំដែងធម៌ដល់
 ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យនូវភាពនៃធម៌ជាធម៌ល្អ សំដែងធម៌ដល់ពួកជន
 ដទៃ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីករុណា សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះ
 អាស្រ័យសេចក្តីអាណិត សំដែងធម៌ដល់ពួកជនដទៃ ព្រោះអាស្រ័យ
 សេចក្តីអនុគ្រោះ ដូចសំដែងមកនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតនឹងទូន្មានអ្នកទាំងឡាយ តាមបែបកស្សប្រភិក្ខុ ឬក៏តាមបែប
 ភិក្ខុណាដែលប្រហែលនឹងកស្សប្រភិក្ខុ អ្នកទាំងឡាយ ដែលតថាគត
 ទូន្មានហើយ គប្បីប្រតិបត្តិតាមបែបនោះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ៣ ។

(១២២) ព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច ភិក្ខុបែបណា
 គួរជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលបាន ភិក្ខុបែបណាមិនគួរជាអ្នកចូលទៅកាន់
 ត្រកូលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយរបស់ពួកខ្ញុំព្រះ
 អង្គ សឹងមានព្រះមានព្រះភាគជាឫស ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១២៣) ភក្ខវេ ភក្ខុ ឯតទដោន យោ ហិ កោនិ

ភក្ខុវេ ភក្ខុ ឯវិចិត្តោ កុណានិ ឧបសង្កម្ភតិ ទេន្ត-

យេវ មេ មា នាទិស្ស ពហុកញ្ញោវ មេ ទេន្ត មា

ដោកំ បណ៌តញ្ញោវ មេ ទេន្ត មា ល្ងទិំ សីយញ្ញោវ

មេ ទេន្ត មា ទន្ធិំ សក្កញ្ញោវ មេ ទេន្ត មា

អសក្កញ្ញំ ។ តស្ស ចេ ភក្ខុវេ ភក្ខុនោ ឯវិចិត្តស្ស

កុណានិ ឧបសង្កម្ភតោ ន ទេន្តំ តេន ភក្ខុ សង្កម្ភយតិ

សោ តតោនិទានំ ទុក្ខំ នោមនស្សំ បដិសំវេទយតិ ។

ដោកំ ទេន្តំ នោ ពហុកំ ។ បេ ។ ល្ងទិំ ទេន្តំ

នោ បណ៌តំ ទន្ធិំ ទេន្តំ នោ សីយំ តេន ភក្ខុ

សង្កម្ភយតិ សោ តតោនិទានំ ទុក្ខំ នោមនស្សំ ប-

ដិសំវេទយតិ ។ អសក្កញ្ញំ ទេន្តំ នោ សក្កញ្ញំ តេន

ភក្ខុ សង្កម្ភយតិ សោ តតោនិទានំ ទុក្ខំ នោម-

នស្សំ បដិសំវេទយតិ ។ ឯវុចោ ចោ ភក្ខុវេ ភក្ខុ

ន អវហតិ កុណុបកោ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៤៣] ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុណាមួយចូលទៅកាន់ត្រកូលដោយគិតថា ពួកជនចូរឲ្យ
 តែអាត្មាអញ កុំមិនឲ្យដល់អាត្មាអញឡើយ ចូរឲ្យតែវត្ថុច្រើនដល់អាត្មា
 អញ កុំឲ្យនូវវត្ថុតិចឡើយ ចូរឲ្យតែវត្ថុដ៏ថ្លៃថ្លាដល់អាត្មាអញ កុំឲ្យនូវវត្ថុ
 សៅហ្មងឡើយ ចូរឲ្យដល់អាត្មាអញជាប្រញាប់ កុំឲ្យយឺតយូរឡើយ ចូរ
 ឲ្យដល់អាត្មាអញដោយការគោរព កុំឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរពឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុនោះទាំងបិត្តយ៉ាងនេះហើយ ចូលទៅ
 កាន់ត្រកូល ឯពួកជនក៏មិនបានឲ្យឡើយ ភិក្ខុក៏ឃើសបិត្ត ព្រោះការ
 មិនឲ្យនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏ទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះមានការមិនឲ្យនោះ
 ជាហេតុ ។ ពួកជនឲ្យវត្ថុតិច មិនឲ្យវត្ថុច្រើន ។ បេ ។ ឲ្យវត្ថុសៅ-
 ហ្មង មិនឲ្យវត្ថុថ្លៃថ្លា ឲ្យយឺតយូរ មិនឲ្យប្រញាប់ប្រញាល់ ភិក្ខុក៏ឃើស
 បិត្ត ព្រោះការឲ្យតិចជាដើមនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏ទទួលទុក្ខទោមនស្ស
 ព្រោះមានការឲ្យតិចជាដើមនោះជាហេតុ ។ ពួកជនឲ្យដោយសេចក្តី
 មិនគោរព មិនឲ្យដោយសេចក្តីគោរព ភិក្ខុក៏ឃើសបិត្ត ដោយការ
 មិនគោរពនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏ទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះការមិនឲ្យ
 ដោយសេចក្តីគោរពនោះជាហេតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបែបនេះ
 ឯង មិនគួរដើម្បីជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលទេ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស បព្ពត្តសុត្តេ កុល្លបករណី

[១២២] យោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឃីចិគ្គោ កុ-
 ណានិ ឧបសង្កមតិ តំ កុតេត្ថ លត្តា វេក្កុលេស្ក
 ទេន្ទិយេវ មេ មា នាទិស្ក ពហុករោវ មេ ទេន្ទិ មា
 ថោកំ បណីតោវ មេ ទេន្ទិ មា ល្ងទំ សីយោវ
 មេ ទេន្ទិ មា ទន្ទំ សក្កចោវ មេ ទេន្ទិ មា
 អសក្កច្ចនិ ។ តស្ស ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ឃីចិគ្គស្ស
 កុណានិ ឧបសង្កមតោ ន ទេន្ទិ តេន ភិក្ខុ ន
 សន្និយតិ សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សិ
 បដិសំវេទយតិ ។ ថោកំ ទេន្ទិ វោ ពហុកំ តេន
 ភិក្ខុ ន សន្និយតិ សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ
 ទោមនស្សិ បដិសំវេទយតិ ។ ល្ងទំ ទេន្ទិ បណីតំ ...
 ទន្ទំ ទេន្ទិ វោ សីយំ តេន ភិក្ខុ ន សន្និយតិ

កស្សបសំយុត្ត បតុត្ថសូត្រ ភាពនៃភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល

[១២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចូលទៅកាន់ត្រកូល

តាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគប្បីបានវត្ថុនោះអំពីណា ក្នុងពួកត្រកូល

នៃបុគ្គលដទៃ ពួកជនដទៃចូរឲ្យដល់អាត្មាអញ កុំខានឲ្យឡើយ ចូរឲ្យ

តែវត្ថុដ៏ច្រើនមួយយ៉ាងដល់អាត្មាអញ កុំឲ្យវត្ថុតិចឡើយ ចូរឲ្យតែវត្ថុ

ដ៏ថ្លៃថ្នូរដល់អាត្មាអញ កុំឲ្យវត្ថុសៅហ្មងឡើយ ចូរឲ្យដល់អាត្មាអញជា

ប្រញាប់ កុំឲ្យយឺតយូរឡើយ ចូរឲ្យដល់អាត្មាអញដោយសេចក្តីគោរព

កុំឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរពឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថាបើភិក្ខុនោះ

ចូលទៅកាន់ត្រកូលតាំងចិត្តយ៉ាងនេះហើយ (បើ) ពួកជនគេមិនឲ្យ ភិក្ខុ

ក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះការមិនឲ្យនោះ ភិក្ខុនោះ ក៏មិនទទួលទុក្ខទោម-

នស្ស ព្រោះគេមិនឲ្យនោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជនឲ្យវត្ថុតិច មិនឲ្យវត្ថុ

ច្រើន ភិក្ខុក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះការឲ្យតិចនោះឡើយ ភិក្ខុនោះ ក៏មិន

ទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះការឲ្យតិចមិនឲ្យច្រើននោះជាហេតុឡើយ ។

ពួកជនឲ្យវត្ថុសៅហ្មង មិនឲ្យវត្ថុថ្លៃថ្នូរ ... ពួកជនឲ្យយឺតយូរ មិនឲ្យ

ប្រញាប់ប្រញាល់ ភិក្ខុក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះការមិនឲ្យប្រញាប់នោះ

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស និទានវគ្គោ

សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទយេតិ ។
 អសក្កន្តំ ទេន្តំ ដោ សក្កន្តំ តេន ភិក្ខុ ន សន្និយេតិ
 សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទ-
 យេតិ ។ ឃ្យុហោ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរហតិ កុល្លបកោ
 ហោតិ ។

(១២៩) កស្សហោ ភិក្ខុវេ ឃ្យិច្ឆិត្តោ កុលានិ
 ទុបសន្តមតិ តំ កុតេត្ថ លព្ភា បរកុលេសុ ទេន្តយេវ
 មេ មា នានិសុ ពហុកញ្ញោ មេ ទេន្ត មា ដោកំ
 ។ បេ ។ ន ទេន្តំ តេន កស្សហោ ន សន្និយេតិ សោ ន
 តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទយេតិ ។ ដោកំ
 ទេន្តំ ដោ ពហុកំ តេន កស្សហោ ន សន្និយេតិ សោ
 ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទយេតិ ។
 ល្ងទំ ទេន្តំ ដោ បណីតិ តេន កស្សហោ ន សន្និយេតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ភិក្ខុនោះ ក៏មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះការឱ្យយឺតយូរ មិនឱ្យប្រញាប់ប្រញាល់នោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជនឱ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឱ្យដោយសេចក្តីគោរព ភិក្ខុក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះការឱ្យដោយសេចក្តីមិនគោរពនោះ ភិក្ខុនោះ មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះគេឱ្យមិនគោរព មិនឱ្យដោយសេចក្តីគោរពនោះជាហេតុឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុយ៉ាងនេះឯង ទើបគួរដើម្បីចូលទៅកាន់ត្រកូលបាន ។

(១២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កស្សបចូលទៅកាន់ត្រកូលតាំងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគប្បីបាននូវវត្ថុនោះអំពីណា ក្នុងពួកត្រកូលនៃបុគ្គលដទៃ ពួកជនដទៃ ចូរឱ្យដល់អាត្មាអញ កុំខានឱ្យឡើយ ចូរឱ្យតែវត្ថុច្រើនដល់អាត្មាអញ កុំឱ្យវត្ថុតិចឡើយ ។ បេ ។ បើពួកជនមិនឱ្យកស្សបក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះគេមិនឱ្យនោះឡើយ កស្សបនោះ ក៏មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះគេមិនឱ្យនោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជនឱ្យវត្ថុតិច មិនឱ្យវត្ថុច្រើន កស្សបក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះគេមិនឱ្យវត្ថុច្រើននោះឡើយ កស្សបនោះ ក៏មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះគេឱ្យតិច មិនឱ្យច្រើននោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជនឱ្យវត្ថុសៅហ្មង មិនឱ្យវត្ថុថ្លៃថ្នូរ កស្សបក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះគេមិនឱ្យវត្ថុថ្លៃថ្នូរនោះឡើយ

កស្សបសំយុត្តស្ស បញ្ចមសុត្តេ ភក្ខវិទូបសង្កមំ

សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទ-
 យតិ ។ ទន្ធិ ទេន្តិ ទោ សីយំ តេន កស្សហោ
 ន សន្និយតិ សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ
 បដិសំវេទយតិ ។ អសក្កាច្ឆំ ទេន្តិ ទោ សក្កាច្ឆំ តេន
 កស្សហោ ន សន្និយតិ សោ ន តតោនិទានំ ទុក្ខំ
 ទោមនស្សំ បដិសំវេទយតិ ។ កស្សមេន វា ហិ វោ
 ភិក្ខុវេ ឡីវទិស្សាមិ យោ វា មនស្ស កស្សហានិសោ
 ឡីវទិតេហិ ច បន វោ តថត្ថាយ បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ
 ។ ចតុត្ថំ ។

[១២៦] ឃុំឃ្មេ សុតិ ។ ឃុំកំ សមយំ ភក្ខវា
 វាជគហោ វិហារតិ វេទ្យវេន ។ បេ ។ អថទោ អាយស្មា
 មហាកស្សហោ យេន ភក្ខវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
 មិត្តា ភក្ខវន្តិ អភិវទេត្តា ឃុំកមន្តិ និសិទិ ។

កស្សបសំយុត្ត បញ្ចមសូត្រ ព្រះមហាកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

កស្សបនោះ មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះគេឲ្យវត្ថុសៅហ្មង មិនឲ្យ
វត្ថុថ្លៃថ្នានោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជនឲ្យយឺតយូរ មិនឲ្យប្រញាប់
ប្រញាល់ កស្សបក៏មិនឃើសចិត្ត ព្រោះគេមិនឲ្យ ដោយប្រញាប់
ប្រញាល់នោះឡើយ កស្សបនោះ មិនទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះ
គេឲ្យយឺតយូរ មិនឲ្យប្រញាប់ប្រញាល់នោះជាហេតុឡើយ ។ ពួកជន
ឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឲ្យដោយសេចក្តីគោរព កស្សបក៏មិន
ឃើសចិត្ត ព្រោះគេឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរពនោះ កស្សបនោះ មិន
ទទួលទុក្ខទោមនស្ស ព្រោះគេឲ្យមិនគោរព មិនឲ្យដោយសេចក្តីគោរព
នោះជាហេតុឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងទូន្មានអ្នក
ទាំងឡាយ តាមបែបកស្សប ឬក៏តាមបែបភិក្ខុណាដែលប្រហែលនឹង
កស្សប អ្នកទាំងឡាយ ដែលគឺថាគតទូន្មានហើយ គប្បីប្រតិបត្តិតាម
បែបនោះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

(១៤៦) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេណ្ណវ័ន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ បេ ។
គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួច
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៤៧) ឯកមន្តំ និស្នំន្តំ ខោ អាយស្នំន្តំ មហា-
 កត្តស្នំបំ ភកវា ឯតទរោច ដិណ្ណោសំនាទំ ត្វំ កត្តស្នំប
 កុកានំ ច តេ ឥមាទំ សាលានំ បំសុក្ខលានំ
 ទិព្វសនាទំ តស្មាតិហ ត្វំ កត្តស្នំប កហបតានំ ចេវ
 ចីវរំនំ ជាវេហំ ទិមន្តនាទំ ច កុញ្ញាហំ មម សន្តិកេ
 វិហារហំតិ ។ អហំ ខោ ភន្តេ ទីយរត្តំ អារព្វំកោ
 ចេវ អារព្វំកត្តស្នំ ច វណ្ណាវាទិ បណ្ឌិតិកោ ចេវ
 បណ្ឌិតិកត្តស្នំ ច វណ្ណាវាទិ បំសុក្ខលិកោ ចេវ
 បំសុក្ខលិកត្តស្នំ ច វណ្ណាវាទិ តេចីវរិកោ ចេវ
 តេចីវរិកត្តស្នំ ច វណ្ណាវាទិ អប្បច្ឆោ ចេវ អប្បច្ឆតាយ
 ច វណ្ណាវាទិ សន្តដ្ឋោ ចេវ សន្តដ្ឋិយោ ច វណ្ណាវាទិ
 បរិវិត្តោ ចេវ បរិវេកស្នំ ច វណ្ណាវាទិ អសំសដ្ឋោ
 ចេវ អសំសក្កស្នំ ច វណ្ណាវាទិ អារទ្ធីវិយោ ចេវ វិយា-
 រម្មស្នំ ច វណ្ណាវាទិតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៤៧) លុះព្រះមហាកស្សប មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់កស្សប ឥឡូវនេះ អ្នកក៏កាន់តែចាស់ហើយ ទាំងសំពត់សំបកវែងនេះរបស់អ្នកក៏ធ្ងន់ ជាសំពត់បង្កក្រូលដែលតថាគតឈប់ស្ងៀកដណ្តប់ ម្ចាស់កស្សប ហេតុដូច្នោះ អ្នកចូរស្ងៀកដណ្តប់គហបតិចីវរ ចូរហរកោតនិមន្តនភក្ត ចូរនៅជិតតថាគតចុះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យូរអង្វែងមកហើយ ខ្ញុំ ព្រះអង្គ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃការ នៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណ នៃការប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កក្រូលផង ជា អ្នកពោលសរសើរគុណ នៃការស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កក្រូលផង ជាអ្នក ទ្រទ្រង់ចីវរបីផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃការទ្រទ្រង់ចីវរបីផង ជា អ្នកប្រាថ្នាថាតិចផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីប្រាថ្នាថាតិចផង ជា អ្នកសន្តោសផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីសន្តោសផង ជា អ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃការស្ងប់ស្ងាត់ផង ជា អ្នកមិនច្រឡូកច្រឡំ (ដោយពួក) ផង ជាអ្នកពោលសរសើរគុណនៃ ការមិនច្រឡូកច្រឡំផង ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ជាអ្នកពោល សរសើរគុណនៃសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាមផង ។

កស្សបសំយុត្តស្ស បញ្ចមសុត្តេ អត្តវសសម្មស្សនំ

[១៤៨] តំ ម្ពន តំ កស្សប អត្តវសំ សម្មស្ស-
មាថោ ធិយរតំ អារព្វំកោ ថេវ អារព្វំកត្តស្ស ច
វណ្ណវាទី ។

(ឯវិ មេយ្យាលោ)

បំណ្ណាទាតិកោ ថេវ... បំសុក្កលិកោ ថេវ... តេចីវិ-
កោ ថេវ... អប្បន្នោ ថេវ... សន្តដ្ឋោ ថេវ... បវិវត្តោ
ថេវ... អសំសដ្ឋោ ថេវ... អារទ្ធវិវិយោ ថេវ វិយារម្ពស្ស
ច វណ្ណវាទីតិ ។

[១៤៩] ទ្វេ ខ្វាហំ កន្តេ អត្តវសេ សម្មស្ស-
មាថោ ធិយរតំ អារព្វំកោ ថេវ អារព្វំកត្តស្ស ច
វណ្ណវាទី ។ ថេ ។ បំណ្ណាទាតិកោ ថេវ... បំសុក្កលិ-
កោ ថេវ... តេចីវិកោ ថេវ... អប្បន្នោ ថេវ... សន្តដ្ឋោ
ថេវ... បវិវត្តោ ថេវ... អសំសដ្ឋោ ថេវ... អារទ្ធវិវិយោ ថេវ

កស្សបសំយុត្ត បញ្ចមសូត្រ ការឃើញអំណាចប្រយោជន៍

(១៤៨) ម្ចាស់កស្សប ចុះអ្នកឃើញអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច
បានជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃ តាំងពេលសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃ
អស់វាត្រឺយូរអង្វែងម៉្លោះ ។

(បេយ្យាលៈ យ៉ាងនេះ)

ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ... ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្សក្រូលផង ...
ជាអ្នកទ្រទ្រង់បីវរបីផង ... ជាអ្នកប្រាថ្នាថ្នាតិចផង ... ជាអ្នកសន្តោសផង ...
ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង ... ជាអ្នកមិនប្រឡូកប្រឡំផង ... ជាអ្នកប្រាជ្ញសេចក្តី
ព្យាយាមផង ពេលសរសើរគុណនៃការប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាមផង ។

(១៤៩) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ឃើញអំណាច
ប្រយោជន៍តាំងពីរ ជាយូរអង្វែងមកហើយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃ
ផង ពេលសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃផង ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
បិណ្ឌបាតផង ... ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់បង្សក្រូលផង ... ជាអ្នកទ្រទ្រង់បីវរ
បីផង ... ជាអ្នកប្រាថ្នាថ្នាតិចផង ... ជាអ្នកសន្តោសផង ... ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់
ផង ... ជាអ្នកមិនប្រឡូកប្រឡំផង ... ជាអ្នកប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាមផង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

វិរិយារម្ភស្ស ច វណ្ណាវាទិ អត្តនោ ច ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ
 សម្មស្សមាលោ បច្ឆិមញ្ច ជនតំ អនុកម្មមាលោ
 អប្បេវនាម បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុកតំ អាបដ្ឋេយ្យ
 យេ កេវ តេ អហេសំ ពុទ្ធានុពុទ្ធស្សវកោ តេ
 ទីយរត្តំ អារព្វាកោ ចេវ អហេសំ អារព្វាកត្តស្ស
 ច វណ្ណាវាទិនោ ។ បេ ។ បិណ្ណាចាតិកោ ចេវ អហេ-
 សំ ... បិសុក្កលិកោ ចេវ អហេសំ ... តេចិវិកោ ចេវ
 អហេសំ ... អប្បិដ្ឋោ ចេវ អហេសំ ... សន្តដ្ឋា ចេវ អហេ-
 សំ ... បរិវិត្តា ចេវ អហេសំ ... អសំសដ្ឋា ចេវ អហេសំ ...
 អារទ្ធុវិយា ចេវ អហេសំ វិរិយារម្ភស្ស ច វណ្ណាវាទិនោតិ
 តេ តថត្តាយ បដិបដ្ឋិស្សន្តិ តេសន្តិ កវិស្សតិ
 ទីយរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ឥមេ ខោ អហំ កន្ត
 ទ្វេ អត្តវសេ សម្មស្សមាលោ ទីយរត្តំ អារព្វាកោ
 ចេវ អារព្វាកត្តស្ស ច វណ្ណាវាទិ បិណ្ណាចាតិកោ ចេវ...
 បិសុក្កលិកោ ចេវ... តេចិវិកោ ចេវ... អប្បិដ្ឋោ ចេវ...

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ពោលសរសើរគុណ នៃការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង គឺឃើញនូវធម៌
 ជាគ្រឿងនៅជាសុខស្រួល ក្នុងបច្ចុប្បន្នរបស់ខ្លួន ១ ជាអ្នកអនុគ្រោះប្រជុំ
 ជនខាងក្រោយ ១ ដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ប្រជុំជនខាងក្រោយ
 នឹងយកគម្រាប់ផងបាន បានព្យា ព្រះពុទ្ធនឹងសារឹកជាអនុពុទ្ធ យូរ
 អវ្វែងមកហើយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកពោលសរសើរ
 គុណនៃការនៅក្នុងព្រៃផង ជាធម្មតា ។ បេ ។ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត
 ផង ... ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្ក្រូលផង ... ជាអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរិប័
 ផង... ជាអ្នកប្រាថ្នាភិបផង... ជាអ្នកសន្តោសផង... ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង...
 ជាអ្នកមិនច្រឡកច្រឡំផង ... ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ពោល
 សរសើរគុណ នៃការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ជនទាំងនោះមុខជា
 ប្រតិបត្តិដោយប្រការដូច្នោះ សេចក្តីប្រតិបត្តិនោះ នឹងបានជាប្រយោជន៍
 នឹងមានសេចក្តីសុខដល់ជនទាំងនោះ អស់កាលយូរអវ្វែង បពិត្រព្រះ
 អង្គជីវម្រឹម ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញអំណាចប្រយោជន៍ទាំងពីរនេះ យូរអវ្វែង
 មកហើយ បានជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃផង ពោលសរសើរគុណនៃ
 ការនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ... ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់
 សំពត់បង្ក្រូលផង ... ជាអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរិប័ផង ... ជាអ្នកប្រាថ្នាភិបផង ...

កស្សបសំយុត្តស្ស ធម្មិសុត្តេ ភគវិនិច្ឆ័យសង្គមនំ

សន្តិដ្ឋោ ចេវ ... បរិវិត្តោ ចេវ ... អសំសេដ្ឋោ ចេវ ...

អារទ្ធិរិយោ ចេវ រិយារម្មស្ស ច វណ្ណាវដិទិ ។

[១៥០] សាធុ សាធុ កស្សប ពហុជនហិតាយ
 កិរ ត្វំ កស្សប បដិបដ្ឋោ ពហុជនសុខាយ លោកា-
 នុកម្មាយ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានិ
 តស្មាតិហ ត្វំ កស្សប សាលានិ ចេវ បិសុត្តុលានិ
 ជាវេហិ និព្វុសនានិ បិណ្ណាយ ចរហិ អរពោវ វិហា-
 រហិតិ ។ បញ្ចមំ ។

[១៥១] វជគហោ វិហារតិ វេទ្យវនេ ... អថខោ
 អាយស្មា មហាកស្សបោ យេន ភកវា តេនុបសង្កម្មិ
 ឧបសង្កម្មិតា ភកវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសិទិ ។
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ ខោ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ

កស្សបសំយត្ត ធន្តិសូត្រ ព្រះមហាកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

ជាអ្នកសន្តោសផង ... ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង ... ជាអ្នកមិនច្រឡំក្រឡំ
ផង ... ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ពោលសរសើរគុណនៃការ
ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ។

(១៥០) ម្នាលកស្សប ប្រពៃហើយ ។ ម្នាលកស្សប ពួង
អ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បី
អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីសុខដល់ពួកទេវតានិងមនុស្ស ម្នាលកស្សប ហេតុដូច្នោះ អ្នក
ចូរទ្រទ្រង់សំពត់សម្បក្រវែង ជាសំពត់បង្ស្យកូលដែលតថាគតឈប់ស្ងៀក
ដណ្តប់ចុះ ចូរប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតចុះ ចូរនៅក្នុងវ្រៃព្រះ ។ ចប់សូត្រទី៥ ។

(១៥១) ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេជ្ជវ័ន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ... គ្រា
នោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយកងទី
សមគួរ ។ លុះព្រះមហាកស្សបមានអាយុ អង្គុយកងទីដ៏សមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ភកកវា ឯតទលោច ឱវេន កស្សប ភិក្ខុ ករោហិ កស្សប
ភិក្ខុនំ ធម្មំ កថំ អហំ វា កស្សប ភិក្ខុ ឱវេនយ្យំ
ត្វំ វា អហំ វា ភិក្ខុនំ ធម្មំ កថំ ករោយ្យំ ត្វំ វាតិ ។

(១៥២) ទុព្វចា ខោ ភន្តេ ភកកវា ឯតវហិ ភិក្ខុ
នោវចស្សករណោហិ ធម្មេហិ សមដ្ឋាកតា អត្តមា
អប្បទត្តិណាត្តាហិលោ អនុសាសនី ។ ឥតាហំ ភន្តេ
អនុសំ ភណ្ឌញ្ច ធាម ភិក្ខុំ អាទន្ទស្ស សន្និវហារី
អាភិជ្ជិកញ្ច ធាម ភិក្ខុំ អន្តរទ្ធស្ស សន្និវហារី អញ្ញមញ្ញ
សុតេន អប្បវេនន្តេ ឯហិ ភិក្ខុ កោ ពហុតរំ ភាសិស្សតិ
កោ សុន្តរតរំ ភាសិស្សតិ កោ ចរតរំ ភាសិស្សតិ ។

(១៥៣) អថខោ ភកកវា អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ
ឯហិ ត្វំ ភិក្ខុ មម វេចនេន ភណ្ឌញ្ច ភិក្ខុំ អាទន្ទស្ស
សន្និវហារី អាភិជ្ជិកញ្ច ភិក្ខុំ អន្តរទ្ធស្ស សន្និវហា-
រី អាមន្តេហិ សត្តា អាយស្សន្តេ អាមន្តេតិ ។
ឯវិ ភន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភកកវោ បដិស្សណិត្តា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កស្សប អ្នកបូរទន្លេនកឹក្កិ
ទាំងឡាយ ម្ចាស់កស្សប អ្នកបូរធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ម្ចាស់
កស្សប តថាគត ឬអ្នក ត្រូវទន្លេនកឹក្កិ តថាគត ឬអ្នក ត្រូវធ្វើ
ធម្មិកថាដល់ភិក្ខុ ។

[១៥២] បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុ សុទ្ធ
តែជាអ្នកប្រដៅក្រ ប្រកបដោយធម៌ដែលធ្វើឲ្យជាអ្នកប្រដៅក្រ ជាអ្នក
មិនអត់សង្កត់ មិនកាន់យកពាក្យប្រដៅ ដោយចំណែកស្តាំឡើយ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញភិក្ខុឈ្មោះ
កណ្ណៈ ជាសុទ្ធិវិហារិករបស់អានន្ទ ១ ភិក្ខុឈ្មោះអាកិដ្ឋិកៈ ជាសុទ្ធិវិហារិក
របស់អនុរទ្ធ ១ កំពុងតែនិយាយដដែលក្តៅដោយពុទ្ធជនៈថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
អ្នកបូរមក អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈបានច្រើនជាង អ្នកណានឹងពោល
ពុទ្ធជនៈពីរោះជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈបានយូរជាង ។

[១៥៣] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
មួយរូបមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបូរមក អ្នកបូរទៅហៅកណ្ណភិក្ខុជាសុទ្ធិ-
វិហារិករបស់អានន្ទ ១ អាកិដ្ឋិកៈភិក្ខុ ជាសុទ្ធិវិហារិករបស់អនុរទ្ធ ១ តាម
ពាក្យតថាគតថា ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅលោកមានអាយុទាំងឡាយ ។
ភិក្ខុនោះ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ

កស្សបសំយុត្តស្ស ធម្មិសុត្តេ ភគវន្តប្បញ្ញ

យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា តេ ភិក្ខុ
 ឯតទពោច សត្តា អាយស្មន្តេ អាមន្តេតីតិ ។ ឯវមា-
 វសោតិ ខោ តេ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សន្ធលាត្វា
 យេន ភកវា តេនុបសង្កម្មំ សុ ឧបសង្កម្មិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិសុ ។

[១៥២] ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិនា ខោ តេ ភិក្ខុ ភកវា
 ឯតទពោច សច្ចំ តិវ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ អពាមពាំ សុតេន
 អច្ឆាវទថ ឯហំ ភិក្ខុ កោ ពហុតិវំ ភាសិស្សតិ
 កោ សុន្ទរតិវំ ភាសិស្សតិ កោ ចិវតិវំ ភាសិស្សតិ ។
 ឯវំ កន្តេតិ ។ តិទ្ធិ^(១)មេ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ ឯវំ ធម្មំ ទេសិទិ
 អាជាណាថ ឯវំ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ អពាមពាំ សុតេន
 អច្ឆាវទថ ឯហំ ភិក្ខុ កោ ពហុតិវំ ភាសិស្សតិ
 កោ សុន្ទរតិវំ ភាសិស្សតិ កោ ចិវតិវំ ភាសិស្សតិ ។
 នោ ហេតិ កន្តេ ។ នោ ចេ តិវ មេ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ

១ ឧ. កិទ្ធិ ខោ ។

កស្សបសំយុត្ត ធម្មសូត្រ បុព្វារបស់ព្រះមានព្រះភាគ

ហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោល
នឹងភិក្ខុទាំងនោះ ដូច្នោះថា ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ហៅលោកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ទទួលពាក្យភិក្ខុនោះថា អើលោកមាន
អាយុ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

(១៥៤) លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា
អ្នកទាំងឡាយ និយាយដដែលក្តា ដោយពុទ្ធជនៈថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក
ចូរមក អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈបានច្រើនជាង អ្នកណានឹងពោល
ពុទ្ធជនៈពីរោះជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈបានយូរជាង ពិតមែន
ឬ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយ ដឹងធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះឬហ្ន៎ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បានជាអ្នកទាំងឡាយ ហ៊ាននិយាយដដែលក្តា ដោយ
ពុទ្ធជនៈយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈ
បានច្រើនជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធជនៈពីរោះជាង អ្នកណានឹង
ពោលពុទ្ធជនៈបានយូរជាង ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនបានដឹង
ដូច្នោះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា បើអ្នកទាំងឡាយ មិន

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ឥរាជវគ្គោ

ឃីវំ ធម្មំ ទេសិតំ អាជាយាថ អថ តិញ្ចារហំ តុម្រេ មោ-
 យបុរិសា តី ជាទន្ធា តី បស្សនា ឃីវំ ស្វាត្តានេ
 ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមាទា អញ្ញមញ្ញំ សុតេន
 អន្តរទថ ឃីវំ ភិក្ខុ កោ ពហុតំ ភាសិស្សតិ
 កោ សុន្ទរតំ ភាសិស្សតិ កោ វិរតំ ភាសិស្សតិ ។

(១៥៥) អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បាទេស្ត
 សិរសា និបតិត្តា កកវន្តំ ឯតទេវេច្ឆំ អច្ចយោ នោ
 កន្តេ អច្ចកមា យថាពាលេ យថាម្មធឿយេ យថា អ-
 កុសលេ យេ មយំ ឃីវំ ស្វាត្តានេ ធម្មវិនយេ
 បព្វជិតា សមាទា អញ្ញមញ្ញំ សុតេន អន្តរទិម្ហា
 ឃីវំ ភិក្ខុ កោ ពហុតំ ភាសិស្សតិ កោ សុន្ទ-
 រតំ ភាសិស្សតិ កោ វិរតំ ភាសិស្សតិ តេសំ នោ
 កន្តេ កកវំ អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិក្កណាតុ អាយ-
 តី សិវិរាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ដឹងធម៌ដែលតថាគតសំដែងយ៉ាងនេះទេ ចុះអ្នកទាំងឡាយជាមោឃបុរស
ដឹងដូចម្តេច ឃើញដូចម្តេច បានជាមកបួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគត
សំដែងទុកដោយប្រវៃតយ៉ាងនេះ ហើយនិយាយដដែលក្តាដោយពុទ្ធវចនៈ
ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈបានច្រើនជាង
អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈពីរោះជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈបាន
យូរជាង ។

[១៥៥] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបចុះដោយសំរិះ
ទៀបបាទាព្រះមានព្រះភាគ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទោសខុសគ្របសង្កត់នូវខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ
តាមដោយខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ ជាមនុស្សពាល ជាមនុស្សរង្វើង ជា
មនុស្សមិនឈ្លាស ព្រោះថា ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ បានបួសក្នុងធម្មវិន័យ
ដែលព្រះមានព្រះភាគ សំដែងទុកដោយប្រវៃតយ៉ាងនេះ ហើយនិយាយ
ដដែលក្តាដោយពុទ្ធវចនៈថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកណានឹងពោល
ពុទ្ធវចនៈបានច្រើនជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈពីរោះជាង អ្នក
ណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈបានយូរជាង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
មានបុណ្យអត់ទោស តាមទោស ដល់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងបាន
សង្រួមតទៅ ។

កស្សបសំយក្កស្ស ធម្មិកុក្កេ អច្ចយប្បដិក្កហណំ

[១៥៦] តក្ក តម្រេ កិក្ខុវេ អច្ចយោ អច្ចតហ

យថាពាលេ យថាម្បឡេ យថា អកុសលេ យេ តម្រេ

ឃី ស្វាត្តានេ ធម្មវិនយេ បព្វជិតា សមាទា អពាមញ្ញំ

សុតេន អច្ចាវធម ឃី កិក្ខុ កោ ពហុតំ កា-

សិស្សតិ កោ សុន្ទរតំ កាសិស្សតិ កោ ចរតំ

កាសិស្សតិ យតោ ច ខោ តម្រេ កិក្ខុវេ អច្ចយំ

អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោថ តំ វោ មយំ

អច្ចយំ បដិកុណាម វុឡ្យហោសា កិក្ខុវេ អរិយស្ស

វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ

បដិករោតិ អាយតិ ច សិវំ អាបជ្ជតិ ។ ធម្មំ ។

កស្សបសំយុត្ត ធម្មិសូត្រ ការព្រង់ទទួលអត់ទោស

(១៥៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើយ៉ាងហ្នឹងហើយ ទោស

ខុសក៏គ្របសង្កត់នូវអ្នកទាំងឡាយ តាមដែលអ្នកទាំងឡាយ ជាមនុស្ស
ពាល ជាមនុស្សរង្វើង ជាមនុស្សម្រិនឈ្លាស ព្រោះថា អ្នកទាំង
ឡាយ បានបួសក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតពោលទុកប្រពៃយ៉ាងនេះ

ហើយនិយាយដដែលក្តី ដោយពុទ្ធវចនៈថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបូរមក អ្នក
ណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈបានច្រើនជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈពីរោះ
ជាង អ្នកណានឹងពោលពុទ្ធវចនៈបានយូរជាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

កាលណាបើអ្នកទាំងឡាយ ឃើញទោសតាមទោសហើយ ធ្វើឲ្យសម
តាមធម៌ គឺសំដែងអាបត្តិចេញ ទើបតថាគតអត់ទោសនោះ ដល់អ្នក
ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណាឃើញទោសតាមទោស

(របស់ខ្លួន) ហើយធ្វើឲ្យសមតាមធម៌ គឺសំដែងអាបត្តិចេញផង ដល់
នូវការសង្រួមតទៅផង នេះជាសេចក្តីចម្រើនរបស់បុគ្គលនោះ ក្នុងវិន័យ
របស់ព្រះអរិយបុគ្គលបាន ។ ចប់សូត្រទី៦ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៥៧] វាជគហោ វិហារតិ វេទ្យោនេ ... អថខោ

អាយស្ម្ថា មហាកស្សហោ យេន ភគវា តេនុបសង្កម្មំ...

ឯកមន្តំ និស្សំ ខោ អាយស្ម្ថំ មហាកស្សមំ ភគវា

ឯតទលោច ឡោទ កស្សប ភិក្ខុ ករោហិ កស្សប

ភិក្ខុនំ ធម្មំ កមំ អហំ វា កស្សប ភិក្ខុ ឡោទេយ្យំ

ភិក្ខុ វា អហំ វា ភិក្ខុនំ ធម្មំ កមំ ករោយ្យំ ភិក្ខុ វាតិ ។

[១៥៨] ទុត្តោ ខោ ភន្តេ ភគវា ឯតរហិ ភិក្ខុ

ទោវចស្សករណោហិ ធម្មហិ សមណ្ឌកតា អក្ក-

មា អប្បទក្ខិណាត្តាហិណោ អនុសាសនី ។ យស្ស

កស្សមិ ភន្តេ សទ្ធា នត្ថិ ក្យសលេសុ ធម្មេសុ

ហិរិ នត្ថិ ក្យសលេសុ ធម្មេសុ ឡត្ថប្បំ នត្ថិ ក្យស-

លេសុ ធម្មេសុ វិរិយំ នត្ថិ ក្យសលេសុ ធម្មេសុ

បញ្ញា នត្ថិ ក្យសលេសុ ធម្មេសុ តស្ស យា វត្ថិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៥៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តវេទ្យវ័ន ទៀបក្រុង
 រាជគ្រឹះ ... គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បួលទៅគាល់
 ព្រះមានព្រះភាគ ... លុះព្រះមហាកស្សប មានអាយុ អង្គុយក្នុង
 ទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ យ៉ាងនេះថា
 មាលកស្សប អ្នកចូរទន្ទានពួកភិក្ខុ មាលកស្សប អ្នកចូរធ្វើធម៌កថា
 ចំពោះពួកភិក្ខុ មាលកស្សប តថាគត ឬ អ្នក គប្បីទន្ទានពួកភិក្ខុ
 តថាគត ឬ អ្នក គប្បីធ្វើធម៌កថាចំពោះពួកភិក្ខុ ។

[១៥៨] បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏បម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុ
 សុខ្ខតែជាអ្នកប្រដៅក្រ ជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ដែលធ្វើឲ្យទៅជាអ្នកប្រ-
 ដៅក្រ ជាអ្នកមិនអត់សង្កត់ មិនកាន់យកពាក្យប្រដៅដោយចំណែក
 ស្តាំឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន បុគ្គលណាមួយមិនមានសព្វ
 ក្នុងកុសលធម៌ មិនមានហិរិក្នកុសលធម៌ មិនមានទុក្ខប្បៈក្នុងកុសលធម៌
 មិនមានវិរិយៈក្នុងកុសលធម៌ មិនមានបញ្ញាក្នុងកុសលធម៌ វេលាយប់

កស្សបសំយុត្តស្ស លត្តមសុត្តេ បរិហានភារោ

វា ទិវសោ វា អាភច្ឆតិ ហានិយេវ ហាដិកម្ពំ កុសលេសុ
 ធម្មេសុ ធា វុឡិ ។ សេយ្យោបាថិ កន្លេ កាដ្ឋបត្តេ
 ចន្ទស្ស យា វត្តិ វា ទិវសោ វា អាភច្ឆតិ ហាយតេវ ច
 វណ្ណាន ហាយតិ មណ្ឌលេន ហាយតិ អាភាយ ហាយតិ
 អាហេហបរិណាហាន ឯវមេវ ខោ កន្លេ យស្ស កស្សបិ
 សទ្ធា នត្តិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិ នត្តិ ... ឡិវប្ប
 នត្តិ ... វិយំ នត្តិ ... បញ្ញា នត្តិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 តស្ស យា វត្តិ វា ទិវសោ វា អាភច្ឆតិ ហានិយេវ
 ហាដិកម្ពំ កុសលេសុ ធម្មេសុ ធា វុឡិ ។ អស្ស-
 ទ្ធា ខោ បុរិសបុគ្គលោតិ កន្លេ បរិហានមេតំ អហិរិកោ
 បុរិសបុគ្គលោតិ កន្លេ បរិហានមេតំ អនោត្តាបិ បុរិស-
 បុគ្គលោតិ កន្លេ បរិហានមេតំ កុសីនោ បុរិសបុគ្គលោតិ
 កន្លេ បរិហានមេតំ ធុប្បញ្ញោ បុរិសបុគ្គលោតិ កន្លេ

ពស្សបស័យុត្ត សន្តមសូត្រ ភាពនៃសេចក្តីសាបសូន្យ

ប្តីថ្វីថ្វីរបស់បុគ្គលនោះមកដល់ហើយ ក៏មានតែសេចក្តីសាបសូន្យប្រាកដ
ក្នុងកុសលធម៌ ឥតមានសេចក្តីចម្រើនឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
យប់ថ្វីថ្វីរបស់ព្រះចន្ទ ក្នុងកាឡបក្ខតែងមកដល់ (ព្រះចន្ទក្នុងកាឡបក្ខ
នោះ) ក៏ចេះតែសាបសូន្យចាកទ្រង់ព្រាយ សូន្យចាកមណ្ឌល សូន្យ
ចាកពន្លឺ សូន្យចាកកំពស់និងទំហំ យ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
បុគ្គលណាមួយ មិនមានសទ្ធាក្នុងកុសលធម៌ មិនមានហិរិ ... មិនមាន
ឧត្តប្បៈ... មិនមានវិរិយៈ... មិនមានបញ្ញាក្នុងកុសលធម៌ វេលាយប់ថ្វីថ្វី
របស់បុគ្គលនោះមកដល់ហើយ ក៏មានតែសេចក្តីសាបសូន្យប្រាកដក្នុង
កុសលធម៌ ឥតមានសេចក្តីចម្រើនឡើយ យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមិនមានសទ្ធា នេះជាសេចក្តី
សាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមិនមាន
ហិរិ ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា
បុរសបុគ្គលមិនមានឧត្តប្បៈ ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលខ្ជិលច្រអូស ⁺នេះជាសេចក្តីសាប
សូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមិនមានបញ្ញា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បរិហានមេតំ កោដនោ បុរិសបុត្តលោតិ កន្លេ បរិហា-
នមេតំ ឧបនាហំ បុរិសបុត្តលោតិ កន្លេ បរិហានមេតំ
ន សន្តិ ភិក្ខុ ឪវាទកាតិ កន្លេ បរិហានមេតំ ។

(១៥៧) យស្ស កស្សចិ កន្លេ សទ្ធា អត្ថិ កុស-
លេសុ ធម្មេសុ ហិរិ អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ឪត្ថប្បំ
អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ រិរិយំ អត្ថិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ បញ្ញា អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ តស្ស យា
រត្ថិ វា ទិវសោ វា អាភច្ឆតិ វុឡ្យយេវ ហាជិកត្ថា កុស-
លេសុ ធម្មេសុ នោ បរិហានិ ។ សេយ្យថាបិ កន្លេ
ដុល្លាបកេត្ត ចន្ទស្ស យា រត្ថិ វា ទិវសោ វា អាភច្ឆតិ
វុឡ្យតេវ ច វល្លាន វុឡ្យតិ មល្លាលេន វុឡ្យតិ អាភាយ
វុឡ្យតិ អាហេហាបរិណហេន ឯវមេវ ខោ កន្លេ យស្ស
កស្សចិ សទ្ធា អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិ
អត្ថិ ... ឪត្ថប្បំ អត្ថិ ... រិរិយំ អត្ថិ ... បញ្ញា អត្ថិ កុ-
សលេសុ ធម្មេសុ តស្ស យា រត្ថិ វា ទិវសោ វា
អាភច្ឆតិ វុឡ្យយេវ ហាជិកត្ថា កុសលេសុ ធម្មេសុ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរស
 បុគ្គលមានសេចក្តីក្រោធ ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមានការចង់គំនុំ ⁺នេះជាសេចក្តីសាប
 សូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា មិនមានពួកភិក្ខុ
 អ្នកទូន្មាន ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ ។

[១៥៧] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលណាមួយមានសទ្ធាកង
 កុសលធម៌ មានហិរិកងកុសលធម៌ មានទុត្តប្បៈកងកុសលធម៌ មាន
 វិរិយៈកងកុសលធម៌ មានបញ្ញាកងកុសលធម៌ យប់ប្តូរថ្ងៃរបស់បុគ្គលនោះ
 មកដល់ហើយ ក៏មានតែសេចក្តីចម្រើនប្រាកដកងកុសលធម៌ មិនសាប
 សូន្យឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យប់ប្តូរថ្ងៃរបស់ព្រះចន្ទកង
 ដុណ្ឌបក្ខតិខាងខ្នើតមកដល់ (ព្រះចន្ទនោះ) តែងចំរើនដោយទ្រង់ព្រាយ
 ចម្រើនដោយមណ្ឌល ចម្រើនដោយពន្លឺ ចម្រើនដោយកំពស់និងទំហំ
 យ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលណាមួយមានសទ្ធាកងកុសលធម៌
 មានហិរិ ... មានទុត្តប្បៈ ... មានវិរិយៈ ... មានបញ្ញាកងកុសលធម៌ យប់ប្តូរ
 ថ្ងៃរបស់បុគ្គលនោះមកដល់ សេចក្តីចម្រើនក៏ប្រាកដកងកុសលធម៌ទាំងឡាយ

កស្សបសំយុត្តស្ស សត្តមសុត្តេ អបរិហានភាពិ

នោ បរិហានំ ។ សុខោ បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិ-

ហានមេតំ ហិរិមា បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហាន-

មេតំ ឌុត្តាបិ បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហានមេតំ

អារទ្ធវិយោ បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហានមេតំ

បញ្ចវា បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហានមេតំ អក្កោ-

ធនោ បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហានមេតំ អនុបដា-

ហិ បរិសុប្បត្តលោតិ កន្លៃ អបរិហានមេតំ សន្តំ ភិក្ខុ

ឌុវាទកាតិ កន្លៃ អបរិហានមេតន្តំ ។

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំពីរ ភាពនៃសេចក្តីមិនសាបសូន្យ

មិនសាបសូន្យឡើយ យ៉ាងនោះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់

ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមានសត្វ ⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមានហិរិ ⁺នុះជាសេចក្តីមិន

សាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមាន

ឧត្តប្បៈ ⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់

ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមានវិរិយៈប្រាវព្វហើយ ⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាប

សូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមានបញ្ញា

⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា

បុរសបុគ្គលមិនមានសេចក្តីក្រោធ ⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា បុរសបុគ្គលមិនមានការចង់គំនុំ ⁺នុះជា

សេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ត្រង់ពាក្យថា មាន

ពួកភិក្ខុជាអកុទ្ធនាន ⁺នុះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៦០] សាធុ សាធុ កកស្សប យស្ស កកស្សចិ
សទ្ធា នត្ថំ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិ នត្ថំ... ឪត្តប្បំ
នត្ថំ... រិយំ នត្ថំ... បញ្ញា នត្ថំ កុសលេសុ ធម្មេសុ
តស្ស យា រត្ថំ វា ទិវសោ វា អាគច្ឆតិ ហានិយេវ
មាដិកត្តំ កុសលេសុ ធម្មេសុ តោ វុឌ្ឍិ ។
សេយ្យថាមិ កកស្សប កកាធិបក្ខេ ចន្ទស្សយា រត្ថំ វា
ទិវសោ វា អាគច្ឆតិ ហាយតេវ ច វណ្ណាន ហាយតិ
មណ្ឌលេន ហាយតិ អាភាយ ហាយតិ អាពេហាប-
រិណាហេន ឯវមេវ ទោ កកស្សប យស្ស កកស្ស-
ចិ សទ្ធា នត្ថំ កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិ នត្ថំ...
ឪត្តប្បំ នត្ថំ... រិយំ នត្ថំ... បញ្ញា នត្ថំ កុសលេសុ
ធម្មេសុ តស្ស យា រត្ថំ វា ទិវសោ វា អាគច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៦០] ម្នាលកស្សប ត្រូវណាស់ហើយ ។ បុគ្គលណាមួយមិន

មានសុទ្ធា ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនមានហិរិ ... មិនមានឧត្តប្បៈ ...

មិនមានវិរិយៈ... មិនមានបញ្ញា ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ យប់ប្តៅថ្ងៃនៃ

បុគ្គលនោះមកដល់ សេចក្តីសាបសូន្យក៏ប្រាកដក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ

មិនមានសេចក្តីចម្រើនឡើយ ។ ម្នាលកស្សប យប់ប្តៅថ្ងៃនៃព្រះចន្ទក្នុង

ចំណែករេនាចមកដល់ (ព្រះចន្ទនោះ) តែងសាបសូន្យចាកទ្រង់ព្រាយ

សាបសូន្យចាកមណ្ឌល សាបសូន្យចាកពន្លឺ សាបសូន្យចាកកំពស់

និងទំហំ យ៉ាងណា ម្នាលកស្សប បុគ្គលណាមួយមិនមានសុទ្ធា ក្នុង

កុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនមានហិរិ ... មិនមានឧត្តប្បៈ... មិនមានវិរិយៈ...

មិនមានបញ្ញា ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ យប់ប្តៅថ្ងៃនៃបុគ្គលនោះមកដល់

កល្យាណសម្មាសម្ពុទ្ធស្វ កល្យាណសម្មាសម្ពុទ្ធិ វិទ្យាសាស្ត្រ

ហោណិយេវ មាដិកត្តោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ធា វុឌ្ឍិ ។
 អស្សុទ្ធោ បរិសុប្បន្តលោតិ កស្សប បរិហានមេតិ
 អហិរិកោ ។ បេ ។ អនោត្តាបី ។ បេ ។ កុសីតោ
 ។ បេ ។ ធុប្បញ្ញោ ។ បេ ។ កោធនោ ។ បេ ។
 ឧបនាហិ បរិសុប្បន្តលោតិ កស្សប បរិហានមេតិ
 ន សុទ្ធិ ភិក្ខុ ឌីវានកាតិ កស្សប បរិហានមេតិ ។

(១៦០) យស្ស កស្សចិ កស្សប សទ្ធា អត្ថិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ ហិរិ អត្ថិ ... ឌីត្តប្បំ អត្ថិ ... វិយំ
 អត្ថិ ... បញ្ញា អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ តស្ស យា វត្ថិ
 វា ធិវសោ វា អាគច្ឆតិ វុឌ្ឍិយេវ មាដិកត្តោ កុស-
 លេសុ ធម្មេសុ ធា បរិហានិ ។ សេយ្យថាបិ កស្សប
 ជ្ជិណ្ឌាបក្ខេ ចន្ទស្ស យា វត្ថិ វា ធិវសោ អាគច្ឆតិ
 វុឌ្ឍិតេវ វណ្ណាន វុឌ្ឍិតិ មណ្ឌលេន វុឌ្ឍិតិ អាកាយ
 វុឌ្ឍិតិ អាពេហបរិណាហេន ឯវមេវ ខោ កស្សប
 យស្ស កស្សចិ សទ្ធា អត្ថិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 ហិរិ អត្ថិ ... ឌីត្តប្បំ អត្ថិ ... វិយំ អត្ថិ ... បញ្ញា អត្ថិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ តស្ស យា វត្ថិ វា ធិវសោ វា

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំពីរ ភាពនៃសេចក្តីចម្រើន

សេចក្តីសាបសូន្យ ក៏ប្រាកដក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនមានសេចក្តី
ចម្រើនឡើយ យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលកស្សប ត្រង់ពាក្យថា បុរស
បុគ្គលមិនមានសទ្ធា ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ ។ បេ ។ មិនមានហិរិ
។ បេ ។ មិនមានត្ថប្បៈ ។ បេ ។ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស ។ បេ ។ មិនមាន
បញ្ញា ។ បេ ។ មានសេចក្តីក្រោធ ។ បេ ។ ម្នាលកស្សប ត្រង់ពាក្យថា
បុរសបុគ្គលជាអ្នកមានការចង់គំនុំ ⁺នេះជាសេចក្តីសាបសូន្យ ១ ម្នាល
កស្សប ត្រង់ពាក្យថា មិនមានពួកក៏ជាអ្នកទូនាន ⁺នេះជាសេចក្តី
សាបសូន្យ ១ ។

[១៦១] ម្នាលកស្សប បុគ្គលណាមួយមានសទ្ធា ក្នុងកុសល-
ធម៌ទាំងឡាយ មានហិរិ ... មានត្ថប្បៈ ... មានវិរិយៈ ... មានបញ្ញា
ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ យប់ប្តូរថ្ងៃនៃបុគ្គលនោះមកដល់ សេចក្តីចម្រើន
ក៏ប្រាកដក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនមានសេចក្តីសាបសូន្យឡើយ ។
ម្នាលកស្សប យប់ប្តូរថ្ងៃនៃព្រះចន្ទក្នុងចំណែកខ្មៅតមកដល់ (ព្រះចន្ទនោះ)
តែងចម្រើនដោយទ្រង់ទ្រាយ ចម្រើនដោយមណ្ឌល ចម្រើនដោយពន្លឺ
ចម្រើនដោយកំពស់និងទំហំ យ៉ាងណា ម្នាលកស្សប បុគ្គលណាមួយ
មានសទ្ធា ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មានហិរិ ... មានត្ថប្បៈ ... មាន
វិរិយៈ ... មានបញ្ញា ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ យប់ប្តូរថ្ងៃនៃបុគ្គលនោះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

អាកច្ឆតិ វុឡិយេវ ចាដិកថ្លា កុសលេស្ម ធម្មេស្ម
 នោ បរិហានិ ។ សន្នេ បុរិសបុគ្គលោតិ កស្សប
 អបរិហានមេតិ ហិរិមា ។ បេ ។ ឌីត្តាបិ ។ បេ ។
 អានុវិយោ ។ បេ ។ បញា ។ បេ ។ អក្កោធនោ
 ។ បេ ។ អនុបនាហិ បុរិសបុគ្គលោតិ កស្សប
 អបរិហានមេតិ សន្និ ភិក្ខុ ឌីវាទកាតិ កស្សប
 អបរិហានមេតិ ។ សត្តមិ ។

[១៦២] វាជកហេ វិហារតិ វេឡុវនេ កលន្តកនិ-
 វាបេ ។ អថខោ អាយស្មា បហាកស្សនោ យេន ក-
 កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា កកវនំ អភិវាទេត្តា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទំ ខោ អាយស្មនំ
 មហាកស្សបំ កកវា ឯតទរោម ឌីវទ កស្សប ភិក្ខុ
 ករោហិ កស្សប ភិក្ខុនំ ធម្មំ កមំ អហំ វា កស្សប
 ភិក្ខុ ឌីវទេយ្យំ តំ វា អហំ វា ភិក្ខុនំ ធម្មំ កមំ ករេយ្យំ
 តំ វាតិ ។ ទុព្វថា ខោ កន្លេ កកវា ឯតវហិ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មកដល់ សេចក្តីចម្រើនក៏ប្រាកដក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនមាន
 សេចក្តីសាបសូន្យឡើយ យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលកស្សប ត្រង់ពាក្យ
 ថា បុរសបុគ្គលមានសព្វ ⁺នេះជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ មានហិរិ
 ។ បេ ។ មានធុត្តប្បៈ ។ បេ ។ មានព្យាយាមប្រាណហើយ ។ បេ ។
 មានបញ្ញា ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីក្រោធ ។ បេ ។ ម្នាលកស្សប ត្រង់
 ពាក្យថា បុរសបុគ្គលជាអ្នកមិនមានការចងគំនុំ ⁺នេះជាសេចក្តីមិនសាប
 សូន្យ ១ ម្នាលកស្សប ត្រង់ពាក្យថា មានពួកភិក្ខុជាអ្នកទូន្មាន ⁺
 ជាសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ១ ។ ចប់សូត្រទី ៧ ។

[១៦២] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេទ្យានី ជាកលន្តក-
 និវាសន្តន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបមាន
 អាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើប
 ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហា-
 កស្សប មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្នាលកស្សប អ្នកចូរទូន្មានពួកភិក្ខុ ម្នាល
 កស្សប អ្នកចូរធ្វើធម៌កថាបំពោះពួកភិក្ខុចុះ ម្នាលកស្សប តថាគត ឬ
 អ្នក គប្បីទូន្មានពួកភិក្ខុ តថាគត ឬ អ្នក គប្បីធ្វើធម៌កថាដល់ពួកភិក្ខុ ។
 បពិត្រព្រះមានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុជាអ្នកប្រដៅក្រ

កស្សបសំយុត្តកស្ស អដ្ឋមសុត្តេ អារព្វិកត្តវិណ្ណតាទី

នោវចស្សករណោហិ ធម្មេហិ សមន្តាភតា អត្តមា
អប្បនិក្ខណាត្តាហិណោ អនុសាសនីនិ ។

(១៦៣) តថា ហិ បទ កតស្សប បុព្វេ ថេរា
ភិក្ខុ អារព្វិកោ ថេវ អហេសំ អារព្វិកត្តស្ស ច
វណ្ណាវនិណោ បិណ្ណាចារិកោ ថេវ អហេសំ បិណ្ណាចារិ-
កត្តស្ស ច វណ្ណាវនិណោ បិសុក្ខុលិកោ ថេវ អហេសំ
បិសុក្ខុលិកត្តស្ស ច វណ្ណាវនិណោ តេជវិកោ ថេវ អ-
ហេសំ តេជវិកត្តស្ស ច វណ្ណាវនិណោ អប្បិដ្ឋា ថេវ
អហេសំ អប្បិដ្ឋតាយ ច វណ្ណាវនិណោ សន្តិដ្ឋា ថេវ អ-
ហេសំ សន្តិដ្ឋិយា ច វណ្ណាវនិណោ បរិវិត្តា ថេវ អហេ-
សំ បរិវិត្តស្ស ច វណ្ណាវនិណោ អសំសដ្ឋា ថេវ អហេសំ
អសំសត្តស្ស ច វណ្ណាវនិណោ អារទ្ធវិយា ថេវ អហេសំ
វិយារម្ភស្ស ច វណ្ណាវនិណោ ។ តត្រ យោ ហោតិ
ភិក្ខុ អារព្វិកោ ថេវ អារព្វិកត្តស្ស ច វណ្ណាវនិ
បិណ្ណាចារិកោ ថេវ បិណ្ណាចារិកត្តស្ស ច វណ្ណាវនិ

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបី សេចក្តីសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃជាដើម
ប្រកបដោយធម៌ដែលធ្វើឲ្យជាអ្នកប្រដៅក្រ ជាអ្នកមិនអត់ស្អិត មិនកាន់
យកពាក្យប្រដៅ ដោយចំណែកស្តាំឡើយ ។

[១៦៣] ម្ចាស់កស្សប ហេតុដូច្នោះហើយ បានជាក្នុងកាល
ពីមុន មានពួកភិក្ខុជាច្រើន ជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃផង ពោលសរ-
សើរគុណ នៃការនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ពោល
សរសើរគុណ នៃការប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់
បង្កកូលផង ពោលសរសើរគុណនៃការស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កកូលផង
ជាអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរឋង ពោលសរសើរគុណ នៃការទ្រទ្រង់ចីវរឋង
ជាអ្នកប្រាថ្នាតិចផង ពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីប្រាថ្នាតិចផង ជា
អ្នកមានសេចក្តីសន្តោសផង ពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីសន្តោសផង
ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង ពោលសរសើរគុណនៃការស្ងប់ស្ងាត់ផង ជាអ្នក
មិនច្រឡំក្រឡំផង ពោលសរសើរគុណ នៃការមិនច្រឡំក្រឡំផង
ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ពោលសរសើរគុណ នៃការប្រារព្ធ
សេចក្តីព្យាយាមផង ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុណា ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
នៅក្នុងព្រៃផង ពោលសរសើរគុណ នៃការនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង ពោលសរសើរគុណ នៃការប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

បំសុក្ខុលំកោ ថេវ បំសុក្ខុលំកត្តស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ
 តេជីវិកោ ថេវ តេជីវិកត្តស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ អប្បដ្ឋោ
 ថេវ អប្បដ្ឋតាយ ច វណ្ណាភិទ្ធំ សន្តដ្ឋោ ថេវ សន្តដ្ឋិយា
 ច វណ្ណាភិទ្ធំ បរិវិត្តោ ថេវ បរិវិត្តស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ
 អសំសដ្ឋោ ថេវ អសំសត្តស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ អារទ្ធុរិយោ
 ថេវ រិយារម្ភស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ តិ ថេវ ភិក្ខុ អាសនេន
 និមន្តេនិ ឯហិ ភិក្ខុ កោ បាយំ ភិក្ខុ កទ្ធកោ
 វតាយំ ភិក្ខុ សិក្ខាកាមោ វតាយំ ភិក្ខុ ឯហិ ភិក្ខុ ឥទ្ធំ
 អាសនិ និសីទាហិតិ ។ តត្រ កត្សប ចរានិ ភិក្ខុនិ
 ឯវិហោតិ យោ តិវ សោ ហោតិ ភិក្ខុ អារត្តិកោ
 ថេវ អារត្តិកត្តស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ បិណ្ឌបាតិកោ
 ថេវ... បំសុក្ខុលំកោ ថេវ... តេជីវិកោ ថេវ... អប្បដ្ឋោ
 ថេវ ... សន្តដ្ឋោ ថេវ ... បរិវិត្តោ ថេវ ... អសំសដ្ឋោ
 ថេវ ... អារទ្ធុរិយោ ថេវ រិយារម្ភស្ស ច វណ្ណាភិទ្ធំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កក្រូលផង ពោលសរសើរគុណ នៃការ
ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កក្រូលផង ជាអ្នកទ្រទ្រង់ចីវរឋីផង ពោលសរសើរ
គុណនៃការទ្រទ្រង់ចីវរឋីផង ជាអ្នកប្រាថ្នាភិបដង ពោលសរសើរគុណ
នៃសេចក្តីប្រាថ្នាភិបដង ជាអ្នកមានសេចក្តីសន្តោសផង ពោលសរសើរ
គុណ នៃសេចក្តីសន្តោសផង ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង ពោលសរសើរ
គុណនៃការស្ងប់ស្ងាត់ផង ជាអ្នកមិនច្រឡូកច្រឡំផង ពោលសរសើរ
គុណ នៃការមិនច្រឡូកច្រឡំផង ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង
ពោលសរសើរគុណ នៃការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ពួកភិក្ខុជាដេវៈ
តែងនិមន្តភិក្ខុនោះដោយអាសនៈថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបូរមក ភិក្ខុនេះឈ្មោះ
អ្វី ភិក្ខុនេះជាអ្នកបម្រើន ភិក្ខុនេះប្រាថ្នាបូរសិទ្ធិ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកបូរមក
អង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ ។ ម្នាលកស្សប្រ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុ
ប្តី មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បានឮថា ភិក្ខុណាជាអ្នកប្រព្រឹត្តនៅ
ក្នុងព្រៃផង ពោលសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
បិណ្ឌបាតផង ... ជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្កក្រូលផង ... ជាអ្នកទ្រទ្រង់
ចីវរឋីផង... ជាអ្នកប្រាថ្នាភិបដង ... ជាអ្នកមានសេចក្តីសន្តោសផង... ជា
អ្នកស្ងប់ស្ងាត់ ... ជាអ្នកមិនច្រឡូកច្រឡំផង ... ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តី
ព្យាយាមផង ពោលសរសើរគុណ នៃការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង

កស្សបសំយុត្តស្ស អដ្ឋមសុត្តេ អារព្វិកត្តារណ្ណតាទិ

តំ ថេរា ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេនិ ឯហិ ភិក្ខុ កោ
 នាមាយំ ភិក្ខុ កន្ថុកោ វតាយំ ភិក្ខុ សិក្ខាកាមោ
 វតាយំ ភិក្ខុ ឯហិ ភិក្ខុ ឥទិ អាសនិ និសីទាហិតិ
 តេ តថត្ថាយ បដិបដ្ឋនិ តេសន្តិ ហោតិ ទិយវត្ត
 ហិតាយ សុខាយ ។

[១៦៤] ឯតរហិ បន កស្សប ថេរា ភិក្ខុ ន ថេរ
 អារព្វិកា ន ធិ អារព្វិកត្តស្ស វណ្ណវាទិនោ ន ថេរ
 បិណ្ឌាចារិតិកា ន ធិ បិណ្ឌាចារិតិកត្តស្ស វណ្ណវាទិនោ ន
 ថេរ បិសុក្កលិកា ន ធិ បិសុក្កលិកត្តស្ស វណ្ណវាទិ-
 នោ ន ថេរ តេចិវិកា ន ធិ តេចិវិកត្តស្ស វណ្ណវាទិ-
 នោ ន ថេរ អប្បវ្មា ន ធិ អប្បវ្មតាយ វណ្ណវាទិនោ ន
 ថេរ សន្តដា ន ធិ សន្តដិយា វណ្ណវាទិនោ ន ថេរ
 បរិវត្តា ន ធិ បរិវត្តស្ស វណ្ណវាទិនោ ន ថេរ អសិសដ្ឋា
 ន ធិ អសិសក្កស្ស វណ្ណវាទិនោ ន ថេរ អារទ្ធិវិយា

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបី សេចក្តីមិនសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃជាដើម

ពួកភិក្ខុជាថេរៈតែងនិមនភិក្ខុនោះដោយ ភាសនៈថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបូរមក
ភិក្ខុនេះ ឈ្មោះអ្វី ភិក្ខុនេះជាអ្នកចម្រើន ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាសិកា
ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកបូរមកអង្គុយលើភាសនៈនេះចុះ ដូច្នោះហើយ ភិក្ខុទាំង
នោះ រមែងប្រតិបត្តិតាមបែបនោះ សេចក្តីប្រតិបត្តិនោះ របស់ភិក្ខុទាំង
នោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ អស់រាត្រី
យូរអង្វែង ។

[១៦៤] ម្ចាស់កស្សប ក៏ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុជាថេរៈ
មិនប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រៃផង មិនពោលសរសើរគុណនៃការនៅក្នុងព្រៃផង
មិនជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតផង មិនពោលសរសើរគុណ នៃការប្រព្រឹត្ត
បិណ្ឌបាតផង មិនជាអ្នកស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្ហូរក្រូលផង មិនពោល
សរសើរគុណនៃការស្ងៀកដណ្តប់សំពត់បង្ហូរក្រូលផង មិនជាអ្នកទ្រទ្រង់
ចីវរឋីផង មិនពោលសរសើរគុណនៃការទ្រទ្រង់ចីវរឋីផង មិនជាអ្នក
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចផង មិនពោលសរសើរគុណនៃសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
ផង មិនជាអ្នកមានសេចក្តីសន្តោសផង មិនពោលសរសើរគុណនៃ
សេចក្តីសន្តោសផង មិនជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់ផង មិនពោលសរសើរគុណ
នៃសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ផង មិនជាអ្នកច្រឡកច្រឡំផង ពោលសរសើរ
គុណ នៃការមិនច្រឡកច្រឡំផង ជាអ្នកមិនប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ន ច វិរិយាវម្មស្ស វណ្ណាវាទិនោ ។ តត្រ យោ ហោតិ
 ភិក្ខុ ញាតោ យសស្សី លាភិ ចវិរិយោចាតសេនា-
 សនតិលា នប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារាវនំ តំ ថេរា ភិក្ខុ
 អាសនេន និមន្តេន្តំ ឃហិ ភិក្ខុ កោ ជាមាយំ ភិក្ខុ
 កន្ថុកោ វតាយំ ភិក្ខុ សព្វហ្មចារិកាមោ វតាយំ
 ភិក្ខុ ឃហិ ភិក្ខុ ឥទំ អាសនំ និសីទាហិតំ ។
 តត្រ កស្សប នវានំ ភិក្ខុនំ ឃរំ ហោតិ យោ
 កិវ សោ ហោតិ ភិក្ខុ ញាតោ យសស្សី លាភិ
 ចវិរិយោចាតសេនា សនតិលា នប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខា-
 រាវនំ តំ ថេរា ភិក្ខុ អាសនេន និមន្តេន្តំ ឃហិ
 ភិក្ខុ កោ ជាមាយំ ភិក្ខុ កន្ថុកោ វតាយំ
 ភិក្ខុ សព្វហ្មចារិកាមោ វតាយំ ភិក្ខុ ឃហិ ភិក្ខុ
 ឥទំ អាសនំ និសីទាហិតំ តេ តថត្ថាយ បដិបដ្ឋន្តិ
 តេសុន្តិ ហោតិ ធិយវន្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មិនពោលសរសើរគុណនៃការប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមផង ។ បណ្តាភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ភិក្ខុណាជាអ្នកល្បីល្បាញ មានយស តែងបានបីវរ បិណ្ឌ-
 បាត សេនាសនៈ គឺលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិការទាំងឡាយ ទើបពួក
 ភិក្ខុជាថេរៈនិមន្តភិក្ខុនោះដោយអាសនៈថា មាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក ភិក្ខុ
 នេះឈ្មោះអ្វី ភិក្ខុនេះជាអ្នកចម្រើន ភិក្ខុនេះជាអ្នកស្រឡាញ់សព្វហ្មឋារី
 មាលភិក្ខុ អ្នកចូរមកអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ ។ មាលភិក្ខុ បណ្តា
 ភិក្ខុទាំងនោះ ពួកភិក្ខុថី មានសេចក្តីគ្រិះវិយាងនេះថា ឮថា ភិក្ខុណា
 ជាអ្នកល្បីល្បាញ មានយស តែងបានបីវរ បិណ្ឌបាត សេនា-
 សនៈ គឺលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិការទាំងឡាយ ទើបពួកភិក្ខុជាថេរៈ
 និមន្តភិក្ខុនោះដោយអាសនៈថា មាលភិក្ខុ អ្នកចូរមក ភិក្ខុនេះឈ្មោះអ្វី
 ភិក្ខុនេះជាអ្នកចម្រើន ភិក្ខុនេះជាអ្នកស្រឡាញ់សព្វហ្មឋារី មាលភិក្ខុ
 អ្នកចូរមកអង្គុយលើអាសនៈនេះចុះ ដូច្នេះហើយ ភិក្ខុទាំងនោះវេមង
 ប្រតិបត្តិតាមបែបនោះ ការប្រតិបត្តិនោះ របស់ភិក្ខុនោះ វេមងប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក អស់ព្រឹត្តិយុទ្ធវេផ្សេង ។

កស្សបសំយុត្តស្ស នវិមសុត្តេ បឋមដ្ឋានំ

យញ្ញាតិ កស្សប សម្មា វទិមាណោ វទេយ្យ ឧបទ្គតា
 ព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារ្យបទ្គវេន អភិវាណា(១) ព្រហ្មចារី
 ព្រហ្មចារាភិវាណេនាតិ(២) ។ ឯតវហិ(៣) តិ កស្សប
 សម្មា វទិមាណោ វទេយ្យ ឧបទ្គតា ព្រហ្មចារី ព្រហ្ម-
 ចារ្យបទ្គវេន អភិវាណា ព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារាភិវាណេនាតិ ។
 អដ្ឋមិ ។

[១៦៥] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ
 អាភដ្ឋាមិ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ អត្យសលេហិ ធម្មេហិ
 សវិតក្កំ សវិចារិ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ កស្សបោបិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ
 អាភដ្ឋតិ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ អត្យសលេហិ
 ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារិ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ
 ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

១ ឱ. អភិវាណា ។ ម. អភិបត្តនា ។ ២ ព្រហ្មចារ្យបត្តវេន ។ ម. ព្រហ្មចារិបត្តនេន ។
 ៣ ឯវំ ហិ ។

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបួន បឋមជ្ឈាន

ម្នាលកស្សប រឿងនោះ មានទំនងគួរឲ្យអ្នកផង និយាយបានថា
 ព្រហ្មចារិបុគ្គល ត្រូវទុបទ្រព របស់ព្រហ្មចារិបុគ្គលបៀតបៀនហើយ
 ព្រហ្មចារិបុគ្គល ត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាលើសលុបរបស់ព្រហ្មចារិបុគ្គលរូបវីត
 ហើយ ។ ម្នាលកស្សប ឥឡូវនេះ ពាក្យនោះមានទំនងគួរឲ្យអ្នកផង
 និយាយបានថា ព្រហ្មចារិបុគ្គល ត្រូវទុបទ្រពរបស់ព្រហ្មចារិបុគ្គល
 បៀតបៀនហើយ ព្រហ្មចារិបុគ្គល ត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាលើសលុបរបស់
 ព្រហ្មចារិបុគ្គលរូបវីតហើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

(១៦៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាម
 ទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈ មានបីតិ និងសុខៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងាត់
 នោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកស្សបប្រាថ្នា
 ដរាបណា ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ វិចារៈ មានបីតិ
 និងសុខៈ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងាត់នោះ ដរាបនោះវេជរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[១៦៦] អហំ ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពាមិ វិតក្កិ-
 វិចារាណិ រូបសមា អជ្ឈតិ សម្មសារាណិ ចេតសោ
 ឯកោធិការិ អវិតក្កិ អវិចារិ សមាធិដិ បីតិសុខំ
 ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារមិ ។ កស្សោមិ
 ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពតិ វិតក្កិវិចារាណិ រូបសមា ។ មេ ។
 ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ ។

[១៦៧] អហំ ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពាមិ បី-
 តិយា ច វិវាតា ឧបេក្ខុកោ ច វិហារមិ សតោ ច
 សម្មជាដោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទមិ យន្តំ
 អរិយា អាចិត្តន្តិ ឧបេក្ខុកោ សតិហ សុខវិហារីតិ
 តតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារមិ ។ កស្សោមិ
 ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពតិ បីតិយា ច វិវាតា ឧ-
 បេក្ខុកោ ច វិហារតិ សតោ ច សម្មជាដោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏បាន
 រម្ងាប់នូវវិតក្កៈនិងវិចារៈអស់ហើយ ក៏ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិ
 កើតមាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាគឺសត្វ មាន
 សភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈទេ មានតែបីតិរិដ
 សុខៈ ដែលកើតអំពីសមាធិតិបមជ្ឈានប៉ុណ្ណោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏បានរម្ងាប់នូវ
 វិតក្កៈនិងវិចារៈអស់ហើយ ។ បេ ។ ចូលទុតិយជ្ឈាន ដរាបនោះដែរ ។

[១៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
 នឿយ ណាយចាកបីតិរិដ ប្រកបដោយទេវេក្ខាផល មានសតិរិដ
 សម្បជញ្ញៈផល ទទួលនូវសេចក្តីសុខដោយនាមកាយផល ព្រះអរិយៈ
 ទាំងឡាយ តែងសរសើរនូវបុគ្គលដែលប្រកបដោយតតិយជ្ឈាននោះថា
 ជាអ្នកបានទេវេក្ខា មានសតិ មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នោះ ព្រោះ
 តតិយជ្ឈានណា ក៏ចូលតតិយជ្ឈាននោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏នឿយ ណាយ
 ចាកបីតិរិដ ប្រកបដោយទេវេក្ខាផល មានសតិរិដសម្បជញ្ញៈផល

កស្សបសំយត្តស្ស នវិមសុត្តេ អាកាសានព្វាយននំ

សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា អាចិត្តន្តិ
ឧបេក្ខតោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ
ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។

[១៦៥] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកត្តមិ សុខស្ស
ច បហានា ធុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេ សោមនស្ស-
នោមនស្សនំ អដ្ឋង្គមា អធុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិមា-
វិសុទ្ធិ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារមិ ។ កស្ស-
ហោចិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកត្តមិ សុខស្ស ច បហានា ។ បេ ។
ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។

[១៦៧] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកត្តមិ សព្វសោ
រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិយសញ្ញានំ អដ្ឋង្គមា
នានត្ថសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ
អាកាសានព្វាយននំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារមិ ។ កស្ស-
ហោចិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកត្តមិ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ
សមតិក្កមា ។ បេ ។ អាកាសានព្វាយននំ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហារតិ ។

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបួន អាកាសានព្វាយតនជ្ឈាន

ទទួលនូវសេចក្តីសុខដោយនាមកាយផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ តែង
សរសើរបុគ្គលដែលប្រកបដោយតតិយជ្ឈាននោះថា ជាអ្នកមានទុបេក្ខា
មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នោះ ព្រោះតតិយជ្ឈានណា
ក៏ចូលតតិយជ្ឈាននោះ ដរាបនោះដែរ ។

[១៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
លះបង់នូវសេចក្តីសុខផង លះបង់នូវសេចក្តីទុកផង មានសោមនស្ស
និងទោមនស្សអស់ទៅក្នុងកាលមុន ក៏ចូលចតុតជ្ឈាន ដែលមិនជាទុក
មិនជាសុខ មានសតិដ៏បរិសុទ្ធដោយទុបេក្ខា ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សបប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏លះបង់នូវ
សេចក្តីសុខផង ។ បេ ។ ចូលចតុតជ្ឈាន ដរាបនោះដែរ ។

[១៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា
ក៏ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ដល់នូវការអស់ទៅ
នៃបដិយសញ្ញា លែងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាគតសញ្ញា ហើយចូលអាកា-
សានព្វាយតនជ្ឈាន ដោយធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាកាសមិនមានទីបំផុត
ដូច្នោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សបប្រាថ្នា
ដរាបណា ក៏ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវរូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង ។ បេ ។
ហើយចូលអាកាសានព្វាយតនជ្ឈាន ដរាបនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធិទានវគ្គោ

[១៧០] អហំ ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពាមិ សត្វសោ
 អាគាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ព អនន្តំ វិញ្ញាណានិ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ កស្សហេមិ
 ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពតិ សត្វសោ អាគាសានញ្ញា-
 យតនំ សមតិក្កម្ព អនន្តំ វិញ្ញាណានិ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

[១៧១] អហំ ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពាមិ សត្វសោ
 វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ព នត្តំ កិញ្ចិតិ អា-
 កិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ កស្សហេមិ
 ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពតិ ។ បេ ។ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

[១៧២] អហំ ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពាមិ សត្វ-
 សោ អាគិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ព ទេវសញ្ញាណា-
 សញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ កស្សហេមិ
 ភិក្ខុវេ យាវំទេវ អាគម្ពតិ ។ បេ ។ ទេវសញ្ញាណា-
 សញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

សុត្តនិកាយ សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអាកាសញាយតនៈ ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 ចូលវិញ្ញាណញាយតនៈជ្រាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមាន
 ទីបំផុតដូច្នោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប
 ប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអាកាសញាយតនៈ ដោយ
 ប្រការទាំងពួង ហើយចូលវិញ្ញាណញាយតនៈជ្រាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្ត
 ថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុតដូច្នោះ ដរាបនោះដែរ ។

[១៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា
 ក៏ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវវិញ្ញាណញាយតនៈ ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូល
 អាកាសញាយតនៈជ្រាន ដោយធ្វើទុកកងចិត្តថា អ្វីបន្តិចបន្តួចមិនមាន
 ដូច្នោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សបប្រាថ្នា
 ដរាបណា ។ បេ ។ ក៏ចូលអាកាសញាយតនៈជ្រាន ដរាបនោះដែរ ។

[១៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអាកាសញាយតនៈ ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូល
 នេវសញ្ញាសញ្ញាយតនៈជ្រាន ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចំណែកខាងកស្សបប្រាថ្នា ដរាបណា ។ បេ ។ ក៏ចូលនេវសញ្ញា-
 សញ្ញាយតនៈជ្រាន ដរាបនោះដែរ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស នវមសុត្តេ ឥទ្ធវិច្ឆិ

[១៧៣] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាគម្ពាមិ សព្វសោ
 ទេវសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ សមតិក្ខម សញ្ញាវេទយេ-
 តនិរោធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ កស្សហោមិ ភិក្ខុវេ
 ។ បេ ។ សញ្ញាវេទយេតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

[១៧៤] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាគម្ពាមិ អ-
 ទេកវិហិតំ ឥទ្ធវិច្ឆិ បច្ចុនុកោមិ ឯកោមិ ហុត្វា ពហុជា
 ហោមិ ពហុជាមិ ហុត្វា ឯកោ ហោមិ អាវិការិ
 តិរោការិ តិរោកុខំ តិរោហាការិ តិរោបព្វតំ អសដ្ឋមា-
 ណោ កង្ខាមិ សេយ្យថាមិ អាតាសេ បវេយាមិ ឧម្ពជ្ឈ-
 និម្ពជ្ឈំ ករោមិ សេយ្យថាមិ ឧទកេ ឧទកេមិ អ-
 ភិជ្ជមាទេ កង្ខាមិ សេយ្យថាមិ បវេយំ អាតាសេមិ
 បល្ល័ង្កេន បដ្ឋមាមិ សេយ្យថាមិ បត្តិ សកុណោ ឥ-
 មេមិ ចន្ទិមសុរិយេ ឯវិមហិទ្ធិកេ ឯវិមហានុកាវេ មា-
 ណិណោ បរិមសាមិ បរិមជ្ជាមិ យាវ ព្រហ្មលោកា-
 មិ កាយេន វសំ វត្តមិ ។ កស្សហោមិ ភិក្ខុវេ

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបួន ឥន្ទវិធៈ

[១៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនៈ ដោយប្រការទាំងពួង ហើយ
 ចូលសញ្ញាវេទយិតនិរោធ (សេចក្តីរលត់នៃសញ្ញានិងវេទនា) ដរាប
 នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប ។ បេ ។ ក៏ចូល
 សញ្ញាវេទយិតនិរោធ ដរាបនោះដែរ ។

[១៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្ភាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏បាន
 ឡូត៍ឡើងជាច្រើនបែប គឺគម្ភាគតមានកាយតែមួយ ធ្វើឲ្យជាកាយមាន
 ចំណែកច្រើនក៏បាន ឬកាយមានចំណែកច្រើន ធ្វើឲ្យជាកាយមួយក៏បាន
 នៅក្នុងទីកំបាំង ដើរចេញទៅទីរលក៏បាន នៅខាងក្នុង ដើរចេញទៅ
 ខាងក្រៅ គឺក្រៅជញ្ជាំង ក្រៅកំពែង ក្រៅភ្នំ ក៏បាន មិនជាប់ចំពាក់
 ដូចជាដើរទៅក្នុងអាកាស ធ្វើនូវការមុជលើបក្កីផែនដី ដូចជាមុជលើប
 ក្នុងទឹក ដើរទៅលើទឹកមិនធ្លាយធ្លុះ ដូចជាដើរទៅលើផែនដី ទៅទាំង
 ក្នុងក្នុងអាកាស ដូចជាសត្វស្លាបហើរទៅក្នុងអាកាស ស្លាបអង្កែលព្រះ
 ចន្ទព្រះអាទិត្យ ដែលមានឥទ្ធិឫទ្ធិច្រើនយ៉ាងនេះ មានអានុភាពច្រើន
 យ៉ាងនេះ ដោយដែក៏បាន ធ្វើអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តដោយកាយរហូតដល់
 ព្រហ្មលោកនាយ ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកស្សប

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

យាវទេវ អាគម្ព័តិ អនេកវិហិតំ ឥន្ទ្រវិដិ បច្ចុន្តកោតិ
។ ថេ ។ យាវ ក្រហ្មលោកាមិ កាយេន វសំ វត្តតិ ។

[១៧៥] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាគម្ព័តិ ទិញ្ញា-
យ សោតជាតុយា ។ ថេ ។ យេ ទ្ធវេ សន្និកេត ច ។
កស្សហោមិ ភិក្ខុវេ ... សន្និកេត ច ។

[១៧៦] អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាគម្ព័តិ ប-
រសត្តានិ បរម្មក្កលានិ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច ជាធាមិ
សរាភិ វា ចិត្តំ សរាភិ ចិត្តន្តិ បជាធាមិ វីតរាភិ វា
ចិត្តំ វីតរាភិ ចិត្តន្តិ បជាធាមិ សទោសំ វា ចិត្ត
។ ថេ ។ វីតទោសំ វា ចិត្តំ ... សមោហំ វា ចិត្តំ ... វីត-
មោហំ វា ចិត្តំ ... សម្ពិទ្ធិតំ វា ចិត្តំ ... វីត្តិទ្ធិតំ វា ចិត្តំ ...
បហាគ្គតំ វា ចិត្តំ... អបហាគ្គតំ វា ចិត្តំ ... សឧត្តរំ វា ចិត្តំ...
អន្តរត្តរំ វា ចិត្តំ ... សមាហិតំ វា ចិត្តំ ... អសមាហិតំ វា
ចិត្តំ... វីមតិ វា ចិត្តំ ... អវីមតិ វា ចិត្តំ អវីមតិ ចិត្តន្តិ
បជាធាមិ ។ កស្សហោមិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាគម្ព័តិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏បាននូវវត្ថុវិធានជាច្រើនបែប ៗ បេ ៗ ធ្វើអំណាច
ឲ្យប្រព្រឹត្តដោយកាយរហូតដល់ព្រហ្មលោកនាយ ដរាបនោះដែរ ។

(១៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា
ក៏ស្តាប់សំឡេងឮដោយសោតធាតុជាទិព្វ ៗ បេ ៗ ទោះឆ្ងាយក្តី ដិតក្តី
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកស្សប្រ ... ទោះដិតក្តី ។

(១៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
កំណត់ដឹងនូវចិត្តពួកសត្វដទៃ ពួកបុគ្គលដទៃ ដោយចិត្តរបស់តថាគត
ចិត្តប្រកបដោយរាគៈក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ ចិត្ត
ប្រាសចាករាគៈក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រាសចាករាគៈ ចិត្តប្រកបដោយ
ទោសៈក្តី ៗ បេ ៗ ចិត្តប្រាសចាកទោសៈក្តី ... ចិត្តប្រកបដោយមោហៈ
ក្តី ... ចិត្តប្រាសចាកមោហៈក្តី ... ចិត្តវញ្ញរាគៈ ... ចិត្តអវណ្ណតអណ្ណក្តី...
ចិត្តដល់នូវភាវៈជាធំក្តី ... ចិត្តមិនដល់នូវភាវៈជាធំក្តី ... ចិត្តជាសទត្តរៈក្តី...
ចិត្តជាអនត្តរៈក្តី... ចិត្តតាំងមាំក្តី... ចិត្តមិនតាំងមាំក្តី... ចិត្តផុតស្រឡះក្តី...
ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះ ដរាប
នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប្រាថ្នា ដរាបណា

កស្សបសំយុត្តស្ស ឆវមសុត្តេ បុព្វេនិរុទ្ធិសោ

បរសន្តានំ បរម្បកុលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច ជាតិ
 សរាភំ វា ចិត្តំ សរាភំ ចិត្តន្តំ បជាតិ ។ បេ ។
 អរិមត្តំ វា ចិត្តំ អរិមត្តំ ចិត្តន្តំ បជាតិ ។

(១៧៧) អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាភិក្ខុមិ អនេក-
 វិហិតំ បុព្វេនិរុទ្ធិសំ អនុស្សរាមិ សេយ្យេនិ ឯកម្យំ ជាតិ
 ទ្រេបិ ជាតិយោ តិស្ស្ហបិ ជាតិយោ បតស្ស្ហបិ ជាតិយោ
 បញ្ចបិ ជាតិយោ ទសបិ ជាតិយោ វីសម្យំ ជាតិយោ
 តិសម្យំ ជាតិយោ បត្តាឡិសម្យំ ជាតិយោ បញ្ញាសម្យំ
 ជាតិយោ ជាតិសតម្យំ ជាតិសហស្សម្យំ ជាតិសតស-
 ហសម្យំ អនេកេបិ សំវដ្តកេប្ប អនេកេបិ វិវដ្តកេ-
 ប្ប អនេកេ សំវដ្តវិដ្តកេប្ប អមុត្រាសី ឯវិណមោ
 ឯវិកោត្តោ ឯវិវណ្ណោ ឯវិមហារោ ឯវិសុខទុក្ខច្បដិ-
 សំវេនី ឯវិមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ
 ឧទទាទី តត្រាទាសី ឯវិណមោ ឯវិកោត្តោ ឯវិវណ្ណោ

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបួន បុព្វេនិវាស

ក៏កំណត់ដឹងចិត្តពួកសត្វដទៃ ពួកបុគ្គលដទៃ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ចិត្ត
ប្រកបដោយរាគៈក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តប្រកបដោយរាគៈ ។ បេ ។
ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះក្តី ក៏ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តមិនទាន់ផុតស្រឡះ ដរាប
នោះដែរ ។

[១៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏
រត្យកឃើញនូវបុព្វេនិវាសច្រើនប្រការ គឺរត្យកបាន ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិ
ខ្លះ ៣ ជាតិខ្លះ ៤ ជាតិខ្លះ ៥ ជាតិខ្លះ ១០ ជាតិខ្លះ ២០ ជាតិខ្លះ
៣០ ជាតិខ្លះ ៤០ ជាតិខ្លះ ១ រយជាតិខ្លះ ១ ពាន់ជាតិខ្លះ
១ សែនជាតិខ្លះ ច្រើនសំវដ្តកប្បខ្លះ ច្រើនវិវដ្តកប្បខ្លះ ច្រើនសំវដ្តវិវដ្ត-
កប្បខ្លះថា អាត្មាអញកើតក្នុងទីដំណោះ មាននាមយ៉ាងនេះ មានគោត្រ
យ៉ាងនេះ មានវណ្ណៈយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខ
ទុក្ខយ៉ាងនេះ មានអាយុកំណត់ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញនោះច្យុត
អំពីទីនោះហើយ ទៅកើតក្នុងទីដំណោះទៀត ដែលកើតក្នុងទីដំណោះ
អាត្មាអញមាននាមយ៉ាងនេះ មានគោត្រយ៉ាងនេះ មានវណ្ណៈយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

ឯវមាហារោ ឯវសុខទុក្ខក្ខយ្ហដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ
 សោ តតោ ចុតោ ឥន្ទបបន្នោតិ ឥតិ សាការិ
 សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរមិ ។
 កស្សចោបិ ភិក្ខុវេ យាវនេវ អាកម្ព័តិ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ សេយ្យបីដំ ឯកម្មំ ជាតិ
 ។ បេ ។ ឥតិ សាការិ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ ។

[១៧៨] អហំ ភិក្ខុវេ យាវនេវ អាកម្ព័មិ ទិព្វេ-
 ន ចក្កោ វិសុទ្ធន អតិក្កន្តមាណុសកេន សត្ត
 បស្សមិ ចវមានេ ឧបបជ្ឈមានេ ហីនេ បណីតេ
 សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ សុកតេ ទុក្ខតេ យថាកម្មបកេ
 សត្ត បជាធាមិ ឥមេ វត កោន្តោ សត្តា កាយ-
 ទុច្ឆរិតេន សមណ្ឌកតា វចិទុច្ឆរិតេន សមណ្ឌកតា
 មនោទុច្ឆរិតេន សមណ្ឌកតា អរិយានិ ឧបវាទកា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មានអាហារយ៉ាងនេះ បានទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានអាយុកំណត់
 ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ អាត្មាអញប្បត្តចាកទីនោះ បានមកកើតក្នុងទីនេះដូច្នោះ
 គឺថាគត រមែងរកឃើញនូវបុព្វនិវាសច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈ
 ព្រមទាំងទទេស ដោយប្រការដូច្នោះឯង ដរាបនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកខាងកសិកម្មប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏រកឃើញនូវបុព្វ-
 និវាសច្រើនប្រការ គឺរកឃើញបាន ១ ជាតិខ្លះ ។ បេ ។ រកឃើញនូវបុព្វ-
 និវាសច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈ ព្រមទាំងទទេស ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ដរាបនោះដែរ ។

(១៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏មាន
 ទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងនូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួកសត្វ
 ដែលប្បត្ត កើត ថោកទាប ទត្តម មានសម្បុរល្អ មានសម្បុរអាក្រក់
 មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលអន្ទោលទៅ
 តាមកម្មថា អើហ្ន៎ ពួកសត្វទាំងនេះ ប្រកបដោយកាយទុប្បិក ប្រកប
 ដោយវិច្ចិទុប្បិក ប្រកបដោយមនោទុប្បិក ជាអ្នកតិះដៀលពួកព្រះអរិយៈ

កស្សបសំយុត្តស្ស ឆវមសុត្តេ ទិព្វបទ្ធ

មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា តេ កាយស្ស
 ភេទា បរិ មរណា អទាយំ ទុក្ខតំ វិនិមាតំ និរយំ
 ឧបបន្នា ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយស្សបរិភេន
 សមន្នាភតា វិនិស្សបរិភេន សមន្នាភតា មនោស្សបរិ-
 ភេន សមន្នាភតា អរិយានំ អនុបវាទកា សម្មា-
 ទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា តេ កាយស្ស
 ភេទា បរិ មរណា សុភតិ សក្កំ លោកំ ឧបបន្នាតិ
 ឥតិ ទិព្វេន ចក្កុនា វិស្សន្ទេន អតិក្កន្តមារុស្សភេន
 សត្តេ បស្សមិ បវមារេ ឧបបដ្ឋមារេ ហីរេ បណីភេ
 សុវណោ ទុព្វណោ សុភតេ ទុក្ខតេ យថាកម្មបកេ
 សត្តេ បជាបាតិ ។ កស្សបោបិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ
 អាភិក្ខុតិ ទិព្វេន ចក្កុនា វិស្សន្ទេន អតិក្កន្តមារុស្ស-
 ភេន សត្តេ បស្សតិ បវមារេ ។ បេ ។ យថាកម្មបកេ
 សត្តេ បជាបាតិ ។

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីប្រាំបួន ទិព្វចក្ខុ

ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ កាន់អំពើជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ សត្វទាំងនោះ លុះបែកព្រាយរាងកាយ
 បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក
 អើហ្ន៎⁺ ចំណែកពួកសត្វទាំងនេះ ប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកប
 ដោយវចីសុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាអ្នកមិនគិតដៀលពួកព្រះ
 អរិយៈ ជាសម្មាទិដ្ឋិ កាន់អំពើជាសម្មាទិដ្ឋិ ពួកសត្វទាំងនោះ លុះ
 បែកព្រាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងសុគតិសុតិទេ-
 វាលោក តថាគតមានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងនូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា
 បានឃើញនូវពួកសត្វដែលច្យុត កើត ថោកទាប ទត្តម មានវណៈល
 មានវណៈអាក្រក់ មានគតិល្អ មានគតិអាក្រក់ ដឹងច្បាស់នូវពួក
 សត្វដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម ដោយប្រការដូច្នោះឯង ដរាបនោះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សបប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏មាន
 ទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងនូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួកសត្វ
 ដែលច្យុត ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលអន្ទោលទៅតាមកម្មដរាប
 នោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[១៧៧] អហំ ភិក្ខុវេ អាសវានំ ខយោ អនាសវំ
 ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចំកត្តា ឧបសម្បជ្ជ វិហារមិ ។ កស្សហោបិ ភិក្ខុវេ
 អាសវានំ ខយោ អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចំកត្តា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតីតិ ។ នវមំ ។

[១៨០] ឯវម្មេ សុតិ ។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា
 មហាកស្សហោ សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនា-
 បិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ អថខោ អាយស្មា អា-
 នន្តោ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្តា បត្តចិវមាធាយ
 យេនាយស្មា មហាកស្សហោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
 មិត្តា អាយស្មនំ មហាកស្សបំ ឯតទរោច អាយាម
 ភន្តេ កស្សប យេន អញ្ញាតរោ ភិក្ខុនុបស្ស-
 យោ តេនុបសង្កមិស្ស មាតិ ។ កច្ច តិ អាវុសោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច នូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ដោយបញ្ញាជំនុំតមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកកស្សបសោត ក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវ
 ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈ ដោយ
 បញ្ញាជំនុំតមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្នដែរ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

(១៨០) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ
 គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌកសេដ្ឋី
 ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះកានន្ទមានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀង
 ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម ហើយចូលទៅក្រព្រះមហា-
 កស្សបមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះ
 មហាកស្សបមានអាយុថា បពិត្រព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន មកយើងនឹងចូល
 ទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រះមហាកស្សបតបថា ម្នាលអារុសោ

កស្សបសំយុត្តស្ស ទសមសុត្តេ មហាកស្សប្បបសង្កមំ

អាណន្ត ពហុកិច្ចោ ភិ ពហុករណីយោតិ ។ ធុតិយម្ប
 ខោ អាយស្មា អាណន្តោ អាយស្មន្តំ មហាកស្សប្ប
 ឯតទកោច អាយាម កន្តេ កស្សប យេន អពាតរោ
 កិក្ខុន្ធបស្សយោ តេនុបសង្កមិស្សាមាតិ ។ កន្ធី ភិ
 អារុសោ អាណន្ត ពហុកិច្ចោ ភិ ពហុករណីយោតិ ។
 តតិយម្ប ខោ អាយស្មា អាណន្តោ អាយស្មន្តំ មហា-
 កស្សប្ប ឯតទកោច អាយាម កន្តេ កស្សប យេន
 អពាតរោ កិក្ខុន្ធបស្សយោ តេនុបសង្កមិស្សាមាតិ ។

(១៨០) អថខោ អាយស្មា មហាកស្សប្បោ បុព្វ-
 ល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តបិវាមាទាយ អាយស្មតា
 អាណន្តេន បច្ឆាសមណេន យេន អពាតរោ កិក្ខុ-
 ន្ធបស្សយោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បពាតេ
 អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ សម្ពហុលា កិក្ខុនិ-
 យោ យេនាយស្មា មហាកស្សប្បោ តេនុបសង្កមិស្ស

កស្សបសំយុត្ត សូត្រទីដប់ ពួកភិក្ខុនីចូលទៅរកព្រះមហាកស្សប

មានន្ទ ចូរអ្នកទៅចុះ អ្នកមានកិច្ចច្រើន មានការដែលត្រូវធ្វើច្រើន ។

ព្រះមានន្ទមានអាយុ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកស្សបមាន

អាយុ ជាគំរប់ ២ ដងថា បពិត្រព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន មក យើងនឹងចូល

ទៅកាន់លំនៅ របស់ភិក្ខុនីមួយរូប ។ ម្នាលអារិសោ មានន្ទ ចូរអ្នក

ទៅចុះ អ្នកមានកិច្ចច្រើន មានការដែលត្រូវធ្វើច្រើន ។ ព្រះមានន្ទ

មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ជា

គំរប់ ៣ ដងថា បពិត្រព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន មក យើងនឹងចូលទៅកាន់

លំនៅរបស់ភិក្ខុនីមួយរូប ។

[១៨១] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀង

ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម មានព្រះមានន្ទមាន

អាយុ ជាបច្ចុសមណៈ ក៏ចូលទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនីមួយរូប លុះចូល

ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេត្រៀមទុក ។ វេលា

នោះឯង ភិក្ខុនីច្រើនរូប នាំគ្នាចូលទៅរកព្រះមហាកស្សបមានអាយុ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឧបសង្កម្ភិត្តា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ អភិវាទេត្តា

ឯកមន្តំ និសីទិស្ស ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គា ខោ តា

ភិក្ខុនិយោ អាយស្មា មហាកស្សុខោ ធម្មិយា កថាយ

សន្តស្ស្សសិ សមាទមេសិ សមុត្តជេសិ សម្មហំ-

សេសិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សុខោ តា ភិក្ខុ-

និយោ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស្សត្តា សមាទមេត្តា

សមុត្តជេត្តា សម្មហំសេត្តា ឧដ្ឋាយសនា បក្កាមិ ។

[១៧២] អថខោ ធម្មិយា ភិក្ខុនិ អនត្តមនា អន-

ត្តមនវាចំ និទ្ធាវេសិ កិ បន អយ្យោ មហាកស្សុខោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបថ្វាយបង្គំព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ហើយ

អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនីទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សម

គួរហើយ ទើបព្រះមហាកស្សបមានអាយុ ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់

ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្ម័កថា ។ លុះព្រះ

មហាកស្សបមានអាយុ បានញ៉ាំងភិក្ខុនីនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់

យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្ម័កថាហើយ ក្រោកចាក

អាសនៈចៀសចេញទៅ ។

(១៨២) គ្រានោះឯង ថុល្លតិស្សាភិក្ខុនី មិនពេញចិត្ត ក៏

បញ្ចេញនូវវាចាមិនពេញចិត្តថា ដូចម្តេច ក៏ព្រះមហាកស្សបជាម្ចាស់

កស្សបសំយុត្តស្ស វសមសុត្តេ សូចិពាលំដក្ខបមា

អយ្យស្ស អាណន្តស្ស វេទេហមុនិណោ សម្មទា ធម្មំ
 ភាសិតំ មញ្ញតិ សេយ្យថា បិ នាម សូចិពាលំដ-
 កោ សុខុមសូចិការស្ស^(១) សន្តិកេ សូចី វិក្កេតំ
 មញ្ញាយ្យ ឯវមេវ អយ្យោ មហាកស្សោ អយ្យស្ស
 អាណន្តស្ស វេទេហមុនិណោ សម្មទា ធម្មំ ភាសិតំ
 មញ្ញតិ ។ អស្សសិ ខោ អាយស្មា មហាកស្សោ
 ឥន្ទ្រតិស្សយ ភិក្ខុនិយោ ឥមំ វចំ ភាសមា នាយ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាកស្សោ អាយស្មន្តំ អាណន្តំ
 ឯតទវេច កី នុ ខោ អារុសោ អាណន្ត អហំ សូចិ-
 ពាលំដកោ ភិ សូចិការោ ឧទាហុ អហំ សូចិការោ
 ភិ សូចិពាលំដកោតិ ។ ខមថ កន្លេ កស្សប
 ពាលោ មាតុត្តាមោតិ ។

១ ឧ. ម. សូចិការស្ស ។ សុខុមាតិ បទំ នត្ថិ ។

កស្សបសំយុត្ត ទសមសូត្រ ឧបមាដោយឈ្មួញម្តុល

សំគាល់នូវធម៌ ដែលខ្លួនគប្បីពោល ក្នុងទីចំពោះមុខព្រះអានន្តជាម្ចាស់
 ជាអ្នកប្រាជ្ញអាចសម្រេចកិច្ចដោយបញ្ញាបាន ឈ្មួញម្តុល គប្បីសំគាល់
 នូវមូលដែលខ្លួនត្រូវលក់ ក្នុងសំណាក់នៃជាន់មូលដ៏ល្អិតល្អន់ យ៉ាងណា
 ព្រះមហាកស្សបជាម្ចាស់ ក៏សំគាល់នូវធម៌ដែលខ្លួនគប្បីពោល ក្នុងទី
 ចំពោះមុខនៃព្រះអានន្តជាម្ចាស់ ជាអ្នកប្រាជ្ញអាចសម្រេចកិច្ចដោយបញ្ញា
 បាន យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានព្យាបា
 របស់ថ្កុល្លតិស្សាភិក្ខុនី ពោលយ៉ាងនេះហើយ ។ ទើបព្រះមហាកស្សប
 មានអាយុ បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្តមានអាយុថា ម្ចាស់
 អាវុសោអានន្ត ខ្ញុំទុកដូចជាឈ្មួញម្តុល លោកទុកដូចជាជាន់មូល
 ឬថាខ្ញុំទុកដូចជាជាន់មូល លោកទុកដូចជាឈ្មួញម្តុលវិញ ។ បពិត្រ
 ព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន សូមលោកអត់ទោសចុះ (ផ្សិត) មាតុត្រាមជា
 អ្នកល្ងង់ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៧៣) អាគមេហំ វិំ អារុសោ អានន្ទ មា តេ
សង្ឃោ ឧត្តរំ ឧបបរិត្តំ តំ តី មពាសិ អារុសោ
អានន្ទ អបំ នុំ វិំ ភកវតោ សម្មា ភិក្ខុសង្ឃ ឧប-
ដតោ អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកម្ពាមំ វិវិច្ឆេវ កាមេ-
ហំ វិវិច្ឆ អកុសលេហំ ធម្មហំ សវិតត្តំ សវិចារិ វិវេ-
កជំ បិតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារមំ អា-
នន្ទោបិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកម្ពតិ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ
វិវិច្ឆ កុសលេហំ ធម្មហំ សវិតត្តំ សវិចារិ វិវេ-
កជំ បិតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។
នោ ហេតំ កន្លេ ។ អហំ ខោ អារុសោ ភកវតោ
សម្មា ភិក្ខុសង្ឃ ឧបដតោ អហំ ភិក្ខុវេ យាវទេវ
អាកម្ពាមំ វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ អកុសលេហំ ធម្មហំ
សវិតត្តំ សវិចារិ វិវេកជំ បិតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧប-
សម្បជ្ជ វិហារមំ កស្សនោបិ ភិក្ខុវេ យាវទេវ អាកម្ពតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

(១៨៣) ម្នាល អារុសោ មានន្ទ លោកចូរបង្កើនសិន កុំឲ្យសង្ឃត្រិះរិះ
 ចំពោះលោកតទៅទៀតឡើយ ម្នាល អារុសោ មានន្ទ លោកសំគាល់នូវ
 ហេតុនោះដូចម្តេច លោកក្រែងព្រះមានព្រះភាគបានសរសើរក្នុងកណ្តាល
 ជំនុំភិក្ខុសង្ឃ ចំពោះព្រះភក្ត្រថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា
 ដរាបណា ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈវិចារៈ មានបីតិរិទ្ធិសុខៈ
 ដ៏កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នោះ ដរាបនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 មានន្ទប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់
 ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈវិចារៈ
 មានបីតិរិទ្ធិសុខៈ ដ៏កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នោះ ដរាបនោះដែរ ដូច្នេះឬ ។
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សេចក្តីនេះមិនដូច្នោះទេ ។ ម្នាល អារុសោ ឯខ្ញុំ
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សរសើរក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ចំពោះព្រះភក្ត្រថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាម
 ទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ប្រកបដោយវិតក្កៈវិចារៈ មានបីតិរិទ្ធិសុខៈ ដ៏កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់នោះ
 ដរាបនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកស្សប្រាថ្នា ដរាបណា

កស្សបសំយុត្តស្ស ទសមសុត្តេ មហាកស្សបប្បដិប្បនា

វិវិច្ឆេវ កាមេហំ វិវិច្ឆ អកុសលេហំ ធម្មេហំ ។ បេ ។

បវេមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតីតិ ។

(នដំនំ អនុប្បត្តិវិហារសមាបត្តិនំ បញ្ចន្ទញ្ច អភិញ្ញា

ឃិវំ បេយ្យាលោ ។)

[១៨៤] តំ កី មញ្ញសិ អាវុសោ អាណន្ត អបិ

នុំ តំ ភកវតោ សម្មា ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបនីតោ

អហំ ភិក្ខុវេ អាសវានំ ខយា អនាសវំ បេតោវម្មតិ

បញ្ញាវម្មតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្តា

ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារមិ អាណន្តោបិ ភិក្ខុវេ អាសវានំ

ខយា អនាសវំ បេតោវម្មតិ បញ្ញាវម្មតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ

សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្តា ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតីតិ ។

នោ ហេតំ កន្តេ ។ អហំ ខោ អាវុសោ ភកវ-

តោ សម្មា ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបនីតោ អហំ ភិក្ខុវេ

កស្សបសំយុត្ត ទសមស្សត្រ ការស្សបញ្ចកររបស់ព្រះមហាកស្សប

ក៏ស្ងប់ស្ងួត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងួត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ

។ លេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន ដកបរនោះដែរ ។

(បេយ្យាលនៃអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ ៧ និងអភិញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះ ។)

(១៨៤) ម្នាលអាវុសោ អានន្ទ លោកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច

លោក ក្រែងព្រះមានព្រះភាគបានសរសើរ ក្នុងកណ្តាលជំនុំភិក្ខុសង្ឃ

ចំពោះព្រះភក្ត្រថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់

សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់

ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយបញ្ញាជ័ទត្តមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកអានន្ទ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច

នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅ

នៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយបញ្ញាជ័ទត្តមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន

ដូច្នោះហ្ន ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សេចក្តីនេះ មិនដូច្នោះទេ ។

ម្នាលអាវុសោ ឯខ្លួនខ្ញុំ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សរសើរ ក្នុងកណ្តាលជំនុំ

ភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើឲ្យ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតា វិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារមិ កស្សហោថ ភិក្ខុវេ អាសវានំ ខយា អនា-
 សវំ ចេតាវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។

[១៨៥] សត្តរតនំ វា សោ អារុសោ ធាតុំ អឌ្ឍ-
 ដ្ឋមរតនំ វា តាលបត្តិកាយ ធាទេតតំ មព្វោយ្យ យោ
 មិ^(១) ធម៌ អភិញ្ញាហិ ធាទេតតំ មព្វោយ្យតិ ។ ចរិតុ ច
 បន ថុល្លតិស្សា ភិក្ខុនី ព្រហ្មចរិយម្ហាតិ ។ ទសមិ ។

[១៨៦] ឯកំ សមយំ អាយស្មា មហាកស្សហោ
 រាជកហោ វិហារតិ វេទ្យវនេ កលន្តកនិវាបេ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន អាយស្មា អាណន្តោ ទក្ខិណា-
 កិវស្មី ចារិកំ ចរតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អាណន្តស្ស
 តិសមត្តា សទ្ធិវិហារិយោ ភិក្ខុ សិក្ខិ បច្ចក្ខាយ
 ហិណាយាវត្តា ភវន្តិ យេកុយ្យេន កុមារក្ខតា ។

១ ឱ. ម. យោ មេ ធម្មិញ្ញា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងកសិករ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

[១៨៥] ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកណាសំគាល់នូវខ្លួនខ្ញុំថា គួររិទ្ធ
 ប៉ុន្មានដោយអភិញ្ញាទាំង ៦ បាន អ្នកនោះដូចជាសំគាល់នូវជីវិតមានកំពស់
 ៧ ហត្ថ ឬ ៧ ហត្ថកន្លះ ថាគួររិទ្ធប៉ុន្មានដោយស្វីករោតបាន ។ ចំណែក
 ថុល្លតិស្សាភិក្ខុនី ក៏ឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ហើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

[១៨៦] សម័យមួយ ព្រះមហាកសិករមានអាយុ នៅក្នុងវត្ត
 វេទ្យាន ជាកលន្តកនិវេសន៍ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង
 ព្រះអានន្តមានអាយុ គ្រាប់ទៅកាន់ផ្លូវក្នុងទិក្ខុណាភិវជនបទ ជាមួយនឹង
 ភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ សម័យនោះ ពួកសង្ឃវិហារិកភិក្ខុ ៣០ រូប របស់
 ព្រះអានន្តមានអាយុ ច្រើនតែក្មេងៗ តែងលះបង់នូវសិក្ខា ត្រឡប់ទៅ
 កាន់ភេទថោកទាប ។

កស្សបសំយុត្តស្ស ឯកាទសមសុត្តេ តិកោោជិប្បញ្ញត្តោ

(១៨៧) អថខោ អាយស្មា អាណន្តោ ទត្តិណាកិ-
 រិស្មិ យថាកិរន្តំ ចារិកំ ចរិត្តា យេន វាជកហំ វេទ្ពុវនំ
 កលន្តកនិវាបំ^(១) យេនាយស្មា មហាកស្សហោ តេនុ-
 បសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ
 អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និស្សន្តំ ខោ
 អាយស្មន្តំ អាណន្តំ អាយស្មា មហាកស្សហោ ឯត-
 ទវោច កតិ នុ ខោ អារុសោ អាណន្ត អត្តវសេ ប-
 ដិច្ច ភកវតា កុលេសុ តិកោោជនិ បញ្ញត្តំ ។

(១៨៨) តយោ ខោ កន្លេ កស្សប អត្តវសេ
 បដិច្ច ភកវតា កុលេសុ តិកោោជនិ បញ្ញត្តំ ឧបសង្កមំ
 បុត្តលានំ និក្ខយាយ បេសលានំ កិក្ខុនំ ជាស្សវិហា.
 វាយ មា តាបិច្ឆា បត្តំ និស្សាយ សង្ឃំ កិណ្ឌយ្យំ
 កុលានុទយតាយ ច ឥមេ ខោ កន្លេ កស្សប

១ ឱ. ម. កលន្តកនិវាហេ ។

កស្សបសំយុត្ត ឯកាទសមសូត្រ ប្រយោជន៍នៃការបញ្ញត្តិពិភោជន

[១៨៧] គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទមានអាយុ គ្រាប់ទៅកាន់ផ្លូវ
 កងទុក្ខិណា គិរិជនបទ គួរតាមអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះ
 មហាកស្សបមានអាយុ ដែលគង់នៅកងវត្តវេឡូវ័ន ជាកលន្ទកនិវា-
 បស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះ
 មហាកស្សបមានអាយុ ហើយអង្គុយកងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទ
 មានអាយុ អង្គុយកងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមហាកស្សប មានអាយុ
 មានថេរវាចាដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អានន្ទ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់
 បញ្ញត្តិភិកោជន^(១) ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យនូវអំណាច
 ប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។

[១៨៨] បពិត្រព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ភិកោជន ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍
 ៣ យ៉ាង គឺ ដើម្បីសង្កត់សង្កិន នូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជាអ្នក
 ទ្រុស្តសីល ១ ដើម្បីនៅសប្បាយនៃកិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជា
 ទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ត្រកូល កុំឲ្យបុគ្គលដែលប្រាថ្នា
 លាមក ស្វែងរកនូវពួកមកបំបែកសង្ឃ ១ បពិត្រព្រះកស្សបដ៏ចម្រើន

១ ភោជនដែលគេនិមន្តដោយពាក្យមិនគួរ ហើយកិក្ខុ ៣ រូបទទួលនិមន្តទៅឆាន់ក្នុងទីនោះ
 ជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និពានវិញ្ញា

តយោ អត្តវសេ បដិច្ច ភក្កវតា កុលេលុ តិកកោ-
ជនំ បញ្ចត្តនំ ។

(១៨៧) អថ តិញ្ជាហិ ត្ថំ អារុសោ អានន្ទ
សមេហិ នវេហិ ភិក្កហិ ស្ម័ន្តិយេសុ អកុត្តន្ទារេហិ
កោជនេ អមត្តញ្ញាហិ ជាកិរិយំ អននុយុត្តេហិ សន្និ
ចារិកំ ចរសំ សស្សយានំ មញ្ញោ ចរសំ កុលប្ប-
យានំ មញ្ញោ ចរសំ ឌីលុដ្ឋតិ ខោ តេ អារុសោ
អានន្ទ បរិសា បលុដ្ឋន្តិ ខោ តេ អារុសោ អានន្ទ
នវប្បយា ន វាយំ កុមារកោ មត្តមញ្ញាសីតិ ។
អថ មេ កន្តេ កស្សប សិរស្មំ បលិតានិ ជានានិ
អថ ច បន មយំ អដ្ឋាបិ អាយស្មតោ មហា-
កស្សបស្ស កុមារកវាទា ន មុត្តាមាតិ^(១) ។ តថា
ហិ បន ត្ថំ អារុសោ អានន្ទ សមេហិ នវេហិ
ភិក្កហិ ស្ម័ន្តិយេសុ អកុត្តន្ទារេហិ កោជនេ អម-
ត្តញ្ញាហិ ជាកិរិយំ អននុយុត្តេហិ សន្និ ចារិកំ ចរសំ

១ ឱ. ម. ន មុញ្ញាម ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ព្រះមានព្រះភាគ ជ្រងំបពាតតិកភោជន ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ៣ នេះឯង ។

(១៨៧) ម្នាលអារុសោ អានន្ទ លោកគ្រាប់ទៅកាន់ផ្លូវជាមួយ
ពួកភិក្ខុបីទាំងនេះ ជាអ្នកមានទ្វារមិនបានគ្រប់គ្រងក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
មិនដឹងប្រមាណក្នុងភោជន មិនប្រកបរឿយ ។ ក្នុងការក្លាក់ពូក ដូចជា
គ្រាប់ទៅបៀតបៀនសំទូងគេ ដូចជាគ្រាប់ទៅសម្លាប់ត្រកូលគេ ម្នាល
អារុសោ អានន្ទ បរិស័ទរបស់អ្នកបាក់បែកអស់ហើយ ម្នាលអារុសោ
អានន្ទ បរិស័ទទាំងនោះ ច្រើនតែបួសថ្មី រមែងបាក់បែកទៅ ព្រះ
អានន្ទនេះ នៅក្មេងមិនដឹងប្រមាណឡើយ ។ បពិត្រព្រះកសុប្រដ៏ចម្រើន
អើហ្ន៎ ក្បាលរបស់ខ្ញុំ មានសក់ស្កូវអស់ហើយ តែខ្ញុំនៅមិនរួចចាក
កុមារករោ (ពាក្យគំនះដៀលថាក្មេង) របស់ព្រះមហាកសុប្រមានអាយុ
ក្នុងវិថីនេះឯង ។ ម្នាលអារុសោ អានន្ទ ព្រោះតែលោកគ្រាប់ទៅកាន់ផ្លូវ
ជាមួយពួកភិក្ខុបីទាំងនេះ ជាអ្នកមានទ្វារមិនគ្រប់គ្រង ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំង
ឡាយ មិនដឹងប្រមាណក្នុងភោជន មិនប្រកបរឿយ ។ នូវការក្លាក់ពូក

កស្សបសំយុត្តស្ស ឯកាទសមសុត្តេ បុល្លនដ្ឋានត្ថបទ

សស្សយានំ មញ្ញេ ចរសិ កុលប្បយានំ មញ្ញេ ចរសិ
 ឪលុដ្ឋានំ ខោ តេ អាវុសោ អាណន្ត បរិសា បលុដ្ឋានំ
 ខោ តេ អាវុសោ នវប្បយា ន វាយំ កុមារកោ
 មត្តមញ្ញាសិទិ ។

[១៧០] អស្សោសិ ខោ ឪលុនដ្ឋានំ កិក្ខុនិ អយ្យេ-
 ន កិរ មហាកស្សមេន អយ្យោ អាណន្តោ វេទេហា-
 មុនិ កុមារកវាទេន អបសាទិតោទិ ។ អថខោ ឪលុ-
 នដ្ឋានំ កិក្ខុនិ អនត្តមនា អនត្តមនវាចំ និដ្ឋារេសិ
 កិ មន អយ្យោ មហាកស្សមោ អញ្ញតិវ្តយបុញ្ញោ
 សមាណោ អយ្យំ អាណន្តំ វេទេហមុនិ កុមារកវាទេន
 អបសាទេតព្វំ មញ្ញតិទិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្ថា
 មហាកស្សមោ ឪលុនដ្ឋាយ កិក្ខុនិយា ឥមំ វាចំ
 កាសមាណយ ។

កស្សបសំយុត្ត ឯកាទសមស្សត្រ សេចក្តីមិនពេញចិត្តរបស់បុល្លនន្ទាភិក្ខុនី

ដូចជាគ្រាប់ទៅ ហៀតហៀនសំទូងគេ ដូចជាគ្រាប់ទៅសម្លាប់ត្រកូលគេ

ដូច្នោះ ម្ចាស់អាវុសោភានន្ទ បានជាឥឡូវនេះ ពួកបរិស័ទរបស់អ្នក

បាក់បែកអស់ ម្ចាស់អាវុសោភានន្ទ បរិស័ទទាំងនោះ ច្រើនតែបួសថ្មី

វែមធំបាក់បែកទៅ ព្រះភានន្ទនេះ នៅក្នុងមិនដឹងប្រមាណឡើយ ។

(១៧០) បុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានឮដំណឹងថា ព្រះមហាកស្សប្រ

ជាម្ចាស់ បន្ទោសព្រះភានន្ទជាម្ចាស់ ដែលជាអ្នកប្រាជ្ញអាចសម្រេចកិច្ច

ដោយបញ្ហាបាន ដោយកុមារកវទេហើយ ។ ទើបបុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិន

ពេញចិត្ត ក៏បញ្ចេញនូវវាចាមិនពេញចិត្តថា ព្រះមហាកស្សប្រជាម្ចាស់

ធ្លាប់ជាអន្យតិរិយទេដឹង បានជាសំគាល់ នូវព្រះភានន្ទជាម្ចាស់ ដែល

ជាអ្នកប្រាជ្ញអាចសម្រេចកិច្ចដោយបញ្ហាបានថា គួរបន្ទោសដោយកុមារ-

កវទេវុច្ឆៈ ។ ព្រះមហាកស្សបមានអាយុ បានឮវាចាដែលបុល្លនន្ទ-

ភិក្ខុនីពោលនេះហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៧០] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សនោ អា-
 យស្មន្តំ អាណន្តំ ឯតទទេវេន តក្សារុសោ អាណន្ត ឥល្ល-
 ណន្តាយ ភិក្ខុនិយា សហសា អប្បជិសង្កា វាចា កា-
 សីតា យតោហំ^(១) អារុសោ កេសមស្សំ ឌីហារេត្តា
 កាសាយានិ វត្តានិ អន្តាទេត្តា អតារស្មា អនការិយំ
 បព្វជិតោ ធាភិជាធាមិ អញ្ញំ សត្តារិ ឧទ្ទិសិត្តា^(២)
 អញ្ញត្រ តេន ភកវតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធន ។
 បុព្វេ មេ អារុសោ អាការិកក្ខតស្ស សតោ ឯតទទេហោ-
 សិ សម្ពាណោ យវាវសោ រជាមថោ អដ្ឋោកាសោ
 បព្វជ្ជា នយេទិ សុតារិ អតារិ អដ្ឋោវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ
 ឯកន្តបរិសុទ្ធិំ សម្ពុលិខិតំ ព្រហ្មបរិយំ ចរិតំ យន្តនាហំ

១ ម. យស្មា ។ ២ ឧ. ម. ឧទ្ទិសិតំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៧១] គ្រានោះឯង ព្រះមហាកស្យបមានអាយុ បានពោល

ពាក្យនេះ នឹងព្រះអានន្ទ មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ អានន្ទ ខ្ញុំសូម

រំលឹកលោក ថុល្លនន្ទភិក្ខុនិមិនបានពិចារណា ហើយពោលវាចាដោយ

រហ័ស ម្ចាស់អាវុសោ តាំងពីកាលដែលខ្ញុំការសេកនិងពួកមាត់ ស្មៅក

ដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្ទះ មិនដែលទទួល

ចំពោះគ្រូដទៃ ក្រៅអំពីព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង

នោះសោះ ។ ម្ចាស់អាវុសោ កាលមុនដែលខ្ញុំនៅជាគ្រូហស្ត ក៏មាន

សេចក្តីគ្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យកវាសជាទីចង្អៀត ជាផ្លូវនៃធូលីគីរិលេស

ឯបញ្ចជាទើបជាឧកាសទំនេរ ព្រោះបុគ្គលដែលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិន

ងាយនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ឲ្យពេញដោយចំណែកមួយ ឲ្យបរិសុទ្ធ

ដោយចំណែកមួយ ដូចជាស័ង្កដែលគេខាត់បានឡើយ បើដូច្នោះមានតែ

កស្សបសំយុត្តស្ស ឯកាទសមសុត្តេ មហាកស្សបវិហារ

កេសមស្ស័ ឌីហារេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អន្តរទេត្វា
អការស្មា អនការិយំ បព្វជេយ្យន្តិ ។ សោ ខ្វាហំ
អារុសោ អបវេន សមយេន បដបិលោតិកានំ សង្ឃាដី
ករិត្វា យេ លោកេ អវហន្តោ ឌុទ្ឋិស កេសមស្ស័
ឌីហារេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អន្តរទេត្វា អការស្មា
អនការិយំ បព្វជី សោ ឃិវំ បព្វជិតោ សហនោ អន្ទា-
នមត្តំ បដិបន្នោ អន្ទសំ កកវន្តំ អន្តរា ច រាជកហំ
អន្តរា ច ធាន្យន្តំ ពហុបុត្តចេតិយេ និសិទ្ឋំ ទិស្វាន
មេ ឯតទយោសិ សត្តារត្តុ វតាហំ បស្សេយ្យំ កកវន្តមេវ
បស្សេយ្យំ សុកតត្តា វតាហំ បស្សេយ្យំ កកវន្តមេវ
បស្សេយ្យំ សម្មាសង្កត្តត្តា វតាហំ បស្សេយ្យំ កកវន្តមេវ
បស្សេយ្យន្តិ ។ សោ ខ្វាហំ អារុសោ តត្តេវ កកវតោ
ចារទេសុ សិរសា និបតិត្វា កកវន្តំ ឯតទវេចំ សត្តា
មេ កន្តេ កកវំ សារុកោហមស្មិ សត្តា មេ កន្តេ
កកវំ សារុកោហមស្មិតិ ។

កស្សបសំយុត្ត ឯកាទសមស្សត្រ វិចារបស់ព្រះមហាកស្សប

អាត្មាអញកោរសក់ ពុកមាត់ ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញចាក
ផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ។ ម្នាលអាវុសោ សម័យតមក ខ្លួនខ្ញុំក៏ធ្វើសង្ឃដ៏
ដោយសំពត់ចាស់ ហើយកោរសក់និងពុកមាត់ ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់
កាសាយៈ ចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួស ទទួសចំពោះព្រះអរហន្តក្នុង
លោក លុះខ្ញុំបួសយ៉ាងនេះហើយ ក៏ដើរទៅកាន់ផ្នូរដាច់ស្រយាល បាន
ឃើញព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ ក្នុងពហុបុគ្គលេតិយ ជាចន្លោះនគររាជ-
គ្រឹះ និងចន្លោះស្រុកនាឡឡា លុះឃើញហើយ ខ្ញុំក៏មានសេចក្តីគ្រិះរិះ
យ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ប្រសិនបើអាត្មាអញចូលនឹងបុគ្គលដែលជាគ្រូ ក៏សូម
ឲ្យចូលតែនឹងព្រះមានព្រះភាគ អើហ្ន៎ ប្រសិនបើអាត្មាអញបានចូលនឹង
បុគ្គល ដែលមានគតិល្អ ក៏សូមឲ្យចូលតែនឹងព្រះមានព្រះភាគ អើហ្ន៎
ប្រសិនបើអាត្មាអញបានចូលនឹងបុគ្គលដែលគ្រាស់ដឹងធម៌ ក៏សូមឲ្យចូល
តែនឹងព្រះមានព្រះភាគ ។ ម្នាលអាវុសោ ខ្លួនខ្ញុំក៏ក្រាបទៀបបាទ
ព្រះមានព្រះភាគ ក្នុងទីនោះឯង ដោយសិរ្សៈ ក្រាបទូលព្រះមាន
ព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគជាគ្រូ
របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជាសាវ័ករបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមាន
ព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជាសាវ័ករបស់ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(១៧២) ឃីវំ វុត្តេ មិ អារុសោ កកវា ឯតទ-
 រោច យោ ខោ កកស្សប ឃីវំ សព្វចេតសោ ស-
 មុទ្ធាហិតំ^(១) សារកំ អជាតញ្ញោវ វទេយ្យ ជាតាមីតិ
 អបស្សញ្ញោវ វទេយ្យ បស្សមីតិ មុទ្ធាមី តស្ស វិប-
 តេយ្យ ។ អហំ ខោ បទ កកស្សប ជាទញ្ញោវ វទាមី
 ជាតាមីតិ បស្សញ្ញោវ វទាមី បស្សមីតិ ។ តស្មាតិហ
 តេ កកស្សប ឃីវំ សិក្ខិតតំ តំ មេ ហំ រោត្តប្បំ
 បច្ចបដ្ឋិតំ កកស្សតំ យេវេសុ ទេវេសុ មជ្ឈិមេសុតិ
 ឃីវញ្ញំ តេ កកស្សប សិក្ខិតតំ ។ តស្មាតិហ តេ
 កកស្សប ឃីវំ សិក្ខិតតំ យំ កញ្ចំ ធម្មំ សុណំស្សាមិ
 កុសល្យបសញ្ញិតំ សព្វនំ អដ្ឋកត្តា មនសិករិត្តា

១ ឧ. ម. សព្វំ បេតនា សមន្តាភតំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៧២) ម្នាលអាវុសោ កាលបើខ្ញុំក្រាបទូល យ៉ាងនេះហើយ

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំដូច្នោះថា ម្នាលកស្សប បុគ្គលណា

មិនដឹង ហើយពោលថា អាត្មាអញដឹង មិនឃើញ ហើយពោលថា

អាត្មាអញឃើញ ចំពោះសារឹកដែលផ្គង់ចិត្តទាំងពួង យ៉ាងនេះហើយ

ក្បាលបុគ្គលនោះឯងនឹងបែកពុំខាន ។ ម្នាលកស្សប តថាគតដឹង ទើប

ពោលថាដឹង តថាគតឃើញ ទើបពោលថាឃើញ ។ ម្នាលកស្សប

ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា ហិរិនិទ្ទត្តប្បៈ

ដំក្លៀវក្លា អាត្មាអញបានតំកល់ទុក ក្នុងភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ក្នុងភិក្ខុថ្មី

ទាំងឡាយ ក្នុងភិក្ខុកណ្តាលទាំងឡាយ ម្នាលកស្សប អ្នកគួរសិក្សាយ៉ាង

នេះឯង ។ ម្នាលកស្សប ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បី

សិក្សាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹងស្តាប់ នូវធម៌ដែលប្រកបដោយកុសល

ណានីមួយ ហើយធ្វើនូវធម៌ទាំងអស់នោះឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត

កស្សបសំយុត្តស្ស ធិកាទសមសុត្តេ មហាកស្សបវិហា

សព្វនេតសោ សមន្តាហរិត្តា ឌីហិតសោតេ ធិម្ហិ
សុណិស្សមិតិ ឃវញ្ញំ តេ កស្សប សិក្ខិតតំ ។
តស្មិតិហ តេ កស្សប ឃវំ សិក្ខិតតំ សាតសហ-
កតា ច មេ កាយកតាសតិ ន វិជហិស្សិតិ
ឃវញ្ញំ តេ កស្សប សិក្ខិតតំ ។ អថខោ មិ
អារុសោ ភកវា ឥមំនា ឌីវនេន ឌីវនិត្តា ឌុដ្ឋា-
យាសនា បក្កាមិ ។ សត្តាហមេវ ខោហំ អារុសោ
សាលោក រដ្ឋបិណ្ឌំ កុញ្ញំ អថ អដ្ឋមិយា អញ្ញ
ឌុននាទិ ។ អថខោ អារុសោ ភកវា មត្តា ឌីក្កម
យេន អញ្ញតំ រុក្ខម្មលំ តេនុបសង្កមិ ។ អថខោហំ
អារុសោ បដបិលោតិកានំ សង្ឃដំ ចតុកណំ បញ្ញ-
បេត្តា ភកវនំ ឃតនេវេច ឥន កន្លេ ភកវា និសីទតុ
យំ មមស្ស ទិយវត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។
និសីទិ ខោ អារុសោ ភកវា បញ្ញតេ អាសនេ ។
និសដ្ឋ ខោ មិ អារុសោ ភកវា ឃតនេវេច

ពស្សបសំយុត្ត ឯកាទសមសូត្រ វិចារព្រះមហាកស្សប

ផ្តង់ចិត្តទាំងពួង ផ្សំផ្សំត្រចៀកចាំស្តាប់ធម៌ ម្នាលកស្សប អ្នកគប្បី
សិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្នាលកស្សប ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ
អ្នកគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា កាយគតាសតិ របស់អាត្មាអញ ប្រកប
ដោយសេចក្តីសុខ មិនទាន់សាបសូន្យនៅឡើយ ម្នាលកស្សប អ្នក
គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលអាវុសោ គ្រានោះ ព្រះមាន
ព្រះភាគទូន្មានខ្ញុំដោយឧវាទនេះហើយ ក៏ទ្រង់ក្រោកអំពីអាសនៈចៀស
ចេញទៅ ។ ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំនៅប្រកបដោយបំណុល បរិភោគ
នូវដុំបាយ របស់អ្នកនៅក្នុងដែនអស់ ៧ ថ្ងៃគត់ លុះដល់ថ្ងៃទី ៨ ក៏បាន
អរហត្តផល ។ ម្នាលអាវុសោ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ស្តាប់
ចុះចាកផ្លូវចូលទៅរកម្លប់ឈើមួយ ។ ម្នាលអាវុសោ គ្រានោះឯង ខ្ញុំ
ក៏ក្រាលនូវសង្ឃដី ៤ ជាន់ ដែលធ្វើដោយសំពត់ចាស់ ហើយក្រាប
ទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមាន
ព្រះភាគគង់លើសង្ឃដីនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខ ដល់
ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលអាវុសោ ព្រះមានព្រះ
ភាគ ក៏គង់លើអាសនៈដែលខ្ញុំក្រាលថ្វាយហើយ ។ ម្នាលអាវុសោ
លុះព្រះមានព្រះភាគគង់រួចហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដ៏កាន់នឹងខ្ញុំ យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

មុនុកា ខោ ត្យាយំ កស្សប បដបិលោតិកានិ
 សង្ឃដីតិ ។ បដិត្តណាតុ មេ កន្លេ កកវា បដបិ-
 លោតិកានិ សង្ឃដី អនុកម្បំ ធុបាទាយាតិ ។
 ធាវេស្សសិ បន មេ តំ កស្សប សាលានិ បិសុក្ខ-
 លានិ និត្តសនានិ ។ ធាវេស្សមហំ កន្លេ កកវតោ
 សាលានិ បិសុក្ខលានិ និត្តសនានិ ។

(១៧៣) សោ ឡាហំ អារុសោ បដបិលោតិកានិ
 សង្ឃដី កកវតោ បាទាសី អហំ បនស្ស កកវតោ
 សាលានិ បិសុក្ខលានិ និត្តសនានិ បដិប្បដិ ។ យញ្ចំ
 តំ អារុសោ សម្មា វេទមាទោ វេទយ្យ កកវតោ បុត្តោ
 ឡិវសោ មុខតោ ជាតោ ធម្មជា ធម្មនិម្មិតោ ធម្ម-
 នាយាទោ បដិត្តហិតានិ សាលានិ បិសុក្ខលានិ
 និត្តសនានិ មមំ តំ សម្មា វេទមាទោ វេទយ្យ
 កកវតោ បុត្តោ ឡិវសោ មុខតោ ជាតោ ធម្មជា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

ម្នាលកស្សប សង្ឃដ៏ដែលធ្វើដោយសំពត់ចាស់ របស់អ្នកនេះ មាន
 សាច់ទន់ល្អណាស់ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ
 ទទួលនូវសង្ឃដ៏ ដែលធ្វើដោយសំពត់ចាស់ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គឲ្យបាន ។ ម្នាលកស្សប អ្នកនឹងស្ងៀកដណ្តប់សំពត់សម្បកវៃធ្ម
 ជារបស់បង្សកូលរបស់តថាគត ដែលតថាគតលែងប្រើប្រាស់ប្តូរទេ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងប្រើប្រាស់សំពត់សម្បកវៃធ្មជារបស់
 បង្សកូលរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់លែងប្រើប្រាស់បាន ។

(១៧៣) ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំក៏បានថ្វាយសង្ឃដ៏ដែលធ្វើដោយ
 សំពត់ចាស់ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគដែរ ខ្លួនខ្ញុំក៏ប្រើប្រាស់នូវសំពត់
 សម្បកវៃធ្ម ជារបស់បង្សកូលរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទ្រង់លែង
 ប្រើប្រាស់វិញ ។ ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលគប្បីពោលដោយប្រពៃនូវ
 ពាក្យណាថា បុគ្គលរបស់ព្រះមានព្រះភាគ កើតចេញពីទ្រង់ កើតអំពី
 ព្រះទុស្ត កើតអំពីធម៌ ព្រះធម៌បានតាក់តែងមក ជាអ្នកមានធម៌ជា
 មតិក បុគ្គលនោះបានទទួលសំពត់សម្បកវៃធ្មជារបស់បង្សកូល ដែលព្រះ
 មានព្រះភាគទ្រង់លែងប្រើប្រាស់ បុគ្គលពោលពាក្យនោះថា បុគ្គលរបស់
 ព្រះមានព្រះភាគ កើតចេញពីទ្រង់ កើតអំពីព្រះទុស្ត កើតអំពីធម៌

កស្សបសំយុត្តស្ស ឯកទសមសុត្តេ មហាកស្សបវគ្គ

ធម្មនិម្មិតោ ធម្មនាយាយោ បដិក្កហិតានិ សាលានិ
បិសុក្ខុលានិ និព្វេសនានិតិ ។

[១៧៤] អហំ ខោ អារុសោ យារុទេវ អាកក្ខ័យមិ
វិវិច្ឆេវ កាមេហិ វិវិច្ឆ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិ-
តក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បិតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧប-
សម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ អហំ ខោ អារុសោ យារុទេវ
អាកក្ខ័យមិ ។ បេ ។

(នវំនំ អនុប្បត្តិហារសមាបត្តិនំ បញ្ចន្ទញ្ច អភិញ្ញានំ
ឃីរំ បេយ្យោលោ) ។

[១៧៥] អហំ ខោ អារុសោ អាសវានំ ខយា អ-
នាសវំ ចេតោវិបត្តិ បញ្ញាវិបត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អ-
ភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ឈ វិហារមិ ។ សត្តវតនំ
វា សោ អារុសោ នាកំ អឌ្ឍជ្ឈមវតនំ វា តាល-
បត្តិកាយ ធានេតតំ មញ្ញេយ្យ យោ មំ នហិ អ-
ភិញ្ញាហិ ធានេតតំ មញ្ញេយ្យតិ ។ ចវិត្ត ច បន
ថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនិ ព្រហ្មចរិយម្ចាតិ ។ ឯកានិសមំ ។

កស្សបសំយុត្ត ឯកាទសមសូត្រ វិចារព្រះមហាកស្សប

ព្រះធម៌បានតាក់តែងមក មានធម៌ជាមតិក បុគ្គលនោះបានទទួលសំពត់
សម្បកវៃធ្ម ជារបស់បង្សកូល ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់លែងប្រើ
ប្រាស់ដូច្នោះ គឺពាលចំពោះខ្លួនខ្ញុំ ។

(១៧៤) ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នា ដរាបណា ក៏ស្ងប់ស្ងាត់
ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ចូលកាន់
បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ មានបីតិវិចារៈ កើតអំពីសេចក្តី
ស្ងាត់នោះ ដរាបនោះ ។ ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំប្រាថ្នា ដរាបណា ។ បេ ។
(បេយ្យាលៈវិនអនុបុព្វវិហារសមាបត្តិ ៧ និងអភិញ្ញា ៥ យ៉ាងនេះ) ។

(១៧៥) ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវ
ចេតាវិមត្តិ បញ្ញាវិមត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈ
ទាំងឡាយ ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខមដោយខ្លួនឯង ក្នុងបឋមជ្ឈាន ។ ម្នាល
អាវុសោ អ្នកណា សំគាល់នូវខ្លួនខ្ញុំថា គួររិះបន់ដោយអភិញ្ញាទាំង៦
បាន អ្នកនោះ ដូចជាសំគាល់នូវដំរីមានកំពស់ ៧ ហត្ថ ឬ ៧ ហត្ថកន្លះ
ថា គួររិះបន់ដោយស្វីកត្តាបាន ។ ឯថល្លនន្ទាភិក្ខុនី យូតចាក
ព្រហ្មចរិយៈហើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១១ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៧៦] ឯតំ សមយំ អាយស្មា ច មហាកស្សបោ
 អាយស្មា ច សារីបុត្តោ ពារាណសីយំ វិហារន្តំ ឥសិវ-
 តនេ មិគទាយេ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
 សាយណ្ណាសមយំ បដិសល្លាជា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា
 មហាកស្សបោ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា អាយស្ម-
 តា មហាកស្សបេន សន្និំ សម្មោទិំ សម្មោទនីយំ
 កមំ សារាណីយំ វិតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំ ។

[១៧៧] ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្មា សា-
 រីបុត្តោ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទិវោច កំណុំ ខោ
 អារុសោ កស្សប ហោតិ តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។
 អព្យាកតំ ខោ ឯតំ អារុសោ ភក្កតា ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។ កី បនារុសោ ន ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។ ឯតម្បិ(១) ខោ អារុ-
 សោ អព្យាកតំ ភក្កតា ន ហោតិ តថាគតោ
 បរម្មរណាតិ ។ កី នុ ខោ អារុសោ ហោតិ ច

១ ន. ម. ឯវិម្បិ ទោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(១៧៦) សម័យមួយ ព្រះមហាកស្យប មានអាយុ និង ព្រះសារីបុត្ត មានអាយុ គង់នៅក្នុងវសិបនមិត្តទាយវ័ន ទៀបក្រុង ពារាណសី ។ គ្រានោះឯង ព្រះសារីបុត្ត មានអាយុ ចេញអំពីទី សម្លក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយចូលទៅរកព្រះមហាកស្យប មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះមហាកស្យប មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួរព្យាបាលហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

(១៧៧) លុះព្រះសារីបុត្តមានអាយុ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្យប មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ កស្យប សត្វស្លាប់ហើយកើតវិញឬទេ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យថា សត្វស្លាប់ហើយកើតវិញ នេះ ព្រះមានព្រះភាគមិនបានព្យាករទេ ។ ម្ចាស់អាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែសត្វស្លាប់ហើយមិនកើតទៀតឬ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យថា សត្វស្លាប់ហើយមិនកើតទៀត នេះ ក៏ព្រះមាន ព្រះភាគមិនដែលព្យាករដែរ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ចុះសត្វស្លាប់ហើយកើត

កស្សបសំយុត្តស្ស ព្វទសមសុត្តេ សារីបុត្តបុព្វ

ន ច ហោតិ តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។ អព្យាកតំ
 ខោ ឃតំ អារុសោ កកវតា ហោតិ ច ន ច ហោតិ
 តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។ កី បនារុសោ លេវ ហោតិ
 ន ន ហោតិ តថាគតោ បរម្មរណា ។ ឃតម្បិ
 ខោ អារុសោ អព្យាកតំ កកវតា លេវ ហោតិ ន ន
 ហោតិ តថាគតោ បរម្មរណាតិ ។ កស្មា ចេតិ
 អារុសោ អព្យាកតំ កកវតាតិ ។ ន ហោតិ អារុសោ
 អត្ថសញ្ញាតិ ណាទិព្រហ្មចរិយកំ ន និព្វិទាយ ន
 វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិណាយ
 ន សម្ពោធាយ ន និព្វាណាយ សិវត្តតិ កស្មា តិ
 អព្យាកតំ កកវតាតិ ។

កស្សបសំយុត្ត/ ទ្វាសមសូត្រ ការសាសន្តររបស់ព្រះសារីបុត្ត

ទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មានឬ ។ ម្នាលអារុសោ ពាក្យថា សត្វ
ស្លាប់ហើយកើតទៀតក៏មាន មិនកើតទៀតក៏មាន នេះ ព្រះមានព្រះ
ភាគមិនដែលព្យាករទេ ។ ម្នាលអារុសោ បើដូច្នោះ សត្វស្លាប់ហើយ
កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនឬ ។ ម្នាលអារុសោ ពាក្យ
ថា សត្វស្លាប់ហើយកើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន នេះ
ព្រះមានព្រះភាគមិនដែលព្យាករទេ ។ ម្នាលអារុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច
បានជាព្រះមានព្រះភាគ មិនដែលព្យាករពាក្យនេះ ។ ម្នាលអារុសោ
ព្រោះពាក្យនេះមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនជាខាងដើមនៃព្រហ្មច-
រិយៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីនឿយណាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរលត់ មិនប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីស្ងប់រម្ងាប់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីដឹងច្បាស់ មិនប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីសេចក្តីត្រាស់ដឹង មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ព្រោះ
ហេតុនោះ បានជាព្រះមានព្រះភាគ មិនដែលព្យាករពាក្យនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[១៧៨] អថ ភិក្ខុវិហារាវុសោ ព្យាកតំ ភកវតាតំ ។ ឥទំ ទុក្ខន្តំ ខោ អាវុសោ ព្យាកតំ ភកវតា អយំ ទុក្ខសមុទយោតំ ព្យាកតំ ភកវតា អយំ ទុក្ខនិរោធាតំ ព្យាកតំ ភកវតា អយំ ទុក្ខនិរោធាតិបដិបទាតិ ព្យាកតំ ភកវតាតំ ។ កស្មា ចេតិ អាវុសោ ព្យាកតំ ភកវតាតំ ។ ឯតញ្ញំ អាវុសោ អត្ថសញ្ញាតំ ឯតំ អាទិព្រហ្មចរិយកំ ឯតំ និព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្មោធាយ និព្វាណាយ សំវត្តតំ តស្មា តំ ព្យាកតំ ភកវតាតំ ។ ម្នាទសមំ ។

[១៧៩] ឯតំ សមយំ ភកវតា សាវត្ថយំ វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សហោ យេន ភកវតា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា ភកវន្តំ អភិវនេត្តា ឯតមន្តំ និសិទិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[១៧៨] ម្នាលអារុសោ ចុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករដូច
ម្ដេចវិញ ។ ម្នាលអារុសោ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករថា នេះ
ជាទុក្ខ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករថា នេះជាហេតុនាំឱ្យកើតទុក្ខ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករថា នេះជាសេចក្ដីរំលត់ទុក្ខ ព្រះមាន
ព្រះភាគទ្រង់ព្យាករថា នេះជាផ្លូវប្រតិបត្តិជាដំណើរទៅកាន់សេចក្ដីរំលត់
ទុក្ខ ។ ម្នាលអារុសោ ចុះហេតុដូចម្ដេច បានជាព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ព្យាករពាក្យនេះ ។ ម្នាលអារុសោ ព្រោះថា ពាក្យនេះ ប្រកប
ដោយប្រយោជន៍ ជាខាងដើមនៃព្រហ្មចរិយៈ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដី
នឿយណាយ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ដើម្បីសេចក្ដីរំលត់ ដើម្បី
ស្ងប់ម្យ៉ាង ដើម្បីសេចក្ដីដឹងច្បាស់ ដើម្បីសេចក្ដីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះ
និព្វាន ព្រោះហេតុនោះ បានជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករពាក្យ
នោះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១២ ។

[១៧៩] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះ
មហាកស្សប្រមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស ពេសមសុត្តេ សារីបុត្តបញ្ញា

ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ អាយស្មា មហាកស្សហោ
 កក្កន្តំ ឯតទកេច កោ នុ ខោ កន្លេ ហេតុ កោ
 បច្ឆយោ យេន បុត្រោ អប្បតរាជំ ថេវ សិក្ខាបទានំ
 អហេសំ ពហុតរា ច ភិក្ខុ អញ្ញាយ សណ្ឋាហិសុ កោ
 បន កន្លេ ហេតុ កោ បច្ឆយោ យេនេតវហិ ព-
 ហុតរាជំ ថេវ សិក្ខាបទានំ អប្បតរា ច ភិក្ខុ អញ្ញ-
 យ សណ្ឋាហន្តិតំ ។

[២០០] ឯវញ្ញោតំ កស្សប ហោតិ សត្តេសុ ហា-
 យមាទេសុ សទ្ធម្មេ អន្តរាយមាទេ ពហុតរាជំ ថេវ
 សិក្ខាបទានំ ហោន្តិ អប្បតរា ច ភិក្ខុ អញ្ញាយ
 សណ្ឋាហន្តិ ន តាវ កស្សប សទ្ធម្មស្ស អន្តរាជំ
 ហោតិ យាវ ន សទ្ធម្មប្បដ្ឋិរូបកំ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ
 យតោ ច ខោ កស្សប សទ្ធម្មប្បដ្ឋិរូបកំ លោកេ
 ឧប្បជ្ជតិ អថ សទ្ធម្មស្ស អន្តរាជំ ហោតិ ។ សេយ្យ-
 ថាបិ កស្សប ន តាវ ជាតរូបស្ស អន្តរាជំ ហោតិ
 យាវ ន ជាតរូបប្បដ្ឋិរូបកំ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ យតោ
 ច ខោ កស្សប ជាតរូបប្បដ្ឋិរូបកំ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ

កស្សបសំយុត្ត ធម្មសមសូត្រ ការសាកសួររបស់ព្រះសារីបុត្ត

លុះព្រះមហាកស្សបមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូល
 សួរព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះហេតុ
 ដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាក្នុងកាលពីដើម មានសិក្ខាបទតិច
 តែមានភិក្ខុបានសម្រេចព្រះអរហត្តច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុ
 ដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាឥឡូវនេះ មានសិក្ខាបទច្រើន តែមាន
 ភិក្ខុបានសម្រេចព្រះអរហត្តតិច ។

[២០០] ម្នាលកស្សប ហេតុនេះ តែងមានយ៉ាងនេះឯង កាល
 បើពួកសត្វសាបសូន្យទៅ ព្រះសទ្ធម្មក៏អន្តរធានទៅដែរ បានជាមាន
 សិក្ខាបទច្រើន មានពួកភិក្ខុបានសម្រេចព្រះអរហត្តតិច ម្នាលកស្សប
 សទ្ធម្មប្បដ្ឋរូប គឺធម៌ដែលស្រដៀងគ្នានឹងព្រះសទ្ធម្ម មិនបានកើតឡើង
 ក្នុងលោក ដរាបណា ការអន្តរធាននៃព្រះសទ្ធម្ម ក៏មិនមាន ដរាបនោះ
 ម្នាលកស្សប សទ្ធម្មប្បដ្ឋរូបកើតឡើងក្នុងលោក កាលណា ការអន្តរ-
 ធាននៃព្រះសទ្ធម្ម ក៏មានកាលនោះ ។ ម្នាលកស្សប ជាតរូបប្បដ្ឋរូប
 គឺរបស់ដែលស្រដៀងនឹងមាស មិនទាន់កើតឡើងក្នុងលោក ដរាបណា
 ការអន្តរធាននៃមាស ក៏មិនមាន ដរាបនោះ ម្នាលកស្សប ជាតរូបប្បដ្ឋ-
 រូប គឺរបស់ដែលស្រដៀងនឹងមាស កើតឡើងក្នុងលោក កាលណា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

អថ ជាតុរ្យស្ស អន្តរដានំ ហោតិ ។ ឯវមេវ ខោ
 កកស្សប ន តាវ សទ្ធិម្មស្ស អន្តរដានំ ហោតិ យាវ
 ន សទ្ធិម្មប្បជ្ឈិរូបកំ លោកេ ឧប្បជ្ឈតិ យតោ ច
 ខោ កកស្សប សទ្ធិម្មប្បជ្ឈិរូបកំ លោកេ ឧប្បជ្ឈតិ
 អថ សទ្ធិម្មស្ស អន្តរដានំ ហោតិ ។

(២០០) ន ខោ កកស្សប បឋវីជាតុ សទ្ធិម្មំ អន្ត-
 រជាបេតិ ន អាហោជាតុ សទ្ធិម្មំ អន្តរជាបេតិ ន តេ-
 ជោជាតុ សទ្ធិម្មំ អន្តរជាបេតិ ន វាយោជាតុ សទ្ធិម្មំ
 អន្តរជាបេតិ អថខោ ឥវេវ តេ ឧប្បជ្ឈនិ មោយបុរិសា
 យេ ឥមំ សទ្ធិម្មំ អន្តរជាបេតិ សេយ្យថាបិ កកស្សប
 ណាវ អាទិកេលេវ ឌ្ឍិបិលាវតិ ។ ន ខោ កកស្សប
 ឯវំ សទ្ធិម្មស្ស អន្តរដានំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ការអន្តរធាននៃមាស ក៏មានក្នុងកាលនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាល
 កស្យប សទ្ធម្មប្បដ្ឋិរូបមិនកើតឡើងក្នុងលោក ដរាបណា ការអន្តរធាន
 នៃព្រះសទ្ធម្ម ក៏មិនមាន ដរាបនោះ ម្នាលកស្យប សទ្ធម្មប្បដ្ឋិរូប
 កើតឡើងក្នុងលោក កាលណា ការអន្តរធាននៃព្រះសទ្ធម្ម ក៏មានក្នុង
 កាលនោះ យ៉ាងនោះឯង ។

(២០១) ម្នាលកស្យប បបរិធាតុ ធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យអន្តរធាន
 ទៅក៏ទេ អាបុណ្ណាតុ ធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យអន្តរធានទៅក៏ទេ តេជោធាតុ
 ធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យអន្តរធានទៅក៏ទេ វាយោធាតុ ធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យអន្តរធាន
 ទៅក៏ទេ មានតែពួកមោឃបុរស ដែលកើតឡើងក្នុងលោកនេះ ទើប
 ធ្វើព្រះសទ្ធម្មនេះឲ្យអន្តរធានទៅបាន ម្នាលកស្យប ដូចទូកលិចចុះ
 ដោយការផ្គុំរបស់ យ៉ាងណា ។ ម្នាលកស្យប ការអន្តរធាននៃព្រះ
 សទ្ធម្ម មិនមែនយ៉ាងនោះទេ ។

កស្សបសំយុត្តស្ស គោរវមសុត្តេ សទ្ធម្មនន្តរណំ

(២០២) បញ្ច ខោមេ កកស្សប ឌីក្កមនិយោ ធម្មា
 សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរជាតាយ សំវត្តន្តំ ។
 កកតមេ បញ្ច ។ ឥធិ កកស្សប កិក្កុ កិក្កុនិយោ ឌុ-
 ថាសកា ឌុថាសិកាយោ សត្តវិ អការវា វិហារន្តំ
 អប្បតិស្សា ធម្មេ អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សង្កេ
 អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សិក្ខាយ អការវា វិហារន្តំ
 អប្បតិស្សា សមាធិស្មី អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា ។
 ឥមេ ខោ កកស្សប បញ្ច ឌីក្កមនិយោ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស
 សម្មោសាយ អន្តរជាតាយ សំវត្តន្តំ ។

(២០៣) បញ្ច ខោមេ កកស្សប ធម្មា សទ្ធម្មស្ស
 វិភិយោ អសម្មោសាយ អន្តរជាតាយ សំវត្តន្តំ ។
 កកតមេ បញ្ច ។ ឥធិ កកស្សប កិក្កុ កិក្កុនិយោ ឌុ-
 ថាសកា ឌុថាសិកាយោ សត្តវិ សការវា វិហារន្តំ
 សប្បតិស្សា ធម្មេ សការវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា
 សង្កេ សការវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា សិក្ខាយ ស-
 ការវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា សមាធិស្មី សការវា វិហា-
 រន្តំ សប្បតិស្សា ។ ឥមេ ខោ កកស្សប បញ្ច ធម្មា

កស្សបសំយត្ត ធម្មសមសូត្រ សេចក្តីមិនសាបសូន្យទៅនៃព្រះសទ្ធម្ម

[២០២] ម្នាលកស្សប ធម៌ ៥ ប្រការនេះថយចុះ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីវិនាស ដើម្បីសាបសូន្យ នៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ធម៌ ៥ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកស្សប ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនគោរព មិនកោតក្រែង ចំពោះព្រះសាស្តា ១ ជាអ្នកមិនគោរព មិនកោតក្រែង ចំពោះព្រះធម៌ ១ ជាអ្នកមិនគោរព មិនកោតក្រែង ចំពោះព្រះសង្ឃ ១ ជាអ្នកមិនគោរព មិនកោតក្រែង ចំពោះសិក្ខា ១ ជាអ្នកមិនគោរព មិនកោតក្រែង ចំពោះសមាធិ ១ ។ ម្នាលកស្សប ធម៌ទាំង ៥ ប្រការនេះឯង ថយចុះ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីវិនាស ដើម្បីសាបសូន្យ នៃព្រះសទ្ធម្ម ។

[២០៣] ម្នាលកស្សប ធម៌ទាំង ៥ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅ ដើម្បីមិនវិនាស មិនសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ធម៌ ទាំង ៥ ប្រការតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកស្សប ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកគោរព កោតក្រែង ចំពោះព្រះសាស្តា ១ ជាអ្នកគោរព កោតក្រែង ចំពោះព្រះធម៌ ១ ជាអ្នកគោរព កោតក្រែង ចំពោះព្រះសង្ឃ ១ ជាអ្នកគោរព កោតក្រែង ចំពោះសិក្ខា ១ ជាអ្នកគោរព កោតក្រែង ចំពោះសមាធិ ១ ។ ម្នាលកស្សប ធម៌ទាំង ៥ ប្រការនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

សុទ្ធម្មសង្ឃ បិទិយា អសម្មោសាយ អនន្តរជានាយ

សំវត្តន្តិកំ ។ តោសមំ ។

កស្សបសំយុត្តំ បតុត្តំ និដ្ឋិតំ ។

ពិស្សំ ឧទ្ធានំ

សុទ្ធជញ្ញា អនោត្តាប

ចន្ទបមំ កុល្យបកំ

ដិណ្ណំ តយោ ច ឱវាណា

ឈានាភិក្ខា ឧបស្សយំ

ចរិំ បរម្មណំ

សុទ្ធម្មប្បដិវ្យបកក្ខំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីតាំងនៅ ដើម្បីមិនវិនាស មិនសាបសូន្យនៃព្រះ
សទ្ធម្ម ។ ចប់សូត្រ ទី ១៣ ។

ចប់ កស្សបសំយុត្ត ទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃកស្សបសំយុត្តនោះគឺ

ពោលអំពីបុគ្គលសន្តោស បុគ្គលមិនខ្លាចបាប បុគ្គលមាន
ទម្រង់ដូចជាព្រះចន្ទ បុគ្គលចូលទៅកាន់ត្រកូល បុគ្គល
ចាស់ ធុរៈចម្រើន ឈាននិងអភិញ្ញា លំនៅភិក្ខុនី បីវេ សត្វ
ស្លាប់ហើយកើតទៀតឬមិនកើតទៀត សទ្ធម្មប្បដិរូប ។

លាភសក្ការសំយតំ

សទ្ធករិគោ

(២០៤) ឃុំថ្ម សុតំ ។ ឃុំកំ សមយំ កកវា
សាវត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អាវាមេ ។
តត្រ ខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
កទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្សោសំ ។

(២០៥) កកវា ឃុំតទពោច ទារុណោ ភិក្ខុវេ
លាភសក្ការសំលោកោ កដុកោ ធរុសោ អន្តរាយិ-
កោ អនុត្តរស្ស យោកត្តមស្ស អនិកមាយ តស្មាតិ-
ហា ភិក្ខុវេ ឃុំ សិក្ខិតតំ ឧប្បន្នំ លាភសក្ការសំ-
លោកំ បដហិស្សម ន ម នោ ឧប្បន្នោ លាភ-
សក្ការសំលោកោ វិតំ បរិយាទាយ វស្សិតិ ឃុំត្រា
វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។ បឋមំ ។

លោកសក្ការសំយត្ត

សុទ្ធករិត្ត

[២០២] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិត
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធជីកាព្រះមានព្រះ
 ភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។

[២០៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាប់រាប់អាក្រក់ នាំឲ្យ
 ក្តៅជួរ គ្រោតគ្រោត ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹងនូវព្រះ
 និព្វាន ជាទីក្រៃបាតកយោគៈ ដែលរកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាក្នុងសា-
 សនានេះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងលះបង់នូវលោកសក្ការៈនិង
 សេចក្តីសរសើរដែលកើតឡើងហើយ ទាំងលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរ-
 សើរដែលកើតឡើងហើយ ក៏កុំឲ្យគ្របសង្កត់ចិត្តយើងបានឡើយ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធិពនវិញ្ញោ

[២០៦] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... នារុណោ ភិក្ខុវេ
លាភសក្ការសិលោកោ កដ្ឋកោ ធរុសោ អន្តរ-
យកោ អនុត្តរស្ស យោគក្ខេមស្ស អធិកមាយ ។

[២០៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ពាឡិសិកោ អាមិ-
សកតំ ពាឡិសំ កម្ពីវេ ឧទករហទេ បត្តិមេយ្យ
តមេនំ អញ្ញតោ អាមិសចក្កំ មន្នោ ភិលេយ្យ
ឃវញ្ញំ សោ ភិក្ខុវេ មន្នោ ភិលពាឡិសោ^(១) ពាឡិ-
សិកស្ស អនយំ អាមន្នោ ព្យសនំ អាមន្នោ យថា
កាមករណីយោ ពាឡិសិកស្ស ។

[២០៨] ពាឡិសិកោតិ ខោ ភិក្ខុវេ មារស្សេតំ
បាបិមតោ អធិវចនំ ។ ពាឡិសន្តិ ខោ ភិក្ខុវេ លាភ-
សក្ការសិលោកស្សេតំ អធិវចនំ ។ យោ ហិ កោចិ
ភិក្ខុវេ ភិក្កុ ឧប្បន្នំ លាភសក្ការសិលោកំ អស្សាទេ-
តិ និកាមេតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្កុ ភិលពាឡិសោ

១ ឧ. ម. គីលិវពាឡិសោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២០៦] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ ជាប់របស់អាក្រក់ នាំឲ្យក្តៅផ្សា គ្រោតគ្រោត ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ ការត្រាស់រឿងនូវព្រះនិព្វាន ជាទីក្សេមចាកយោគៈ ដែលរកគុណជាត ដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

[២០៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចព្រានសន្ទូច បោះនូវសន្ទូច ដែលបិទដោយនុយ ទៅក្នុងអន្ទង់ទឹកដ៏ជ្រៅ ត្រីណាមួយសំឡឹងឃើញ នុយ ក៏លេបសន្ទូចនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រីនោះឯង លុះបាន លេបសន្ទូចរបស់ព្រានសន្ទូចយ៉ាងនេះហើយ ក៏ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ដល់ នូវសេចក្តីវិនាស ត្រូវតាមអំពើដោយបំណងរបស់ព្រានសន្ទូច ។

[២០៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ព្រានសន្ទូច⁺ នេះ ជា ឈ្មោះនៃមារចិត្តបាប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា សន្ទូច⁺ នេះ ជា ឈ្មោះនៃលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ ណានីមួយ ត្រេកអរ ត្រូវការនូវលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរដែលកើត ឡើងហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះគឺជាគតហៅថា អ្នកលេបសន្ទូច

លាភសក្ការសំយត្តស្ស សុទ្ធករិក្ខេ លាភសក្ការសិលោកទារុណោ

មារស្ស អនយំ អាមន្នោ ព្យសនំ អាមន្នោ យេវា

កាមករណីយោ ហេមិមតោ ។ ឃំ ទារុណោ ទោ

ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ កដុកោ ដរុសា អន្ត-

រាយិកោ អនុត្តរស្ស យោកត្តេមស្ស អនិកមាយ ។

[២០៧] តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឃំ សិក្ខិតត្វំ ឧប្បន្នំ

លាភសក្ការសិលោកំ បដហិស្សម ន ប ទោ

ឧប្បន្នោ លាភសក្ការសិលោកោ ចិត្តំ បរិយាទាយ

វស្សតិវិ ឃំញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតត្វំ ។ ទុតិយំ ។

[២០០] សារតិយំ វិហរតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អនិកមាយ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត សុទ្ធករិទ្ធ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជាបស់អាប្រក់

របស់មារ រមែងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ត្រូវតាមអំពើ
ដោយបំណងរបស់មារចិត្តបាប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ
និងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាប្រក់ នាំឲ្យក្តៅផ្សា គ្រោតគ្រោត ធ្វើ
នូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ការគ្រោសដឹងព្រះនិព្វាន ជាទីក្សេមចាកយោគៈ
ដែលរកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន យ៉ាងនោះឯង ។

[២០៧ | ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសិក្សាក្នុងសាសនានេះ យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ នឹងលះបង់
នូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើងហើយ ទាំងលាភ-
សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏កុំឲ្យគ្របសង្កត់ចិត្ត
យើងបានឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាង
នេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

[២១០] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គគ្រោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាបស់អាប្រក់ ។ លេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការគ្រោសដឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២០០) ភិក្ខុវេ អព្ពាតវស្ថំ ឧទករហនេ

មហាក្កម្មកុលំ ចរនិវាសំ អហោសំ ។ អថខោ

ភិក្ខុវេ អព្ពាតវេ កុម្មោ យេន អព្ពាតវេ កុម្មោ

តេនុបសង្កមំ អព្ពាតវំ កុម្មំ ឯតទវោច មា ខោ ភិ

តាត កុម្មំ ឯតំ បទេសំ អគមាសីតិ ។ អគមាសំ

ខោ ភិក្ខុវេ សោ កុម្មោ តិ បទេសំ តមេនំ លុទ្ធោ

បបតាយ វិជ្ជំ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ សោ កុម្មោ យេន

សោ កុម្មោ តេនុបសង្កមំ ។ អទ្ធសា ខោ ភិក្ខុវេ

សោ កុម្មោ តំ កុម្មំ ទ្ធកោ វ អាកច្ឆនំ ទិស្វាន

តំ កុម្មំ ឯតទវោច កុម្មំ ភិ តាត កុម្មំ ន តំ

បទេសំ អគមាសីតិ ។ អគមាសី(១) ខ្លាហំ តាត កុម្មំ

១ ប. អគមាមិ ខ្លាហំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងធ្លាប់មានមកហើយថា មាន
 ត្រកូលនៃសត្វអណ្តើកធំ អាស្រ័យនៅជាយូរអង្វែងមកហើយ ក្នុងអន្ទង់
 ទឹកមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ អណ្តើកមួយ ចូលទៅរក
 អណ្តើកមួយទៀត ហើយក៏ពោលទៅនឹងអណ្តើកមួយ (នោះ) ដូច្នោះថា
 នៃបងអណ្តើក បងឯងកុំទៅកាន់ប្រទេសខ្លះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អណ្តើកនោះ បានទៅកាន់ប្រទេសនោះ ព្រានក៏ចាក់អណ្តើកនោះដោយ
 មូល^(១) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លំដាប់នោះ អណ្តើកនោះចូលទៅ
 រកអណ្តើក (ដែលយាត់) នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អណ្តើក
 នោះ បានឃើញអណ្តើកនោះមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ពោល
 ទៅនឹងអណ្តើកនោះ ដូច្នោះថា នៃបងអណ្តើក បងឯងមិនបានទៅកាន់
 ប្រទេសនោះទេឬ ។ អណ្តើកនោះឆ្លើយថា នៃបងអណ្តើក ខ្ញុំបានទៅ

១ ជាឈ្មោះគ្រឿងប្រហារសត្វមួយយ៉ាង ផ្អែវធ្វើដោយដែកស្រួច បញ្ចូលជិតទៅក្នុងម្សៅ
 សម្រាប់កាន់ពូជ មានខ្សែ ១ វែងបងផ្អែ កាលបើចាក់សត្វទៅហើយ ជិតនោះរហូតចេញអំពី
 ផ្អែទៅ នៅជាប់តែខ្សែទៅជាមួយនឹងផ្អែ (អន្តរាគម) ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស សុទ្ធករុត្តេ លុទ្ធាទិវិចនាធិប្បាយោ

តំ បទេសន្តំ ។ កត្តំ បនាបិ(១) តាត ក្រុម្ម អក្ខតោ
 អនុបហតោតិ ។ អក្ខតោ ខោប្បិ តាត ក្រុម្ម អនុប-
 ហតោ អត្ថំ បន មេ ឥទំ សុត្តកំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ
 អនុពន្ធន្តំ ។ តក្ស ហិ(២) តាត ក្រុម្ម ទតោ តក្ស
 ឧបហតោ ឯតេន ហិ តេ តាត ក្រុម្ម សុត្តកេន(៣)
 បិតរោ ច បិតាមហា ច អនយំ អាបណ្ណា ព្យាសនិ
 អាបណ្ណា កច្ចនានិ ត្វំ តាត ក្រុម្ម ននានិ ត្វំ
 អម្មាកន្តំ ។

(២០២) លុទ្ធាតិ ខោ ភិក្ខុវេ មារស្សេតំ ចាបិមតោ
 អជិវចនំ ។ បបតាយាតិ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិ-
 លោកស្សេតំ អជិវចនំ ។ សុត្តកន្តំ ខោ ភិក្ខុវេ នន្តិ-
 រាភស្សេតំ អជិវចនំ ។ យោ ហិ កោច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឧប្បន្តំ លាភសក្ការសិលោកំ អស្សរេនតិ និកាមេតិ
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ(៤) បបតាយ អនយំ អាបណ្ណា
 ព្យាសនិ អាបណ្ណា យថា កាមករណីយោ ចាបិមតោ ។

១ កម្មិ បសាសិ ។ ២ តក្សសិ ។ ៣ ឧ. លុទ្ធកេន ។ ម. សុតេន ។ ៤ ឧ. ភិក្ខុ តិវោ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត សុទ្ធករិត្ត អធិប្បាយអំពីពាក្យថាព្រានជាដើម

កាន់ប្រទេសនោះហើយ ។ នៃបងអណ្តើក បងឯងមិនត្រូវគេបៀតបៀន
 មិនត្រូវគេប្រហារទេ ។ នៃបងអណ្តើក ខ្ញុំមិនត្រូវគេបៀតបៀន
 មិនត្រូវគេប្រហារទេ គ្រាន់តែមានវ័ទ្ធនេះ ជាប់តាមអំពីក្រោយខ្នងខ្ញុំ
 ប៉ុណ្ណោះ ។ នៃបងអណ្តើក អើនោះហើយ ហៅថាត្រូវគេបៀតបៀន
 អើនោះហើយ ហៅថាត្រូវគេប្រហារ នៃបងអណ្តើក មាតាបិតាភ្នំ
 ដីដូនដីភ្នំ របស់បងឯង ដល់នូវសេចក្តីទុក ដល់នូវសេចក្តីវិនាស
 ដោយវ័ទ្ធនេះឯង នៃបងអណ្តើក ឥឡូវនេះ បងឯងចូរទៅចុះ ឥឡូវនេះ
 បងឯងមិនមែនដូចយើងទេ ។

(២១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ព្រាន នេះ ជា
 ឈ្មោះនៃមារចិត្តបាប ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា មូល នេះ
 ជាឈ្មោះនៃលាភសក្ការនិងសេចក្តីសរសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពាក្យថា វ័ទ្ធ នេះ ជាឈ្មោះនៃនន្ទិរាគ (គម្រេកដោយសេចក្តីត្រេក
 ត្រអាល) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណានីមួយ ត្រេកអរ ត្រូវការ
 នូវលាភសក្ការនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើងហើយ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ គេថាគេហៅថា អ្នកដល់នូវសេចក្តីទុក ដល់
 នូវសេចក្តីវិនាស ត្រូវតាមអំពីដោយបំណង របស់មារចិត្តបាប ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ទិវាសន្តោ

ឃឹ ធារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ

។ បេ ។ ឃឹញ្ចា វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខុតព្វន្តិ ។ តតិយំ ។

(២០៣) សារត្តិយំ វិហារតិ ... ធារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

(២០៤) សេយ្យថាថិ ភិក្ខុវេ ទីយលោមិកោ ឃឿ-

កោ កណ្តាកកហនំ បរិសេយ្យ សា តត្រ តត្រ

សជ្ជេយ្យ តត្រ តត្រ កណ្តោយ្យ តត្រ តត្រ ពជ្ជេយ្យ

តត្រ តត្រ អនយព្យសនំ អាថជ្ជេយ្យ ឃឹមេវ ខោ

ភិក្ខុវេ វេទកក្កោ ភិក្ខុ លាភសក្ការសិលោកេន

អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្ននិកោ បុព្វហសមយំ និវាសេត្វា

បត្តបិវហនាយ កាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិ-

សតិ សោ តត្រ តត្រ សជ្ជតិ តត្រ តត្រ កយ្ហតិ តត្រ

តត្រ ពជ្ជតិ តត្រ តត្រ អនយព្យសនំ អាថជ្ជតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាប់របស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(២១៣) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាប់របស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

(២១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេចៀមមានរោមវែង ចូល
ទៅកាន់ព្រៃស្បាតដែលមានបន្ទា មេចៀមនោះ ក៏ជាប់នៅក្នុងទីនោះ។
ទាក់នៅក្នុងទីនោះ។ ចំពាក់នៅក្នុងទីនោះ។ ដល់នូវសេចក្តីទុកនិងសេចក្តី
វិនាសក្នុងទីនោះ។ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពួកខ្លះ
ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ រូបរឹក
ចិត្ត ក៏ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាត្រនិងបីវរ ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ ហើយ
ចូលទៅកាន់ស្រុកក្តី និងមកក្តី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ភិក្ខុនោះ រមែងជាប់
នៅក្នុងទីនោះ។ រមែងទាក់នៅក្នុងទីនោះ។ រមែងចំពាក់នៅក្នុងទីនោះ។
រមែងដល់នូវសេចក្តីទុក និងសេចក្តីវិនាសក្នុងទីនោះ។ យ៉ាងនោះឯង ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស សុទ្ធករវគ្គ កំសឡក្ខបមា

ឃី ធារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសំលោកោ

។ បេ ។ ឃីញ៉ា វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។ ចនុត្តិ ។

[២០៥] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... ធារុណោ ភិក្ខុវេ លា-

ភសក្ការសំលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

[២០៦] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ តំសឡកា^(១) គ្រ-

ថាទី គ្រុដប្បក បុណ្ណា គ្រុដស្ស ប្បរតោ ចស្ស^(២)

មហាគ្រុដបុញ្ញោ សា តេន អញ្ញា តំសឡកា អតិ-

មញ្ញោយ្យ អហម្មិ គ្រុថាទី គ្រុដប្បក បុណ្ណា គ្រុដស្ស ប្បរ-

តោ ច ម្យាយំ មហាគ្រុដបុញ្ញោតិ ។ ឃីមេវ ខោ ភិក្ខុ-

វេ ឥនេកោ ភិក្ខុ លាភសក្ការសំលោកោនាភិក្ខុតោ

១ ឧ. បិឡក ។ ម. មិឡក ។ ២ ចស្ស ឥតិ បាយិ យុត្តនោ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត សុទ្ធករវត្ត ឧបមាដោយសត្វកំពោង

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

(២១៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

(២១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចសត្វកំពោង^(១) ទំពាស្តីនូវ

លាមក ខាងក្នុងខ្លួនពេញដោយលាមក បរិបូណ៌ដោយលាមក មាន
គំនរនៃលាមកធំពីខាងមុខ សត្វកំពោងនោះ ក៏មើលឆ្ងាយសត្វកំពោង
ដទៃ ដោយហេតុនោះថា អាត្មាអញទំពាស្តីលាមក ខាងក្នុងខ្លួនពេញ
ដោយលាមក បរិបូណ៌ដោយលាមក នេះជាគំនរនៃលាមកដ៏ធំពីខាង
មុខអាត្មាអញ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពួក
ខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់

១ ឈ្មោះសត្វតូចមួយយ៉ាងស្រដៀងគ្នានឹងកញ្ជ្រៃ មានស្នាមពីរជាន់ ច្រើនឡូលលញ់លាមក។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បរិយាទិន្ទ្រចិន្តោ បព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចរៈ-
 រមាណាយ តាមំ វា និកមំ វា បល្លោយ បរិសតិ
 សោ តត្ថ កត្តាវី ច ហោតិ យាវទត្តោ និមន្តិតោ
 ច ស្វាគនាយ បល្លោចាតោបស្ស បូរោ សោ អារាមំ
 កន្តា កិក្ខុកណាស្ស មជ្ឈេវ វិកថេតិ កត្តាវី ចម្មំ យា-
 វទត្តោ និមន្តិតោ ចម្មំ ស្វាគនាយ បល្លោចាតោ ច
 ម្យាយំ បូរោ លាភី ចម្មំ ចរៈបល្លោចាតសេនាសន-
 គិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារានំ ឥមេ ថន អញ្ញេ កិក្ខុ
 អប្បបញ្ញា អប្បេសត្វា ន លាភិនោ ចរៈបល្លោចា-
 តសេនាសនគិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារានំ ។ សោ
 តេន លាភសក្ការសិលោកេន អភិក្ខតោ បរិយាទិន្ទ្រ-
 ចិន្តោ អញ្ញេ ថេសលេ កិក្ខុ អតិមញ្ញតិ ។ តញ្ញា
 តស្ស កិក្ខុវេ មោយបរិសស្ស ហោតិ ទិយវត្តំ អហា-
 តាយ ទុក្ខាយ ។ ឃិវំ ទារុណោ ខោ កិក្ខុវេ លា-
 ភសក្ការសិលោកេ ។ បេ ។ ឃិវញ្ញំ វោ កិក្ខុវេ សិក្ខុ-
 តព្វន្តំ ។ បញ្ចមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយត្តនិកាយ និទានវគ្គ

រូបវត្ថុចិត្ត ក៏ស្ម័គ្រស្ម័ងប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ
 ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកភ្នំ និងមភ្នំ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ភិក្ខុនោះក៏បរិភោគ
 ភត្តកងទីនោះ ដរាបដល់វត្តភ្នំផង មានគេនិមន្តដើម្បីឆាន់កងវែលស្រុកផង
 ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតក៏មានពោរពេញ ភិក្ខុនោះទៅកាន់អាមាវិញ ពោលអ្នក
 កណ្តាលពពួកនៃភិក្ខុថា ខ្ញុំបានបរិភោគភត្តដរាបដល់វត្តភ្នំផង មានគេ
 និមន្តដើម្បីឆាន់កងវែលស្រុកផង នេះជាចង្ហាន់បិណ្ឌបាតដ៏ពោរពេញរបស់
 ខ្ញុំផង ខ្ញុំជាបុគ្គលបាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគ្រឿង
 បរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជម្ងឺផង ពួកភិក្ខុដទៃទាំងអម្បាលនេះមាន
 បុណ្យភិច ស័ក្តិភិច មិនបាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគ្រឿង
 បរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកជម្ងឺទេ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវលាភស្តារៈនិង
 សេចក្តីសរសើរនោះ គ្របសង្កត់ រូបវត្ថុចិត្ត តែងមើលឆ្ងាយនូវពួកភិក្ខុ
 ឯទៀត ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនោះឯង ជាអំពើប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីទុកអស់កាលដ៏វែង ដល់មោឃបុរសនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លាភស្តារៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាង
 នេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាង
 នេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី៥ ។

លាភសញ្ញាសំយុត្តស្ស សុទ្ធករិទ្ធេ លាភសញ្ញាសិលោកទារុណោ

[២០៧] សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសញ្ញាសិលោកោ ។ បេ ។ អនិកមាយ ។

[២០៨] តំ ភិក្ខុវេ អសនិវចនំ ។ (១)សេត្តំ

អប្បត្តមានំ លាភសញ្ញាសិលោកោ អនុបាប្បណា-

តិ ។ អសនិវចនំ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាសិ-

លោកស្សេតិ អនិវចនំ ។ ឃី ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ

លាភសញ្ញាសិលោកោ ។ បេ ។ ឃី ភោ ភិក្ខុវេ

សិក្ខិតព្វំ ។ ធម្មំ ។

[២០៩] សារវត្ថុយំ វិហារតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសញ្ញាសិលោកោ ។ បេ ។ អនិកមាយ ។

១ ឧ. ម. តំ សេត្តំ ។

លាភសក្ការៈសំយុត្ត សុទ្ធករិក្ខ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជាបស់អាក្រក់

(២១៧) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

(២១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាំរន្ទះធ្លាក់ចំលើបុគ្គលណា ។

លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ តែងដល់ដោយលំដាប់ ចំពោះសេត្តុ-
បុគ្គលដែលមិនទាន់បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពាក្យថា កាំរន្ទះ ្នុះ ជាឈ្មោះនៃលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ៦ ។

(២១៩) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២២០] តំ ភិក្ខុវេ សល្លេន វិជ្ជតំ ។ សេត្តំ
 អប្បត្តមាទសំ លាភសក្ការសិលោកោ អនុបាប្ត-
 ណាតំ ។ សល្លេន្ទំ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោ-
 កស្សេតំ អធិវេទនំ ។ ឃី ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ
 លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃីវញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតព្វន្ទំ ។ សត្តមំ ។

[២២១] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ
 លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

[២២២] បស្សេ ខោ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ វត្តិយា
 បច្ចុសសមយំ ជវសិកាលស្ស វសមាទស្សាតិ ។
 ឃី កន្លេ ។ សោ ខោ ភិក្ខុវេ ជវសិកាលោ ឧក្ក-
 ណាកេន បាម រោកជាកេន ឝុដ្ឋោ នេវ បលកតោ
 វមតិ ន វុត្តម្ភលកតោ វមតិ ន អញ្ញោកាសកតោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលចាក់នូវបុគ្គលណាដោយសរ ។ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ រមែងដល់ដោយលំដាប់ចំពោះសេចក្តីបុគ្គលដែលមិនទាន់បានសម្រេចអរហត្តផល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា សរ នេះ ជាឈ្មោះនៃលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

[២២១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ... ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

[២២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលសត្វចចកចាស់ នៅក្នុងវេលាបច្ចុសសម័យនៃរាត្រី អ្នកទាំងឡាយបានឃើញដែរឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទូលថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វចចកចាស់នោះ កើតរោគអវ័ន្តរ(១) រមែងទៅកាន់ទីតោក ក៏មិនស្រួល ទៅនៅក្រោមម្លប់ឈើ ក៏មិនស្រួល ទៅនៅក្នុងទីវាល

១ រោគនេះប្រើនកើតក្នុងរដូវត្រជាក់ កាលបើកើតឡើងហើយ រមែងផ្ទុះរោមអស់ ហើយមានកម្រិតខ្លះដាសពាសពេញសរីរៈ (អន្តិកថា) ។

លាភសក្ការសិលោកោណ សុទ្ធករិញ្ញេ លាភសក្ការសិលោកោណ

រមតិ យេន យេន កច្ឆតិ យត្ថ យត្ថ តិដ្ឋតិ យត្ថ យត្ថ
 និសីទតិ យត្ថ យត្ថ និបជ្ជតិ តត្ថ តត្ថ អនយព្យសនិ
 អាបជ្ជតិ ។ ឃីមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ ភិក្ខុ
 លាភសក្ការសិលោកោណ អភិក្ខុតោ បរិយាទិដ្ឋចិត្តោ
 នេវ សុញ្ញតារកតោ រមតិ ន រុក្ខមូលកតោ រមតិ ន
 អញ្ញោកាសកតោ រមតិ យេន យេន កច្ឆតិ យត្ថ យត្ថ
 តិដ្ឋតិ យត្ថ យត្ថ និសីទតិ យត្ថ យត្ថ និបជ្ជតិ តត្ថ
 តត្ថ អនយព្យសនិ អាបជ្ជតិ ។ ឃីនារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ
 លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃីញ្ញា វេ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតត្ថន្តិ ។ អដ្ឋមិ ។

[២២៣] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... នារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អនិកមាយ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត សុទ្ធករិក្ខ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជាបស់អាក្រក់

ក៏មិនស្រួល ទុកជាដើរទៅក្នុងទីណា ។ ឈរនៅក្នុងទីណា ។ អង្គុយ
នៅក្នុងទីណា ។ ដេកនៅក្នុងទីណា ។ ក៏រមែងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខនិង
សេចក្តីវិនាសក្នុងទីនោះ ។ (យ៉ាងណាមិញ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុពាក្យ៖ ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្រប-
សង្កត់ រូបរតិចិត្ត ទៅកាន់ផ្ទះស្ងាត់ ក៏មិនស្រួល ទៅនៅក្រោមម្លប់ឈើ
ក៏មិនស្រួល ទៅនៅក្នុងទីវាល ក៏មិនស្រួល ទុកជាដើរទៅក្នុងទីណា ។
ឈរនៅក្នុងទីណា ។ អង្គុយនៅក្នុងទីណា ។ ដេកនៅក្នុងទីណា ។ ក៏
រមែងដល់នូវសេចក្តីទុក្ខនិងសេចក្តីវិនាសក្នុងទីនោះ ។ យ៉ាងនោះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

[២២៣] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២២២) ឧបទំ ភិក្ខុវេ អាគារសេ វេរុញ ឆាប
 វាតា វាយន្តំ តត្ថ យោ បក្ខំ កច្ឆតិ តមេនំ វេរុញ
 វាតា ខំបន្តំ តស្ស វេរុញវាតត្ថតស្ស អញ្ញោលេវ ចាទា
 កច្ឆន្តំ អញ្ញោន បក្ខា កច្ឆន្តំ អញ្ញោន សីសំ កច្ឆតិ
 អញ្ញោន កាយោ កច្ឆតិ ។ ឃុំមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 តំនេកត្តោ ភិក្ខុ លាភសក្ការសំលោកេន អភិក្ខុតោ
 បរិយាទិន្នចិត្តោ បុត្តលាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមា-
 នាយ តាមំ វា និកមំ វា បណ្ណាយ បរិសតិ អរត្ថុ-
 តេលេវ កាយេន អរត្ថុតាយ វាចាយ អរត្ថុតេន
 ចិត្តេន អនុបជ្ជិតាយ សតិយា អសិទ្ធិតេហិ តំទ្រុ-
 យេហិ សោ តត្ថ បស្សតិ មាតតាមំ ទុន្ទវត្ថំ វា
 ទុប្បារតិ វា តស្ស មាតតាមំ ទិស្វាន ទុន្ទវត្ថំ វា
 ទុប្បារតិ វា វាកោ ចិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ សោ វតា-
 នុទ្ធិសេន ចិត្តេន សិក្ខំ បច្ឆក្កាយ ហំនាយា-
 វត្ថតិ តស្ស អញ្ញោ ចីវរំ ហារនំ អញ្ញោ បតិ ហារនំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេរម្អវត (ខ្យល់ព្យុះ) បក់ទៅ
 លើអាគាស សត្វស្វាបណា ហើរទៅលើអាគាសនោះ វេរម្អវតក៏បក់
 ដាត់សត្វស្វាបនោះ សត្វស្វាបនោះ លុះត្រូវវេរម្អវតដាត់ឡើងហើយ
 ជើងក៏រសាត់ទៅដោយឡែក ស្វាបក៏រសាត់ទៅដោយឡែក ក្បាល
 ក៏រសាត់ទៅដោយឡែក ដងខ្នងក៏រសាត់ទៅដោយឡែក (យ៉ាងណា
 មិញ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ត្រូវលោក-
 សក្ការៈមិនសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ រូបវិតចិត្ត ក៏ស្មៀកស្សង់ប្រដាប់
 បាត្រនិងបីវរក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្តី និតម
 ក្តី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ដោយមិនបានរក្សាកាយ មិនបានរក្សាវចា មិន
 បានរក្សាចិត្ត មិនបានប្រុងប្រៀបស្មារតី មិនបានសង្រួមផន្ទ្រិយ ភិក្ខុ
 នោះ ក៏ឃើញមាតុត្រាមក្នុងទីនោះ ស្មៀកសំពត់មិនស្រួលក្តី ដណ្តប់
 សំពត់មិនស្រួលក្តី ភិក្ខុនោះ លុះបានឃើញមាតុត្រាម ដែលស្មៀក
 សំពត់មិនស្រួលក្តី ដណ្តប់សំពត់មិនស្រួលក្តី រាគៈក៏កំចាត់ចិត្ត ភិក្ខុ
 នោះ លុះត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ចិត្តហើយ ក៏ពោលលាសិទ្ធា ត្រឡប់ទៅ
 កាន់ហ៊ុនភេទវិញ ពួកភិក្ខុដទៃតក៏យកបីវរ ពួកភិក្ខុដទៃតយកបាត្រ

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស សុខុករត្តេ សក្ការភិក្ខុតភាវោ

អញ្ញោ និស័ទនិ ហរន្តិ អញ្ញោ ស្វ័យិយរិ ហរន្តិ វេម្ប-
 វាតុត្តិវត្តស្ស្គិ សក្ការស្ស ។ ឃរិ ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ
 លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃរិញ្ចា វោ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតត្ថន្តិ ។ នវមិ ។

[២២៥] សារត្តិយំ វិហរតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ
 លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អនិកមាយ ។

[២២៦] ឥនាហំ ភិក្ខុវេ ឃកច្ចំ បុគ្គលំ ប-
 ស្សាមិ សក្ការេន អភិក្ខុនិ បរិយាទិន្ទចិត្តំ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា អហាយំ ទុក្ខតិ វិនិទានំ និរយំ
 ឧបបដ្ឋំ ។ ឥធ បនាហំ ភិក្ខុវេ ឃកច្ចំ បុគ្គលំ
 បស្សាមិ អសក្ការេន អភិក្ខុនិ បរិយាទិន្ទចិត្តំ កា-
 យស្ស ភេទា បរម្មរណា អហាយំ ទុក្ខតិ វិនិទានំ
 និរយំ ឧបបដ្ឋំ ។ ឥធ បនាហំ ភិក្ខុវេ ឃកច្ចំ
 បុគ្គលំ បស្សាមិ សក្ការេន ច អសក្ការេន ច

លាសរក្ការសំយុត្ត សុទ្ធករិត្ត ភាពនៃបុគ្គលត្រូវសក្ការៈគ្របសង្កត់

ពួកភិក្ខុឯទៀតយកនិស័ទនេះ ពួកភិក្ខុឯទៀតយកបំពង់ម្ហូប របស់ភិក្ខុ
នោះ ដូចគ្នានឹងសត្វស្លាបដែលត្រូវវេរម្តកតបក់ដាត់ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាប់របស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះប៉ុន្មាន ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

(២២៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជាប់របស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

(២២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ តថាគតឃើញ
បុគ្គលពួកខ្លះ ត្រូវគ្រឿងសក្ការៈគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្ត លុះបែកឆ្ងាយ
រាងកាយខាងមុខអំពីមរណៈ តែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត
អសុរកាយ នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងលោក
នេះ តថាគតឃើញបុគ្គលពួកខ្លះ ត្រូវអសក្ការៈ^(១)គ្របសង្កត់ រូបរឹត
ចិត្ត លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយខាងមុខអំពីមរណៈ តែងទៅកើតក្នុងកំណើត
តិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោក
នេះ តថាគតឃើញបុគ្គលពួកខ្លះ ត្រូវគ្រឿងសក្ការៈផង អសក្ការៈផង

១ មិនមានគ្រឿងសក្ការៈផង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តទុកយេន អភិក្ខតំ បរិយាទិន្ននិទំ កាយស្ស កេនា
បរម្មណា អមាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបន្នំ ។
ឃី ធារុណា ខោ ភិក្ខុវេ លាភសន្តារសិលោកោ
។ បេ ។ ឃីវញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខុតត្វន្នំ ។

[២២៧] ឥនមកេច ភកវា ឥទំ វត្ថាន សុកតោ
អថាបរិ ឃតនកេច សត្វា

យស្ស សក្ករិយមានស្ស
អសន្តារេន ច្ចកយំ
សមាធិ ន វិកម្បតិ
អប្បមាណវិហារិនោ^(១)
តិ ឈាយំនំ សាតតិកំ
សុខុមទិដ្ឋិវិបស្សកំ
ឧចានានត្ថយារាមំ
អាហុ សប្បរិសោ ឥតិកំ ។ ទសមំ ។

សុទ្ធករិក្ខា បរិមោ ។

១ ឧ. ម. អប្បមាណវិហារិនោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

ទាំងពីរនោះគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្ត លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយ ខាងមុខអំពី
មរណៈ តែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាប់របស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។

(២២៧) ព្រះមានព្រះភាគ បានគ្រាស់សម្តែងសូត្រនេះ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា បានសម្តែងសូត្រនេះចប់ហើយ ក៏ទ្រង់ពោលនូវ
តាថាព័ន្ធជ្រូច្នោះ តទៅទៀតថា

សមាធិ របស់បុគ្គលណា ដែលមានប្រក្រតីនៅដោយផល-
សមាធិ ប្រមាណមិនបាន វេមនមិនញាប់ញ័រដោយសក្ការៈ
ផង ដោយអសក្ការៈផង ដោយសក្ការៈនិងអសក្ការៈទាំងពីរ
ផង អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយវេមនពោលនូវបុគ្គលនោះ ដែល
ជាអ្នកពិនិត្យ មានព្យាយាមជាប់តត្ថា ជាអ្នកឃើញច្បាស់
ដោយទិដ្ឋិដ៏សុខុម ត្រេកអរចំពោះព្រះនិព្វាន ជាទីក្ស័យ
នៃទុបាទាន ថាជាសប្បុរស ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

ចប់ សុត្តន្តវិគ្គ ទី ១០ ។

លាវសញ្ញាសំយក្កស្ស សុទ្ធករិត្ត ឧទ្ទានំ

តិស្ស ឧទ្ទានំ

សុទ្ធកំ ពទ្ធិសំ កុម្មំ

និយលោមំ បុណ្ណេតិ

អសនំ សំ សិកាលំ

វេរមេន សកយក្កនំ ។

លាភសញ្ញាសំយុត្ត សុទ្ធករិត្ត ឧទ្ទាន

ឧទ្ទាននៃសុទ្ធករិត្តនោះគឺ

និយាយអំពីលាភសញ្ញាៈនិងសេចក្តីសរសើរសុទ្ធ ១ និយាយ
អំពីលាភសញ្ញាៈនិងសេចក្តីសរសើរប្រៀបដោយវិជ្ជាសន្ធិប ១
ប្រៀបដោយមូលចាក់សត្វអណ្តើក ១ ប្រៀបដោយមេចៀម
មានពេមវៃន៍ (ប្រៀបដោយសត្វកពោងបានផ្តុំលាមក ១)
ប្រៀបដោយកាំរន្ទះ ១ ប្រៀបដោយសរ ១ ប្រៀបដោយ
សត្វចចកចាស់ ១ ប្រៀបដោយវេរម្អរាត ១ និយាយអំពី
បុគ្គលមានបិត្តត្រូវសញ្ញាៈជាដើមគ្របសង្កត់ ១ ។

បាតិកា

[២២៨] សាវត្ថយំ វិហរតិ ... នារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

[២២៩] ឥណហំ ភិក្ខុវេ ឯកច្ឆំ បុគ្គលំ ឃិវិ

ចេតសា ចេតោ បរិច្ឆំ បដាធាមិ ន វាយមាយស្មា

សុវណ្ណាទាតិយាមិ រូបិយ ធុណ្ណាបរិច្ចរាយ ហេតុ សម្ប-

ជាធម្មសា ភាសេយ្យតិ តមេនំ បស្សមិ អបរេន

សមយេន លាភសក្ការសិលោកេន អភិក្ខុតំ បរិយា-

ទ្ធិច្ឆតំ សម្បជាធម្មសា ភាសន្តិ ។ ឃិវិ នារុណោ

ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃិវិញ្ចា

វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខុតព្វន្តិ ។ បមំ ។

[២៣០] សាវត្ថយំ វិហរតិ ... នារុណោ ភិក្ខុវេ

លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

បាតិវត្ត

[២២៨] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

[២២៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ គឺជាគតកំណត់
ដឹងច្បាស់ នូវចិត្តបុគ្គលពួកខ្លះ ដោយចិត្តរបស់គេជាគត យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះ មិនពោលសម្បជានមុសា (និយាយកុហកទាំងដឹងខ្លួន)
ព្រោះហេតុនៃភាជន៍មាស ដ៏ពេញដោយលំអិតនៃប្រាក់ទេ លុះសម័យ
ខាងក្រោយមក គេជាគតឃើញបុគ្គលនោះ ត្រូវលោកសក្ការៈនិងសេចក្តី
សរសើរគ្របសង្កត់ រូបវិតចិត្ត ក៏ពោលនូវសម្បជានមុសា ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់
យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

[២៣០] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស ធាតិវិធ្វេ លាភសក្ការសិលោកាភិក្ខុតភាវោ

(២៣១) ឥនាហំ ភិក្ខុវេ ឯកេច្ឆំ បុត្តលំ ឃី
 ចេតសា ចេតោ បរិច្ឆ បដាចាមិ ន វាយមាយស្មា
 រូបិយោតិយាមិ សុវណ្ណានិក្ខេបិ ហេតុ សម្ម-
 ជាទុស្ថា ភាសេយ្យានិ តមេនំ បស្សមិ អបរេន
 សមយេន លាភសក្ការសិលោកេន អភិក្ខុនិ បរិយា-
 ទិន្ទិច្ឆំ សម្មជាទុស្ថា ភាសន្តំ ។ ឃី ទារុណោ ខោ
 ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃីញ៉ា វោ
 ភិក្ខុវេ សិក្ខុតព្វន្តំ ។ ទុតិយំ ។

(២៣២) សាវត្ថយំ វិហាតិ... ឥនាហំ ភិក្ខុវេ ឯកេច្ឆំ
 បុត្តលំ ឃី ចេតសា ចេតោ បរិច្ឆ បដាចាមិ ន
 វាយមាយស្មា សុវណ្ណានិក្ខេបិ ហេតុ ... សុវណ្ណា-
 និក្ខេបិ ហេតុ ... សិទ្ធិនិក្ខេបិ ហេតុ ...
 សិទ្ធិនិក្ខេបិ ហេតុ ... បរិយាមិ ជាត្របបរិ-
 ច្ចរាយ ហេតុ ... អាមិសតិញ្ចត្តេហេតុមិ ... ដីវិគហេ-
 តុមិ ... ជនបទកល្យាណិយាមិ ហេតុ សម្មជាទុស្ថា
 ភាសេយ្យានិ តមេនំ បស្សមិ អបរេន សម-
 យេន លាភសក្ការសិលោកេន អភិក្ខុនិ បរិយាទិន្ទិច្ឆំ

លាភសក្ការសំយុត្ត ធាតិវត្ត ភាពនៃបុគ្គលត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់

(២៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ តថាគតកំណត់
ដឹងច្បាស់ នូវចិត្តបុគ្គលពួកខ្លះ ដោយចិត្តរបស់តថាគត យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះ មិនពោលសម្បជានមុសា ព្រោះហេតុនៃការជំនុំប្រាក់ ដ៏ពេញ
ដោយលំអិតនៃមាសទេ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតឃើញបុគ្គល
នោះ ត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់ រូបវិតចិត្ត ក៏
ពោល នូវសម្បជានមុសា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិង
សេចក្តីសរសើរ ជាប់រស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

(២៣២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ តថាគតកំណត់
ដឹងច្បាស់ នូវចិត្តបុគ្គលពួកខ្លះ ដោយចិត្តរបស់តថាគត យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះ មិនពោលសម្បជានមុសា ព្រោះហេតុនៃដុំមាស ១ ... ព្រោះ
ហេតុនៃដុំមាស ១០០ ... ព្រោះហេតុនៃដុំមាសសិណ្ឌី ១ ... ព្រោះហេតុ
នៃដុំមាសសិណ្ឌី ១០០ .. ព្រោះហេតុនៃផែនដី ដ៏ពេញដោយមាស ...
ព្រោះហេតុតែអាមិសៈបន្តិចបន្តួច ... ព្រោះហេតុតែជីវិត ... ព្រោះហេតុ
នៃស្រីមានលំអរក្នុងជនបទ លុះសម័យខាងក្រោយមក តថាគតឃើញ
បុគ្គលនោះ ត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ រូបវិតចិត្ត

សុត្តន្តបិដកេ សម្មត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញោ

សម្មជានមុសា ភាសន្តិ ។ ឃឹ នារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ
លាភសក្ការសិលោកោ ។ មេ ។ ឃវញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ
សិក្ខុតត្ថន្តិ ។ ទសមំ ។

ពាតិវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

តិស្ស ឧទ្ទានំ

ទ្វេ មាតិ ទ្វេវ សុវណ្ណា

សិទ្ធិមា អមវេ ទុវេ

មឃឹ កិញ្ញុក្ខជិវិត.

ជនបទកល្យាណិយា ទសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវិគ្គ

ក៏ពោលនូវសម្បជានមុសា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិង
សេចក្តីសរសើរ ជាប់រស់ពាក្រក៏ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

ចប់ បាតិវត្ត ទី ២ ។

ឧទាននៃបាតិវត្តនោះ គឺ

និយាយអំពីភាជនៈពីរលើក និយាយអំពីមាសពីរលើក និ-
យាយអំពីមាសសិទ្ធិពីរលើក និយាយអំពីផែនដី ១ និយាយ
អំពីអាមិសបនិចបនច ១ និយាយអំពីជីវិត ១ និយាយអំពី
ស្រីមានលំអរកង្កែប ១ ជា ១០ ។

មាតិកា

[២៣៣] សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ កកវា ...

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិ-
កមាយ ។

[២៣៤] ន តស្ស ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ ឯកោ
ឯកស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ យស្ស លាភ-
សក្ការសិលោកោ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ។ បេ ។
ឯវំ នារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ
។ បេ ។ ឯវញ្ចំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខុតត្ថន្តំ ។ បឋមំ ។

[២៣៥] សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... នារុណោ ភិក្ខុវេ
លាភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

មាតិកាបំផុត

(២៣៣) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់ពាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

(២៣៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត នៃបុគ្គលណាបាន ឯមាតុត្រាមម្នាក់ មិនអាច
គ្របសង្កត់ចិត្ត នៃបុគ្គលនោះ សូម្បីតែម្នាក់បានទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់ពាក្រក់ យ៉ាង
នេះឯង ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាង
នេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី១ ។

(២៣៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
ជារបស់ពាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ សុយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៣៦] ន ភស្មំ ភិក្ខុវេ ជនបទកល្យាណំ

ឯកា ឯកស្សំ ចិន្តំ បរិយាទាយ វិជ្ជតិ យស្ស លាភ-
សក្ការសិលោកោ ចិន្តំ បរិយាទាយ វិជ្ជតិ ។ បេ ។

ឯវិ ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ
។ បេ ។ ឯវត្តា វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។ ទុតិយំ ។

[២៣៧] សាវត្ថិយំ វិហរតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ លា-

ភសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

[២៣៨] សទ្ធា ភិក្ខុវេ ឧបាសិកា ឯកំ បុត្តកំ

ចិយំ មនាបំ ឯវិ សម្មា អយាចមាណា អយាចេយ្យ
តាទិសោ តាត ភវហិ យាទិសោ ចិត្តោ ច កហាបតិ
ហត្ថកោ ច អាឡវកោតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ តុលា
ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ឧបាសកានំ យទិទិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
 គ្របសង្កត់ចិត្ត នៃបុគ្គលណាបាន ឯស្រីមានលំអក្នុងជនបទម្នាក់ មិន
 អាចគ្របសង្កត់ចិត្ត នៃបុគ្គលនោះ សូម្បីតែម្នាក់បានទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះ
 ចុះ ។ ចប់សូត្រទី២ ។

[២៣៧] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
 ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង ។

[២៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើទុបាសិកាមានសព្វ
 កាលនិយាយអង្វរដោយប្រវេណី ក៏និយាយអង្វរ ចំពោះកូនប្រុសតូចម្នាក់
 ដែលជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត យ៉ាងនេះថា នៃកូន បូរាណមាន
 គុណសម្បត្តិប្រាកដដូចចិត្តគហបតី និងហត្ថកទុបាសកអ្នកស្រុកអាឡវី
 ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកទុបាសកជាសាវ័ករបស់តថាគត

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស មាតុញ្ញមវិញ្ញេ សាវណ្ណមណោភាវោ

ចិត្តោ ច ភហុបតិ ហត្ថុកោ ច អាឡិវកោ ។ សេ ខោ
ត្ថំ តាត អការស្មា អនតារិយំ បត្ថជសំ តាទិសោ តាត
ភវហិ យា ទិសា សាវប្បត្តមោក្កល្លា ណតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ
តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ភិក្ខុនំ យទិទិ
សាវប្បត្តមោក្កល្លា ។ មា ច ខោ តវំ តាត សេត្តំ
អប្បត្តមា នសំ លាភសក្ការសំលោកោ អនុចាប្បណា-
តតិ(១) ។ តញ្ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ សេត្តំ អប្បត្តមា នសំ
លាភសក្ការសំលោកោ អនុចាប្បណាតិ សោ តស្ស
ហោតិ អន្តរាយាយ ។ ឯវំ ធារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ
លាភសក្ការសំលោកោ ។ មេ ។ ឯវញ្ចំ វេ ភិក្ខុវេ
សត្តតត្ថនំ ។ តតិយំ ។

១ ឧ. ម. អនុបបុណត្ថកិ ។

លាភសុញ្ញវស័យុត្ត មាតុត្តាមវត្ត ភាពនៃសាវ័កជាខ្នាត

មានតែចិត្តគហបតី ១ ហត្ថកវាបាសកអ្នកស្រុកអាឡវី ១ នេះជាដំបូង⁺
 នេះ ជាខ្នាត ៗ (ឧបាសិកាគប្បីនិយាយអង្វរថា) នៃកូន បើឯងចេញចាក⁺
 ផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ នៃកូន ចូរបានគុណសម្បត្តិប្រាកដ
 ដូចជាព្រះសាវ័កនិងព្រះមោគ្គល្លានចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តា
 ពួកភិក្ខុជាសាវ័ករបស់តថាគត មានតែសាវ័កនិងមោគល្លាន នេះ ជា⁺
 ដំបូង⁺ នេះ ជាខ្នាត ៗ (ឧបាសិកាគប្បីនិយាយអង្វរថា) នៃកូន លាភ-
 សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កុំបីដិតដល់កូនឯង ដែលនៅជាសេក្ខបុគ្គល
 មិនទាន់បានសម្រេចព្រះអរហត្តផលនៅឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ មកដិតដល់ភិក្ខុនោះ ដែលនៅជា
 សេក្ខបុគ្គល មិនទាន់បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល លាភសក្ការៈនិង
 សេចក្តីសរសើរនោះ នាំឲ្យកើតសេចក្តីអន្តរាយដល់ភិក្ខុនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាង
 នេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាង
 នេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មន្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

(២៣៧) សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... ធារុណោ ភិក្ខុវេ លា-
កសក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ អធិកមាយ ។

(២៤០) សទ្ធា ភិក្ខុវេ ឧបាសិកា ឯតំ ធីតំ
មិយំ មនាបំ ឯវំ សម្មា អាយាចមាថា អាយាចេយ្យ
តាទិសា អយេ្យ កវាហិ យាទិសា ខុជ្ជត្តរា ច ឧ-
បាសិកា វេទ្ពុកក្ក្លាតិយា ច នន្ទមាតាតិ ។ ឯសា
ភិក្ខុវេ តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ឧបា-
សិកានំ យទិទំ ខុជ្ជត្តរា ច ឧបាសិកា វេទ្ពុ-
កក្ក្លាតិយា ច នន្ទមាតា ។ សចេ ខោ ភិក្ខុ អយេ្យ
អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជសិ តាទិសា អយេ្យ កវាហិ
យាទិសា ខេមា ច ភិក្ខុនំ ឧប្បលវណ្ណា ចាតិ ។
ឯសា ភិក្ខុវេ តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ
ភិក្ខុនំ យទិទំ ខេមា ច ភិក្ខុនំ ឧប្បលវណ្ណា
ច ។ មា ច ខោ ភិក្ខុ អយេ្យ សេត្តំ អប្បត្តមា-
នសំ លាកសក្ការសិលោកោ អនុបាបុណាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៣៧) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់ពាក្រក់
ៗ បេ ៗ ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការគ្រាស់ជំងឺ ។

(២៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសិកាមានសទ្ធា កាលបើ
និយាយអង្វរដោយប្រពៃ ក៏និយាយអង្វរចំពោះកូនស្រីម្នាក់ ដែលជា
ទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត យ៉ាងនេះថា នែនាង ចូរនាងមានគុណ-
សម្បត្តិប្រាកដដូចជាឧបាសិកាឈ្មោះខ្ពង់ត្រា និងឧបាសិកាឈ្មោះវេឡូ-
កណ្ឌកិយានន្ទមាតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកឧបាសិកាជា
សាវិការបស់តថាគត មានតែនាងខ្ពង់ត្រាឧបាសិកា ១ នាងវេឡូកណ្ឌ-
កិយានន្ទមាតា ១ នេះ ជាជញ្ជីង នេះ ជាខ្នាត ។ (ប្រសិនបើឧបាសិកា
និយាយអង្វរថា) នែនាង បើឯងចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់
ផ្លូវ នែនាង ចូរនាងមានគុណសម្បត្តិ ប្រាកដដូចជានាងខេមាភិក្ខុនី
និងនាងឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនីចេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពួកភិក្ខុនី
ជាសាវិការបស់តថាគត មានតែនាងខេមាភិក្ខុនី ១ ឧប្បលវណ្ណភិក្ខុនី ១
នេះ ជាជញ្ជីង នេះ ជាខ្នាត ។ (ប្រសិនបើឧបាសិកានិយាយអង្វរថា) នែ
នាង លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កុំបីមកដិតដល់នាងឯង ដែល
នៅជាសេក្ខបុគ្គល មិនទាន់បានសម្រេចព្រះអរហត្តផលនៅឡើយ ។

លាភសញ្ញាសំយុត្តស្ស មាតុត្តមវិគ្គេ លាភសញ្ញាសំលោកស្សទាទិសប្បជាននំ

តញ្ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិ សេត្តិំ អប្បន្តមាទសំ លាភ-

សញ្ញាសំលោកោ អនុមាថុណាតិ សោ តស្សា ហោតិ

អន្តរាយាយ ។ ឃី ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភ-

សញ្ញាសំលោកោ ។ បេ ។ ឃីញ៉ា វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខុ-

តត្ថិនិ ។ តត្ថិនិ ។

[២៤០] សារត្តិយំ វិហារតិ ... យេ ហិ កេចិ ភិក្ខុវេ

សមណា វា ព្រាហ្មណា វា លាភសញ្ញាសំលោកស្ស

អស្សាទញ្ច អាទិនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាក្ខតំ នប្បជា-

នន្តិ (ឃី កាតត្ថំ) បជានន្តិ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា

ឧបសម្ពជ្ជ វិហារន្តិតំ ។ បញ្ចមំ ។

លាភសព្ទរសំយុត្ត មាតុញ្ញាមវត្ត ការមិនដឹងអាទិសង្ឃជាដើមនៃលាភសព្ទរៈនិងសេចក្តីសរសើរ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើលាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ មកដិតដល់
 ភិក្ខុនីនោះ ដែលនៅជាសេក្ខបគុល មិនទាន់បានសម្រេចព្រះអរហត្ត-
 ផលនៅឡើយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរនោះ នាំឲ្យកើតសេចក្តី
 អន្តរាយដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តី
 សរសើរ ជាបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី៤ ។

[២៤១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសារត្តី ...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណានីមួយ មិនដឹង
 ច្បាស់តាមពិត នូវអាទិសង្ឃផង នូវទោសផង នៃលាភសក្ការៈនិង
 សេចក្តីសរសើរ នូវទុបាយជាគ្រឿងរលាស់ចោល នូវលាភសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរផង (គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ) ដឹងច្បាស់ ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ សម្រេចដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ។ ចប់សូត្រ ទី៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[២៤២] សាវត្ថុសិ វិហារតិ ... យេ ហិ កេចិ ភិក្ខុវេ
សមណា វា ព្រាហ្មណាវា លាភសក្ការសិលោកស្ស
សមុទយញ្ច អត្ថដ្ឋមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច វិស្សា-
រណញ្ច យថាក្ខតំ ធម្មជាទន្ធិ (ឃិ កាតតំ) ។

[២៤៣] យេ ច ខោ កេចិ ភិក្ខុវេ សមណា វា
ព្រាហ្មណា វា លាភសក្ការសិលោកស្ស សមុទយញ្ច
អត្ថដ្ឋមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច វិស្សារណញ្ច យ-
ថាក្ខតំ បជាទន្ធិ (ឃិ កាតតំ) វិហារន្តិតិ ។ ធម្មំ ។

[២៤៤] សាវត្ថុយិ វិហារតិ ... យេ ហិ កេចិ
ភិក្ខុវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា លាភសក្ការសិ-
លោកិ ធម្មជាទន្ធិ លាភសក្ការសិលោកសមុទយិ
ធម្មជាទន្ធិ លាភសក្ការសិលោកនិរោធិ ធម្មជាទន្ធិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៤២] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណានីមួយ មិនដឹង ច្បាស់តាមពិត នូវហេតុជាទីកើតឡើងផង នូវសេចក្តីវិនាសផង នូវអា-
និសង្សផង នូវទោសផង នៃលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ នូវ
ទុបាយជាគ្រឿងរលាស់ចោល នូវលោកសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរផង
(គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ) ។

[២៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ណា

នីមួយ ដឹងច្បាស់តាមពិត នូវហេតុជាទីកើតឡើងផង នូវសេចក្តីវិនាស
ផង នូវអាទិសង្សផង នូវទោសផង នៃលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
នូវទុបាយជាគ្រឿងរលាស់ចោល នូវលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរផង
(គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះចុះ) ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

[២៤៤] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ណានីមួយ មិនដឹងច្បាស់
នូវលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុជាទីកើតឡើង
នៃលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ មិនដឹងច្បាស់នូវការរលត់នៃលោក-

លាភសក្ការសីលោកោ មាតុញ្ញមវត្តេ សាភសក្ការសីលោកោ

លាភសក្ការសីលោកោនិពោធនាមីនី មនិបទំ ធម្មជា-

នន្តិ (ឃី កោតតំ) មនាជន្តិ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា

ឧបសម្ព័ជ្ជ វិហារន្តិតំ ។ សត្តមំ ។

[២២៥] សារវត្តយំ វិហារតិ ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ លា-

ភសក្ការសីលោកោ។ លាភសក្ការសីលោកោ ភិក្ខុវេ

ធម៌ ជន្តិតំ ធម៌ ធម្មតា ចម៌ ជន្តិតំ ចម៌ ធម្មតា មីសំ ជន្តិតំ

មីសំ ធម្មតា ធម្មារិ ជន្តិតំ ធម្មារិ ធម្មតា អដ្ឋំ ជន្តិតំ

អដ្ឋំ ធម្មតា អដ្ឋមីញំ អាហច្ច តិដ្ឋតំ ។ ឃី ទារុណោ

ទោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសីលោកោ ។ មេ ។ ឃីញំ

វោ ភិក្ខុវេ សក្កិតតន្តិ ។ អដ្ឋមំ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត មាតុញ្ញបវិត្ត លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជាបស់អាក្រក់

សក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាដំណើរទៅ
កាន់ហេតុជាទីរលត់ នៃលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ (គប្បីធ្វើយ៉ាង
នេះចុះ) ដឹងច្បាស់ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម
ដោយខ្លួនឯង ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

(២២៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ តែងកាត់នូវស្បែក
ក្រៅ លុះកាត់ស្បែកក្រៅហើយ តែងកាត់ស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែក
ក្នុងហើយ តែងកាត់សាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ តែងកាត់សរសៃ លុះ
កាត់សរសៃហើយ តែងកាត់ឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ តែងចាក់
ចុះ ដល់ខួរក្នុងឆ្អឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តី
សរសើរ ជាបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី៨ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៤៦] សារត្ថិយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភគវា...

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ ។ លា-
ភសក្ការសិលោកោ ភិក្ខុវេ ឆរី ឆិណ្ឌតិ ឆរី ឆេត្វា
ចម្មំ ឆិណ្ឌតិ ចម្មំ ឆេត្វា មិសំ ឆិណ្ឌតិ មិសំ ឆេត្វា
នហារុំ ឆិណ្ឌតិ នហារុំ ឆេត្វា អដ្ឋំ ឆិណ្ឌតិ អដ្ឋំ ឆេត្វា
អដ្ឋមិញ្ចំ អាហាច្ឆ តិដ្ឋតិ ។

[២៤៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ពលវា បុរិសោ

ទទ្ធហោ ពាលវជ្ជយា ជង្សំ វេវេត្វា យំសេយ្យ សា ឆរី
ឆិណ្ឌេយ្យ ឆរី ឆេត្វា ចម្មំ ឆិណ្ឌេយ្យ ចម្មំ ឆេត្វា មិសំ
ឆិណ្ឌេយ្យ មិសំ ឆេត្វា នហារុំ ឆិណ្ឌេយ្យ នហារុំ ឆេត្វា
អដ្ឋំ ឆិណ្ឌេយ្យ អដ្ឋំ ឆេត្វា អដ្ឋមិញ្ចំ អាហាច្ឆ តិដ្ឋេយ្យ ។
ឯវេមេវ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ ឆរី ឆិណ្ឌតិ
ឆរី ឆេត្វា ចម្មំ ឆិណ្ឌតិ ចម្មំ ឆេត្វា មិសំ ឆិណ្ឌតិ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៤៦] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ... ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ ជាប់របស់អាក្រក់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ តែងកាត់ស្បែកក្រៅ លុះ កាត់ស្បែកក្រៅហើយ តែងកាត់ស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ តែងកាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ តែងកាត់នូវសរសៃ លុះ កាត់សរសៃហើយ តែងកាត់ឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ តែងចាក់ចុះដល់ ខួរក្នុងឆ្អឹង ។

[២៤៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបុរសមានកម្លាំង រុំស្នងហើយ ពួកដោយខ្សែពេមកន្ទុយសត្វដ៏មាំ ខ្សែនោះ គប្បីកាត់ស្បែកក្រៅ លុះកាត់ស្បែកក្រៅហើយ គប្បីកាត់នូវស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុង ហើយគប្បីកាត់សាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ គប្បីកាត់សរសៃ លុះ កាត់សរសៃហើយ គប្បីកាត់ឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ គប្បីចាក់ចុះ ដល់ខួរក្នុងឆ្អឹង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភ- សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ តែងកាត់ស្បែកក្រៅ លុះកាត់ស្បែកក្រៅ ហើយ តែងកាត់ស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ តែងកាត់សាច់

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស មាតុត្តាមវុត្តោ អាទន្តប្រោ

មំសំ ធលត្វា នហារំ វិន្ទតិ នហារំ ធលត្វា អដ្ឋំ វិន្ទតិ

អដ្ឋំ ធលត្វា អដ្ឋមិញ្ចំ អាហាច្ច វិន្ទតិ ។ ឃី នារុណោ ខោ

ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសំលោកោ ។ បេ ។ ឃីញ្ចំ វេ

ភិក្ខុវេ សិក្ខិតត្ថន្តំ ។ នវមំ ។

[២២៨] សារវត្ថុយំ វិហរតិ...តត្រ ខោ ភកក...យោ បិ

សោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរហំ ជំណាសវេ តស្សបហំ លា-

ភសក្ការសំលោកំ អន្តរាយាយ វនាមិតិ ។ ឃី វុត្តោ

អាយស្មា អាទន្តោ ភកកំ ឃីតទវេច តស្ស បទ ភន្តោ

ជំណាសវស្ស ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសំលោកោ

អន្តរាយាយតិ ។

លោកសក្ការសំយុត្ត មាតុញ្ញមវគ្គ ការសាកសួររបស់ព្រះអានន្ទ

លុះកាត់សាច់ហើយ តែងកាត់សរសៃ លុះកាត់សរសៃហើយ តែង
 កាត់ឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ តែងចាក់ប្រដល់ខ្វែកឆ្អឹង ក៏យ៉ាងនោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជា
 របស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ ថេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

(២២៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសារត្តិ ...

ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សូម្បីភិក្ខុណា ជាអរហន្តទ័ណស្រព តថាគតពោលថា លោកសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីអន្តរាយដល់ភិក្ខុនោះដែរ ។
 កាលបើព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះអានន្ទមាន
 អាយុ ក៏ត្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ចុះលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
 អន្តរាយ ដល់ភិក្ខុជាព្រះទ័ណស្រព តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២៤៧) យា ហិស្ស សា អាណន្ទ អត្តប្បា បេតោ-
 វិមុត្តំ នាហំ តស្ស លាភសក្ការសិលោកំ អន្តរាយាយ
 វនាមិ ។ យេ ច ឧស្ស វេ អាណន្ទ អប្បមត្តស្ស អាតា-
 បិណោ បហិតត្តស្ស វិហារតោ ទិដ្ឋជម្មសុខវិហារា អធិក-
 តា តេសាហមស្ស លាភសក្ការសិលោកំ អន្តរាយាយ
 វនាមិ ។ ឃិំ នារុណោ ខោ អាណន្ទ លាភសក្ការសិ-
 លោកោ តដុកោ ដុសោ អន្តរាយិកោ អនុត្តរស្ស
 យោកត្តមស្ស អធិកមាយ ។ តស្មាតិហ អាណន្ទ ឃិំ
 សិក្ខិត្តំ ឧប្បន្នំ លាភសក្ការសិលោកំ បដហិស្ស ម
 ន ច ដោ ឧប្បន្នោ លាភសក្ការសិលោកោ ចិត្តំ ប-
 រិយោនាយ វស្សតិ ។ ឃិំវញ្ចំ វេ អាណន្ទ សិក្ខិត្តន្តំ ។
 ទសមិ ។

មាតុញ្ញមវគ្គោ គតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៤៧) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ ចេតោវិមុត្តិ ណា
 មិនបានកម្រើក តថាគតមិនពោលថា លោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ
 ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ចេតោវិមុត្តិនោះទេ ។ ម្ចាស់អានន្ទ
 ប៉ុន្តែ ក៏ក្នុងដែលមិនប្រមាទ ជាអ្នកដុតកម្លៅកិលេស មានចិត្តបញ្ចូន
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន បានសម្រេចធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 (សុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ណា តថាគតពោលថា លោកសក្ការៈនិង
 សេចក្តីសរសើររបស់ភិក្ខុនោះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ធម៌ជា
 គ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាំងនោះ ។ ម្ចាស់អានន្ទ លោកសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ នាំឲ្យក្តៅផ្សាក គ្រោតគ្រោត ធ្វើ
 នូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង នូវព្រះនិព្វានជាទីក្សេមចាកយោគៈ
 រកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ក៏យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់អានន្ទ
 ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះ
 ថា យើងទាំងឡាយ នឹងលះបង់នូវលោកសក្ការៈ និងសេចក្តីសរសើរ
 ដែលកើតឡើងហើយ ទាំងលោកសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើត
 ឡើងហើយ ក៏កុំឲ្យគ្របសង្កត់ចិត្តយើងបានឡើយ ។ ម្ចាស់អានន្ទ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស មាតុត្តាមវិញ្ញេ ទុទ្ទានំ

តិស្ស ទុទ្ទានំ

មាតុត្តាមោ ច កល្យាណី

បុត្តោ ច ឯកជិតុយា

សមណាព្រាហ្មណា តីណិ

ធម៌ រដ្ឋំ ច ភិក្ខុនាតិ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត មាតុត្តាមវគ្គ ឧទាន

ឧទាននៃមាតិកាមវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីមាតុត្តាម ១ និយាយអំពីស្រី មានលំអក្នុងជន-
 បទ ១ និយាយអំពីកូនប្រុស ១ និយាយអំពីកូនស្រីម្នាក់ ១
 និយាយអំពីសមណព្រាហ្មណ៍ មាន ៣ លើក និយាយអំពី
 ស្បែកក្រៅ ១ និយាយអំពីខ្សែ ១ និយាយអំពីភិក្ខុ ១ ។

ភោជនវិញ្ញាណ

[២៥០] សារវត្ថុយំ វិហារតិ...តត្រ ខោ ភកវា...

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាវសិលោកោ ។ បេ ។

លាភសញ្ញាវសិលោកេន អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ

ភិក្ខុវេ ទេវទត្តោ សង្ឃំ ភិក្ខុតិ ។ ឃី នារុណោ ខោ

ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាវសិលោកោ ។ បេ ។ សិក្ខិតតព្វន្តំ ។

បឋមំ ។

[២៥១] សារវត្ថុយំ វិហារតិ...តត្រ ខោ ភកវា...

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាវសិលោកោ ។ បេ ។ លា-

ភសញ្ញាវសិលោកេន អភិក្ខុតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស

ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស កុសលប្បលំ សប្បច្ឆេទមគមា ។

ឃី នារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាវសិលោកោ

។ បេ ។ សិក្ខិតតព្វន្តំ ។ ទុតិយំ ។

រោងទឹក

[២៥០] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅទតត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់
រូបវត្ថុចិត្ត ទើបបំបែកសង្ឃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ
និងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ អ្នកទាំង
ឡាយ គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

[២៥១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅទតត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់
រូបវត្ថុចិត្ត ទើបកុសលមូលដល់នូវកិរិយារបើកឡើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង
។ បេ ។ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

លាភសញ្ញាសំយុត្តស្ស វេទវិញ្ញេ លាភសញ្ញាសំលោកទារុណភវោ

[២៥២] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកក... ។

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាសំលោកោ ។ បេ ។ លា-

ភសញ្ញាសំលោកេន អភិក្ខុតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស

ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស ត្យសលោ ធម្មោ សមុច្ឆេទមកមា ។

ឃី នារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាសំលោកោ

។ បេ ។ សិក្ខិតត្ថន្តំ ។ តតិយំ ។

[២៥៣] សាវត្ថុយំ វិហារតិ... តត្រ ខោ ភកក... ។

នារុណោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាសំលោកោ ។ បេ ។ លា-

ភសញ្ញាសំលោកេន អភិក្ខុតស្ស បរិយាទិន្នចិត្តស្ស

ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស សុកោ ធម្មោ សមុច្ឆេទមកមា ។

ឃី នារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសញ្ញាសំលោកោ

។ បេ ។ សិក្ខិតត្ថន្តំ ។ ចតុត្ថំ ។

លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់

(២៥២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទៅទតត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់ រូប
រិតចិត្ត ទើបកុសលធម៌ដល់នូវកិរិយារបើកឡើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(២៥៣) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទៅទតត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់ រូប
រិតចិត្ត ទើបសុក្កធម៌ (ធម៌ស) ដល់នូវកិរិយារបើកឡើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះ
ឯង ។ បេ ។ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៥៤] ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ
 ភិជ្ឈក្កដេ បព្វតេ ។ អនិរយ្យក្កន្តេ ទេវទត្តេ តត្រ ខោ
 ភក្កវា ទេវទត្តំ អារព្ភ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អត្តវាយ
 ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទទាទិ
 បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ឧទ-
 ទាទិ ។

[២៥៥] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កទលំ អត្តវាយ
 ដលំ ទេតិ បរាភវាយ ដលំ ទេតិ ។ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អត្តវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ
 ឧទទាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោ-
 កោ ឧទទាទិ ។

[២៥៦] សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ វេទ្យ អត្តវាយ
 ដលំ ទេតិ បរាភវាយ ដលំ ទេតិ ។ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អត្តវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ
 ឧទទាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោ-
 កោ ឧទទាទិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៥៤) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅនាភ្នំ
 គិដ្ឋក្យដ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ កាលដែលទេវទេវត្តចៀសចេញទៅ មិន
 យូរប៉ុន្មាន ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ប្រារព្ធចំពោះទេវទេវត្ត ហើយគ្រាស
 នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរកើតឡើងដល់ទេវទេវត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់ទេវទេវត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ។

(២៥៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមចេក បញ្ចេញផ្លែមក
 ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន បញ្ចេញផ្លែមកដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់
 ទេវទេវត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើង
 ដល់ទេវទេវត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(២៥៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមឫស្សី បញ្ចេញផ្លែមក
 ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន បញ្ចេញផ្លែមកដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់
 ទេវទេវត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើង
 ដល់ទេវទេវត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស ហេវេន្តេ អស្សត្របមា

(២៥៧) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ធម្មោ អត្តវាយ
 ដលំ ទេតិ បរាភវាយ ដលំ ទេតិ ។ ឃុំមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អត្តវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ
 ឧទទាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោ-
 កោ ឧទទាទិ ។

(២៥៨) សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អស្សត្រី អត្តវាយ
 កត្តំ កល្យាណតិ បរាភវាយ កត្តំ កល្យាណតិ ។ ឃុំមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អត្តវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោកោ
 ឧទទាទិ បរាភវាយ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិលោ-
 កោ ឧទទាទិ ។ ឃុំ ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភ-
 សក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ ឃុំញ៉ា វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខុ-
 ត្ថន្តំ ។

(២៥៩) ឥទមវេច ភកវា ឥទំ វត្ថាន សុគតោ
 អថាបរិ ឃុំទទវេច សត្វា

លាភសក្ការសំយុត្ត ពេទ្យវគ្គ ឧបមាដោយមេសេរះអស្សុតរ

(២៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចដើមបុរៈ បញ្ចេញផ្លែមក
 ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន បញ្ចេញផ្លែមកដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់
 ទេវទត្ត ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើង
 ដល់ទេវទត្ត ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(២៥៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចមេសេរះអស្សុតរ មានគំភិ
 ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន មានគំភិដើម្បីសេចក្តីវិនាស យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់ទេវទត្ត
 ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ កើតឡើងដល់ទេវទត្ត
 ដើម្បីសេចក្តីវិនាស ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភ-
 សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស្ចក្រម យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។

(២៥៩) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះចប់ហើយ
 លុះព្រះសុត្តន្តជាសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ព្រះសូត្រនេះរួចហើយ ទើប
 ទ្រង់ត្រាស់នូវតាថាព័ន្ធន៍ ជាលំដាប់តទៅទៀតថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

ដលំ វេ កេនលី ហន្តិ

ដលំ វេឡិ ដលំ នឡិ

សក្ការោ កាប្បិសំ ហន្តិ

កញ្ជា អស្សតរី យថាតិ ។ បញ្ចមំ ។

(២៦០) រាជកហោ វិហរតិ វេឡិវនេ កេលន្តកេនិវា-
 បេ ។ តេន ខោ បន សមយេន នេវទត្តស្ស អជាត-
 សត្តកុមារោ បញ្ចហិ វេសតេហិ សាយំ មាតិ ឧបដ្ឋា-
 នំ កច្ចតិ បញ្ច ច ថាលំមាតកសតានិ កត្តាកិហារោ
 អភិហរិយតិ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុ យេន កក-
 វា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធា ខោ តេ
 ភិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទេវេច្ឆំ នេវទត្តស្ស កន្តេ អជាតសត្ត-
 កុមារោ បញ្ចហិ វេសតេហិ សាយំ មាតិ ឧបដ្ឋានំ
 កមិស្សតិ បញ្ច ច ថាលំមាតកសតានិ កត្តាកិហារោ
 អភិហរិយស្សតតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ផ្ទៃចេក តែងសម្លាប់ដើមចេក ផ្ទៃឫស្សី តែងសម្លាប់
 ដើមឫស្សី ផ្ទៃបបូរ តែងសម្លាប់ដើមបបូរ ឯសក្ការៈតែង
 សម្លាប់បុរសអាក្រក់ ដូចជាគីសម្លាប់មេសេះអស្សតរ ។
 ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

(២៦០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេទ្យវ័ន ជា
 កលន្ទុកនិវាសន្តោ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង អជាតសត្តកុមារ
 តែងទៅកាន់ទីបម្រើនៃទេវទត្ត ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ដោយព្រះរាជរថចំនួន
 ៥០០ ផង ទ្រង់ឲ្យនាំចង្ហាន់ចំនួន ៥០០ ថាសទៅប្រគេនផង ។ លំដាប់
 នោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូប នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏បម្រើន អជាតសត្តកុមារ
 តែងទៅកាន់ទីបម្រើនៃទេវទត្ត ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ដោយព្រះរាជរថ
 ចំនួន ៥០០ ផង ទ្រង់ឲ្យនាំចង្ហាន់ចំនួន ៥០០ ថាសទៅប្រគេនផង ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស ពេទ្យវគ្គ ចណ្ណក្ករូបមា

[២៦០] មា ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស លាភសក្ការសិ-
 លោកំ បិហាយិត្ត ។ យាវកិវញ្ច ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស
 អជាតសត្តក្កមារោ បញ្ចហិ វេសតេហិ សាយំ មាតិ
 ឧបដ្ឋានំ កមិស្សតិ បញ្ច ច មាលីមាតសតានិ កត្តា-
 ភិហារោ អភិហរិយិស្សតិ ។ ហានិយេវ ភិក្ខុវេ ទេវ-
 ទត្តស្ស មាជិត្តា កុសលេសុ ធម្មេសុ មោវឌ្ឍិ ។

[២៦២] សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ ចណ្ណាស្ស កុក្ករូស្ស
 ណសាយ បិត្តំ កិណ្ណេយ្យំ ឯវញ្ចំ សោ ភិក្ខុវេ កុក្ករោ
 កិយ្យោសោ មត្តាយ ចណ្ណាតោ អស្ស ។ ឯវមេវ ទោ
 ភិក្ខុវេ យាវកិវញ្ច ទេវទត្តស្ស អជាតសត្តក្កមារោ
 បញ្ចហិ វេសតេហិ សាយំ មាតិ ឧបដ្ឋានំ កមិស្សតិ បញ្ច
 ច មាលីមាតសតានិ កត្តាភិហារោ អភិហរិយិស្សតិ

លាភសក្ការសំយុត្ត ពេទ្រវិគ្គ ឧបមាដោយឆ្នែកាច

(២៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំស្រឡាញ់លាភ-
 សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ របស់ទេវទេវទេវទេវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អជាតសត្តកុមារ នឹងទៅកាន់ទីបម្រើនៃទេវទេវទេវ ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក
 ដោយព្រះរាជរថចំនួន ៥០០ ផង ទ្រង់ឲ្យនាំចង្ហាន់ចំនួន ៥០០ ថាសទៅ
 ប្រគេនផង អស់កំណត់កាលត្រឹមណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេវ
 ត្រូវនឹកសង្ឃឹមតែសេចក្តីសាបសូន្យមួយយ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ឯសេចក្តីបម្រើន
 ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនត្រូវនឹកសង្ឃឹមឡើយ អស់កាលមាន
 កំណត់ត្រឹមនោះ ។

(២៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជនទាំងឡាយ ប្របាច់
 ប្រមាត់ដាក់ប្រមុះនៃឆ្នែកាច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើយ៉ាងនេះ
 ហើយ ឆ្នែកនោះរឹងរឹតតែកាចដោយក្រលែងឡើង យ៉ាងណាមិញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អជាតសត្តកុមារ នឹងទៅកាន់ទីបម្រើនៃទេវទេវ
 ទាំងល្ងាចទាំងព្រឹក ដោយព្រះរាជរថ ចំនួន ៥០០ ផង ទ្រង់ឲ្យនាំ
 ចង្ហាន់ចំនួន ៥០០ ថាសទៅប្រគេនផង អស់កាលមានកំណត់ត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ហានិយេវ ភិក្ខុវេ ទេវទត្តស្ស ពាជិតវង្សា តេសុលេសុ
ធម្មេសុ ខោ វុឌ្ឍិ ។ ឃី ទារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភ-
សក្ការសិលោកោ ។ បេ ។ សិក្ខិតត្ថនិ ។ ធម្មំ ។

[២៦៣] សាវត្ថយំ វិហារតិ... ទារុណោ ភិក្ខុវេ លា-
ភសក្ការសិលោកោ កដុកោ ធម្មសោ អន្តរាយិកោ
អនុត្តរស្ស យោកត្តេមស្ស អធិកមាយ ។

[២៦៤] ឥទាហំ ភិក្ខុវេ ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឃី
ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បដាធិមំ ន វាយមាយស្មា^(១)
មាតុបំ ហេតុ សម្បជានម្មសា ភាសេយ្យាតិ តមេនិ
បស្សមិ អបវេន សមយេន លាភសក្ការសិលោកេន
អភិក្ខុតំ បរិយាទិន្ទចិត្តំ សម្បជានម្មសា ភាសន្តំ ។

១ ខ. ម. ន ហយមាយស្មា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទត្តត្រូវនឹកសង្ឃឹមតែសេចក្តីសាបសូន្យមួយយ៉ាង
 ប៉ុណ្ណោះ ឯសេចក្តីចម្រើនកងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មិនត្រូវនឹកសង្ឃឹម
 ឡើយ អស់កាលមានកំណត់ត្រីមនោះ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ យ៉ាងនេះ
 ឯង ។ បេ ។ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ៦ ។

[២៦៣] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី... ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជារបស់អាក្រក់ ក្តៅ
 ផ្សា គ្រោតគ្រោត ធ្វើឲ្យសេចក្តីអន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង នូវព្រះនិព្វាន
 ជាទីក្សេមចាកយោគៈ ដែលរកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

[២៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កងលោកនេះ តថាគតកំណត់
 ដឹងច្បាស់ នូវចិត្តបុគ្គលពួកខ្លះ ដោយចិត្តរបស់តថាគត យ៉ាងនេះថា
 អ្នកនេះ មិនពោលសម្បជានមុសា ព្រោះហេតុតែមាតាទេ លុះ
 សម័យខាងក្រោយមក តថាគតឃើញបុគ្គលនោះ ត្រូវលាភសក្ការៈ
 និងសេចក្តីសរសើរគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្ត ក៏ពោលសម្បជានមុសា ។

លាភសក្ការសិលោកស្ម័យ ពេទ្រវត្ត លាភសក្ការសិលោកទារុណភារវា

ឃី ធារុណោ ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសិលោកោ

កដុកោ ធម្មសោ អន្តរាយកោ អនុត្តរស្ស យោគត្តេ-

មស្ស អធិកមាយ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឃី សិក្ខិត្តំ

ឧប្បន្នំ លាភសក្ការសិលោកំ បជហិស្សាម ន ច

ខោ ឧប្បន្នោ លាភសក្ការសិលោកោ ចិត្តំ បរិយាទា-

យ វស្សិតិ ។ ឃីញ៉ា វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិត្តំ ។

សត្តមំ ។

[២៦៥] សាវត្ថយំ វិហារតិ...ធារុណោ ភិក្ខុវេ លាភ-

សក្ការសិលោកោ កដុកោ ធម្មសោ អន្តរាយកោ

អនុត្តរស្ស យោគត្តេមស្ស អធិកមាយ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត ហេទវត្ត លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជាបស់អាក្រក់

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់
 ក្តៅផ្សាក គ្រោតគ្រោត ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការគ្រាស់ជីវិត នូវព្រះ
 និព្វានជាទីក្សេមចាកយោគៈ ដែលរកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន
 យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ
 អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងលះបង់នូវ
 លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើងហើយ ទាំងលាភ-
 សក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើងហើយ ក៏កុំឲ្យគ្របសង្កត់
 ចិត្តយើងបានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
 យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

[២៦៥] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ជាបស់អាក្រក់ ក្តៅផ្សាក
 គ្រោតគ្រោត ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការគ្រាស់ជីវិត នូវព្រះនិព្វានជាទី
 ក្សេមចាកយោគៈ ដែលរកគុណជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

(២៦៦) ឥធាហំ ភិក្ខុវេ ឯកច្ចំ បុគ្គលំ ឯវំ ចេត-
សា ចេតោ បរិច្ច បដាធាមំ ន វាយមាយស្មា បិតុប័
ហេតុ (វិត្តាវេតតំ) ភាតុប័ ហេតុ... ភតិទិយាប័ ហេតុ...
បុត្តស្សប័ ហេតុ... ធីតុយាប័ ហេតុ... បដាបតិយាប័
ហេតុ សម្បជានមុសា ភាសេយ្យតិ តមេនំ បស្សប័
អបវេន សមយេន លាភសក្ការសីលោកេន អភិក្ខុតិ
បរិយាទិន្ទចិត្តំ សម្បជានមុសា ភាសន្តំ ។ ឯវំ ធារុណោ
ខោ ភិក្ខុវេ លាភសក្ការសីលោកោ កដុកោ ធម្មសោ
អន្តរាយកោ អនុត្តរស្ស យោកត្តេមស្ស អធិកមាយ ។
តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតតំ ឧបទ្ធិ លាភ-
សក្ការសីលោកំ បដហិស្សាម ន ច នោ ឧប្បន្នោ
លាភសក្ការសីលោកោ ចិត្តំ បរិយាទាយ វស្សតិ ។
ឯវំ ហំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតតំ ។ នេរស ។

ពេទវគ្គោ បគុព្ពោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ តថាគតកំណត់
ដឹងច្បាស់ នូវចិត្តបុគ្គលពួកខ្លះ ដោយចិត្តរបស់តថាគត យ៉ាងនេះថា
អ្នកនេះ មិនពោលសម្បជានមុសា ព្រោះហេតុតែបីតារាង (បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ) ព្រោះហេតុតែបង្អួនប្រុសទេ ... ព្រោះហេតុតែ
បង្អួនស្រីទេ... ព្រោះហេតុតែកូនប្រុសទេ... ព្រោះហេតុតែកូនស្រីទេ...
ព្រោះហេតុតែប្រពន្ធទេ លុះសម័យ ខាងក្រោយមក តថាគតឃើញ
បុគ្គលនោះ ត្រូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ គ្របសង្កត់ រូបវិចិត្ត
កំពោលនូវសម្បជានមុសា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភសក្ការៈនិង
សេចក្តីសរសើរ ជាប់អាត្រក់ ក្តៅផ្សា គ្រោតគ្រោត ធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់ការត្រាស់ដឹង នូវព្រះនិព្វានជាទីក្សេមបាកយោគៈ រកគុណ-
ជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ក៏យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះ
ថា យើងទាំងឡាយនឹងលះបង់នូវលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែល
កើតឡើងហើយ ទាំងលាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរ ដែលកើតឡើង
ហើយ ក៏កុំឲ្យគ្របសង្កត់ចិត្តយើងបានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ បឋសូត្រ ទី ១៣ ។

លាភសក្ការសំយុត្តស្ស ពេវវគ្គេ ទុទានំ

តិស្ស្យ ទុទានំ

ភិទ្ទិ មូលំ ទិដ្ឋខ្មោ(១) ច

បក្កនិ រថមាតវ

បីតា ច ភាតា ភកិដិ

បុត្តោ ដីតា បដាបតិ ។

លាភសក្ការសំយុត្តំ បញ្ចមំ សមត្តំ ។

១ ឧ. ម. ភិទ្ទិ មូលំ ធម្មេសុក្កោ ។

លាភសក្ការសំយុត្ត ហេទវិគ្គ ឧទ្ទាន

ឧទ្ទាននៃភោទវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីទេវទេវតាបំបែកសង្ឃ ១ កុសលមូល ១ ធម៌
 មាន២ លើក កាលទេវទេវតាចៀសចេញទៅ ១ អជាតសត្ត-
 កុមារទៅកាន់ទីបម្រើនៃទេវទេវតា ដោយព្រះរាជរថ ១ មាតា ១
 បិតា ១ បងប្អូនប្រុស ១ បងប្អូនស្រី ១ កូនប្រុស ១ កូន
 ស្រី ១ ប្រពន្ធ ១ ។

ចប់ លាភសក្ការសំយុត្ត ទី ៥ ។

វាហលសំយត្តំ

អប្បមាទិកោ

[២៦៧] ឯវុទ្ធិ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ កកវា

សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អា-

វាមេ ។ អថខោ អាយស្មា វាហុលោ យេន កកវា

តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា កកវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯក-

មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ អាយស្មា វា-

ហុលោ កកវន្តំ ឯតទវេន សាធុ មេ កន្តេ កកវា

សង្កិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ កកវតោ ធម្មំ សុត្តា

ឯកោ វុបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបិ បហិតត្តោ

វិហារេយ្យន្តំ ។

រាហុលសំយត្ត

អប្បមាទវិគ្គ

(២៦៧) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
 ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ ព្រះរាហុលមានអាយុ ចូលទៅគាល់
 ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះរាហុលមានអាយុ
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ដោយ
 សង្ខេប ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះថា បើខ្ញុំព្រះអង្គ បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះ
 មានព្រះភាគហើយ នឹងចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង មិនប្រមាទ មាន
 ព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតនូវកិលេស មានចិត្តស្ងួត (ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន) ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អប្បមាវវិគ្គេ សឡាយគន្ថានំ អនិច្ចតាវិ

(២២៧) តំ កំ បញ្ចាសំ រាហុល ចក្កំ និច្ចំ វា
 អនិច្ចំ វាតំ ។ អនិច្ចំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វា
 តំ សុខំ វាតំ ។ ទុក្ខំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ
 វិបរណាមធម្មំ កល្យំ នុ តំ សមនុបស្ស័តុំ ឯតំ មម
 ឯសោហមស្មំ ឯសោ មេ អត្តាតំ ។ លោ ហេតំ កន្លេ ។

(ឯវិ មេយ្យាលោ)

សោតំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតំ ។ អនិច្ចំ កន្លេ ... យានិ
 និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតំ ។ អនិច្ចំ កន្លេ ... ឯវិញ និច្ចា វា
 អនិច្ចា វាតំ ។ អនិច្ចា កន្លេ ... កាយោ និច្ចា វា
 អនិច្ចា វាតំ ។ អនិច្ចា កន្លេ ... មនោ និច្ចា វា
 អនិច្ចា វាតំ ។ អនិច្ចា កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ
 វា តំ សុខំ វាតំ ។ ទុក្ខំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ
 ទុក្ខំ វិបរណាមធម្មំ កល្យំ នុ តំ សមនុបស្ស័តុំ ឯតំ
 មម ឯសោហមស្មំ ឯសោ មេ អត្តាតំ ។ លោ ហេ-
 តំ កន្លេ ។

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ ភាពមិនទៀងជាដើមនៃអាយតនៈទាំង ៦

(២២៨) ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់
សេចក្តីនោះដូចម្តេច ចក្ខុទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។
ចុះរបស់ណា ដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ជាទុក្ខ
ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់ណា ដែលមិនទៀង ជាទុក្ខ មានកិរិយាប្រែប្រួល
ជាធម្មតា គួរនឹងយល់ឃើញ នូវរបស់នោះថា ន្ទះ⁺ ជារបស់អាត្មាអញ
ន្ទះ⁺ ជាអាត្មាអញ ន្ទះ⁺ ជាខ្លួនរបស់អាត្មាអញ ដែរឬ ។ ហេតុន្ទះ⁺
មិនគួរទេ ព្រះអង្គ ។

(បេយ្យាលៈយ៉ាងនេះ)

ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ត្រចៀកទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ
ព្រះអង្គ ... ច្រមុះទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ...
អណ្តាតទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... កាយទៀង
ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ចិត្តទៀង ឬមិនទៀង ។
មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់ណា មិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ
ឬជាសុខ ។ ជាទុក្ខ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់ណា មិនទៀង ជាទុក្ខ
មានកិរិយាប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរនឹងយល់ឃើញ នូវរបស់នោះថា ន្ទះ⁺
ជារបស់អាត្មាអញ ន្ទះ⁺ ជាអាត្មាអញ ន្ទះ⁺ ជាខ្លួនរបស់អាត្មាអញដែរ
ឬ ។ ហេតុន្ទះ⁺ មិនគួរទេ ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៦៧] ឃី បស្សិ រាហុល សុតវា អរិយស្សាវគោ

ចក្កស្ម័យ្យំ និព្វិន្ទតិ សោតស្ម័យ្យំ និព្វិន្ទតិ ឃានស្ម័យ្យំ

និព្វិន្ទតិ ជិវ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ កាយស្ម័យ្យំ និព្វិន្ទតិ មនស្ម័យ្យំ

និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទ វិជ្ជតិ វិរាគា វិមុត្តតិ ។ វិមុត្តស្មី វិមុត្តមិតិ

ញាណំ ហោតិ ។ វិណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មវិចយំ កតិ

ករណីយំ នាបរិ ឥត្តន្តាយាតិ បដាណាតីតិ ។ បឋមំ ។

(ឃតេន មេយ្យាលេន ទស សុត្តន្តា កាតព្វា)

[២៧០] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... តំ កី មញ្ញសំ រាហុល

រូបា និទ្ធា វា អនិទ្ធា វាតិ ។ អនិទ្ធា កន្លេ ... សន្តា

។ បេ។ កន្លា ... រសា ... ដោដ្ឋព្វា ... ធម្មា និទ្ធា វា អនិទ្ធា

វាតិ ។ អនិទ្ធា កន្លេ ... ។

សុត្តន្តបិដក សំបុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(២៦៧) ម្នាលរាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើ
 ឃើញយ៉ាងនេះ ក៏វេចនឿយណាយចំពោះវត្ថុកង្កង ឆ្លើយណាយ
 ចំពោះត្រចៀកកង្កង ឆ្លើយណាយចំពោះប្រមុះកង្កង ឆ្លើយណាយចំពោះ
 អណ្តាតកង្កង ឆ្លើយណាយចំពោះកាយកង្កង ឆ្លើយណាយចំពោះចិត្តកង្កង
 កាលបើឆ្លើយណាយហើយ ក៏ធុញទ្រាន់ ព្រោះការធុញទ្រាន់ ទើប
 ចិត្តរួចស្រឡះ ។ កាលបើចិត្តរួចស្រឡះហើយ សេចក្តីដឹងក៏កើតមានថា
 ចិត្តអាត្មាអញរួចស្រឡះហើយ ។ អរិយសាវ័កនោះ វេចនឿយណាយចំពោះ
 ថា ជាតិអស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ
 សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

(ព្រះសូត្រទាំង ១០ បណ្ឌិតកប្បីធ្វើតាមរបេយ្យាលៈនេះចុះ)

(២៧០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
 ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលរាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច រូប
 ទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... សំឡេង ។ បេ ។ កូន ...
 រស ... ផ្សែង ... ធម៌ទាំងឡាយទៀង ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ
 ព្រះអង្គ ... ។

រាហុលសំយត្តស្ស អប្បមាទវគ្គេ ចក្កវិញ្ញាណាទិសិព្វិន្តំ

(២៧០) ឃីវិ បស្សី រាហុល សុតវា អរិយស្សាវគោ
រូបេសុបំ និព្វិន្តតិ សន្តេសុបំ និព្វិន្តតិ កន្តេសុបំ និព្វិន្តតិ
រសេសុបំ និព្វិន្តតិ ដោជ្ឈព្វេសុបំ និព្វិន្តតិ ធម្មេសុបំ
និព្វិន្តតិ និព្វិន្តំ វិវដ្ឈតិ ។ បេ ។ បដាណាតីតិ ។ ធុតិយំ ។

(២៧២) សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... តំ កី មញ្ញាសិ រាហុ-
ល ចក្កវិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ កន្តេ...
សោតវិញ្ញាណំ ។ បេ ។ យាណវិញ្ញាណំ ... ធិហ្មវិញ្ញាណំ ...
កាយវិញ្ញាណំ ... មនោវិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។
អនិច្ចំ កន្តេ ... ។

(២៧៣) ឃីវិ បស្សី រាហុល សុតវា អរិយស្សាវ-
គោ ចក្កវិញ្ញាណាស្មីម្បំ និព្វិន្តតិ សោតវិញ្ញាណាស្មីម្បំ
និព្វិន្តតិ យាណវិញ្ញាណាស្មីម្បំ និព្វិន្តតិ ធិហ្មវិញ្ញាណាស្មីម្បំ
និព្វិន្តតិ កាយវិញ្ញាណាស្មីម្បំ និព្វិន្តតិ មនោវិញ្ញាណា-
ស្មីម្បំ និព្វិន្តតិ និព្វិន្តំ វិវដ្ឈតិ ។ បេ ។ បដាណាតីតិ ។
តតិយំ ។

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ សេចក្តីនឿយណាយចំពោះចក្ខុវិញ្ញាណជាដើម

[២៧១] ម្នាលរាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
យ៉ាងនេះ ក៏រំមងនឿយណាយ ចំពោះរូបផង នឿយណាយ ចំពោះ
សំឡេងផង នឿយណាយ ចំពោះក្លិនផង នឿយណាយ ចំពោះរសផង
នឿយណាយ ចំពោះផស្សៈផង នឿយណាយ ចំពោះធម៌ទាំងឡាយផង
កាលបើនឿយណាយហើយ ក៏គុញទ្រាន់ ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

[២៧២] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលរាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច
ចក្ខុវិញ្ញាណ (សេចក្តីដឹងតាមផ្លូវភ្នែក) ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ
ព្រះអង្គ ... សោតវិញ្ញាណ ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញាណ ... ជីវ្ហវិញ្ញាណ ...
មនោវិញ្ញាណទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

[២៧៣] ម្នាលរាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
យ៉ាងនេះ ក៏រំមងនឿយណាយ ចំពោះចក្ខុវិញ្ញាណផង នឿយ
ណាយ ចំពោះសោតវិញ្ញាណផង នឿយណាយ ចំពោះឃានវិញ្ញាណ
ផង នឿយណាយ ចំពោះជីវ្ហវិញ្ញាណផង នឿយណាយ ចំពោះកាយ-
វិញ្ញាណផង នឿយណាយ ចំពោះមនោវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយ
ណាយហើយ ក៏គុញទ្រាន់ ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៧៤] សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... តិ តី មញ្ញាសិ រាហុល

ចក្កុសម្មស្សោ និទ្ទោ វា អនិទ្ទោ វាតិ ។ អនិទ្ទោ កន្លេ...

សោតសម្មស្សោ ។ បេ ។ យានសម្មស្សោ ... ជីវាសម្ម-

ស្សោ... កាយសម្មស្សោ... មនោសម្មស្សោ និទ្ទោ វា

អនិទ្ទោ វាតិ ។ អនិទ្ទោ កន្លេ ... ។

[២៧៥] ឃី បស្សិ រាហុល សុតវា អរិយស្សាវ-

កោ ចក្កុសម្មស្សស្មីម្បំ និព្វិន្ទតិ សោតសម្មស្សស្មីម្បំ

និព្វិន្ទតិ យានសម្មស្សស្មីម្បំ និព្វិន្ទតិ ជីវាសម្មស្សស្មីម្បំ

និព្វិន្ទតិ កាយសម្មស្សស្មីម្បំ និព្វិន្ទតិ មនោសម្មស្ស-

ស្មីម្បំ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទ វិវជ្ជតិ ។ បេ ។ បដាណាតីតិ ។

ចតុតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៧៤] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច
ចក្ខុសម្ព័ស្ស (រូបារម្មណ៍ដែលប៉ះពាល់ដោយចក្ខុ) ទៀង ឬ មិនទៀង ។
មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... សោតសម្ព័ស្ស ។ បេ ។ យានសម្ព័ស្ស ... ជីវ្ហា-
សម្ព័ស្ស ... កាយសម្ព័ស្ស ... មនោសម្ព័ស្សទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិន
ទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

[២៧៥] ម្ចាស់រាហុល អរិយសាវកអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ

យ៉ាងនេះ ក៏រំមងនឿយណាយ ចំពោះចក្ខុសម្ព័ស្សផង នឿយ
ណាយ ចំពោះសោតសម្ព័ស្សផង នឿយណាយ ចំពោះយានសម្ព័ស្សផង
នឿយណាយ ចំពោះជីវ្ហាសម្ព័ស្សផង នឿយណាយ ចំពោះកាយ-
សម្ព័ស្សផង នឿយណាយ ចំពោះមនោសម្ព័ស្សផង កាលបើនឿយ
ណាយហើយ ក៏គុញទ្រាន់ ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អប្បមាទវគ្គេ ធួសុច្ឆស្សជាវេទនាទំនិព្វិន្តំ

(២៧៦) សាវត្ថិយំ វិហារតិ... តំ តិ មញ្ញសិ រាហុល

ចត្តុសច្ឆស្សជា វេទនា និព្វានំ អនិព្វានំ វតិ ។ អនិព្វា

កន្ត្តេ... សោតសច្ឆស្សជា វេទនា ។ បេ ។ យានសច្ឆស្សជា

វេទនា ... ជិញ្ញសច្ឆស្សជា វេទនា ... កាយសច្ឆស្សជា

វេទនា ... មនោសច្ឆស្សជា វេទនា និព្វានំ អនិព្វានំ វតិ ។

អនិព្វានំ កន្ត្តេ... ។

(២៧៧) ឃិំ ចស្សិំ រាហុល សុតវា អរិយស្សា-

វាកោ ចត្តុសច្ឆស្សជាយ វេទនាយបិ និព្វិន្តតិ សោត-

សច្ឆស្សជាយ វេទនាយបិ និព្វិន្តតិ យានសច្ឆស្សជា-

យ វេទនាយបិ និព្វិន្តតិ ជិញ្ញសច្ឆស្សជាយ វេទនាយបិ

និព្វិន្តតិ កាយសច្ឆស្សជាយ វេទនាយបិ និព្វិន្តតិ

មនោសច្ឆស្សជាយ វេទនាយបិ និព្វិន្តតិ ។ បេ ។

បជាណតីតិ ។ បញ្ចមំ ។

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ សេចក្តីនឿយណាយចំពោះចក្ខុសម្ពុស្សជាវេទនាជាដើម

[២៧៦] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ... ទ្រង់

ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច ចក្ខុសម្ពុស្ស-

ជា វេទនា (វេទនាកើតអំពីចក្ខុសម្ពុស្ស) ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀង

ទេ ព្រះអង្គ ... សោតសម្ពុស្សជា វេទនា ។ បេ ។ ឃានសម្ពុស្សជា

វេទនា ... ជីវ្ហសម្ពុស្សជា វេទនា ... កាយសម្ពុស្សជា វេទនា ... មនោ-

សម្ពុស្សជា វេទនា ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

[២៧៧] ម្ចាស់រាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ

យ៉ាងនេះ វេទន់នឿយណាយចំពោះចក្ខុសម្ពុស្សជា វេទនាផង នឿយ

ណាយចំពោះសោតសម្ពុស្សជា វេទនាផង នឿយណាយចំពោះឃាន-

សម្ពុស្សជា វេទនាផង នឿយណាយចំពោះជីវ្ហសម្ពុស្សជា វេទនាផង

នឿយណាយចំពោះកាយសម្ពុស្សជា វេទនាផង នឿយណាយចំពោះ

មនោសម្ពុស្សជា វេទនាផង ។ បេ ។ ចប់សូត្រទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៧៧] សាវត្ថយំ វិហារតិ...តំ កី មញ្ញសំ វហុល
 រូបសញ្ញា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ...
 សទ្ធសញ្ញា... កន្ធសញ្ញា... រសសញ្ញា... ដោជ្ជព្វសញ្ញា...
 ធម្មសញ្ញា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ... ។

[២៧៨] ឃរិ បស្សិំ វហុល សុតវា អរិយស្សា-
 វកោ រូបសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ធសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទ-
 តិ កន្ធសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ រសសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ
 ដោជ្ជព្វសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ ធម្មសញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ
 ។ បេ ។ បដានាតីតិ ។ ធម្មំ ។

[២៧៩] សាវត្ថយំ វិហារតិ...តំ កី មញ្ញសំ វហុល
 រូបសញ្ញោតនា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ...
 សទ្ធសញ្ញោតនា ... កន្ធសញ្ញោតនា ... រសសញ្ញោតនា ...
 ដោជ្ជព្វសញ្ញោតនា ... ធម្មសញ្ញោតនា និច្ចា វា អនិច្ចា
 វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ ... ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានគ្គេ

(២៧៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...ទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច រូបសញ្ញា
 (សេចក្តីសំគាល់ក្នុងរូប) ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ...
 សទ្ទសញ្ញា ... គន្ធសញ្ញា ... រសសញ្ញា ... ដេវាជ្ជព្វសញ្ញា ... ធម្មសញ្ញា
 ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

(២៧៩) ម្ចាស់រាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
 យ៉ាងនេះ ក៏រមែងនឿយណាយ ចំពោះរូបសញ្ញាផង នឿយណាយ
 ចំពោះសទ្ទសញ្ញាផង នឿយណាយ ចំពោះគន្ធសញ្ញាផង នឿយ
 ណាយ ចំពោះរសសញ្ញាផង នឿយណាយ ចំពោះដេវាជ្ជព្វសញ្ញាផង
 នឿយណាយ ចំពោះធម្មសញ្ញាផង ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

(២៨០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...
 ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច
 រូបសញ្ញាតនា (សេចក្តីគិតក្នុងរូប) ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ
 ព្រះអង្គ ... សទ្ទសញ្ញាតនា ... គន្ធសញ្ញាតនា ... រសសញ្ញាតនា ...
 ដេវាជ្ជព្វសញ្ញាតនា ... ធម្មសញ្ញាតនា ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ
 ព្រះអង្គ ... ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អប្បមាទវគ្គេ រូបតណ្ហាទិវិញ្ញត្តំ

[២៨០] ឃី បស្សី រាហុល សុតវា អរិយស្សាវគោ
 រូបសញ្ញោតនាយបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ធសញ្ញោតនាយបិ និព្វិ-
 ន្ទតិ កន្ធសញ្ញោតនាយបិ និព្វិន្ទតិ រសសញ្ញោតនាយបិ
 និព្វិន្ទតិ ដោជ្ជត្វសញ្ញោតនាយបិ និព្វិន្ទតិ ធម្មសញ្ញោត-
 នាយបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។ បជាណតីតិ ។ សត្តមំ ។

[២៨២] សាវត្ថយិ វិហារតិ...តំ កី មញ្ញាសិ រាហុល
 រូបតណ្ហា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ...
 សទ្ធតណ្ហា ...កន្ធតណ្ហា...រសតណ្ហា ...ដោជ្ជត្វតណ្ហា...
 ធម្មតណ្ហា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ... ។

[២៨៣] ឃី បស្សី រាហុល សុតវា អរិយស្សា-
 វគោ រូបតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ធតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ
 កន្ធតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ រសតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ
 ដោជ្ជត្វតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ ធម្មតណ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ
 ។ បេ ។ បជាណតីតិ ។ អដ្ឋមំ ។

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ សេចក្តីនឿយណាយចំពោះរូបតណ្ហាជាដើម

[២៨១] ម្នាលរាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
យ៉ាងនេះ ក៏រំមែងនឿយណាយ ចំពោះរូបសញ្ចេតនាផង នឿយ
ណាយ ចំពោះសទ្ធីសញ្ចេតនាផង នឿយណាយ ចំពោះគន្ធសញ្ចេតនា
ផង នឿយណាយ ចំពោះរសសញ្ចេតនាផង នឿយណាយ ចំពោះ
ផោដ្ឋព្វសញ្ចេតនាផង នឿយណាយ ចំពោះធម្មសញ្ចេតនាផង ។ បេ ។
ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

[២៨២] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលរាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច រូបតណ្ហា
(សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូប) ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ...
សទ្ធីតណ្ហា ... គន្ធតណ្ហា ... រសតណ្ហា ... ផោដ្ឋព្វតណ្ហា ... ធម្មតណ្ហា
ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

[២៨៣] ម្នាលរាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
យ៉ាងនេះ ក៏រំមែងនឿយណាយ ចំពោះរូបតណ្ហាផង នឿយណាយ ចំពោះ
សទ្ធីតណ្ហាផង នឿយណាយ ចំពោះគន្ធតណ្ហាផង នឿយណាយ
ចំពោះរសតណ្ហាផង នឿយណាយ ចំពោះផោដ្ឋព្វតណ្ហាផង នឿយ
ណាយ ចំពោះធម្មតណ្ហាផង ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[២៨២] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... តំ តី មញ្ញសំ វាហុល

បឋវីជាតុ និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ ... អា-

ទោជាតុ... តេជោជាតុ... វាយោជាតុ... អាគាសជាតុ...

វិញ្ញាណជាតុ និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លេ ... ។

[២៨៥] ឯវំ បស្សំ វាហុល សុតវា អរិយស្សាវកោ

បឋវីជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ អាទោជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ

តេជោជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ វាយោជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ

អាគាសជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ វិញ្ញាណជាតុយាបិ និព្វិន្ទតិ

។ ថេ ។ បដាជាតីតិ ។ នវមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៨៤] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...

ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ពហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច

បឋវីធាតុ ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... អាបុរាធាតុ...

តេជោធាតុ ... វាយោធាតុ ... អាកាសធាតុ ... វិញ្ញាណធាតុទៀង ឬ មិន

ទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... ។

[២៨៥] ម្ចាស់ពហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ

យ៉ាងនេះ ក៏រមែងនឿយណាយ ចំពោះបឋវីធាតុផង នឿយណាយ

ចំពោះអាបុរាធាតុផង នឿយណាយ ចំពោះតេជោធាតុផង នឿយ

ណាយ ចំពោះវាយោធាតុផង នឿយណាយ ចំពោះអាកាសធាតុផង

នឿយណាយ ចំពោះវិញ្ញាណធាតុផង ។ បេ ។ ចប់សូត្រ ទី៧ ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អប្បមាទវគ្គេ រូបាទិទិវិគ្គនំ

(២៨៦) សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... តំ កេ មញ្ញាសំ រាហុល

រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ កន្លេ ... វេទនា...

សញ្ញា ... សង្ខារា ... វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។

អនិច្ចំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។

ទុក្ខំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ

កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មំ

ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហោតិ កន្លេ ។

(២៨៧) ឯវំ បស្សំ រាហុល សុតវា អរិយ-

ស្សាវកោ រូបស្មំ ច្បំ និព្វិន្ទតិ វេទនាយថ និព្វិន្ទតិ

សញ្ញាយថ និព្វិន្ទតិ សង្ខារេសុថ និព្វិន្ទតិ វិញ្ញាណា-

ស្មំ ច្បំ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិវដ្តតិ វិវាតា វិមុត្តតិ ។

វិមុត្តស្មំ វិមុត្តមិតិ ញ្ញាណំ ហោតិ ។ ធិណា ជាតិ

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវត្ថុ សេចក្តីឡើយណាយចំពោះរូបជាដើម

(២៨៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី... ទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់រាហុល អ្នកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច រូបទៀង
 ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ... វេទនា ... សញ្ញា ... សង្ខារ...
 វិញ្ញាណ ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់
 ណាមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬ ជាសុខ ។ ជាទុក្ខ ព្រះអង្គ ។
 ចុះរបស់ណា មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរ
 នឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា ⁺នុះ ជារបស់អាត្មាអញ ⁺នុះ ជាអាត្មាអញ
⁺នុះ ជាខ្លួនរបស់អាត្មាអញដែរឬ ។ ហេតុនេះមិនគួរទេ ព្រះអង្គ ។

(២៨៧) ម្ចាស់រាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលបើឃើញ
 យ៉ាងនេះ ក៏រមែងនឿយណាយចំពោះរូបផង នឿយណាយចំពោះវេទ-
 នាផង នឿយណាយចំពោះសញ្ញាផង នឿយណាយចំពោះសង្ខារទាំង
 ឡាយផង នឿយណាយចំពោះវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ
 ហើយ ក៏គុំញាត្រាន់ ព្រោះការគុំញាត្រាន់ ទើបចិត្តរួចស្រឡះ ។ កាលបើ
 ចិត្ត រួចស្រឡះហើយ សេចក្តីដឹងក៏កើតមានថា ចិត្តអាត្មាអញរួចស្រឡះ
 ហើយ ។ អរិយសាវ័កនោះ រមែងដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ ឆាបរិ ឥត្តត្តាយាតិ
បជាតាតិ ។ ទសមំ ។

អប្បមាទវិញ្ញា បឋមោ ។

តិស្ស ឧទ្ធានំ

ចក្ក រូបញ្ច វិញ្ញាណំ

សម្មស្សោ វេទនាយ ច

សញ្ញាយ ច ចេតនា តណ្ហា

នាតុ ទន្ធន តេទសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

មគ្គព្រហ្មចរិយៈ អាត្មាអញ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញ
បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ច
នេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

ចប់ អប្បមាទវគ្គ ទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃអប្បមាទវគ្គនោះ គឺ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្រែងអំពីចក្ខុ ១ រូប ១ វិញ្ញាណ ១
សម្ផស្ស ១ វេទនា ១ សញ្ញា ១ ចេតនា ១ តណ្ហា ១
ធាតុ ១ ខន្ធ ១ ជា ១០ ។

អនុសយវិគ្គោ

[២៨៨] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ កកវា
សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អា-
រាមេ ។ អថខោ អាយស្មា រាហុលោ យេន កកវា
តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា កកវន្តំ អភិវនេត្តា ឯក-
មន្តំ និសង្កំ ។

[២៨៩] ឯកមន្តំ និសង្កំ ខោ អាយស្មន្តំ រាហុលំ
កកវា ឯតទពោច តំ កំ មញ្ញាសិ រាហុល ចក្កំ និច្ចំ
វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្កំ
វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្កំ កន្លេ ។ យំ បណានិច្ចំ
ទុក្កំ វិបរណាមជ្ឈំ កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតំ

អនុស្សយវិគ្គ

[២៨៨] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះរាហុលមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយ
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[២៨៩] លុះព្រះរាហុលមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
ទើបព្រះមានព្រះភាគ មានព្រះពុទ្ធដ៏កាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់រាហុល អ្នក
សំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច ភ្នែកទៀង ឬមិនទៀង ។ ព្រះរាហុលក្រាប
បង្គំទូលថា មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់ណា មិនទៀង របស់
នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ជាទុក្ខ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់ណា មិនទៀង
ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរនឹងយល់ឃើញរបស់នោះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឯតំ មម ឯសោហាមស្មំ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ
 ហេតំ កន្លេ ។ សោតំ ... យានំ ... ជីវ្ហា...កាយោ...មនោ
 និទ្ទោ វា អនិទ្ទោ វាតិ ។ អនិទ្ទោ កន្លេ ។ យំ បនានិច្ចំ
 ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ កន្លេ ។ យំ បនានិច្ចំ
 ទុក្ខំ វិបរណាមធម្មំ កល្យំ ទុ តំ សមនុស្សំតុំ ឯតំ
 មម ឯសោហាមស្មំ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ
 កន្លេ ។

(២៧០) ឯវំ បស្សំ រាហុល សុតវា អរិយស្សាវកោ
 ចក្កស្ម័យំ និព្វិន្ទតិ សោតស្ម័យំ និព្វិន្ទតិ យានស្ម័យំ
 និព្វិន្ទតិ ជីវ្ហាយថ និព្វិន្ទតិ កាយស្ម័យំ និព្វិន្ទតិ ម-
 នស្ម័យំ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិវជ្ជតិ វិរាតា វិមុច្ចតិ ។ វិមុត្តស្មី
 វិមុត្តមិតំ ញ្ញាណំ ហោតិ ។ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរិ ឥត្តត្តាយាតិ បជាតា-
 តិ ។ បឋមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

+ នុររបស់អញ + នុរជាអញ + នុរជាខ្លួនរបស់អញ ដែរឬទេ ។ មិនគួរនឹង
 យល់ឃើញយ៉ាងនេះទេ ព្រះអង្គ ។ ត្រចៀក ... ច្រមុះ ... អណ្តាត ...
 កាយ ... ចិត្ត ទៀង ឬ មិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។ ចុះរបស់
 ណា មិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬ ជាសុខ ។ ជាទុក្ខ ព្រះអង្គ ។
 ចុះរបស់ណា មិនទៀង ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរនឹង
 យល់ឃើញរបស់នោះថា + នុររបស់អញ + នុរជាអញ + នុរជាខ្លួនរបស់
 អញ ដែរឬទេ ។ មិនគួរនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនេះទេ ព្រះអង្គ ។

[២៧០] ម្ចាស់រាហុល អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង កាលឃើញ
 យ៉ាងនេះ ក៏រមែងនឿយណាយក្នុងភ្នែកផង នឿយណាយក្នុងត្រចៀក
 ផង នឿយណាយក្នុងច្រមុះផង នឿយណាយក្នុងអណ្តាតផង នឿយ
 ណាយក្នុងកាយផង នឿយណាយក្នុងចិត្តផង កាលបើនឿយណាយ
 ក៏ធុញទ្រាន់ ព្រោះការធុញទ្រាន់ ទើបចិត្តរួចស្រឡះ ។ កាលបើចិត្ត
 រួចស្រឡះ ញាណក៏កើតឡើងថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ។ អរិយសាវ័ក
 នោះ ក៏ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អាត្មាអញបាននៅ
 រួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ កិច្ចដទៃប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អនុសយវគ្គេ សឡាយកតានំ អនិច្ចាវិ

(ឃតេន មេយ្យាលេន និស សុត្តន្តា កាតញ្ច)

(២៧០) តំ កី មញ្ញសិ រាហុល រូតា និច្ចា វា
អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្លៃ... សន្តា... កន្តា... រសា...
ដោជ្ជញ្ចា ... ធម្មា ... ។

(២៧២) ចក្កវិញ្ញាណំ ... សោតវិញ្ញាណំ ... យាន-
វិញ្ញាណំ ... ជីវិតវិញ្ញាណំ ... កាយវិញ្ញាណំ...មនោវិញ្ញា-
ណំ ... ។

(២៧៣) ចក្កសច្ចស្ស្ស ... សោតសច្ចស្ស្ស ... យាន-
សច្ចស្ស្ស...ជីវិតសច្ចស្ស្ស... កាយសច្ចស្ស្ស ... មនោ-
សច្ចស្ស្ស ... ។

(២៧៤) ចក្កសច្ចស្ស្សជា វេទនា ... សោតសច្ចស្ស្ស-
ជា វេទនា... យានសច្ចស្ស្សជា វេទនា... ជីវិតសច្ចស្ស្សជា
វេទនា ... កាយសច្ចស្ស្សជា វេទនា ... មនោសច្ចស្ស្សជា
វេទនា ... ។

(២៧៥) រូបសញ្ញា ... សន្តសញ្ញា ... កន្តសញ្ញា ...
រសសញ្ញា ... ដោជ្ជសញ្ញា ... ធម្មសញ្ញា ... ។

រាហុលសំយុត្ត អនុសយវត្ត សេចក្តីមិនទៀងជាដើមនៃអាយតនៈទាំង ៦

(សូត្រទាំង ១០ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើតាមរបេយ្យាលៈនុ៎ះបុ៎ះ)

(២៧១) ម្នាលរាហុល អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច រូបទៀង
ឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ... សំឡេង... ភ្លឺ... រស... ផ្សព្វ...
ធម្មារម្មណ៍ ... ។

(២៧២) ចក្ខុវិញ្ញាណ ... សោតវិញ្ញាណ ... យានវិញ្ញាណ ...
ជីវ្ហវិញ្ញាណ ... កាយវិញ្ញាណ ... មនោវិញ្ញាណ ... ។

(២៧៣) ចក្ខុសម្ពុស្សៈ ... សោតសម្ពុស្សៈ ... យានសម្ពុស្សៈ...
ជីវ្ហសម្ពុស្សៈ ... កាយសម្ពុស្សៈ ... មនោសម្ពុស្សៈ ... ។

(២៧៤) វេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុសម្ពុស្សៈ ... វេទនាដែលកើត
អំពីសោតសម្ពុស្សៈ ... វេទនាដែលកើតអំពីយានសម្ពុស្សៈ ... វេទនាដែល
កើតអំពីជីវ្ហសម្ពុស្សៈ... វេទនាដែលកើតអំពីកាយសម្ពុស្សៈ ... វេទនាដែល
កើតអំពីមនោសម្ពុស្សៈ ... ។

(២៧៥) សេចក្តីសំគាល់ក្នុងរូប ... សេចក្តីសំគាល់ក្នុងសំឡេង...
សេចក្តីសំគាល់ក្នុងភ្លឺ ... សេចក្តីសំគាល់ក្នុងរស ... សេចក្តីសំគាល់ក្នុង
ផ្សព្វ ... សេចក្តីសំគាល់ក្នុងធម្មារម្មណ៍ ... ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[២៧៦] រូបសញ្ញេតនា សទ្ធិសញ្ញេតនា កន្ល-

សញ្ញេតនា រសសញ្ញេតនា ដោដ្ឋព្វសញ្ញេតនា ធម្ម-

សញ្ញេតនា ... ។

[២៧៧] រូបតណ្ហា ... សទ្ធិតណ្ហា ... កន្ល-

តណ្ហា ... ដោដ្ឋព្វតណ្ហា ... ធម្មតណ្ហា ... ។

[២៧៨] បឋវីជាតុ ... អាថោជាតុ ... តេជោជាតុ ...

វាយោជាតុ ... អាកាសជាតុ ... វិញ្ញាណជាតុ ... ។

[២៧៩] រូបំ ... វេទនា ... សញ្ញា ... សម្ពាទ ... វិញ្ញា-

ណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតំ ។ អនិច្ចំ កន្លៃ ។ បេ ។ ឃិ

បស្សំ វហុល ។ បេ ។ នាបរិ ឥត្តត្តាយាតិ បជាតា-

តតំ ។ ទសមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២៧៦] សេចក្តីគិតកងរូប ... សេចក្តីគិតកងសំឡេង ... សេចក្តី

គិតកងក្លិន ... សេចក្តីគិតកងរស ... សេចក្តីគិតកងផ្សែង ... សេចក្តីគិតកង

ធម្មារមណ៍ ... ។

[២៧៧] រូបតណ្ហា ... សទ្ធិតណ្ហា ... គន្ធិតណ្ហា ... រសតណ្ហា...

ផោដ្ឋតណ្ហា ... ធម្មតណ្ហា ... ។

[២៧៨] បឋវីធាតុ... អាប្រាធាតុ... តេជោធាតុ... វាយោធាតុ...

អាភាសធាតុ ... វិញ្ញាណធាតុ ... ។

[២៧៩] រូប ... វេទនា ... សញ្ញា ... សង្ខារ ... វិញ្ញាណ ទៀង

បូមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ ព្រះអង្គ ។ បេ ។ ម្នាលរាហុល កាលបើ

អរិយសាវ័កឃើញយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ក៏ដឹងច្បាស់ថា កិច្ចដទៃប្រព្រឹត្ត

ទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អនុសយវគ្គេ មានសប្បញ្ញ

[៣០០] សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... អថខោ អាយស្មា
 រាហុលោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 ភកវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា រាហុលោ ភកវន្តំ ឯតទវោច
 កមំ នុ ខោ ភន្តេ ជាទតោ កមំ បស្សតោ វេមស្មិត្តា
 សវិត្តាណិកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តស្ម
 អហត្តារមមត្តារមាណានុសយា ន ហោន្តិតិ ។

[៣០១] យំ ភិក្ខុ រាហុល រូបំ អតីតាណិក-
 ភប្បច្ចប្បន្តំ អជ្ឈតិ វា ពហិទ្ធា វា ឌីឡារិកំ វា សុខុមំ
 វា ហិទំ វា បណីតំ វា យំ នុវេ សន្តិកេ វា សព្វំ រូបំ
 នេតិ មម នេសោហមស្មំ ន មេសោ អត្តាតិ វាវេម-
 តិ យថាក្ខតិ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ ។ យា កាចិ
 វេទនា ... យា កាចិ សញ្ញា ... យេ កេចិ សង្ខារា ...
 យំ ភិក្ខុ វិញ្ញាណំ អតីតាណិកភប្បច្ចប្បន្តំ អជ្ឈតិ
 វា ពហិទ្ធា វា ឌីឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហិទំ វា

រាហុលសំយុត្ត អនុសយវគ្គ ការសួររកចិត្ត

[៣០០] ព្រះសាស្តា ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថី ... គ្រានោះឯង
 ព្រះរាហុលមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ
 ព្រះរាហុលមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យ
 នេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបុគ្គលដ៏ងងឹត
 ម្តេច ឃើញដូចម្តេច បានជាមិនមានអហង្គារ មមង្គារ និងមានុស័យ
 ក្នុងកាយ ប្រកបដោយវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ។

[៣០១] ម្ចាស់រាហុល រូបណានីមួយ ជាអតីត អនាគត
 បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក៏ ខាងក្រៅក៏ គ្រោតគ្រោតក៏ ល្អិតក៏ ថោកទាបក៏
 ទុក្ខមក៏ រូបណា មានក្នុងទីឆ្ងាយក៏ មានក្នុងទីជិតក៏ រូបទាំងអស់នោះ
 ឈ្មោះថាជារូប បុគ្គលវែមងឃើញរូបនេះ ដោយបញ្ញាដ៏ប្រវែងតាមពិត
 យ៉ាងនេះថា និរមិនមែនរបស់អញ និរមិនមែនជាអញ និរមិនមែនជា
 ខ្លួនរបស់អញ ។ វេទនាណានីមួយ ... សញ្ញាណានីមួយ ... សង្ខារ
 ទាំងឡាយណានីមួយ ... វិញ្ញាណណានីមួយ ជាអតីត អនាគត
 បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក៏ ខាងក្រៅក៏ គ្រោតគ្រោតក៏ ល្អិតក៏ ថោកទាបក៏

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បណ្ឌិតំ វា យំ ទ្ធូរេ សន្តិកេ វា សព្វំ វិញ្ញាណំ នេតិ មម
 នេសោហមស្មំ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតិ យថាក្ខតិ
 សម្មច្បណាយ បស្សតិ ។ ឯវំ ខោ វហុល ជា នតោ ឯវំ
 បស្សតោ ឥមស្មំញា សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា
 ច សព្វនិមិត្តេសុ អហង្ការមមង្ការមាណនុសយា ន
 ហោន្តិតិ ។ ឯកាទសមំ ។

[៣០២] សាវត្ថយំ វិហារតិ ... អថខោ អាយស្មា

វហុលោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 ភកវន្តំ អភវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា វហុលោ ភកវន្តំ ឯតទរោច
 កមំ នុ ខោ ភន្តេ ជា នតោ កមំ បស្សតោ ឥមស្មំញា
 សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេសុ អ-
 ហង្ការមមង្ការមាណបកតំ មាណសំ ហោតិ វិទា សម-
 តិកន្តំ សន្តិ សវិមតន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ទុក្ខមក្ខិ វិញ្ញាណណា ដែលមានកងទីឆ្ងាយក្ខិ កងទីជិតក្ខិ វិញ្ញាណ
 ទាំងអស់នោះ ឈ្មោះថាជាវិញ្ញាណ បុគ្គលវមែងឃើញវិញ្ញាណ⁺
 ដោយបញ្ជាដ៏ប្រពៃតាមពិតយ៉ាងនេះថា ⁺នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ ⁺នុ៎ះមិន
 មែនជាអញ ⁺នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ។ ម្នាលរាហុល កាលអរិយ-
 សាវ័កដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ បានជាមិនមានអហង្គារ មមង្គារ
 និងមានានុស័យ ក្នុងកាយប្រកបដោយវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំង-
 ពួងខាងក្រៅផង ។ ចប់សូត្រ ទី ១១ ។

(៣០២) ព្រះសាស្តា ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថិ ... គ្រានោះឯង
 ព្រះរាហុលមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះ
 រាហុលមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះ
 នឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបុគ្គលដ៏ដូចម្តេច
 ឃើញដូចម្តេច បានជាមានចិត្តប្រាសចាកអហង្គារ មមង្គារ និងមានៈ
 ក្នុងកាយប្រកបដោយវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ជា
 ចិត្តប្រព្រឹត្តកន្លងក្នុងចំណែកនៃមានៈ ទាំងស្របរម្យប្រដូចផុតចាកកិលេស ។

រាហុលសំយុត្តស្ស អនុសយវិគ្គោ មាធសព្ភករណំ

(៣០៣) យំ កំភ្នំ វាហុល រូបំ អតីតានាគ-

តប្បុប្បដ្ឋន្តំ អជ្ឈតំ វា ពហិទ្ធា វា ឌីឡាវិកំ វា សុខុមំ

វា ហំនំ វា បណីតំ វា យំ ទ្វេរ សន្តិកេ វា សត្វំ

រូបំ នេតិ មម នេសោហាមស្មំ ន មេសោ អត្តានិ ឃវ-

មេតិ យថាក្ខតិ សប្បប្បញ្ញាយ ទិស្វា អនុបាទា វិមុត្តោ

ហោតិ ។

(បញ្ចន្តំ ខន្ធនំ ឃវំ កាតតំ)

យា កាចំ វេទនា... យា កាចំ សញ្ញា ... យេ កេចំ

សម្ពាវា ... យំ កំភ្នំ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតប្បុប្បដ្ឋន្តំ

អជ្ឈតំ វា ពហិទ្ធា វា ឌីឡាវិកំ វា សុខុមំ វា ហំនំ

វា បណីតំ វា យំ ទ្វេរ សន្តិកេ វា សត្វំ វិញ្ញាណំ

រាហុលសំយុត្ត អនុសយវិគ្គ ការព្យាករណ៍ នូវចិត្ត

(៣០៣) ម្ចាស់រាហុល រូបណានីមួយ ជាអតីត អនាគត

បច្ចុប្បន្ន ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី

ទុក្ខមក្តី រូបណា ដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី មានក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់

នោះ ឈ្មោះថាជារូប អរិយសារីកឃើញនូវរូបនេះ ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ

តាមពិតយ៉ាងនេះថា នេះ មិនមែនរបស់អញ នេះ មិនមែនជាអញ

នេះ មិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ដូច្នោះហើយ ទើបបានរួចស្រឡះចាក

កិលេស ព្រោះមិនមានសេចក្តីប្រកាន់ ។

(បណ្ឌិតគប្បីធ្វើខ្លួនទាំង ៥ ឲ្យដូចគ្នា)

វេទនាណានីមួយ ... សញ្ញាណានីមួយ ... សង្ខារទាំងឡាយណា

នីមួយ ... វិញ្ញាណានីមួយ ជាអតីត អនាគត បច្ចុប្បន្ន ជាខាងក្នុង

ក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ទុក្ខមក្តី វិញ្ញាណ

ណា ដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី មានក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះ

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយសម្មា និទានវិញ្ញា

នេតំ មម នេសោហមស្មំ ន មេសោ អត្តាតិ ឃី-
 មេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ និស្សា អនុបាណា វិមុត្តោ
 ហោតិ ។ ឃី ខោ រាហុល ជានតោ ឃី មស្មុតោ
 ឥមស្មំញូ សវិញ្ញាណកេ កាយេ ពហំទ្វា ម សព្វ-
 និមិត្តសុ អហង្ការមមង្ការមាណបកតំ មាណសំ ហោតិ
 វិជា សមតិក្កនំ សនំ សុវិមុត្តនំ ។ ទ្វាទសមំ ។

អនុសយវិញ្ញោ ទុតិយោ ។

តិស្ស ឧទ្ធានំ

ចក្ក រូបញ្ច វិញ្ញាណំ
 សម្មស្សោ វេទនាយ ម
 សញ្ញា ម ចេតនា តណ្ហា
 ជាតុ ខន្ធន តេ ទស
 អនុសយំ អបកតញ្ជោវ
 វត្តោ តេន បុព្វតិតិ ។

រាហុលសម្មត្តំ ធម្មំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឈ្មោះថា ជាវិញ្ញាណ អរិយសាវ័កឃើញនូវវិញ្ញាណ⁺នេះ ដោយបញ្ញា
 ដ៏ប្រវៃពាតាមពិតយ៉ាងនេះថា នេះមិនមែនរបស់អញ នេះមិនមែនជាអញ
⁺នេះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញ ដូច្នោះហើយ ទើបបានរួចស្រឡះចាកកិលេស
 ព្រោះមិនមានសេចក្តីប្រកាន់ ។ ម្នាលរាហុល កាលអរិយសាវ័កដឹង
 យ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ បានជាមានចិត្តប្រាសចាកអហង្គារ មមង្គារ
 និងមានានុស័យ ក្នុងកាយដែលប្រកបដោយវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្ត
 ទាំងពួងខាងក្រៅផង ជាចិត្តប្រព្រឹត្តកន្លងក្នុងចំណែកនៃមានៈ ទាំងស្រប
 រម្ងាប់រួចផុតចាកកិលេស ។ ចប់សូត្រ ទី ១២ ។

ចប់ អនុសយវគ្គ ទី ២ ។

ឧទ្ទាននៃអនុសយវគ្គនោះ គឺ

ចក្ខុ ១ រូប ១ វិញ្ញាណ ១ សម្ផស្ស ១ វេទនា ១ សញ្ញា ១
 ចេតនា ១ តណ្ហា ១ ធាតុ ១ ខន្ធ ១ ត្រូវជា ១០ អនុស័យ ១
 ចិត្តដែលប្រាសចាកអហង្គារជាដើម ១ ជាវគ្គដែលព្រះមាន
 ព្រះភាគនោះ ទ្រង់ត្រាស់សំដែង ។

ចប់ រាហុលសំយុត្ត ទី ៦ ។

លក្ខណសំយត្តំ

អដ្ឋិសង្ខលិកវិគ្គោ

[៣០៤] ឃុំម្មេ សុត្តំ ។ ឃុំតំ សមយំ កកវា រាជ-
 កហោ វិហារតិ វេទ្យុវនេ កលន្តកនិវាបេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា ប លត្តុណោ អាយស្មា ប
 មហាមោក្ខល្លានោ ភិជ្ឈក្កុដេ បព្វតេ វិហារន្តំ ។

[៣០៥] អថខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ
 បព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តនីវរមនាយ យេនាយស្មា
 លត្តុណោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា អាយស្មន្តំ
 លត្តុណំ ឃុំតេវេច ឃុំហិ អារុសោ លត្តុណា រាជកហំ
 បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ ។ ឃុំមារុសោតិ ខោ អា-
 យស្មា លត្តុណោ អាយស្មតោ មហាមោក្ខល្លានស្ស
 បច្ឆុស្សាសិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លា-
 នោ ភិជ្ឈក្កុដា បព្វតា ឌីរោហន្តោ អញ្ញតរស្មី
 បទេសេ សិទ្ធិ ពាត្តាកាសិ ។ អថខោ អាយស្មា
 លត្តុណោ អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឃុំតេវេច

លក្ខណសម្បត្តិ

អដ្ឋិសង្ខលិកវិគ្គ

(៣០៤) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេទ្យាន ជាកលន្តកនិវាបស្ថាន ជិត
ក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ និង
ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ គង់នៅនាភ្នំគិដ្ឋក្នុង ។

(៣០៥) គ្រានោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ស្មៀក
ស្បង់ ប្រហែបំបាត្រចីវរ ក្នុងបុព្វល្អសម័យ ហើយចូលទៅរកព្រះ
លក្ខណៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានពោលពាក្យនេះនឹង
ព្រះលក្ខណៈមានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោលក្ខណៈ អ្នកចូរមក យើង
នឹងចូលទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ
ទទួលពាក្យព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុថា អើអារុសោ ។ គ្រានោះ
ឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ កាលនិមន្តចុះអំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង ក៏
ធ្វើនូវការញញឹមឱ្យប្រាកដ ក្នុងប្រទេសមួយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះ
លក្ខណៈមានអាយុ បានសួរព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ដំបូងថា

សុត្តន្តបិដកេ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

កោ នុ ខោ អាវុសោ មោក្ខល្លាន មោតុ កោ បច្ចយោ
សិវស្ស មាតុកម្មាយាតិ ។ អកាលោ ខោ អាវុសោ
លក្ខណា ឯតស្ស បញ្ញាស្ស កកវតោ មិ សន្តិកេ ឯតំ
បញ្ចំ បុញ្ញាតិ ។

[៣០៦] អថខោ អាយស្មា វ លក្ខណោ អា-
យស្មា ថ មហាមោក្ខល្លានោ រាជកមោ បិណ្ណាយ ចរិត្តា
បញ្ញាភតិំ បិណ្ណមាតប្បដិក្ខតា យេន កកវំ តេនុបស-
ដមីសុ ឧបសដមិត្តា កកវំនំ អភិវទេត្តា ឯតមន្តិ
និសីទីសុ ។ ឯតមន្តិ និសិទ្ធា ខោ អាយស្មា លក្ខ-
ណោ អាយស្មន្តិ មហាមោក្ខល្លានំ ឯតទរោថ ឥដា-
យស្មា មហាមោក្ខល្លានោ កិដ្ឋក្កដា បព្វតា ឌីរោហន្តោ
អពាវស្មី បទេសេ សិវំ មាត្រាកាសិ កោ នុ ខោ
អាវុសោ មោក្ខល្លាន មោតុ កោ បច្ចយោ សិវស្ស
មាតុកម្មាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលអាវុសោមោគ្គល្លាន ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាលោក
 ធ្វើនូវការញញឹមឲ្យប្រាកដ ។ ម្នាលអាវុសោលក្ខណៈ កាលនេះជា
 កាលមិនគួរ ដើម្បីសួរប្រស្មានទេ អ្នកចូរសួរប្រស្មាន៖ នឹងខ្ញុំក្នុង
 សំណាក់ព្រះមានព្រះភាគចុះ ។

[៣០៦] គ្រានោះឯង ព្រះលក្ខណៈមានអាយុ នឹងព្រះ

មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ចូលទៅបីណា បាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ត្រឡប់
 មកអំពីបីណា បាតវិញ ក្នុងវេលាក្រោយភក្ត ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះ
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះលក្ខណៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ
 ហើយ បានសួរព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុដូច្នោះថា ក្នុងទីឯណោះ
 មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ កាលចុះមកអំពីភ្នំគីរីយូដ បានធ្វើនូវការ
 ញញឹមឲ្យប្រាកដក្នុងប្រទេសមួយ ម្នាលអាវុសោមោគ្គល្លាន ហេតុដូច
 ម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាលោកធ្វើនូវការញញឹមឲ្យប្រាកដ ។

លក្ខណសំយុត្តស្ស អដ្ឋិសង្ខុលិកវិគ្គេ គោយាតកវិបាកោ

(៣០៧) ឥនាហំ អាវុសោ ភិជ្ឈក្កដា បព្ភតា
 ឌីរោហន្តោ អន្តសំ អដ្ឋិសង្ខុលិកំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
 តមេនំ ភិជ្ឈាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិគ្គា
 អនុបតិគ្គា វិតុទេន្តិ(១) វិតច្ឆេន្តិ វិវាជេន្តិ(២) សា សុទ្ធិ
 អដ្ឋស្សំ ករោតិ តស្ស មយំ អាវុសោ ឯតទហោសិ
 អច្ឆរិយំ វត កោ អព្ភតំ វត កោ ឯវ្រុហោបិ ឆាម
 សត្តោ កវិស្សតិ ឯវ្រុហោបិ ឆាម យក្ខោ កវិស្សតិ
 ឯវ្រុហោបិ ឆាម អត្តការវប្បដិលោកោ កវិស្សតិ ។

(៣០៨) អថខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ចក្កក្កតា វត ភិក្ខុវេ សាវកោ វិហារន្តិ ញាណក្កតា
 វត ភិក្ខុវេ សាវកោ វិហារន្តិ យត្រ ហំ ឆាម សាវកោ
 ឯវ្រុបំ ញស្សតិ វា ទក្ខតិ វា សក្ខី វា កវិស្សតិ ។
 បុព្វវេ មេ សោ ភិក្ខុវេ សត្តោ ទិដ្ឋោ អហោសិ
 អថនាហំ ន ព្យាកាសី អហព្វេនំ ព្យាករេយ្យិ
 បវេថ មេ ន សទ្ធិហេយ្យិ យេ មេ ន សទ្ធិហេយ្យិ
 តេសន្តិ អស្ស ទីយវន្តិ អហិតាយ ទុក្ខាយ ។

១ ឧ. ម. ផាសុវុត្តិកហិ ។ ២ វិវាជេន្តិ ។

លក្ខណសំយុត្ត អង្គិសង្ខុលិកវគ្គ វិចារនៃអ្នកសម្លាប់គោ

[៣០៧] ព្រះមហាមោគ្គលូនតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទី
 ឯណោះ កាលដែលខ្ញុំ ចុះមកអំពីភ្នំគិដ្ឋក្រុង បានឃើញអង្គិសង្ខុលិក
 គឺរាងផ្លែដី កំពុងអណ្តែតទៅក្នុងអាកាស ពួកគាត់ កែក រកាត ដេញ
 តាមឆាប ចោមចឹកចោះ កើចដំញែងនូវរាងផ្លែដីនោះ រាងផ្លែដីនោះក៏ចេះ
 តែស្រែកថ្លរ ម្ចាស់អាវុសោ ទើបខ្ញុំនោះមានសេចក្តីបរិភក្តិថា យីអើ
 អស្ចារ្យណាស់ យីអើ មិនធ្លាប់កើតមានសោះឡើយ យីអើ សត្វបែបនេះ
 នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរ យក្ខបែបនេះនឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរ
 កិរិយាបានអត្តភាពបែបនេះ នឹងត្រឡប់ទៅជាមានខ្លះដែរតើ ។

[៣០៨] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ គ្រាសំហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសារឹកមានចក្ខុកើតពិតហើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសារឹកមានញាណកើតពិតហើយ ដ្បិតសារឹក
 ដឹង ឬឃើញសត្វបែបនេះ ឬថានឹងធ្វើសត្វបែបនេះឲ្យជាសាក្សី (ដល់
 តថាគតបាន) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះតថាគតធ្លាប់ឃើញមកអំពី
 មុនដែរ ប៉ុន្តែតថាគតមិនទាន់សំដែង បើតថាគតសំដែងអំពីរឿងសត្វនេះ
 ទៅ ជនទាំងឡាយដទៃមិនជឿពាក្យតថាគតទេ ជនទាំងឡាយណា
 មិនជឿពាក្យតថាគត សេចក្តីមិនជឿនោះ របស់ជនទាំងនោះ នឹងនាំឲ្យ
 ខានបានប្រយោជន៍ នាំឲ្យបានតែសេចក្តីទុក្ខ អស់កាលជាយូរអង្វែង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

ឯសោ ភិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្ម័ញ្ញោវ រាជគហោ តោយា-
 តតោ អហោសិ សោ តស្ស កម្មស្ស វិចារកេន ពហ្វនិ
 វស្សនិ ពហ្វនិ វស្សសតានិ ពហ្វនិ វស្សសហស្សនិ
 ពហ្វនិ វស្សសតសហស្សនិ និរយេ បចិត្ត^(១) តស្សវ
 កម្មស្ស វិចារកាវសេសេន ឯវ្វបំ អត្តភាវប្បដិលាភិ
 បដិសំវេទយតីតិ ។ បឋមំ ។

(សព្វេសំ សុត្តន្តានិ ឯសេវ បេយ្យាលោ)

[៣០៧] ឥណហំ អារុសោ កិដ្ឋក្ខជា បព្វតា
 ឌីរោហន្តោ អន្តសំ មិសបេសី វេហាសំ កច្ឆន្តិ តមេនិ
 កិដ្ឋាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិត្តា អនុបតិត្តា
 វិតុទេន្តិ វិតុច្ឆន្តិ វិរាជេន្តិ សា សុទ្ធិ អដ្ឋស្សវិ ករោតិ ។
 ឯសោ ភិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្ម័ញ្ញោវ រាជគហោ តោយា-
 តតោ អហោសិ ។ ទុតិយំ ។

១ ឧ. ម. បបិញ្ចា ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនោះ (ព័ង្កើម) ជាគោយាតកៈ គឺអ្នកសម្លាប់
 គោ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ដោយវិបាករបស់កម្មនោះ គោយាតក-
 បុរសនោះ ក៏ទៅនេះក្នុងនរកអស់ឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់រយឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់
 ពាន់ឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់វិសនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសេសសល់វិបាក នៃកម្ម
 នោះឯង ទើបបានត្រឡប់មកទទួលផល គឺត្រឡប់បានអត្តភាព បែប
 នេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

(នេះឯងជាបេយ្យាលៈនៃសូត្រទាំងអស់)

(៣០៧) ម្នាលអារុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋក្យដ បានឃើញមំសបេសិ គឺចម្រៀកសាច់ កំពុងអណ្តែតទៅ
 លើអាគាស ពួកត្នាត ក្អែក រោត ដេញតាមឆាប ចោមចឹកចោះ
 ភើចដៃព្នាន់នូវចម្រៀកសាច់នោះ ចម្រៀកសាច់នោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាគោយាតកៈ គឺអ្នកសម្លាប់គោ (ព័ង្កើម)
 ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

លក្ខណសំយុត្តស្ស អង្គិនវគ្គលិកវគ្គេ សូករិករិយោ

[៣១០] ឥណហំ អារុសោ កិដ្ឋក្កដា បព្វតា
 ឌីរោហន្តោ អន្ទសំ មិសបិណ្ណំ វេហាសំ កច្ឆន្តំ តមេនំ
 កិដ្ឋាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិត្វា អនុបតិត្វា
 វិតុទេន្តំ វិតច្ឆេន្តំ វិវាជេន្តំ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សរិ កកោតិ ។
 ឯសោ កិក្កវេ សត្តោ ឥមស្ម័ញ្ញោ វាជកហោ សាក្ក-
 ណិកោ អហោសិ ។ តតិយំ ។

[៣១១] ឥណហំ អារុសោ កិដ្ឋក្កដា បព្វតា
 ឌីរោហន្តោ អន្ទសំ និច្ឆរិ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តំ តមេនំ
 កិដ្ឋាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិត្វា អនុបតិត្វា
 វិតុទេន្តំ វិតច្ឆេន្តំ វិវាជេន្តំ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សរិ កកោតិ ។
 ឯសោ កិក្កវេ សត្តោ ឥមស្ម័ញ្ញោ វាជកហោ ឌីរត្តិកោ^(១)
 អហោសិ ។ ចតុត្ថំ ។

[៣១២] ឥណហំ អារុសោ កិដ្ឋក្កដា បព្វតា
 ឌីរោហន្តោ អន្ទសំ អសិលោមិ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តំ
 តស្ស តេ អសិ ឧប្បតិត្វា ឧប្បតិត្វា តស្សេវ កា-
 យេ និបតន្តិ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សរិ កកោតិ ។

១ ឧប្បតិកោតិយ្យតិ ។

លក្ខណសំយុត្ត អង្គិសង្ខុលិកវគ្គ វិបាកនៃអ្នកសម្លាប់ជ្រូក

[៣១០] ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះ
 មកអំពីភ្នំគីដ្យូកូដ បានឃើញម្ចាស់បិណ្ណៈ គឺដុំសាច់ កំពុងអវណ្ណតទៅ
 លើអាកាស ពួកត្នាត ភ្នែក រអាត ដេញតាមឆាប ចោមចឹកចោះ
 ភើបដៃព្រាងនូវដុំសាច់នោះ ដុំសាច់នោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្វនុះជាព្រានបក្សី (អំពីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។
 ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

[៣១១] ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគីដ្យូកូដ បានឃើញនិច្ចវិបុរស គឺបុរសមិនមានស្បែកក្រៅ កំពុង
 អវណ្ណតទៅលើអាកាស ពួកត្នាត ភ្នែក រអាត ដេញតាមឆាប ចោមចឹក
 ចោះ ភើបដៃព្រាងនូវនិច្ចវិបុរសនោះ និច្ចវិបុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនុះជាអ្នកសម្លាប់ចៀម (ពីដើម) ក្នុងក្រុង
 រាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

[៣១២] ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគីដ្យូកូដ បានឃើញអសិលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចងាវ
 កំពុងអវណ្ណតទៅលើអាកាស ងាវទាំងនោះ របស់បុរសនោះ អវណ្ណត
 ធ្លាក់ៗ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឯសោ ភិក្ខុវេ សុត្តោ ឥមស្មិញោវ រាជគហោ ស្វករិ-
កោ អហោសិ ។ បញ្ចមំ ។

[៣១៣] ឥដាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កជា បព្វតា ឌិ-
រោហន្តោ អន្ធីសំ សុត្តិលោមិ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
តស្ស តា សុត្តិយោ ឧប្បតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា តស្សេវ កា-
យេ និបតន្តិ សោ សុទ្ធិ អដ្ឋស្សរិ ករោតិ ។ ឯសោ
ភិក្ខុវេ សុត្តោ ឥមស្មិញោវ រាជគហោ មាគរិកោ អ-
ហោសិ ។ ធម្មំ ។

[៣១៤] ឥដាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កជា បព្វតា ឌិ-
រោហន្តោ អន្ធីសំ ឧសុលោមិ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
តស្ស តេ ឧសុ ឧប្បតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា តស្សេវ កាយេ
និបតន្តិ សោ សុទ្ធិ អដ្ឋស្សរិ ករោតិ ។ ឯសោ ភិក្ខុវេ
សុត្តោ ឥមស្មិញោវ រាជគហោ កាវណិកោ អហោសិ ។
សុត្តមំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាអ្នកសម្លាប់ជ្រូក (តីដើម) ក្នុងក្រុងរាជ-
គ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

(៣១៣) ម្នាលអារ៉ុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមកអំពីភ្នំ
គិដ្ឋក្នុង បានឃើញសត្វលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចលំពែង កំពុង
អណ្តែតទៅលើអាកាស លំពែងទាំងនោះ របស់បុរសនោះ អណ្តែត
ធ្លាក់ ។ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្វរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាព្រានម្រឹគ (តីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
នេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

(៣១៤) ម្នាលអារ៉ុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញទសុលោមបុរស គឺបុរសមានរោមដូចព្រួញ
កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ព្រួញទាំងនោះ របស់បុរសនោះ អណ្តែត
ធ្លាក់ ។ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះឯង បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្វរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាពេជ្ជយាដ (តីដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
នេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

លក្ខណសំយុត្តស្ស អង្គិសង្ខិលិកវគ្គ សូចិកវិបាកោ

[៣០៥] ឥតាហំ អារុសោ កិជ្ឈត្តុជា បព្វតា
 ឡិរោហន្តោ អន្តសំ ស្វចិលោមំ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
 តស្ស តា ស្វចិយោ ឧប្បតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា តស្សេវ
 កាយេ និបតន្តិ សោ សុទ្ធំ អង្គស្សំ ករោតិ ។
 ឯសោ កិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្មិញ្ញោ វជគហោ សុតោ^(១)
 អហោសិ ។ អង្គមំ ។

[៣០៦] ឥតាហំ អារុសោ កិជ្ឈត្តុជា បព្វតា
 ឡិរោហន្តោ អន្តសំ ស្វចិលោមំ បុរិសំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
 តស្ស តា ស្វចិយោ សីសេ បរិសេត្តា មុខតោ និក្ខ-
 មន្តិ មុខេ បរិសេត្តា ឧរតោ និក្ខមន្តិ ឧវេ បរិសេត្តា
 ឧទរតោ និក្ខមន្តិ ឧទរេ បរិសេត្តា ឡហំ និក្ខមន្តិ
 ឡសុ បរិសេត្តា ជដ្ឋាហំ និក្ខមន្តិ ជដ្ឋាសុ បរិសេត្តា
 ចានេហំ និក្ខមន្តិ សោ សុទ្ធំ អង្គស្សំ ករោតិ ។
 ឯសោ កិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្មិញ្ញោ វជគហោ ស្វចិកោ
 អហោសិ ។ នវមំ ។

១ ឧ. បូជកោ ។ ម. សារថិកោ ។

លក្ខណសំយុត្ត អដ្ឋិសង្ខលិកវគ្គ វិចារនៃអ្នកញ្ចុះញង់គេ

(៣១៥) ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋកូដ បានឃើញសូចិលោមបុរស គឺបុរស មានរោមដូចដែក
 ស្រួច កំពុងអណ្តែតលើអាកាស ដែកស្រួចទាំងនោះ របស់បុរសនោះ
 អណ្តែតធ្លាក់ ។ មកត្រូវកាយរបស់បុរសនោះវិញ បុរសនោះ ក៏ចេះតែ
 ស្រែកប្តូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាអ្នកបរោត (ពិដើម) ក្នុង
 ក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រទី៨ ។

(៣១៦) ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋកូដ បានឃើញសូចិលោមបុរស គឺបុរស មានរោមដូចដែក
 ស្រួច កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស ដែកស្រួចទាំងនោះ របស់បុរស
 នោះ ក៏ដោតចូលទៅក្នុងក្បាល ឆ្ងាយចេញមកតាមមាត់ ដោតចូលទៅ
 ក្នុងមាត់ ឆ្ងាយចេញមកតាមទ្រូង ដោតចូលទៅក្នុងទ្រូង ឆ្ងាយចេញ
 មកតាមពោះ ដោតចូលទៅក្នុងពោះ ឆ្ងាយចេញមកតាមភ្នៅ ដោត
 ចូលទៅក្នុងភ្នៅ ឆ្ងាយចេញមកតាមស្នង ដោតចូលទៅក្នុងស្នង ឆ្ងាយ
 ចេញមកតាមបាតជើង បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកប្តូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សត្វនេះជាអ្នកចាក់ដោតញ្ចុះញង់គេ (ពិដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
 នេះឯង ។ ចប់សូត្រទី៩ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣០៧] ឥនាហំ អារុសោ កិដ្ឋក្ខត្វជា បព្វតា ឌីរោ-

ហន្តោ អន្ទសំ ក្កុម្ភណំ បុរសំ វេហាសំ កង្កនំ សោ

កង្កនោបំ តេ ច អណ្ណោ ខន្ធភារោបេត្វា កង្កតិ និ-

សីននោបំ តេស្មេវ អណ្ណោសុ និសីនតិ តមេនំ កិដ្ឋាបំ

កាកាបំ កុលលាបំ អនុបតិត្វា អនុបតិត្វា វិតុនេនំ

វិតុនេនំ វិរាជេនំ សោ សុទំ អន្តស្សំ កកោតិ ។ ឃ-

សោ ភិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្មញ្ញោ រាជកហោ កាមក្ខត្វជា

អហោសិ ។ និសមំ ។

អដ្ឋិសង្កលិកវគ្គោ បរមោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣១៧] ម្នាលភិក្ខុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក

អំពីភ្នំជ្រៃក្នុង បានឃើញកម្មណុបុរស គឺបុរសមានអណ្ណៈប៉ុនក្នុង^(១)

កំពុងអណ្ណតលើភាគស កាលបុរសនោះដើរទៅ លុះតែលើកអណ្ណៈ

ទាំងនោះជាក់គ្រងក (លី) ទើបដើរទៅបាន កាលអង្គុយក៏អង្គុយសង្កត់

លើអណ្ណៈទាំងនោះឯង ពួកភ្នាត កែក រអាត ដេញតាមឆាប ចោម

ចឹកចោះ កើចង់ញែងនូវបុរសនោះ បុរសនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្មរ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាអ្នកកាន់អំពើវៀចក្នុងស្រុក^(២) (ត្រីដើម)

ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

ចប់ អង្គិសង្ខេបវិវត្ត ទី ១ ។

១ ពន់ល្ងា ។ ២ ជាអាមាត្យអ្នកវិនិច្ឆ័យក្តីដោយទុប្បវិត ។

លក្ខណសំយត្តស្ស អង្គិសង្ខលិកវគ្គ ខ្នាតំ

តិស្ស ខ្នាតំ

អង្គិ មេសិ ខុភោ ការីយាតកា(១)
 បិណ្ណោ សាកុណិយោ(២) ទិច្ចវោរតិ
 អសិ ស្វករិកោ សត្តិ មាភរិ
 ខុសុ កាវណិកោ ស្វចិ សារថិ
 យោ ច សិទ្ធិស្សតិ(៣) ស្វចិកោ ហិ សោ
 អណ្ណាភារិ អហុ តាមក្ខដកោតិ ។

១ ឧ. ម. ការីយាតកា ។ ២ បិណ្ណសាកុណិយំ ។ ៣ ឧ. ម. សិទ្ធិយតិ ។

លក្ខណសំយុត្ត អង្គសង្ខេបកវិគ្គ ទទួល

ទទួលនៃអង្គសង្ខេបកវិគ្គនោះ គឺ

អង្គសង្ខេបកវិគ្គ មំសបេសិប្រេត (តីដើម) ជាអ្នកសម្លាប់
 គោតាំងពីរោក មំសបិណ្ឌប្រេត (តីដើម) ជាព្រានបក្សី
 និច្ចវិប្រេត (តីដើម) ជាអ្នកសម្លាប់ចៀម អសិលោមប្រេត
 (តីដើម) ជាអ្នកសម្លាប់ជ្រូក សត្វលោមប្រេត (តីដើម) ជា
 ព្រានម្រឹត ទសុលោមប្រេត (តីដើម) ជាពេជ្ជយាត សុចិ-
 លោមប្រេត (តីដើម) ជានាយសារថី អ្នកណាញ្ចុះញង់គេ
 (តីដើម) អ្នកនោះជាសូចិលោមប្រេតពិត កុម្មណ្ឌប្រេតមាន
 អណ្ណៈធ្ងន់ (តីដើម) ជាអ្នកកាន់អំពើវៀចក្នុងស្រុក ។

បារទារិករិក្ខោ

[៣០៨] ឃុំមេ សុតំ ។ ឃុំតំ សមយំ ភគវា
រាជគហេ វិហារតិ វេទ្យុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ ឥណហំ
អាវុសោ កិធឿក្ខជា បព្វតា ឌីរោហន្តោ អន្ទសំ បុរិសំ
គ្រុដក្ខបេ សីសកា និមុត្តំ ។ ឃុំសោ កិក្ខវេ សន្តោ
ឥមស្មិញោវ រាជគហេ ចារទារិកោ អហោសិ ។ បម្រមំ ។

(ឃុំ មេយ្យាលោ កាតព្វោ)

[៣០៩] ឥណហំ អាវុសោ កិធឿក្ខជា បព្វតា
ឌីរោហន្តោ អន្ទសំ បុរិសំ គ្រុដក្ខបេ និមុត្តំ ឌុកោហិ
ហន្តោហិ គ្រុដំ ខានន្តំ ។ ឃុំសោ កិក្ខវេ សន្តោ ឥមស្មិញោ
រាជគហេ ព្រាហ្មណោ អហោសិ ។ សោ កស្សបស្ស
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ចារវនេ កិក្ខសង្ឃំ ភត្តេន និមន្តេតា

បារទារិកវិគ្គ

[៣១៨] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេទ្យវន្ត ជាកលទ្ធកនិករបស្ថាន ទៀប
 ក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋក្រុង បានឃើញបុរសម្នាក់ កំពុងមុជក្បាលចុះទៅក្នុងរណ្តៅ
 លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះជាអ្នកប្រព្រឹត្តបទាវិកកម្ម គឺ
 លួចប្រពន្ធអ្នកដទៃ (ព័រដើម) ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី១ ។

(បេយ្យាលៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ)

[៣១៩] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋក្រុង បានឃើញបុរសម្នាក់ កំពុងមុជចុះក្នុងរណ្តៅលាមក ចាប់
 លាមកដោយដៃទាំងសងខាងស៊ី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះ
 ព័រដើមជាព្រាហ្មណ៍ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាល
 ក្នុងសាសនាព្រះកស្សប្រសម្មាសមុទ្ធ បាននិមន្តភិក្ខុសង្ឃដោយកត្តាហារ

លក្ខណសំយុត្តស្ស បារាភិករិក្ខេ ឥច្ឆណិករិបារោ

នោណិយា គូថស្ស ប្បរាមេត្វា កាលំ អាហេថាមេត្វា
ឯតទរោម អហោ កោនោ យោវទត្ថំ កុញ្ញន្ត មេវ ហារន្ត
ចាតិ ។ ទុតិយំ ។

(៣២០) ឥតាហំ អារុសោ កិដ្ឋក្កត្វា បព្វតា ឌិ-
រោហន្តោ អន្ទសំ និច្ឆរំ ឥត្ថំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ តមេនិ
កិដ្ឋាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិគ្វា អនុបតិគ្វា
វិតុទេន្តិ វិតច្ឆេន្តិ វិរាជេន្តិ សា សុទិំ អដ្ឋស្សរិំ កកោតិ ។
ឯសា ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥមស្មិញោវ រាជកហោ អតិចារិដិ
អហោសិ ។ តតិយំ ។

(៣២១) ឥតាហំ អារុសោ កិដ្ឋក្កត្វា បព្វតា ឌិ-
រោហន្តោ អន្ទសំ ឥត្ថំ ទុក្ខន្តំ មជ្ជទ្ធិវំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ
តមេនិ កិដ្ឋាបិ កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិគ្វា អនុប-
តិគ្វា វិតុទេន្តិ វិតច្ឆេន្តិ វិរាជេន្តិ សា សុទិំ អដ្ឋស្សរិំ
កកោតិ ។ ឯសា ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥមស្មិញោវ រាជកហោ
ឥត្តណិកា អហោសិ ។ ចតុត្ថំ ។

លក្ខណសំយុត្ត បារទារិកវគ្គ វិបាកនៃស្រីមេមត់

ក៏ដាក់លាមកពេញក្នុងស្នូក រួចហើយប្រើគេឱ្យប្រាប់ភក្តកាល ហើយ
ពោលដូច្នេះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និមន្តឆាន់ដរាបដល់វត្តភ្នំផង
សូមនិមន្តយកទៅផង ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

[៣២០] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញស្រីនិច្ឆវី គឺស្រីមិនមានស្បែកក្រៅ កំពុង
អណ្តែតទៅលើអាកាស ពួកភ្នាត ក្អែក អាត ដេញតាមឆាប ចោមចឹក
ចោះ កើចជវិញ្ញង នូវស្រីនោះ ស្រីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (ពីដើម) ជាស្រីប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី ក្នុងក្រុង
រាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

[៣២១] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញស្រីមន្តិឡី^(១) មានភ្និនស្តុយ កំពុងអណ្តែត
ទៅលើអាកាស ពួកភ្នាត ក្អែក អាត ដេញតាមឆាប ចោមចឹកចោះ
កើចជវិញ្ញង នូវស្រីនោះ ស្រីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្ងូរ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ស្រីនុ៎ះ (ពីដើម) ជាស្រីមេមត់ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។
ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

១ ស្រីមានរូបអាក្រក់បុរសធម្មិខ្ពើម ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣២២] ឥនាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កជា បព្វតា
 ឌីរោហោនោ អទ្ទសំ ឥត្ថំ ឧបក្កំ ឌីកិលំនំ ឌីកិវិណំ
 វេហាសំ កង្កន្តំ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សរិ កកោតិ ។ ឯសោ
 ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ កកិល្លស្ស រញ្ញោ អក្កមហោសិ អហោសិ
 សោ ឥស្សបកតា សបតី អន្តរកជាហោន ឌីកិវិ ។
 បញ្ចមំ ។

[៣២៣] ឥនាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កជា បព្វតា
 ឌីរោហោនោ អទ្ទសំ អសិសកតន្តំ វេហាសំ កង្កន្តំ
 តស្ស ឧវេ អត្ថំនំ លេវ ហោន្តំ មុខញ្ច តមេនំ ភិជ្ឈបិ
 កាកាបិ កុលលាបិ អនុបតិគ្គា អនុបតិគ្គា វិតុទេន្តំ
 វិតុន្តន្តំ វិរាជេន្តំ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សរិ កកោតិ ។ ឯសោ
 ភិក្ខុវេ សត្តោ ឥមស្មិញ្ញោ រាជកហោ ហារិកោ ឆាប
 លោយាតកោ អហោសិ ។ ធម៌ំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[២២២] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋកូដ បានឃើញស្រីមានកាយឆេះរោលរាលដោយភ្លើង មាន
 កាយសើមជោកជាំ មានកាយដេរដាសដោយរងើកភ្លើង កំពុងតែអណ្តែត
 ទៅលើអាកាស ស្រីនោះក៏ចេះតែស្រែកថ្វរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ស្រីនេះ (ពីដើម) ជាអគ្គមហេសីនៃសេចក្តីផ្សេងផ្សេងដែនកលិន្ទ ស្រីនោះ ជា
 អ្នកមានសេចក្តីបួស្សាគ្របសង្កត់ បានចាក់រងើកភ្លើងមួយអំបែងលើស្រី^(១)
 ជាមហេសីចុង ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

[២២៣] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះ
 មកអំពីភ្នំគិដ្ឋកូដ បានឃើញអសីសកពន្ធប្រេត កំពុងអណ្តែតទៅលើ
 អាកាស ប្រេតនោះមានភ្នែកនិងមុខនៅត្រង់ទ្រូង ពួកភ្នែក ភ្នែក រអាត
 ដេញតាមឆាប ចោមចឹកចោះ ភើបដៃព្រាង នូវប្រេតនោះ ប្រេតនោះ
 ក៏ចេះតែស្រែកថ្វរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វនេះ (ពីដើម) ឈ្មោះ
 ហារិកៈជាអ្នកពិយាតចោរ ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

១ ស្រីរម្មី ។

លក្ខណសំយត្តស្ស បារាមិកវគ្គេ បាបសាមណេរិបារោ

(៣២៤) ឥទាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កុដា បព្វតា ឌី-
 រោហន្តោ អន្ទសំ ភិក្កុំ វេហាសំ កច្ឆន្តិ តស្ស ភស្ម្យា-
 ដិបិ អាទិត្តា សម្មជ្ឈលំតោ សញ្ញោតិក្កតោ បត្តោបិ
 អាទិត្តោ សម្មជ្ឈលំតោ សញ្ញោតិក្កតោ កាយពន្ធនម្ប
 អាទិត្តំ សម្មជ្ឈលំតំ សញ្ញោតិក្កតំ កាយោបិ អាទិត្តោ
 សម្មជ្ឈលំតោ សញ្ញោតិក្កតោ សោ សុទ្ធំ អដ្ឋស្សី
 ករោតិ ។ ឃសោ ភិក្កុវេ ភិក្កុ កស្សបស្ស សម្មា-
 សម្ពុទ្ធស្ស ចាវចនេ ចាបភិក្កុ អហោសិ ។ សត្តមំ ។

(៣២៥) អន្ទសំ ភិក្កុនិ វេហាសំ កច្ឆន្តិ តស្ស
 ភស្ម្យាដិបិ អាទិត្តា ។ បេ ។ ចាបភិក្កុនិ អហោសិ ។
 អដ្ឋមំ ។

(៣២៦) អន្ទសំ សិក្កុមាទិ វេហាសំ កច្ឆន្តិ តស្ស
 ភស្ម្យាដិបិ អាទិត្តា ។ បេ ។ ចាបសិក្កុមាទា អហោ-
 សិ ។ នវមំ ។

(៣២៧) អន្ទសំ សាមណេរិ វេហាសំ កច្ឆន្តិ តស្ស
 ភស្ម្យាដិបិ អាទិត្តា ។ បេ ។ ចាបសាមណេរោ អហោ-
 សិ ។ ទសមំ ។

លក្ខណយ័យុត្ត បារទារិកវគ្គ វិបាករបស់សាមណេរលាមក

[៣២៤] ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីដំណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
 អំពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង បានឃើញភិក្ខុ កំពុងអវណ្ណតទៅលើអាកាស សង្ឃដ៏
 របស់ភិក្ខុនោះក្តី មានភ្លើងឆេះសន្លោសនៅ បាត្រក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះ
 សន្លោសនៅ វត្តពន្លឺចង្កើក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្លោសនៅ រាងកាយក្តី
 ក៏មានភ្លើងឆេះសន្លោសនៅ ភិក្ខុនោះក៏ចេះតែស្រែកបូរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ (ពីដើម) ជាភិក្ខុលាមក ក្នុងសាសនាព្រះកស្សប-
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

[៣២៥] ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុនី កំពុងអវណ្ណតទៅលើអាកាស
 សង្ឃដ៏របស់ភិក្ខុនីនោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេ ។ ជាភិក្ខុនីលាមក ។
 ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

[៣២៦] ខ្ញុំបានឃើញសិក្ខុមានា កំពុងអវណ្ណតទៅលើអាកាស
 សង្ឃដ៏របស់សិក្ខុមានានោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេ ។ ជាសិក្ខុមានា
 លាមក ។ ចប់សូត្រ ទី ៩ ។

[៣២៧] ខ្ញុំបានឃើញសាមណេរ កំពុងអវណ្ណតទៅលើអាកាស
 សង្ឃដ៏របស់សាមណេរនោះក្តី មានភ្លើងឆេះ ។ បេ ។ ជា
 សាមណេរលាមក ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣២៨] ឥនាហំ អារុសោ ភិជ្ឈក្កុជា បព្វតា ឌី-
 រោហនោ អន្តសំ សាមណេរំ វេហាសំ កច្ឆន្តី តស្សា
 សង្ឃា ដិបិ អាទិត្តា សម្បជ្ឈលិតា សញ្ញោតិក្កតា បត្តោ-
 បិ អាទិត្តោ សម្បជ្ឈលិតោ សញ្ញោតិក្កតោ កាយពន្ធន-
 ម្បិ អាទិត្តំ សម្បជ្ឈលិតំ សញ្ញោតិក្កតំ កាយោបិ
 អាទិត្តោ សម្បជ្ឈលិតោ សញ្ញោតិក្កតោ សា សុទ្ធិ អដ្ឋ-
 ស្សំ ករោតិ ។ តស្ស មយ្ហំ អារុសោ ឯតទហោសិ
 អច្ឆរិយំ វុត កោ អក្ខតំ វុត កោ ឯវ្យហោបិ ធាម សត្តោ
 កវិស្សតិ ឯវ្យហោបិ ធាម យត្តោ កវិស្សតិ ឯវ្យហោបិ
 ធាម អត្តការវ្យជិលាកោ កវិស្សតិតិ ។

[៣២៩] អថខោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ បក្កក្កតា
 វុត ភិក្ខុវេ សាវកា វិហារន្តំ ញ្ញាណក្កតា វុត ភិក្ខុវេ
 សាវកា វិហារន្តំ យត្រ ហិ ធាម សាវកោ ឯវ្យបិ
 ញស្សតិ វំ ទត្តតិ វំ សត្តិ វំ កវិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣២៨] ម្នាល អារុសោ ក្នុងទីដំណោះ កាលដែលខ្ញុំចុះមក
អំពីភ្នំគិដ្ឋក្យដ បានឃើញសាមណេរី កំពុងអណ្តែតទៅលើអាកាស
សង្ឃដ៏របស់សាមណេរីនោះក្តី មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ បាត្រក្តី
ក៏មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ វត្តពន្ធចង្វែងក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ
រាងកាយក្តី ក៏មានភ្លើងឆេះសន្ទោសនៅ សាមណេរីនោះ ក៏ចេះតែ
ស្រែកថ្វី ។ ម្នាល អារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីត្រិះរិះ ដូច្នោះថា ឧស្សាវរ្យ
ណាស់ហ្ន៎ ឧប្បែកណាស់ហ្ន៎ យំអើ សត្វបែបនេះនឹងមានខ្លះដែរ យក្ស
បែបនេះនឹងមានខ្លះដែរ ការត្រឡប់បានអត្តភាពបែបនេះ នឹងមានខ្លះ
ដែរតើ ។

[៣២៩] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ គ្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កមានចក្ខុកើតពិតហើយ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកសាវ័កមានញាណកើតពិតហើយ ដ្បិតថាសាវ័កនឹងដឹង ឬ
នឹងឃើញនូវសាមណេរីបែបនេះ នឹងធ្វើជាសាក្សី (ដល់តថាគតបាន) ។

លក្ខណសំយុត្តស្ស បាវាវិករិញ្ញោ បាបសាមណេរិបាតោ

បុព្វេ មេ សា ភិក្ខុវេ សាមណេរី ទិដ្ឋា អយោសិ ។
 អថ ចាហំ ន ព្យាកាសី អហោញោនំ ព្យាករេយ្យំ បរេថ
 មេ ន សទ្ធិហេយ្យំ យេ មេ ន សទ្ធិហេយ្យំ តេសំ
 នំ អស្ស ទីយវត្ថំ អហិតាយ ទុក្ខាយ ។ ឯសា
 ភិក្ខុវេ សាមណេរី កស្សបស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ចា-
 វចនេ ចាបសាមណេរី អយោសិ សា តស្ស កម្មស្ស
 វិចារកេន ពហ្វនិ វស្សនិ ពហ្វនិ វស្សសតានិ ព-
 ហ្វនិ វស្សសហស្សនិ ពហ្វនិ វស្សសតសហស្សនិ
 និរយេ បចិត្ត តស្សេវ កម្មស្ស វិចារកាវសេសេន
 ឯវ្វបំ អត្តភាវប្បដិលាភិ បដិសំវេទយតីតិ ។ ឯកា-
 ទសមំ ។

បាវាវិករិញ្ញោ ទុតិយោ ។

លក្ខណសំយុត្ត បារទារិកវគ្គ វិបាករបស់សាមណេរីលាមក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរីនោះ តថាគតធ្លាប់បានឃើញមកពី
មុនដែរ ។ តែថា តថាគតមិនទាន់បានព្យាករ បើតថាគតព្យាករ
ហេតុនោះទៅ ជនទាំងឡាយដទៃមិនជឿតថាគត ពួកជនណាមិនជឿ
តថាគត ហេតុដែលមិនជឿនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ជនទាំងនោះ អស់កាលដ៏យូរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ សាមណេរីនោះ (ពីដើម) ជាសាមណេរីលាមក ក្នុងសាសនា
ព្រះកស្សប្រសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយវិបាកនៃកម្មនោះ សាមណេរីនោះ ក៏ឆេះ
នៅក្នុងនរក អស់ឆ្នាំទាំងឡាយដ៏ច្រើន អស់វយុធឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់ពាន់
ឆ្នាំដ៏ច្រើន អស់សែនឆ្នាំដ៏ច្រើន ដោយសេសសល់វិបាកនៃកម្មនោះឯង
ទើបត្រឡប់បាននូវអត្តភាពវិបបនេះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១១ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តិស្ស ឧទ្ទាសំ

ក្សមេ និមុត្តោ ហិ សោ បរទារិកោ

ភូមខានិ អហុ ទុដ្ឋព្រាហ្មណោ

និច្ឆវត្តិ អតិចារិនិ អហុ

មង្គទ្បត្តិ អហុ ឥក្ខណិត្តិកោ

ឌុកិលិនិ សប្បតិ ករោតិ(១)

សិសច្ឆិន្ទោ អហុ ចោរយាតកោ

ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ សិក្ខុមាណ

សាមណោរោ អថ សាមណោរិកោ(២)

កស្សបស្ស វិនយស្ស បព្វដ្ឋិ(៣)

មាបកម្មំ អករិស្ស តាវទេតិ ។

លក្ខណសំយុត្តំ សុត្តមំ សមត្តំ ។

១ ឧ. ម. សប្បក្ការោ ករិ ។ ២ សាមណោរិយោ ។ ៣ វិនយស្សី បព្វដ្ឋិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឧទាននៃបារទារិកវគ្គនោះ គឺ

ប្រេតដែលមុជក្នុងរណ្តៅ ប្រេតនោះ (តើដើម) ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
 បរទារិកកម្ម ប្រេតដែលទំពាស៊ីលាមក ប្រេតនោះ (តើដើម)
 ធ្លាប់ជាព្រាហ្មណ៍អាក្រក់ ស្រីជានិច្ចវិប្រេត (តើដើម) ជា
 អ្នកប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តប្តី ស្រីជាមន្ត្រីប្រេត (តើដើម) ជាស្រី
 មេមត់ ស្រីជាឧកិលិនិប្រេត (តើដើម) ធ្វើ(ប្រទូស្ត) នឹងស្រី
 រមប្តី សីសចិនប្រេត (តើដើម) ជាអ្នកសម្លាប់ចោរ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 សិក្ខុមាតា សាមណេរ សាមណេរី (តើដើម) ចូសក្នុង
 សាសនាព្រះកស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធ បានធ្វើនូវកម្មដ៏លាមក ។

ចប់ លក្ខណសំយុត្ត ទី ៧ ។

ឱបម្មសំយត្តំ

[៣៣០] ឃុំម្មេ សុត្តិ ។ ឃុំកំ សមយំ កកវា សា-

វត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។

តត្រ ខោ កកវា ... សេយ្យបាបិ ភិក្ខុវេ ក្កុដាតារស្ស

យោ កោចិ កោមាទសិយោ សព្វា តា ក្កុដន្តមា ក្កុ-

ដសមោសរណា ក្កុដសមុក្កាតា សព្វា តា សមុក្កា-

តំ កច្ឆន្តិ ឃុំមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យេ កោចិ អកុ-

សលា ធម្មា សព្វេ តេ អវិជ្ជាមូលកា អវិជ្ជាសមោស-

រណា អវិជ្ជាសមុក្កាតា សព្វេ តេ សមុក្កាតំ កច្ឆន្តិ ។

តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឃុំ សិក្ខិតតំ អប្បមត្តា វិហារស្សា-

មាតិ ឃុំញ៉ា រោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។ បឋមំ ។

ឱបម្មសំយុត្តិ

(៣៣០) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ
 មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
 ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កើនណានីមួយ នៃផ្ទះមានកំពូល បង្កើនទាំងអស់
 នោះ ឆាកទៅរកកំពូល ប្រជុំទៅរកកំពូល ប្រឈមទៅរកកំពូល បង្កើន
 ទាំងអស់នោះ ដល់នូវការប្រឈមទៅ យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយណានីមួយ អកុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មាន
 អវិជ្ជាជាមូល មានអវិជ្ជាជាទីប្រជុំ ប្រឈមទៅរកអវិជ្ជា អកុសលធម៌ទាំង
 អស់នោះ ដល់នូវការប្រឈមទៅ យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះ ថា
 យើងទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣ ៣ ១] សាវត្ថុយំ វិហារតិ ... អថខោ ភកវា បរិត្តំ
 នខសិខាយំ បិសុំ អាវេយេត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តំ កី
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ យោ ចាយំ
 មយា បរិត្តោ នខសិខាយំ បិសុំ អាវេយេតោ យា ចាយំ
 មហាបវេតិ ។ ឯតទេវ កន្តេ ពហុតរំ យេទិទំ មហាបវេ
 អប្បមត្តកោយំ ភកវតា បរិត្តោ នខសិខាយំ បិសុំ
 អាវេយេតោ សង្កម្មំ ន ឧបេតិ ឧបនិធម្មំ ន ឧបេតិ
 កលភាគម្មំ ន ឧបេតិ មហាបវេ ឧបនិធាយ ភកវតា
 បរិត្តោ នខសិខាយំ បិសុំ អាវេយេតោតិ ។

[៣ ៣ ២] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អប្បកា តេ សត្តា
 យេ មនុស្សេសុ បដ្ឋាជាយន្តិ អថខោ ឯតេយេវ
 ពហុតរា សត្តា យេ អញ្ញត្រ មនុស្សេហិ បដ្ឋាជាយ
 យន្តិ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ អប្បមត្តា
 វិហារិស្សាមាតិ ឯវញ្ចំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។
 ទុតិយំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៣១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ...
 គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ចូកនូវអាចម៍ដីបន្តិច ដោយចុងព្រះ
 នា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
 ឡាយសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច អាចម៍ដីបន្តិច ដែលតថាគតចូកឡើង
 ដោយចុងក្រចក និងមហាប្រិថពី តើបណ្តាវត្ថុទាំងពីរនោះ វត្ថុណាច្រើន
 ជាង ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាប្រិថពីនេះ
 ច្រើនក្រៃលែង អាចម៍ដីបន្តិច ដែលព្រះអង្គចូកឡើង ដោយចុងព្រះ
 នានេះ មានប្រមាណតិចពេកណាស់ អាចម៍ដីបន្តិច ដែលព្រះមាន
 ព្រះភាគចូកឡើង ដោយចុងព្រះនា នឹងយកទៅប្រៀបធៀបនឹងមហា-
 ប្រិថពី ក៏មិនដល់នូវកិរិយារាប់ផង មិនដល់នូវការប្រៀបធៀបផង មិន
 ដល់នូវភាគវនិច្ចណិតផង ។

[៣៣២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះមានទបមេយ្យដូចពួកសត្វ
 ដែលត្រឡប់បានមកកើតក្នុងពួកមនុស្ស មានប្រមាណតិច ដ្បិតថាពួកសត្វ
 ក្រៅអំពីពួកសត្វដែលត្រឡប់បានមកកើតជាមនុស្សនេះ មានចំនួនច្រើន
 ណាស់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំង-
 ឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

ឧបម្មស័យុត្តស្ស គតិយសុត្តេ កុម្មុត្តេនពោរុបមា

[៣ ៣ ៣] សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... តត្រ ខោ ភក្កវា...

សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ យានិ កានិចិ កុលានិ ពហុត្ថិកានិ
អប្បប្បិសានិ តានិ សុបដិសិយានិ ហោន្តិ ចោវេហិ
កុម្មត្តេនកេហិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យស្ស កស្សចិ
ភិក្ខុនោ មេត្តា មេតោវិមុត្តិ អភាវិតា អពហុលីកតា
សោ សុបដិសិយោ ហោតិ អមនុស្សេហិ ។

[៣ ៣ ៤] សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ យានិ កានិចិ កុ-
លានិ អប្បត្ថិកានិ ពហុប្បិសានិ តានិ ទុប្បដិសិយា-
និ ហោន្តិ ចោវេហិ កុម្មត្តេនកេហិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុនោ មេត្តា មេតោវិមុត្តិ ភាវិតា

ឧបម្មសំយុត្ត ភតិយសូត្រ ឧបមាដោយចោរលួចទ្រព្យដោយឆ្នាំង

[៣៣៣] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ...

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ... ទ្រង់គ្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ត្រកូលទាំងឡាយណាមួយ ដែលមានស្រីច្រើន មានប្រុសតិច ត្រកូល
ទាំងនោះ ពួកចោរអ្នកលួចទ្រព្យដោយឆ្នាំង^១ រមែងបៀតបៀនបាន
ដោយងាយ យ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាចេះតាវិមុត្តិ ដែល
ភិក្ខុណាមួយមិនបានចម្រើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ពួកអមនុស្ស
តែងបៀតបៀនភិក្ខុនោះបានដោយងាយ យ៉ាងនោះឯង ។

[៣៣៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលទាំងឡាយណាមួយ
ដែលមានស្រីតិច មានប្រុសច្រើន ត្រកូលទាំងនោះ ពួកចោរអ្នក
លួចទ្រព្យដោយឆ្នាំង រមែងបៀតបៀនបានដោយកម្រ យ៉ាងណា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាចេះតាវិមុត្តិ ដែលភិក្ខុណាមួយបានចម្រើន

១ ពួកចោរដែលអុជប្រទីបក្នុងឆ្នាំង ហើយចូលទៅក្នុងផ្ទះ ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងបំភ្លឺមើលទ្រព្យ
របស់ (អង្គិកថា) ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ឆិកាសិទ្ធា

ពហុលីកតា សោ ទុប្បដិសិយោ ហោតិ អមនុស្ស-
 ហំ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឃីរិ សិក្ខិតតំ មេត្តា ធោ
 មេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ភវិស្សតិ ពហុលីកតា យានិ-
 កតា វត្តកតា អនុដ្ឋិតា បរិនិតា សុសមាទ្ធាតិ
 ឃរញ្ញំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតព្វន្តំ ។ តតិយំ ។

[៣៣៩] សាវត្ថយំ វិហារតិ... យោ ភិក្ខុវេ បុព្វណ្ណា-

សមយំ ឌុក្ខាសតំ ទានំ ទទេយ្យ យោ មជ្ឈន្តិកសមយំ
 ឌុក្ខាសតំ ទានំ ទទេយ្យ យោ សាយណ្ណសមយំ
 ឌុក្ខាសតំ ទានំ ទទេយ្យ យោ វា បុព្វណ្ណសមយំ
 អន្តមសោ កុទ្ធិហានមត្តម្បី មេត្តចិត្តំ ភាវេយ្យ យោ វា

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ពួកអមនុស្ស បៀតបៀនភិក្ខុនោះបានដោយកម្រ
 យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ យើងទាំងឡាយ
 នឹងចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន ធ្វើឲ្យដូចជាយាន ធ្វើឲ្យជាទីនៅ គម្ពល់ទុក
 រឿយ ។ សន្សំទុក ប្រារព្ធដោយប្រវែង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ៣ ។

(៣៣៥) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ...

ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលណា ឲ្យទានអស់ ១០០ ខ្លះ
 ក្នុងបុព្វណសម័យក្តី បុគ្គលណា ឲ្យទានអស់ ១០០ ខ្លះ ក្នុងមជ្ឈនិក-
 សម័យក្តី បុគ្គលណា ឲ្យទានអស់ ១០០ ខ្លះ ក្នុងសាយណសម័យក្តី
 មួយទៀត បុគ្គលណា ចម្រើនមេត្តចិត្ត ដោយហោចទៅសូម្បីអស់កាល
 ត្រឹមតែការរឹតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ ក្នុងបុព្វណសម័យក្តី បុគ្គលណា

ឧបម្មសយុត្តស្ស បញ្ចមសុត្តេ សត្យបមា

មជ្ឈិមនិក្ខេសមយំ មយំ អន្តមសោ កន្ធិហន្តមត្តម្បី មេត្ត-
 ចិត្តំ ភាវេយ្យ យោ វា សាយណ្ណាសមយំ អន្តមសោ
 កន្ធិហន្តមត្តម្បី មេត្តចិត្តំ ភាវេយ្យ ឥទំ តតោ មហាច្ច-
 លតរំ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឃី សិក្ខិតតព្វំ មេត្តា នោ ចេ-
 តោវិមុត្តិ ភាវិតា ករិស្សិតិ ពហុលីកតា យានិកតា
 វត្តកតា អនុជ្ជិតា បរិចិតា សុសមារម្ភាតិ ឃីញ៉ា វេ
 ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតព្វន្តំ ។ ចតុត្តំ ។

(៣៣៦) សាវត្ថយំ វិហារតិ ... សេយ្យជាថិ ភិក្ខុវេ

សត្តិ តិណ្ណាដលា អដ បុរិសោ អាគន្ធម្មយ្យ អហំ
 ឥមំ សត្តិ តិណ្ណាដលំ ហាលាណា វា មុដ្ឋិណា វា បដិលេ-
 ណាស្សាមិ បដិកោដ្ឋេស្សាមិ បដិវេដ្ឋេស្សាមិតិ ។ តំ កី
 មពាថ ភិក្ខុវេ កព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ អមំ សត្តិ
 តិណ្ណាដលំ ហាលាណា វា មុដ្ឋិណា វា បដិលេណេតិ
 បដិកោដ្ឋេតិ បដិវេដ្ឋេតិ ។ នោ ហេតិ កន្តេ ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ អសុ ហិ កន្តេ សត្តិ តិណ្ណាដលា

ឧបម្មសំយុត្ត បព្វសូត្រ ឧបមាដោយលំពែង

ចម្រើនមេត្តចិត្ត ដោយហោចទៅសូម្បីអស់កាលត្រឹមតែការរឹតទឹកដោះគោ
 ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងមជ្ឈនិកសម័យក្តី បុគ្គលណាចម្រើនមេត្តចិត្ត ដោយហោច
 ទៅសូម្បីអស់កាលត្រឹមតែការរឹតទឹកដោះគោប៉ុណ្ណោះ ក្នុងសាយណ្ណស-
 ម័យក្តី ការចម្រើនមេត្តចិត្តនេះ ឈ្មោះថាមានផលច្រើនលើសលុបជាង
 បាននោះទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ យើង
 ទាំងឡាយនឹងចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន ធ្វើឲ្យដូចជាយាន ធ្វើឲ្យជាទីនៅ
 តម្កល់ទុករឿយ ។ សន្សំទុក ប្រារព្ធដោយប្រពៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ២ ។

(៣៣៦) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ...
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចលំពែងមានផ្លែដ៏មុត ស្រាប់
 តែមានបុរសមកដល់គិតថា អាត្មាអញនឹងយកបាតដៃ ឬក្តាប់ដៃទះតប់
 ធ្វើលំពែងដែលមានផ្លែដ៏មុតនេះឲ្យខ្វះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច បុរសនោះគួរដើរឃើញយកបាតដៃ
 ឬក្តាប់ដៃទះតប់លំពែងដែលមានផ្លែដ៏មុតឯណោះ ធ្វើឲ្យខ្វះបានដែរឬ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះមិនបានទេ ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះ
 ហេតុអ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះថាលំពែងមានផ្លែដ៏មុតឯណោះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ន សុករា ចាលីនា វា មុដ្ឋិនា វា បដិលេណេនំ បដិ-
កោដ្ឋេនំ បដិវដ្ឋេនំ យាវទេវ ច បន សោ បុរិសោ
កិលមថស្ស វិយាតស្ស ភាគី អស្សតិ ។

[៣៣៧] ឃ្រមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យស្ស កស្សចិ
ភិក្ខុវោ មេត្តា ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ពហុលីកតា យា-
ដិកតា វត្តកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា ។
តស្ស ច អមនុស្សោ ចិត្តំ ខិបិតតំ មពោយ្យ ។
អថខោ ស្សេវ អមនុស្សោ កិលមថស្ស វិយាតស្ស
ភាគី ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឃ្រិ សិក្ខិតតំ មេត្តា វោ
ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ភវិស្សតិ ពហុលីកតា យាដិកតា
វត្តកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធាតិ ឃ្រញ្ចំ វោ
ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតន្តំ ។ បញ្ចមំ ។

[៣៣៨] សាវត្តិយំ វិហារតិ ... សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
ចត្តារោ ទទ្ធិជ្ជា ជន្តកហា សុសិក្ខិតា កតហត្តា
កតុហសនា ចតុទ្ធិសា វិតា អស្ស ។ អថ បុរិសោ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

បុគ្គលមិនងាយនឹងយកបាតដៃ ឬកាប់ដៃទះកប់ ធ្វើឲ្យខូចបានឡើយ ឯ
បុរសនោះ គប្បីបានតែចំណែកនៃសេចក្តីលំបាក និងសេចក្តីចង្អៀត
ចង្អល់ ប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៣៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះ មាន១២មេឃ្យដូច
មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ដែលភិក្ខុណាមួយ បានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើន បាន
ធ្វើឲ្យដូចជាយាន បានធ្វើឲ្យជាទីនៅ បានតម្កល់ទុករឿយៗ បានសន្សំ
ទុក បានប្រារព្ធល្អហើយ ។ បើអមនុស្សស្មានចិត្តភិក្ខុនោះថា គួរធ្វើឲ្យ
អណ្តែតអណ្តើ ។ អមនុស្សនោះឯង មុខជាបានតែចំណែកនៃសេចក្តី
លំបាក និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ពុំខាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ
ដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា មេត្តា-
ចេតោវិមុត្តិ យើងទាំងឡាយនឹងចម្រើន ធ្វើឲ្យច្រើន ធ្វើឲ្យដូចជាយាន
ធ្វើឲ្យជាទីនៅ តម្កល់ទុករឿយៗ សន្សំទុក ប្រារព្ធល្អ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

(៣៣៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី...
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាខ្នងដូង ៤ ទាក់ មានកម្លាំង
មាំមួន បានសិក្សាដោយប្រវ័ត មានសិល្បៈស្អាតក្នុងដៃ បានសម្តែង
សិល្បៈរួចហើយ ឈរនៅក្នុងទិសទាំង ៤ ។ ត្រានោះ មានបុរសម្នាក់

ឧបម្មស័យុត្តស្ស ធម្មសុត្ត ធម្មត្តហ្មបមា

អាភន្ទេយ្យ អហំ ឥមេសំ ចតុន្នំ ទទ្សិដម្មានំ ធនុកហានំ
សុសិក្ខុតានំ កតហត្ថានំ កតុចាសនានំ ចតុទ្ធិសា
កណ្ណោ ខិត្ត អប្បនិដ្ឋិតេ បឋវីយំ កហេត្វា អាហារិស្សា-
មិតំ ។ នំ កី មញ្ញាជ កិត្តវេ ជវនោ បុរិសោ បរមេន
ជវេន សមញ្ញាភតោតិ អលំ វចនាយានិ ។ ឯកស្ស
ចេថ កន្ត ទទ្សិដម្មស្ស ធនុកហស្ស សុសិក្ខុតស្ស
កតហត្ថស្ស កតុចាសនស្ស កណ្ណោ ខិត្ត អប្បនិដ្ឋិតំ
បឋវីយំ កហេត្វា អាហារេយ្យ ជវនោ បុរិសោ បរមេន
ជវេន សមញ្ញាភតោតិ អលំ វចនាយ កោ បន វនោ
ចតុន្នំ ទទ្សិដម្មានំ ធនុកហានំ សុសិក្ខុតានំ កតហត្ថា-
នំ កតុចាសនានំ ។

ឧបម្មសំយត្ត សូត្រទី ៦ ឧបមាដោយខ្លាំងធ្ម

ដើរមកដល់គិតថា កាលបើខ្លាំងធ្មទាំង ៤ នាក់នេះ ដែលមានកម្លាំង
 មាំមួន បានសិក្សាដោយប្រពៃ មានសិល្បៈស្អាតក្នុងដៃ បានសម្តែង
 សិល្បៈរួចហើយ បានបាញ់សរទៅក្នុងទិសទាំង ៤ មិនទាន់ធ្លាក់ដល់
 ផែនដីនៅឡើយ អាត្មាអញនឹងចាប់នាំយកសរទាំងនោះមកឲ្យបាន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច បុរស
 ដែលមានសំទុះ (នោះ) គេគួរនឹងនិយាយថា ជាអ្នកប្រកបដោយសំទុះ
 លឿនក្រៃលែងបានឬទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម្បីតែខ្លាំងធ្មមាក់
 ដែលមានកម្លាំងមាំមួន បានសិក្សាដោយប្រពៃ មានសិល្បៈស្អាតក្នុង
 ដៃ បានសំដែងសិល្បៈរួចហើយបាញ់សរទៅ មិនទាន់ធ្លាក់ដល់ផែនដី
 នៅឡើយ បុរសដែលមានសំទុះនោះ ក៏ចាប់នាំយក (សរនោះ) មក
 បាន គេគួរនឹងនិយាយថា ជាអ្នកប្រកបដោយសំទុះលឿនដ៏ក្រៃលែងបាន
 ណាស់ទៅហើយ នឹងចាំបាច់ពោលទៅថ្វីដល់ខ្លាំងធ្ម ៤ នាក់ ដែលមាន
 កម្លាំងមាំមួន បានសិក្សាដោយប្រពៃ មានសិល្បៈស្អាតក្នុងដៃ បាន
 សំដែងសិល្បៈរួចហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និភាគវគ្គោ

(៣៣៧) យថា ច ភិក្ខុវេ តស្ស បុរិសស្ស ជរោ

យថា ច ចន្ទិមសុរិយានិ ជរោ តតោ សីយតរោ ។

យថា ច ភិក្ខុវេ តស្ស បុរិសស្ស ជរោ យថា ច ចន្ទិ-

មសុរិយានិ ជរោ យថា ច យា ទេវតា ចន្ទិមសុរិយានិ

បុរតោ ជានិទ្ទំ តាសំ ទេវតានិ ជរោ តតោ សីយតរោ ។

យថា ច ភិក្ខុវេ តស្ស បុរិសស្ស ជរោ យថា ច

ចន្ទិមសុរិយានិ ជរោ យថា ច យា ទេវតា ចន្ទិម-

សុរិយានិ បុរតោ ជានិទ្ទំ តាសំ ទេវតានិ ជរោ តតោ

សីយតរំ អាយុសង្ខារា ឌីយន្តិ(១) ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ

ឃិរំ សិក្ខុតតំ អប្បមត្តា វិហារិស្សា មាតិ ឃិវញ្ញំ រោ ភិក្ខុវេ

សិក្ខុតតន្តំ ។ ចជំ ។

១ ឃ. មិយ្យន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំខុះនៃបុរសនោះយ៉ាងណាក្តី
 សំខុះនៃព្រះចម្រុះនិងព្រះអាទិត្យ ដែលលឿនជាងសំខុះបុរសនោះយ៉ាង
 ណាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំខុះនៃបុរសនោះយ៉ាងណាក្តី សំខុះ
 នៃព្រះចម្រុះនិងព្រះអាទិត្យយ៉ាងណាក្តី សំខុះនៃទេវតាទាំងឡាយដែល
 ស្ទុះទៅពីមុខព្រះចម្រុះនិងព្រះអាទិត្យនោះ លឿនជាងសំខុះនៃព្រះចម្រុះ
 និងព្រះអាទិត្យនោះទៅទៀតយ៉ាងណាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំខុះនៃ
 បុរសនោះយ៉ាងណាក្តី សំខុះនៃព្រះចម្រុះនិងព្រះអាទិត្យទាំងឡាយ យ៉ាង
 ណាក្តី សំខុះនៃទេវតាទាំងឡាយ ដែលស្ទុះទៅអំពីខាងមុខព្រះចម្រុះ
 និងព្រះអាទិត្យយ៉ាងណាក្តី អាយុសង្ខារទាំងឡាយ រមែងអស់ទៅឆាប់
 ហើស ជាងសំខុះទាំងនោះទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ
 ដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា យើង
 ទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

ឧបម្មសំយុត្តស្ស សក្កមសុត្តេ មុទិក្ខបមា

(៣៤០) សារត្ថយំ វិហារតិ ... ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ ទិ-
សារហានំ អាណកោ ធាម មុទិក្ខោ អយោសិ ។ តស្ស
ទិសារហា អាណកេ ធម្មិកេ(១) អញ្ញំ អាណំ ឌីទិ-
ហីសុ ។ អហុ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ អាណ-
កស្ស មុទិក្ខស្ស ចោរណំ ចោត្តរិ ជលកំ អន្ត-
រាយិ អាណិសង្ឃតោ ច អវសិសយិ(២) ។ ឃវមេវ
ខោ ភិក្ខុវេ កវិស្សន្តិ ភិក្ខុ អនាគតមន្ទានំ យេ តេ
សុត្តន្តា តថាគតកាសិតា កម្មីរា កម្មីរត្តា លោកុត្តរា
សុញ្ញតប្បដិសុញ្ញតា តេសុ ភព្វមារេសុ ន សុស្ស្ន-
សិស្សន្តិ ន សោតិ ឌីទិហិស្សន្តិ ន អញ្ញចិត្តំ ឧបដ្ឋា-
បេស្សន្តិ ន ច តេ ធម្មេ ឧក្កហេតតំ ចរិយាបុណិតតំ
មញ្ញស្សន្តិ ។ យេ បន តេ សុត្តន្តា កវិកតា កា-
វេយ្យា ចិត្តក្ករា ចិត្តព្យញ្ញនា ពាហិរកា សាវកកា-
សិតា តេសុ ភព្វមារេសុ សុស្ស្នសិស្សន្តិ សោតិ
ឌីទិហិស្សន្តិ អញ្ញចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ តេ ច ធម្មេ
ឧក្កហេតតំ ចរិយាបុណិតតំ មញ្ញស្សន្តិ ។

១ យនិកេ ។ ២ អវសិស្សំ ។

ឧបម្មសំយុត្ត សូត្រទី ៧ ឧបមាដោយសំភោរ

(៣៤០) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅទៀបក្រុងសាវត្ថី ... ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពីព្រេងនាយមក មានសំភោរមួយ ឈ្មោះអានកៈ^១) របស់ពួកក្សត្រនាមទេសារហៈ ។ កាលបើរាងសំភោរ ឈ្មោះអានកៈ នោះប្រេះចោលហើយ ពួកក្សត្រទេសារហៈ ក៏ពាសនូវរាង ស្រោបដៃឆ្កាប់អបទុក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលត្រូវរក្ខ រាងចាស់របស់សំភោរឈ្មោះអានកៈខូចបាត់ទៅ សល់នៅតែរាងស្រោប ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះមានទុបមេយ្យ ដូចក្នុងកាលជាអនាគត ព្រះសូត្រទាំងឡាយណា ដែលតថាគតសម្តែងហើយ ជាព្រះសូត្រដ៏ជ្រៅ មានអត្ថដ៏ជ្រៅ ជាលោកុត្តរៈ ប្រកបដោយសភាពដ៏សូន្យ ព្រះសូត្រ ទាំងនោះ កាលបើបុគ្គលពោល ពួកមហាជននឹងមិនស្តាប់ មិនដាក់ ចុះនូវសោតៈ មិនយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីដឹង ទាំងមិនសំគាល់ធម៌ទាំងនោះ ថា គួររៀន ឬ គួរទន្ទេញឡើយ ។ បើព្រះសូត្រទាំងឡាយណា ដែល អ្នកប្រាជ្ញជាក់វិបានធ្វើជាពាក្យកាព្យយោង មានអក្សរដ៏វិចិត្ត មានព្យញ្ជនៈ ដ៏វិចិត្តជាខាងក្រៅ ជាសាវកកាសិត ព្រះសូត្រទាំងនោះ កាលបុគ្គល ពោល ទើបមហាជននឹងស្តាប់ នឹងដាក់ចុះនូវសោតៈ នឹងយកចិត្តទុក ដាក់ដើម្បីដឹង នឹងសំគាល់នូវធម៌ទាំងនោះថា គួររៀន គួរទន្ទេញ ។

១ សំភោរមង្គល សម្រាប់វាយហោមហាជនមកប្រជុំក្នុងថ្ងៃមានមហោស្រព (អង្គកថា) ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៤០] ឯវមេវ តេសំ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តានំ តថា ក-
 កកាសិតានំ កម្ពីរានំ កម្ពីរត្តានំ លោកុត្តរានំ សុញ្ញ-
 តប្បដិសញ្ញត្តានំ អន្តរធានំ ភវិស្សតិ ។ តស្មា តិហ ភិក្ខុវេ
 ឯវំ សិក្ខិតតំ យេ តេ សុត្តន្តោ តថា កកកាសិតា កម្ពីរា
 កម្ពីរត្តា លោកុត្តរា សុញ្ញតប្បដិសញ្ញត្តា តេសុ កញ្ញ-
 មារទេសុ សុស្សសិស្សាម សោតំ ឌីទហិស្សាម អញ្ញ-
 ចិតំ ឧបដ្ឋាបេស្សាម តេ ច ធម្មេ ឧត្តហេតតំ បរិយា-
 បុណិតតំ មញ្ញស្សា មាតិ ឯវញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតន្តំ ។
 សត្តមំ ។

[៣៤២] ឯតំ សមយំ កកវា វេសាលយំ វិហារតិ
 មហារទេ ត្វជាតារសាលាយំ ។ តត្រ ខោ កកវា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ កទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ
 បច្ចុស្សាសំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និពានវគ្គ

[៣៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការវិនាសទៅនៃព្រះសូត្រដែល

តថាគតសំដែងហើយទាំងនោះ ជាព្រះសូត្រដ៏ជ្រៅ មានអត្ថដ៏ជ្រៅ
ជាលោកុត្តរៈ ប្រកបដោយសភាពដ៏សូន្យ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី
សិក្សាយ៉ាងនេះថា ព្រះសូត្រទាំងឡាយណា ដែលព្រះតថាគតសម្តែង
ហើយ ជាព្រះសូត្រដ៏ជ្រៅ មានអត្ថដ៏ជ្រៅ ជាលោកុត្តរៈ ប្រកបដោយ
សភាពដ៏សូន្យ ព្រះសូត្រទាំងនេះ កាលបុគ្គលពោល យើងនឹងប្រុង
ស្តាប់ ដាក់ចុះនូវសោតៈ យកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីដឹង នឹងសំគាល់នូវធម៌
ទាំងនោះថា គួររៀន គួរទន្ទេញ ដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី ៧ ។

[៣៤២] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង
កូដាលាសាលា នាមហារិន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះ
មានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដីកា នៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
ព្រះអង្គ ។

ឧបម្មវិញ្ញាណស្ស អន្តិមសុត្តេ លិង្គបិដក

[៣៤៣] ភកកា ឯតទោច កលិដ្ឋបដានា
 ភិក្ខុវេ ឯតរហិ លិង្គវិ វិហារន្តិ អប្បមត្តា អាតាបិដោ
 ឧបាសនស្មី តេសំ រាជា មាកដោ អជាតសត្ត វេទេ-
 ហិបុត្តោ ន លភតិ ឌីតារិ ន លភតិ អារម្មណំ ។
 ភវិស្សន្តិ ភិក្ខុវេ អនាគតមន្ទានំ លិង្គវិ សុខុមាលា
 មុទុតលា ហត្ថបាទា^(១) តេ មុទុកាសុ សេយ្យសុ
 ដូលពិម្ពោបាទាសុ យាវ សុវិយុត្តមនា សេយ្យំ កប្ប-
 ស្សន្តិ តេសំ រាជា មាកដោ អជាតសត្ត វេទេហិបុត្តោ
 លិង្គតិ ឌីតារិ លិង្គតិ អារម្មណំ ។

[៣៤៤] កលិដ្ឋបដានា ភិក្ខុវេ ឯតរហិ ភិក្ខុ វិហា-
 រន្តិ អប្បមត្តា អាតាបិដោ បដានស្មី តេសំ មារោ មាបិ-
 មា ន លភតិ ឌីតារិ ន លភតិ អារម្មណំ ។ ភវិស្សន្តិ
 ភិក្ខុវេ អនាគតមន្ទានំ ភិក្ខុ សុខុមាលា មុទុតលា
 ហត្ថបាទា តេ មុទុកាសុ សេយ្យសុ ដូលពិម្ពោបា-

១ ឧ. មុទុតលុណហត្ថបិដក ។ ឃ. មុទុតលុណហត្ថបិដក ។

ឧបម្មសំយុត្ត សូត្រ ទី ៨ ឧបមាដោយពួកស្តេចលិច្ឆី

[៣៤៣] ព្រះមានព្រះភាគ បានគ្រាស់ពាក្យនេះថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវ ពួកស្តេចលិច្ឆីមានអង្គតំទុសជាខ្ចើយ គឺថាយក
 អង្គតំទុស ពកលើគគីរ ធ្វើជាខ្ចើយរងព្រះសីរនិងព្រះបាទ ជាអ្នកមិន
 ប្រមាទ មានសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការចូលទៅជិត (អាចារ្យ) ព្រះបាទ
 អជាតសត្តវេទេហិបុត្តជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ក៏មិនបាននូវចន្លោះ មិន
 បាននូវការម្នាក់ ទៃនស្តេចលិច្ឆីទាំងនោះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងកាលជាអនាគតទៅ ពួកស្តេចលិច្ឆីជាសុខុមាលជាតិ មានផ្ទះព្រះ
 ហស្តនិងព្រះបាទដ៏ទៃន ក្សត្រទាំងនោះនឹងសម្រេចសេយ្យាលើក្រឡា
 បង្គំដ៏ទៃន មានខ្ចើយដ៏គ្រាស់ ដរាបដល់ថ្ងៃរះ ព្រះបាទអជាតសត្តវេ-
 ទេហិបុត្តជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ក៏បាននូវចន្លោះ បាននូវការម្នាក់
 ទៃនស្តេចលិច្ឆីទាំងនោះ ។

[៣៤៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន
 អង្គតំទុសជាខ្ចើយ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានភិរិយាញ៉ាំងភិលេសឲ្យកៅ
 ក្នុងការធ្វើសេចក្តីព្យាយាម មារចិត្តបាប ក៏មិនបាននូវចន្លោះ មិនបាននូវ
 ការម្នាក់ ទៃនភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលជា
 អនាគតទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយជាសុខុមាលជាតិ មានផ្ទះដ៏ទៃនដ៏ដ៏ទៃន
 ភិក្ខុទាំងនោះ សម្រេចនូវការដេកលើដំណេកដ៏ទៃន មានខ្ចើយដ៏គ្រាស់

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

នាសុ យាវ សុរិយុកុមនា សេយ្យំ កេឃ្មិស្សន្នំ តេសិ
 មារោ ហិមិមា លច្ឆតិ ឌីតារំ លច្ឆតិ អារម្មណំ ។ តស្មា-
 តិហា ភិក្ខុវេ ឃីវំ សិក្ខិតត្វំ កលិដ្ឋបដានោ វិហារិស្សាម
 អប្បមត្តា អាតាបិទោ បដានស្មិន្នំ ឃីវញ្ញំ វោ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតត្វន្នំ ។ អដ្ឋមំ ។

[៣៤៥] ឃីវច្ឆេ សុតំ ។ ឃីកំ សមយំ ភក្ខវា សា-
 វត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
 តេន ខោ បន សមយេនាពាតរោ នវោ ភិក្ខុ អតិវេលិ
 កុលានិ ឧបសង្កម្ពតិ ។ តមេនំ ភិក្ខុ ឃីវមាហំសុ
 មា អាយស្មា អតិវេលិ កុលានិ ឧបសង្កម្ពតិ ។
 សោ ភិក្ខុហិ វុច្ឆមាទោ ឃីវមាហា តមេ ហិ នាម
 ថេរា ភិក្ខុ កុលានិ ឧបសង្កម្ពតត្វំ^(១) មញ្ញស្សន្នំ

១ ឧបសង្កម្ពតព្វាសីតិ ជាហោ យុត្តពោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ដកបដល់វិថុរៈ ឯមារចិត្តបាប ក៏បាននូវចន្លោះ បាននូវអារម្មណ៍ នៃភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នក
 ទាំងឡាយ គប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ មានអង្គតំទស
 ជាខ្ចីយ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានកិរិយាញ៉ាំងកិលេសឱ្យក្តៅ ក្នុងការធ្វើ
 សេចក្តីព្យាយាម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាង
 នេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៨ ។

[៣៤៥] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
 ក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង មានភិក្ខុបួសថ្មីមួយរូប ចូលទៅរក
 គ្រូកូលហួសវេលា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា
 លោកមានអាយុ កុំចូលទៅរកគ្រូកូលហួសវេលាឡើយ ។ ភិក្ខុនោះ
 កាលបើឮភិក្ខុនិយាយប្រាប់ ក៏បែរជាពោលយ៉ាងនេះថា អម្បាល
 យ៉ាងឮភិក្ខុជាថេរៈទាំងនេះ ម្តេចគង់សំគាល់នូវគ្រូកូល ថាគួរចូល

ឧបម្មសំយុត្តស្ស នវិមសុត្តេ នាគោបមា

កិមង្គំ បណាហន្តិ ។ អថខោ សម្ពហុលា កិក្ខុ យេន
 កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ តេ
 កិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទពេច្ឆំ ឥធិ កន្លេ អនាតពោ នពេ
 កិក្ខុ អភិវេលំ កុលានិ ឧបសង្កមតិ តមេនំ កិក្ខុ
 ឯវមាហំសុ មា អាយស្នា អភិវេលំ កុលានិ ឧបសង្ក-
 មីតិ សោ កិក្ខុហិ វុត្តមាដោ ឯវមាហ ឥមេ ហិ ជាម
 យេវ កិក្ខុ កុលានិ ឧបសង្កមីតតំ មញ្ញស្សន្តំ កិមង្គំ
 បណាហន្តិ ។

[៣២៦] ភូតប្បតំ កិក្ខុវេ អន្តរាយតនេ មហា-
 សរសី តំ នាតា ឧបនិស្សាយ វិហារន្តិ ។ តេ តំ
 សរសី ឌុកហេត្វា សោណ្ណាយ កិសម្មឡាលំ អត្តក-
 ហេត្វា សុវិក្កាលំតំ វិក្កាលេត្វា អកត្តមំ សង្កាទិត្វា^(១)
 អជ្ឈោ ហារន្តិ តេសន្តំ វណ្ណាយ ចេវ ហោតិ ពលា-
 យ ច ន ច តតោនិទានំ មរណំ វា និកច្ឆន្តិ

១ ឧ. ម. សង្កិរិញ ។

ឧបម្មសំយុត្ត សូត្រទី ៩ ឧបមាដោយជំរី

ទៅរកបាន នឹងបាច់និយាយថ្វីត្រីមខ្ញុំករុណា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើន
 រូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយ
 បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ មានភិក្ខុបួសបីមួយរូប ចូលទៅ
 រកត្រកូលហួសវេលា ពួកភិក្ខុបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុ កុំចូលទៅរកត្រកូលហួសវេលាឡើយ ភិក្ខុនោះ កាល
 បើពួកភិក្ខុនិយាយប្រាប់ ក៏បែរជានិយាយយ៉ាងនេះថា អម្បាលយ៉ាង
 ពួកភិក្ខុជាបេរៈទាំងនេះ ម្តេចគង់សំគាល់នូវត្រកូល ថាគួរចូលទៅរកបាន
 នឹងបាច់ពោលទៅថ្វីត្រីមខ្ញុំករុណា ។

(៣៤៦) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 ពីព្រេងនាយមក មានស្រះធំមួយ ក្នុងព្រៃរំលោង ដំរីទាំងឡាយតែង
 អាស្រ័យនៅនឹងស្រះធំនោះ ។ ដំរីទាំងនោះចុះទៅកាន់ស្រះនោះ ដក
 យកក្រអៅល្ងកនិងមើមល្ងក ដោយប្រមោយ ហើយរលាស់ឲ្យស្អាតល្អ
 លាងឲ្យជ្រះកក់ហើយទើបបរិភោគ ឯសរីរៈនោះ របស់ដំរីទាំងនោះ ក៏
 មានសម្បុរល្អផង មានកម្លាំងផង ដំរីទាំងនោះក៏មិនដល់នូវមរណៈ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ។ តេសញោវ ខោ បន ភិក្ខុវេ
 មហានាគានំ អនុសិក្ខមាណា តុរណា ភិក្ខុនាមា តេ តំ
 សរសំ ឌីកហេត្វា សោណ្ណាយ ភិសម្មទ្បាលំ អពក-
 ហេត្វា ន សុវិក្ខាលំតំ វិក្ខាលេត្វា សក្កទ្ធមំ អសង្ខា-
 ទិត្វា អជ្ឈោហារន្តំ តេសន្តំ នេវ វណ្ណាយ ហោតិ ន
 ពលាយ តតោនិទានំ មរណំ វា និកច្ឆន្តំ មរណាមត្តំ
 វា ទុក្ខំ ។

[៣៤៧] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥធិ បេរា ភិក្ខុ
 បុព្វស្រាសមយំ និវាសេត្វា បន្តិច្ឆិរមាណាយ កាមំ វា
 និកមំ វា បណ្ណាយ បវិសន្តំ តេ តត្ថ ធម្មំ កា-
 សន្តំ តេសំ ភិហំ បសន្នា បសន្នាការំ ករោន្តំ
 តេ តំ លាភំ អនកដិតា អម្មចិតា អនជ្ឈាបន្នា អា-
 ទិនវទស្សវិនោ និស្សរណាប្បញ្ញា បវិកញ្ជន្តំ តេសន្តំ
 វណ្ណាយ ចេវ ហោតិ ពលាយ ច ន ច តតោនិ-
 ទានំ មរណំ វា និកច្ឆន្តំ មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឬមិនដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះអាហារនោះជាហេតុឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកកូនដំរីក្មេង សិក្សាតាមដំរីធំៗ ទាំងនោះឯង ក៏នាំគ្នាចុះទៅកាន់ស្រែនោះ ដកយកក្រអៅឈូកនិងមើមឈូកដោយប្រមោយ មិនបានរលាស់ឲ្យស្អាតល្អ មិនបានលាងនូវក្រអៅនិងមើម ដែលមានភក់ចេញ ក៏បរិភោគទៅ សរីរៈនោះ របស់កូនដំរីក្មេងទាំងនោះ ក៏មិនមានសម្បុរល្អ មិនមានកម្លាំង កូនដំរីក្មេងទាំងនោះ ក៏ដល់នូវមរណៈ ឬដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះអាហារនោះជាហេតុ ។

[៣៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះមានទុបមេយ្យដូចពួកភិក្ខុជាថេរៈ ក្នុងសាសនានេះ ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាត្រនិងចីវរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់ស្រែកម្មនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថេរៈទាំងនោះសម្តែងធម៌ ក្នុងស្រែកនិគមនោះៗ មានពួកគ្រហស្ថគេជ្រះថ្លា ធ្វើនូវអាការៈជ្រះថ្លា ចំពោះថេរៈទាំងនោះ ថេរៈទាំងនោះ ក៏មិនបានជាប់ចំពាក់ មិនបានវង្វែង មិនបានជ្រុលជ្រប់ នឹងលាភនោះឡើយ ជាអ្នកឃើញទោស មានបញ្ញាសម្រាប់រឿង ទើបបរិភោគ សរីរៈនោះ របស់ថេរៈទាំងនោះ ក៏មានសម្បុរល្អផង មានកម្លាំងផង ថេរៈទាំងនោះ ក៏មិនដល់នូវមរណៈ ឬមិនដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះលាភនោះជាហេតុឡើយ ។

ឧប្បស័យត្ថស្ស នវិមសុត្តេ នាគោបមា

តេសំញោវោ ខោ បន កិក្ខុវេ យេពនំ កិក្ខុនំ អនិសិក្ខុមា-
 នានំ វា កិក្ខុ បុត្តិណ្ណា សមយំ និវាសេត្វា បត្តចរិមាទាយ
 កាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិសន្នំ តេ តត ធម្មំ
 ភាសន្នំ តេសំ កិហំ បសន្នា បសន្នាការំ ករោន្នំ តេ
 តំ លាភំ កងិតា មច្ឆិតា អជ្ឈា បន្នា អនាទីនវទស្សវិទោ
 អនិស្សរណាប្បញ្ញា បរិកញ្ញនំ តេសន្នំ លេវ វណ្ណាយ
 យោតិ ន ពលាយ តតោនិទានំ មរណំ វា និកច្ឆន្នំ
 មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ។ តស្មាតិហា កិក្ខុវេ ឃរិ សិក្ខិតតំ
 អកងិតា អមច្ឆិតា អនជ្ឈា បន្នា អនាទីនវទស្សវិទោ
 និស្សរណាប្បញ្ញា បរិកញ្ញា ស្សាមាតិ ឃរិញ្ញំ វោ កិក្ខុវេ
 សិក្ខិតតំ ។ នវបិ ។

ឧបម្មសំយុត្ត សូត្រទី៧ ឧបមាដោយដំរី

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកពួកភិក្ខុដែលសិក្សាតាមពួកភិក្ខុជាថេរៈនោះ
 ឯង ក៏ស្ងៀកស្ងៀមប្រដាប់បាត្រនិងចំរីវ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅ
 កាន់ស្រុកបួនគម ដើម្បីចំណុះបាត ភិក្ខុទាំងនោះក៏សម្តែងធម៌ក្នុងស្រុក
 បួនគមនោះ ។ ពួកគ្រហស្ថក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា ធ្វើអាការជ្រះថ្លាចំពោះ
 ភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាប់ចំពាក់ វង្វែង ជ្រុលជ្រប់នឹងលាភនោះ
 ជាអ្នកមិនឃើញទោស មិនមានបញ្ញាសម្រាប់វេទនហើយបរិភោគឡើយ
 សរីរៈនោះ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនមានសម្បុរល្អផង មិនមានកម្លាំង
 ផង ភិក្ខុទាំងនោះតែងដល់ខ្វះមរណៈ ឬ ដល់ខ្វះទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ
 ព្រោះលាភនោះជាហេតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកមិន
 ជាប់ចំពាក់ មិនវង្វែង មិនជ្រុលជ្រប់ (នឹងលាភ) ឡើយ ត្រូវជាអ្នកឃើញ
 ទោស ទាំងមានបញ្ញាសម្រាប់វេទនហើយទើបបរិភោគ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[៣៤៨] សារវត្ថុយំ វិហារតិ... តេន ខោ បន សម-
 យេន អពាតរោ ភិក្ខុ អតិវេលំ កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិ-
 តិ ។ តមេនំ ភិក្ខុ ឃុំមាហំសុ មា អាយស្មា អតិវេលំ
 កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិតិ ។ សោ ភិក្ខុហិ វុច្ចមានោ
 ន រមតិ^(១) ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុ យេន កកវា
 តេនុបសង្កម្មេសុ ឧបសង្កម្មត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឃ-
 កមន្តំ និសីទិសុ ។ ឃកមន្តំ និសីទ្ធា ខោ តេ ភិក្ខុ
 កកវន្តំ ឃតទោវេច្ចំ ឥន កន្លេ អពាតរោ ភិក្ខុ អតិវេលំ
 កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិតិ តមេនំ ភិក្ខុ ឃុំមាហំសុ មា
 អាយស្មា អតិវេលំ កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិតិ សោ
 ភិក្ខុហិ វុច្ចមានោ ន រមតិ ។

[៣៤៩] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ វិទ្យារោ សន្និសមល-
 សង្កតិវេ វិគោ អហោសិ មុទ្ធម្មសិ អាកមយមា-
 នោ យត្តាយំ មុទ្ធម្មសិ កោចរាយ បក្កមិស្សតិ

១ ឧ. ន វិមតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៤៨) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅជិតក្រុងសាវត្ថិ ... ក៏
 ក្នុងសម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូប គ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលហ្គូសវេលា ។
 ពួកភិក្ខុបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុ កុំគ្រាប់
 ទៅក្នុងត្រកូលហ្គូសវេលាឡើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុនិយាយ
 ប្រាប់ ក៏មិនត្រេកអរ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់
 ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទី
 ឯណោះ ភិក្ខុមួយរូបគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលហ្គូសវេលា ពួកភិក្ខុបាននិយាយ
 នឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុ កុំគ្រាប់ទៅក្នុងត្រកូល
 ហ្គូសវេលាឡើយដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុនិយាយប្រាប់ ក៏មិន
 ត្រេកអរ ។

(៣៤៩) ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេង
 នាយមក មានឆ្មាមួយឈរនៅក្បែរគំនរសម្រាមមានអាចម៍គោ គ្រង់ទី-គ
 នៃផ្ទះ ឃ្នាំចាំមើលកូនកណ្តុរហើយគិតថា កូនកណ្តុរនេះនឹងចេញទៅរក

ឧបម្មសំយុត្តស្ស ទសមសុត្តេ ឥន្ទ្រិយអសំវរោ

តត្រូវ នំ កហេត្វា ខាទិស្សាមីតិ ។ អថខោ ភិក្ខុវេ
មុទុម្ភសិ តោចរាយ បក្កាមិ ។ តមេនំ វិទ្យារោ ក-
ហេត្វា សហសា មិសំ ខាទិត្វា អជ្ឈេហរិ ។ តស្ស
សា មុទុម្ភសិ អន្តម្យំ ខាទិ អន្តកុណោបិ ខាទិ ។ សោ
តតោនិទានំ មរណាម្យំ និកច្ឆតិ មរណាមត្តម្យំ ទុក្ខំ ។

[៣៥០] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥនេកន្តោ ភិក្ខុ
បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តបិវាមាទាយ តាមំ វា
និកមំ វា បិណ្ណាយ បវិសតិ អរក្ខតេនេវ កាយេន
អរក្ខតាយ វាចាយ អរក្ខតេន បិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ
សតិយា អសំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ តត្ថ បស្សតិ មាតុក្កាមិ
ទុដ្ឋវត្ថំ វា ទុប្បាវតិ វា តស្ស មាតុក្កាមិ ទិស្វាន ទុដ្ឋវត្ថំ វា
ទុប្បាវតិ វា វតោ បិត្តំ អនុទ្ធិសេតិ សោ វតានុទ្ធិសេន
បិត្តេន មរណំ វា និកច្ឆតិ មរណាមត្តំ វា ទុក្ខំ ។
មរណំ សោ តិ ភិក្ខុវេ អរិយស្ស វិនយេ យោ សិក្ខុ
បច្ឆក្កាយ ហិណាយាវត្ថតិ ។ មរណាមត្តញ្ញោ(១) ភិក្ខុវេ

១ ឧ. ម. មរណមត្តញ្ញតិ វិក្កុវេ ។

ឧបម្មសំយុត្ត ទសមស្សត្រ ការមិនបានសង្រួមឥន្ទ្រិយ

ចំណីក្នុងទីណា អាត្មាអញនឹងចាប់វាទំពាសី ក្នុងទីនោះឯង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង កូនកណ្តុរក៏ចេញទៅរកចំណី ។ ឆ្មា
ក៏ចាប់កណ្តុរនោះខាំសាច់លេប (ទាំងរស់) យ៉ាងរហ័ស ។ កូនកណ្តុរ
នោះ ក៏ខាំស្មីនូវពោះវៀនធំផង ខាំស្មីនូវពោះវៀនតូចផង របស់ឆ្មា
នោះ ។ ឆ្មានោះក៏ដល់នូវមរណៈ ឬដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះ
អាហារនោះជាហេតុ ។

(៣៥០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះ មានទបមេយ្យដូចភិក្ខុពួក
ខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនិងថវរ ក្នុងបុព្វហ្គសម័យ
ចូលទៅកាន់ស្រុកបួនគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត មានកាយមិនបានរក្សា
មានវាចាមិនបានរក្សា មានចិត្តមិនបានរក្សា មានសតិមិនបានតម្កល់មាំ
មានឥន្ទ្រិយមិនបានសង្រួម បានឃើញមាតុត្រាមក្នុងស្រុកបួនគមនោះ
ស្ងៀកសំពត់មិនស្រួល ដណ្តប់សំពត់មិនស្រួល លុះឃើញមាតុត្រាម
ស្ងៀកសំពត់មិនស្រួល ដណ្តប់សំពត់មិនស្រួលហើយ រាគៈក៏កំចាត់ចិត្ត
របស់ភិក្ខុនោះ លុះភិក្ខុនោះមានចិត្តដែលរាគៈកំចាត់ហើយ ក៏ដល់នូវ
មរណៈ ឬដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា
ពោលលាសិក្ខា ត្រឡប់ទៅកាន់ភេទថោកទាប ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាដល់
នូវមរណៈនោះ ក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ទុក្ខំ យទំទំ អញ្ញាតវិ សង្ខារំ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ យ-
 ថារូបាយ អាបត្តិយា វដ្ឋានំ បញ្ញាយតិ ។ តស្មាតិហ
 ភិក្ខុវេ ឃីវិ សិក្ខិតត្វំ រក្ខិតេន កាយេន រក្ខិតាយ វា-
 ចាយ រក្ខិតេន ចិត្តេន ឧបជ្ជិតាយ សតិយា សិវុតេហិ
 ឥន្ទ្រិយេហិ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ
 ឃីវញ្ញំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតត្វន្តំ ។ នសមំ ។

[៣៥០] សារវត្ថុយំ វិហរតិ... អស្សុត្ត ទោ តុម្ភេ

ភិក្ខុវេ រត្តិយា បច្ឆសសមយំ សិកាលស្ស វស្សមា-
 នស្សាតិ ។ ឃីវិ កន្លេ ។ ឃសោ ទោ ភិក្ខុវេ ជវសិកាលោ
 ឧក្កណ្ណាកេន ឆាម រោកជាតេន ធុដ្ឋោ ។ សោ យេន
 យេន ឥច្ឆតិ តេន តេន កច្ឆតិ យត្ត យត្ត ឥច្ឆតិ តត្ត
 តត្ត តិជ្ជតិ យត្ត យត្ត ឥច្ឆតិ តត្ត តត្ត និសីទតិ យត្ត
 យត្ត ឥច្ឆតិ តត្ត តត្ត និបជ្ជតិ ។ សីតកោបំ នំ វាតោ
 ឧបវាយតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ជាគ្រឿងសៅហ្មងណាមួយ បានចេញចាកអាបត្តិ
 តាមសភាពដ៏សមគួរ នេះឈ្មោះថាដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សិក្សា យ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ ត្រូវជាអ្នករក្សាកាយ រក្សាវចនា
 រក្សាចិត្ត តម្កល់សតិឱ្យមាំ សង្រួមឥន្ទ្រិយ សិមចូលទៅកាន់ស្រុកបុ
 និតម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា
 យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រទី១០ ។

[៣៥១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ជិតក្រុងសាវត្ថី ... ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានឮរឿងនៃសត្វចបក កាលដែលនៅ
 ក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចបកចាស់នោះឯងកើតរោគអវ័ន្តរ ។ ចបកចាស់នោះ ប្រាថ្នា
 នឹងដើរទៅក្នុងទីណា ។ ក៏ដើរទៅក្នុងទីនោះ ។ បាន ប្រាថ្នានឹងឈរ
 ក្នុងទីណា ។ ក៏ឈរក្នុងទីនោះ ។ បាន ប្រាថ្នានឹងអង្គុយក្នុងទីណា ។ ក៏
 អង្គុយក្នុងទីនោះ ។ បាន ប្រាថ្នានឹងដេកក្នុងទីណា ។ ក៏ដេកក្នុងទីនោះ ។
 បាន ។ ឯខ្យល់ដ៏ត្រជាក់ ក៏ចេះតែបក់មកត្រូវចបកចាស់នោះ ។

ឧបម្មសំយុត្តស្ស វេសមសុត្តេ កតញ្ញាកតវេទិតា

[៣៥២] សាធុ ខ្លាស្ស ភិក្ខុវេ យំ ឥនេកេន្ទោ
 សក្យបុត្តិយប្បដិញ្ញោ ឃុំរូបម្បំ អត្តភាវប្បដិលាភំ បដិ-
 សំវេទិយេវ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឃុំ សិក្ខិតតំ អប្បមត្តា
 វិហារិស្សាមាតិ ឃុំញ្ញំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។ ឃកា-
 ទសមំ ។

[៣៥៣] សាវត្ថិយំ វិហារតិ ... អស្សត្ថ ទោ តុម្រេ
 ភិក្ខុវេ វត្ថិយា បច្ចុសសមយំ សិកាលស្ស វស្សមា-
 នស្សាតិ ។ ឃុំ កន្លេ ។ សិយា ទោ ភិក្ខុវេ តស្មី ជ-
 រសិកាលេ កាចិ កតញ្ញាតា កតវេទិតា ន ត្រូវ ឥ-
 នេកេន្ទេ សក្យបុត្តិយប្បដិញ្ញោ សិយា កាចិ កតញ្ញា-
 តា កតវេទិតា ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ ឃុំ សិក្ខិតតំ

ឧបម្មស័យុត្ត ទ្វាទសមស្សប្រ កតញាតវដេទិពា

[៣៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រតែពណាស់ ត្រង់ដែលភិក្ខុ

ពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ បានប្តេជ្ញាខ្លួនជាសក្យបុត្រ ហើយត្រឡប់មក

ទទួល ខ្សែការបានអត្តភាពបែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ

ដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើង

ទាំងឡាយជាអ្នកមិនប្រមាទ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី

សិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។ ចប់សូត្រ ទី ១១ ។

[៣៥៣] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ...

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឮរឿងនៃសត្វចចក កាលដែល

នៅក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាល

ភិក្ខុទាំងឡាយ ចចកចាស់ បួនកាល ក៏មានកតញាតវដេទិពាធម៌ខ្លះដែរ

ឯបុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ដែលប្តេជ្ញាខ្លួនជាសក្យបុត្រ បែរជា

មិនមានកតញាតវដេទិពាធម៌ខ្លះទៅវិញក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

កតតញ្ចោ ភវិស្សាម កតវេទិនោ ន ច ខោ អម្មេសុ
អប្បកម្មំ កតំ វិនសិស្សតិ ឯវញ្ញំ ពោ ភិក្ខុវេ
សិក្ខិតព្វនំ ។ ទ្វាទសមំ ។

ឧបម្មសំយុត្តំ អន្តិមំ សមត្តំ ។

តិស្ស ឧទ្ទានំ

ក្ខនំ នឧសិទ្ធ កុលំ
ឌុក្ខា សតិ ធនុក្ខហោ
អាណិ កលិដ្តពោ នាតោ
វិជ្ជាពោ ទ្វេ សិកាលកាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកមានសេចក្តីកតញ្ច កតវេទី ទបការៈសូម្បីមាន
 ប្រមាណតិច ដែលគេធ្វើចំពោះយើងទាំងឡាយ នឹងមិនវិនាសបាត់បង់
 ឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សា យ៉ាងនេះចុះ ។
 ចប់សូត្រ ទី ១២ ។

ចប់ ឧបម្មសំយុត្ត ទី ៨ ។

ឧទ្ទាននៃឧបម្មសំយុត្តនោះ គឺ

- និយាយអំពីកំពូលផ្ទះ ១ ចុងនៃក្របក ១ ក្រកូល ១ ខ្លះ ១
- លំដៃ ១ ខ្នង ១ រាងសំភោរ ១ អង្កត់ទស ១ ដំរី ១
- ឆ្មា ១ សត្វចចកពីរលើក ។

ភិក្ខុសំយត្តំ

(៣៥៤) ឃុំម្រ ឥសាន្តំ ។ ឃុំនិ សមយំ កកវា សា-

វត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

តត្រ ខោ អាយស្មា មហាមោក្កល្លានោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

អារុសោ ភិក្ខុវេតិ ។ អារុសោតិ ខោ ភិក្ខុ អាយស្មតោ

មហាមោក្កល្លានស្ស វច្ឆស្សោសិ ។

(៣៥៥) អាយស្មា មហាមោក្កល្លានោ ឃុំននោ ឆ

ឆ មយំ អារុសោ រហោកតស្ស បដិសល្ល័នស្ស

ឃុំ ចេតសោ បរិវិតតោ ឧទថាទិ អរិយោ តុណ្ណិកាវោ

អរិយោ តុណ្ណិកាវោតិ វច្ឆតិ កតមោ នុ ខោ អរិយោ

តុណ្ណិកាវោតិ ។ តស្ស មយំ អារុសោ ឃុំននោសិ

ភិក្ខុសំយត្ត ១៦

[៣៥៤] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះ

មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី

ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ

ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុមានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង

ឡាយទទួលពាក្យព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុថា ករុណា លោក

មានអាយុ ។

[៣៥៥] ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នោះ

ថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំនៅក្នុងទីដីស្ងាត់ សម្បូរនៅតែម្នាក់

ឯង ក៏មានបរិវិតក្កៈក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ពាក្យដែលគេពោល

ថា សភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរ សភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរ ដូច្នោះ តើសភាព

ស្ងៀមដ៏ប្រសើរដូចម្តេចទៅ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

ឥត ភិក្ខុ វិតក្កវិចារាណំ វ្រុបសមា អជ្ឈត្ថំ សម្មសាទ-
 ណំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិដិ
 បីតិសុខំ ទុតិយជ្ឈាណំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារតិ អយំ វុច្ចតិ
 អរិយោ តុណ្ហិការោតិ ។ សោ ខ្វាហំ អារុសោ វិតក្កវិ-
 ចារាណំ វ្រុបសមា អជ្ឈត្ថំ សម្មសាទណំ ចេតសោ ឯ-
 កោទិការំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិដិ បីតិសុខំ ទុតិ-
 យជ្ឈាណំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារមិ ។ តស្ស មយំ អារុសោ
 ឥមំនា វិហារេន វិហារតោ វិតក្កសហគតា សញ្ញា
 មនសិការា សមុទាចរន្តំ ។ អថខោ មំ អារុសោ
 កកវា ឥទ្ធិយា ឧបសន្តមិត្វា ឯតទរោច មោក្កល្លាន
 មោក្កល្លាន មា ព្រាហ្មណា អរិយំ តុណ្ហិការំ បមាទោ
 អរិយេ តុណ្ហិការេ ចិត្តំ សណ្ឋបេហិ អរិយេ តុណ្ហិការេ
 ចិត្តំ ឯកោទិការំ កិរេហិ អរិយេ តុណ្ហិការេ ចិត្តំ
 សមាទហាតិ ។ សោ ខ្វាហំ អារុសោ អថវេន សមយេន
 វិតក្កវិចារាណំ វ្រុបសមា អជ្ឈត្ថំ សម្មសាទណំ ចេតសោ
 ឯកោទិការំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិដិ បីតិសុខំ
 ទុតិយជ្ឈាណំ ឧបសម្មជ្ឈ វិហារមិ ។ យំ ហិ(១) អារុសោ

១ ឧ. ម. យំ ហិ តំ អារុសោ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកងសាសនានេះ រម្ងាប់វិតក្កៈវិចារៈហើយ ដល់នូវទុតិ-
 យជ្ឈានដែលមានកងខ្លួន ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មានសភាពនៃចិត្ត
 ខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិទិន្ទសុខៈដែលកើត
 មកអំពីសមាធិ នេះលោកពោលថា សភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាល
 អារុសោ ខ្ញុំនោះក៏រម្ងាប់វិតក្កៈវិចារៈ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ដែលមានកងខ្លួន
 ជាទីជ្រះថ្លា មានសភាពនៃចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ
 មានតែបីតិទិន្ទសុខៈដែលកើតមកអំពីសមាធិ ។ ម្នាលអារុសោ កាល
 ខ្ញុំនោះ កំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយវិហារធម៌នេះ ក៏មានសញ្ញានិង
 មនសិការៈដែលមានវិតក្កៈជាអារម្មណ៍ តាំងឡើងឡើត ។ ម្នាលអារុសោ
 គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចចូលទៅរកខ្ញុំដោយប្លន្ទិ ហើយបាន
 គ្រាស្តដូច្នោះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន ម្នាលមោគ្គល្លាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នក
 កុំប្រមាទនូវសភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរឡើយ ចូរតម្កល់ចិត្តកងសភាពស្ងៀម
 ដ៏ប្រសើរ ចូរធ្វើចិត្តឱ្យជាធម្មជាតិខ្ពស់ឯក កងសភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរ
 ចូរតម្កល់ចិត្តស្មើកងសភាពស្ងៀមដ៏ប្រសើរចុះ ។ ម្នាលអារុសោ សម័យ
 ក្រោយមក ខ្ញុំនោះក៏រម្ងាប់វិតក្កៈវិចារៈរួចហើយ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈានដែល
 មានកងខ្លួន ជាទីជ្រះថ្លា មានសភាពនៃចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិន
 មានវិចារៈ មានតែបីតិទិន្ទសុខៈដែលកើតមកអំពីសមាធិ ។ ម្នាលអារុសោ

ភិក្ខុសំយុត្តស្ស ទុតិយសុត្តេ សារីបុត្តបរិនិក្ខនំ

សម្មា វេទមាទោ វេទេយ្យ សត្តារា អនុក្កហិតោ សាវ-
កោ មហាភិញ្ញតំ បត្តោតិ ។ បឋមំ សម្មា វេទមាទោ
វេទេយ្យ សត្តារា អនុក្កហិតោ សាវកោ មហាភិញ្ញតំ
បត្តោតិ ។ បឋមំ ។

[៣៥៦] សាវត្ថិនិទានំ ។ តត្រ ទោ អាយស្មា
សារីបុត្តោ ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អាវុសោ ភិក្ខុវេតិ ។
អាវុសោតិ ទោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
បច្ចុស្សោសំ ។

[៣៥៧] អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទរោច ឥធ
មយំ អាវុសោ រហោគតស្ស បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេ-
តសោ បរិនិក្ខោ ទុទទាទិ អត្ថំ នុ ទោ តំ តិញ្ចុ
លោកស្មី យស្ស មេ វិបរិណាមញ្ញថាភាវំ ទុប្បជ្ឈេយ្យំ
សោកបរិទេវទុក្ខនោមនស្សទាយាសាតិ ។ តស្ស មយំ
អាវុសោ ឯតទហោសំ នត្ថំ ទោ តំ តិញ្ចុ លោកស្មី
យស្ស មេ វិបរិណាមញ្ញថាភាវំ នុប្បជ្ឈេយ្យំ សោក-
បរិទេវទុក្ខនោមនស្សទាយាសាតិ ។

ភិក្ខុសំយត្ត ទុតិយសូត្រ បរិវេទក្ករបស់ព្រះសារីបុត្ត

បុគ្គលកាលពោលដោយប្រពៃ គប្បីពោលនូវបុគ្គលណា ថា ព្រះសាស្តា
ទ្រង់អនុគ្រោះសារីកដែលដល់នូវអភិពោធិ គឺអភិពោធិ ៦ ។ បុគ្គលកាល
ពោលដោយប្រពៃ គប្បីពោលនូវបុគ្គលនោះថា ព្រះសាស្តាអនុគ្រោះ
សារីកដែលបានអភិពោធិ គឺអភិពោធិ ៦ ដូច្នោះ គឺពោលចំពោះខ្ញុំហ្នឹងឯង ។
ចប់សូត្រ ទី ១ ។

(៣៥៦) សារីកនិទាន ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុមានអាយុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះទទួលពាក្យព្រះសារីបុត្តមានអាយុថា ករុណា អាវុសោ ។

(៣៥៧) ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នោះថា ម្ចាស់
អាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំបាននៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ សម្បូរនៅ ក៏មានបរិវិតក្កៈ
កើតឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំ-
បាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត គប្បីកើតឡើងដល់អាត្មាអញ ព្រោះការប្រែ
ប្រួលនិងការផ្លាស់ប្តូរ នៃសត្វនិងសង្ខារណា សត្វនិងសង្ខារនោះ មានតិច
ក្នុងក្នុងលោកខ្លះដែរឬ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
ថា សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត
មិនគប្បីកើតឡើងដល់អាត្មាអញ ព្រោះការប្រែប្រួលនិងការផ្លាស់ប្តូរនៃសត្វ
និងសង្ខារណា សត្វនិងសង្ខារនោះមិនមានតិចក្នុងលោកសោះឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវិញ្ញា

[៣៥៨] ឃី វុត្តោ វាយស្មា វានន្តោ វាយសុន្ត

សារីប្បត្តំ ឯតទកេច សត្តបំ ខោ តេ អារុសោ សារីប្បត្ត

វិបរិណាមញ្ញាថាភាវំ នុប្បជ្ជេយ្យំ សោកបរិទេវទុក្ខ-

នោមនស្ស្គមាយាសាតិ ។ សត្តបំ ខោ មេ អារុសោ

វិបរិណាមញ្ញាថាភាវំ នុប្បជ្ជេយ្យំ សោកបរិទេវទុក្ខ-

នោមនស្ស្គមាយាសា អបិច មេ ឃីមស្ស មហេសត្តោ

វត កោ សត្តា អន្តរហិតោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវំ

សចេ ហិ ភកកំ ចំ ធិយមន្ទានំ តិជ្ជេយ្យ តទស្ស

ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្ម-

យ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៥៨) កាលព្រះសារីបុត្រពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះអានន្ទ

មានអាយុ ក៏បាននិយាយនឹងព្រះសារីបុត្រ មានអាយុ យ៉ាងនេះថា

ម្ចាស់សារីបុត្រ មានអាយុ សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ

លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត មិនកើតដល់លោក ព្រោះការប្រែប្រួល

និងការផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះសាស្តាដែរឬ ។ ម្ចាស់អាវុសោ សេចក្តីសោក ខ្សឹក

ខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត មិនកើតឡើង

ដល់ខ្ញុំ ព្រោះការប្រែប្រួលនិងការផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះសាស្តាទេ តែថាខ្ញុំមាន

សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ព្រះសាស្តាមានស័ក្តិធំ មានបូជិ៍ច្រើន

មានអានុភាពច្រើន បាត់បង់ទៅហើយ ប្រសិនបើជាព្រះមានព្រះ

ភាគ ព្រះអង្គគប្បីគង់នៅអស់កាលជាអង្វែងទៅ ការគង់នៅរបស់

ព្រះអង្គនោះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តី

សុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន

ដើម្បីគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

វិញ្ញាណសុត្តន្ត ពតិយសុត្តេ មហាមោក្ខណ្ឌបសង្កម

តថា ហិ បណាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ទិយរត្តំ មហាផ្ការ-
មមផ្ការមាណនុសយា សុសម្មហតា តស្មា អាយស្មតោ
សារីបុត្តស្ស សត្តបំ វិហរណាមញ្ញាថាភារា នុប្បជ្ឈេយ្យំ
សោកបរិទេវទុក្ខនោមនស្សហាយាសភតិ ។ ទុតិយំ ។

(៣៥៧) ឯវច្ឆេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភកកា សា-
វត្តយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច សារីបុត្តោ
អាយស្មា ច មហាមោក្ខណ្ឌោ ពជគហេ វិហរតិ វេទ្យ-
វនេ កលន្តកនិវរេ ឯកវិហារេ ។ អថខោ អាយស្មា
សារីបុត្តោ សាយល្លាសមយំ បដិសល្លាណ វុដ្ឋិតោ យេ-
នាយស្មា មហាមោក្ខណ្ឌោ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្ក-
មិត្តា អាយស្មតា មហាមោក្ខណ្ឌនេន សទ្ធិ សម្មោទិ
សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិតិសារេត្តា ឯកមន្តិ
និសិទិ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត ធម្មិយសូត្រ ព្រះសារីបុត្តចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លាន

ព្រោះថា អហង្ការ (ទិដ្ឋិ) មមង្ការ (តណ្ហា) និងមានានុស័យ ព្រះសារីបុត្ត
មានអាយុ បានដកចេញស្រឡះ អស់កាលយូរហើយ ហេតុដូច្នោះ
ទើបសេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀត
ចង្អុលចិត្ត មិនកើតឡើងដល់ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ព្រោះការប្រែប្រួល
ការផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះសាស្តាឡើយ ។ ចប់សូត្រ ទី២ ។

[៣៥៧] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ និង
ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ គង់នៅក្នុងវិហារជាមួយគ្នា^(១) ក្នុងវត្ត
វេទ្យវន ជាកលទ្ធកនិករបសាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង
ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ចេញអំពីទីសម្លំ ក្នុងសាយល្អាសម័យ ហើយ
ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើ
សេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
ដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួរព្យាបាលហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដីសមគួរ ។

១ ក្នុងល្បែងជាមួយគ្នា (អដ្ឋកថា) ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៦០] ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ
អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឯតទពោច វិប្បសន្នានំ
ខោ តេ អារុសោ មោក្ខល្លាន ឥន្ទ្រិយានំ បរិសុទ្ធោ
មុខុវណ្ណោ បរិយោទាតោ សន្តេន នូនាយស្មា មហា-
មោក្ខល្លានោ អជ្ឈ វិហារេន វិហាសីតិ ។ ឌីឡ្ហរិកេន
ខ្វាហំ អារុសោ អជ្ឈ វិហារេន វិហាសី អបិច មេ អហោ-
សិ ធម្មិកថាតិ ។ កេន សន្តិ បនាយស្មតោ មហា-
មោក្ខល្លានស្ស អហោសិ ធម្មិកថាតិ ។ ភកវតោ ខោ
មេ អារុសោ សន្តិ អហោសិ ធម្មិកថាតិ ។ ទូរេ ខោ
អារុសោ ភកវំ ឯតវហិ សាវត្ថយំ វិហាតិ ជេតវេន អ-
នាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ កិណ្ណ ខោ អាយស្មា មហា-
មោក្ខល្លានោ ភកវន្តំ ឥន្ទ្រិយា ឧបសង្កមិ ធុណហុ ភកវំ
អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឥន្ទ្រិយា ឧបសង្កមីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៦០] លុះព្រះសារីបុត្តមានអាយុ អន្តិយក្នុងទីដ៏សមគួរ

ហើយ ក៏បានពោលនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ដូច្នោះថា

ម្ចាស់អាវុសោមោគ្គល្លាន ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ របស់លោក ថ្វាម្ល៉េះ

សម្បូរមុខក៏បរិសុទ្ធជុំវិញផង ថ្ងៃនេះ មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ នៅ

ដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅល្អិតពេកណាស់ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានភបថា

ម្ចាស់អាវុសោ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនៅដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅគ្រោតគ្រោតពេក

ណាស់ តែថាធម៌ក៏ថារបស់ខ្ញុំមាន ។ ចុះធម៌ក៏ថារបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លាន

មានអាយុ មានជាមួយនឹងបុគ្គលណា ។ ម្ចាស់អាវុសោ ធម៌ក៏ថា

របស់ខ្ញុំ មានជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់អាវុសោ ឥឡូវនេះ

ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី

ទៀបក្រុងសាវត្ថី ឆ្ងាយពេកណាស់ តើព្រះមហាមោគ្គល្លានមាន

អាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រដូច្នោះ ក៏ព្រះមានព្រះ

ភាគស្តេចចូលមករកព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ដោយប្រដូច្នោះ ។

កិច្ចសំយុត្តស្ស ភតិយសុត្តេ អាទូរិយបុព្វ

ន ខាហំ អាវុសោ កកវន្តំ ឥទ្ធិយា ឧបសង្កមី នបិ មិ
 កកវា ឥទ្ធិយា ឧបសង្កមី អបិ ច មេ យាវតា កកវា
 ឯត្តាវតា ទិព្វចក្កំ វិសុជ្ឈិ ទិព្វា ច សោភណត្ថ កក-
 វតោមិ យាវតាហំ ឯត្តាវតា ទិព្វចក្កំ វិសុជ្ឈិ ទិព្វា
 ច សោភណត្ថតិ ។ យថាភមិ បណាយស្មតោ មហា-
 មោក្ខណ្ឌនស្ស កកវតា សទ្ធិ អហោសិ ធម្មិកថាតិ ។

[៣ ៦ ១] ឥណហំ អាវុសោ កកវន្តំ ឯតទលោចំ

អាទូរិយោ អាទូរិយោតិ កន្តេ វុច្ឆតិ កត្តាវតា
 ន ខោ កន្តេ អាទូរិយោ ហោតិ ។ ឯវិ វុត្តេ
 មិ អាវុសោ កកវាមិ ឯតទលោច ឥច មោក្ខណ្ឌន

ភិក្ខុសំយុត្ត គតិយសូត្រ ការសួររកភិក្ខុមានព្យាយាមប្រាណ

ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្ញទ្ធិទេ
 ចំណែកព្រះមានព្រះភាគ ក៏ពុំបានមករកខ្ញុំដោយប្ញទ្ធិដែរ តែថាព្រះ
 មានព្រះភាគ ព្រះអង្គមានទិព្វចក្ខុនិងទិព្វសោតធាតុដ៏បរិសុទ្ធ កំណត់
 ត្រឹមណា ទិព្វចក្ខុនិងទិព្វសោតធាតុរបស់ខ្ញុំក៏បរិសុទ្ធ កំណត់ត្រឹមណោះ
 ដែរ ខ្ញុំមានទិព្វចក្ខុនិងទិព្វសោតធាតុដ៏បរិសុទ្ធ កំណត់ត្រឹមណា ទិព្វចក្ខុ
 និងទិព្វសោតធាតុ របស់ព្រះមានព្រះភាគក៏បរិសុទ្ធ កំណត់ត្រឹមណោះ
 ដែរ ។ ចុះធម្មិកថារបស់ព្រះមហាមោគ្គល្លានមានអាយុ មានជាមួយ
 នឹងព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូចម្តេចទៅ ។

[៣៦១] ម្នាលអាវុសោ ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំបានក្រាបបង្គំទូល
 សួរព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យ
 ដែលពោលថា (ភិក្ខុ) មានព្យាយាមប្រាណហើយ មានព្យាយាមប្រាណ
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមានព្យាយាមប្រាណហើយ តើដោយ
 ហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោ កាលខ្ញុំក្រាបបង្គំទូលសួរយ៉ាងនេះ
 ហើយ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់នឹងខ្ញុំដូច្នោះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

កិត្តិ អារទ្ធីវិយោ វិហារតិ កាមំ តថោ ច នហារ្គ ច អដ្ឋ
 ច អវសិស្សតុ សវីរេ ឧបស្សស្សតុ មិសលោហិតំ យន្ត
 ប្រិសថាមេន ប្រិសវិយេន ប្រិសបរក្កមេន បត្តំ ន
 តំ អមាបុណិត្តា វិយស្ស សណ្ណានិ កវិស្សតិ ឃិ
 ខោ មោក្កល្លាន អារទ្ធីវិយោ ហោតិ ។ ឃិ ខោ ម
 អារុសោ ភកវតា សទ្ធិ អហោសិ ធម្មិកថាតិ ។

[៣៦២] សេយ្យថាបិ អារុសោ ហិមវតោ បព្វត-
 រាជស្ស បរិត្តា ថាសាណាសត្តុរា យាវទេវ ឧបនិក្ខេប-
 នមត្តាយ ឃិមេវ ខោ មយំ អាយស្មតោ មហាមោក្ក-
 ល្លានស្ស យាវទេវ ឧបនិក្ខេបនមត្តាយ អាយស្មា ហិ
 មហាមោក្កល្លានោ មហិទ្ធិកោ មហានុកាវោ អាកដ្ឋ-
 មាលោ កប្បំ តិដ្ឋយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ ធិបាសវគ្គ

ភិក្ខុកងសាសនានេះ មានព្យាយាមប្រាជ្ញ ដោយតាំងចិត្តថា ស្បែកក្តី
 សរសៃក្តី ឆ្អឹងក្តី ចូរសល់នៅចុះ ឯសាច់និងឈាមក្នុងសរីរៈចង្រើរស្អុតទៅ
 ក៏តាមការណ៍ចុះ (បើអាត្មាអញ) មិនទាន់ដល់គុណជាតិដែលគេគប្បីដល់
 ដោយកម្លាំងនៃបុរស ដោយព្យាយាមនៃបុរស ដោយការប្រឹងប្រែងនៃ
 បុរសទេ ក៏មិនបញ្ឈប់សេចក្តីព្យាយាមឡើយ ម្នាលមោគ្គល្លាន យ៉ាងនេះ
 ឯង ឈ្មោះថាភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមប្រាជ្ញហើយ ។ ម្នាលអារុសោ
 ធម្មិកថារបស់ខ្ញុំ មានជាមួយនឹងព្រះមានព្រះភាគ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៦២] ម្នាលអារុសោ ដ៏ថ្មតូចលើកយកទៅដាក់ផ្ទឹមក្នុងទីដិត

នៃស្តចក្ខុហិមពាន្ត យ៉ាងណា ខ្លួនយើងលើកយកទៅផ្ទឹមក្នុងទីដិតនៃព្រះ
 មហាមោគ្គល្លានមានអាយុ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះថា ព្រះមហា-
 មោគ្គល្លានមានអាយុ មានប្តូរច្រើន មានអានុភាពច្រើន ប្រាថ្នាបិត
 នៅអស់មួយអាយុក៏បាន ។

ភិក្ខុសំយក្កស្ស បព្ពត្តសុត្តេ អប្បោស្សត្តោ

[៣ ៦ ៣] សេយ្យថាបិ អារុសោ មហានិយា លោ-
ណាយដាយ បរិភ្លា លោណសក្ខិកា យាវនេវ ឧប-
និក្ខេបនមត្តាយ ឯវមេវ ខោ មយំ អាយស្មតោ សា-
វីបុត្តស្ស យាវនេវ ឧបនិក្ខេបនមត្តាយ អាយស្មា
ហិ សារីបុត្តោ ភក្ខតា អនេកបរិយាយេន ថាមតោ
វណ្ណតោ បសត្តោ

សារីបុត្តោ ច បញ្ញាយ
សីលេន ឧបសមេន ច
យោបិ ហារតតោ កិក្ខុ
ឯវ សោ បរមោ សិយានិ ។

នតិហ តេ(១) ឧកោ មហាញតា អញ្ញញ្ញស្ស
សុកាសិនំ សុលបិនំ សមនុមោទិស្វតិ ។ នតិយំ ។

[៣ ៦ ៤] ឯវម្មេ សុតិ ។ ឯកំ សមយំ ភក្ខវា សា-
វត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ នវេ កិក្ខុ បច្ឆាភតិ
បិណ្ណាចាតប្បជិក្ខតោ វិហារិ បរិសិត្តា អប្បោស្សត្តោ

១ ឧ. និពិហេតេ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត បក្ខត្ថសូត្រ ភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ

(៣៦៣) ម្ចាស់អាវុសោ ដុំអំបិលតូច គេបង់ទៅក្នុងឆាំងអំបិល
ដ៏ធំ យ៉ាងណា ខ្លួនយើងលើកយកទៅផ្ទឹម នឹងព្រះសារីបុត្តមានអាយុ
ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដ្បិតថា ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់
ស្ទើច ទ្រង់ពណ៌នាគុណ ទ្រង់សរសើរ ដោយអនេកបរិយាយថា

ព្រះសារីបុត្ត (ប្រកប) ដោយបញ្ញា ដោយសីល ដោយ

ការរម្ងាប់ ជាកិក្ខុ ដល់នូវគ្រើយ ជាបុគ្គលប្រសើរមែនពិត ។

មហានាគទាំងគូនោះ ស្មោះសរ រីករាយ នឹងសុភាសិតដែលលោក

ពោលល្អដល់គ្នានិងគ្នា ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ចប់សូត្រ ទី ៣ ។

(៣៦៤) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន

ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប

ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងសម័យនោះឯង ភិក្ខុបីមួយរូបត្រឡប់មកពីបិណ្ឌ-

បាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយភក្ត ក៏ចូលទៅកាន់វិហារ ជាអ្នកមិនមាន

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តុណ្ហិកុតោ សង្កតាយតិ^(១) ន ភិក្ខុនំ វេយ្យាវច្ឆំ កកោតិ
ចីវកោរសមយេ ។ អថខោ សម្ពហុណ ភិក្ខុ យេន
កកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ អភិវា-
នេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។

[៣៦៥] ឯកមន្តំ និសីទ្ធា ខោ តេ ភិក្ខុ កកវន្តំ
ឯតទពោចំ ឥន កន្តេ អញ្ញាតរោ នពោ ភិក្ខុ បច្ឆាកតិ
បណ្ឌិតាតប្បដិក្កនោ វិហារំ បរិសិត្វា អប្បោស្សកោ
តុណ្ហិកុតោ សង្កតាយិស្សតិ^(២) ន ភិក្ខុនំ វេយ្យាវច្ឆំ
កកោតិ ចីវកោរសមយេតិ ។ អថខោ កកវា អញ-
តំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឯហំ តំ ភិក្ខុ មម វេននេន
តំ ភិក្ខុ អាមន្តេហិ សត្វា តំ អាវុសោ អាមន្តេ-
តិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ សោ ភិក្ខុ កកវតោ បដិស្សុ-
ណិត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមី ឧបសង្ក-
មីត្វា តំ ភិក្ខុ ឯតទពោច សត្វា តំ អាវុសោ អា-
មន្តេតិតិ ។ ឯវហុសោតិ ខោ សោ ភិក្ខុ តស្ស
ភិក្ខុនោ បដិស្សុណិត្វា យេន កកវា តេនុបសង្កមី
ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ អភិវានេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

១ ឱ. សង្កាសាយតិ ។ ម. សង្កាសាយតិ ។ ២ ឱ. ម. សង្កាសាយតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មានសភាពតោះតើយ មិនជួយធ្វើនូវការខ្វល់ខ្វាយ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដែលធ្វើបីវរឡើយ ។ គ្រានោះឯង ពួក
ភិក្ខុច្រើនរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយ
បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

[៣៦៥] លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ
ទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ
ភិក្ខុបីមួយរូបត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយភត្ត ក៏ចូល
ទៅកាន់វិហារ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មានសភាពតោះតើយ
មិនជួយធ្វើការខ្វល់ខ្វាយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដែលធ្វើបីវរ
ឡើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅភិក្ខុមួយរូបទៀត
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅហៅភិក្ខុនោះតាមពាក្យតថាគតថា
ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកា
ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនោះ
លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយប្រាប់ភិក្ខុនោះ ដូច្នោះថា ម្ចាស់
អាវុសោ ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលពាក្យភិក្ខុនោះ
ថា ករុណា អាវុសោ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។

កិច្ចសំយត្តស្ស ចក្កសុត្តេ កិច្ចាមន្តនំ

ឯកមន្តំ និស្សំ ខោ តំ កិក្ខុំ កកវា ឯតទពោច សម្ពំ
 កិក្ខុំ តំ កិក្ខុំ បដ្ឋាកតំ បណ្ឌិតាតប្បដិក្ខុតោ វិហារំ
 បរិសិត្តា អប្បោស្សកោ តុណ្ហិក្ខុតោ សង្កតាយិស្សសិ^(១)
 ន កិក្ខុំ វេយ្យវច្ឆំ កកេសិ ចិវកោសមយេតិ ។
 អហម្មិ ខោ កន្តេ សកំ កិច្ចំ កកេមតិ ។

[៣ ៦ ៦] អដខោ កកវា តស្ស កិក្ខុនោ ចេតសា
 ចេតោ បរិកត្តមញ្ញាយ កិក្ខុ អាមន្តេសិ មា ខោ តុម្រេ
 កិក្ខុវេ ឯតស្ស កិក្ខុនោ ឧដ្ឋាយត្ថ ឯសោ ខោ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុ ចត្ថំ យានានំ អាកិចេតសិកានំ និដ្ឋធម្មសុ-
 ខវិហារានំ និក្កាមលាភិ អកិច្ចលាភិ អកសិរលាភិ
 យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អតារស្មា អនតា-
 រិយំ បព្វជន្តំ តទនុត្ថំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ និដ្ឋេវ
 ធម្មេ សយំ អកិញ្ញា សង្កតត្តា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។

១ ឧ. ម. សង្កសាយសិ ។

ភិក្ខុសំយត្ត ចតុត្ថសូត្រ ទ្រង់ហៅពួកភិក្ខុ

លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរ
 ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ពួកអ្នកត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាង
 ក្រោយភក្ត ក៏ចូលទៅកាន់វិហារ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មាន
 សភាពតោះតើយ មិនជួយធ្វើនូវការខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សម័យដែលធ្វើចិវរ ពិតឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះខ្ញុំព្រះអង្គ
 កំពុងជាប់ធ្វើកិច្ចរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដែរ ។

(៣៦៦) ត្រាតោះឯង ព្រះមានព្រះភាគប្រាប់នូវបរិភក្ត ក្នុង
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុ
 មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំពោលទោសភិក្ខុនេះឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតភិក្ខុនោះជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយ
 មិនលំបាក បានដោយមិនខុសកាលវេលា នូវឈានទាំង ៤ អាស្រ័យ
 នឹងចិត្តដ៏ឧត្តម ជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន កុលបុត្តទាំងឡាយ
 ចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរ-
 ធម៌ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេចដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយ
 ខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣ ៦ ៧] ឥនិមរោច ភកកា ឥនំ វត្តាន សុកតោ

អថាចរំ ឯតនិរោច សត្តា

នយំនិំ សំបិលមារម្ហ

នយំនិំ អប្បជាមសា(១)

និព្វានំ អនិកន្តតំ

សព្វកន្តប្បមោចនំ(២)

អយំ ច និហារោ ភិក្ខុ

អយម្មតមទោរសោ

ជារតិំ អន្តិមំ នេហំ

ជេត្តា មារំ សវហនន្តិំ ។ ចតុត្តំ ។

[៣ ៦ ៨] ឯវុច្ឆសុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភកកា សាវត្តិ-
យំ វិហារតិំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
អថខោ អាយស្មា សុជាតោ យេន ភកកា តេន្ត-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា ។

១ ឧ.ម. អប្បោន បិមសា ។ ២ សព្វទុក្ខប្បមោចនំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៦៧) ព្រះមានព្រះភាគ បានគ្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា គ្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះរួចហើយ ទើបទ្រង់គ្រាស់
ព្រះពុទ្ធដីការនេះតទៅទៀតថា

បុគ្គលប្រាវព្វព្យាយាម ដ៏ធូរថយ មិនបានដល់ព្រះនិព្វាននេះ
ដែលជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យរួចចាកគន្លះ គឺកិលេសទាំងពួងទេ
បុគ្គលមានកម្លាំងព្យាយាមតិច ក៏មិនបានដល់ព្រះនិព្វាននេះ
ដែលជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យរួចចាកគន្លះ គឺកិលេសទាំងពួងដែរ
ឯភិក្ខុនេះជាភិក្ខុកម្លោះ ភិក្ខុនេះជាបុរសដ៏ទុក្ខម ទ្រទ្រង់
នូវអត្តភាពជាទីបំផុត បានឈ្នះនូវមារព្រមទាំងពាហនៈ ។
ចប់សូត្រ ទី ៤ ។

(៣៦៨) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះសុជាតមានអាយុ ចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ ។

វិក្កុស័យុត្តស្ស បញ្ចមសុត្តេ និពមគាថា

[៣៦៧] អន្តសា ខោ ភកកា អាយស្មន្តិំ សុជាតិំ
 ទ្វរតោ វ អាកច្ឆន្តិំ ទិស្វាន ភិក្ខុ អាមន្តេសិំ ឧកយេ-
 ណេវាយំ ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ សោភតិំ^(១) យញ្ច អភិរុហោ
 ទស្សនិយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណោហោក្ខរតាយ
 សមម្ពាគតោ យស្ស ចត្តាយ កុលបុត្តោ សម្មទេវ
 អភារស្មា អនការិយំ បព្វជន្តិំ តទទុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិ-
 យោសានិំ ទិដ្ឋេវ ធម្ម សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិតិ ។

[៣៧០] ឥទមវោច ភកកា ។ បេ ។ សត្តា

សោភតិំ វតាយំ ភិក្ខុ

ឧជុក្ខតេន ធលតសា

វិប្បយុត្តោ វិសញ្ញត្តោ

អនុបាទាយ និពុតោ

ជាវេតិ អន្តិមំ ទេហំ

ជេត្តា មារិំ សវហានន្តិំ ។ បញ្ចមំ ។

១ សោភតិ វិព ។

ភិក្ខុសំយុត្ត បញ្ចមសូត្រ និកមគាថា

[៣៦៩] ព្រះមានព្រះភាគបានទតឃើញ នូវព្រះសុជាតមាន
 អាយុ កំពុងមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្រនេះ ល្អដោយហេតុ
 ពីរយ៉ាង គឺ កុលបុត្រមានរូបល្អ គួរឲ្យពិតពិលរមិលមើល ជាទីជ្រះថ្លា
 ប្រកបដោយសម្បុរល្អក្រៃលែង ១ ពួកកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់
 ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ បានសម្រេចដោយប្រាជ្ញាជីវិតម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 នូវអនុត្តរធម៌នោះ ដែលជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ១ ។

[៣៧០] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ ។ បេ ។

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា

ភិក្ខុនេះមានចិត្តត្រង់ ប្រាសចាកកិលេសហើយ មិនប្រកប
 (ដោយកិលេស) មានទុក្ខរលត់ហើយ ព្រោះមិនបានប្រកាន់
 ទើបឈ្លោះថាល្អពិត ទ្រទ្រង់នូវអត្តភាពជាទីបំផុត បានឈ្នះ
 នូវមារ ព្រមទាំងពាហនៈហើយ ។ ចប់សូត្រ ទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៧០] ឃុំម្មេ សុតិ ។ ឃុំកំ សមយំ កកវា
 សាវត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ណិកស្ស អាភមេ ។
 អថខោ អាយស្មា លក្កណ្ណិកកង្កិយោ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ។

[៣៧២] អន្តសា ខោ កកវា អាយស្មន្តំ ល-
 ក្កណ្ណិកកង្កិយំ ទ្វរតោ វ អាភច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភិក្ខុ អា-
 មន្តេសិ បស្សេថ នោ តុម្មេ ភិក្ខុវេ ឃុំកំ ភិក្ខុំ អាភច្ឆន្តំ
 ទុព្វណ្ណំ ទុទ្ធសិកំ ឌីកោដ្ឋមកំ ភិក្ខុនំ បរិក្ខត្របន្តិ ។
 ឃុំ កន្តេ ។ ឃុំសោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មហិទ្ធិកោ ម-
 ហានុកាវោ ន ថ សា សមាបត្តិ សុលក្រុទា យោ តេន
 ភិក្ខុនា អសមាបន្នបុត្តា យស្ស ចត្តាយ កុលបុត្តា
 សម្មទេវ អតារស្មា អនការិយំ បព្វជន្តំ តទទុត្តរំ ព្រហ្ម-
 ចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ច-
 កត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៧១) ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះលក្ខណ៍កកទ្ធិយៈមានអាយុ ចូលទៅ
គាល់ព្រះមានព្រះភាគ ។

(៣៧២) ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទេតឃើញព្រះលក្ខណ៍កកទ្ធិយៈ
មានអាយុ កំពុងមកអំពីចម្ងាយ លុះទេតឃើញហើយ ទ្រង់គ្រាស់ហៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ឃើញភិក្ខុ
ដែលកំពុងមកនុ៎ះ មានសម្បុរអាក្រក់ លំបាកមើល ភូតទាប មានបូគ្គរ
ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយមើលងាយ ដែរឬ ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនុ៎ះមានប្ញទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន សមាបត្តិ
ណា ដែលភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ចូល សមាបត្តិនោះ បុគ្គលដទៃមិនបាន
ដោយងាយឡើយ មួយទៀត ពួកកុលបុត្រចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្ទះ
ដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា ភិក្ខុនោះក៏បានគ្រាស់
ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានសម្រេចដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរ-
ធម៌នោះ ដែលជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

ភិក្ខុសំយុត្តស្ស សត្តមសុត្តេ ធម្មិកថាសន្តោសនា

[៣៧៣] ឥន្ទមហេន កកវា ។ យេ ។ សន្តា

ហំសា កុញ្ញា មយ្យោ ច

ហត្ថិយោ បសដមិកា^(១)

សព្វេ សីហស្ស កាយន្តិ

នត្ថិ កាយស្មី តុល្យតា

ឯវមេវ មនុស្សសុ

ទហារោ ចេហិ មញ្ញាវ

សោ ហិ តត្ថ មហា ហោតិ

នេវ ពាលោ សរវិតិ ។ ធម្មិ ។

[៣៧៤] ឯវមេ ឥតិ ។ ឯកំ សមយំ កកវា

វេសាលិយំ វិហារតិ មហាវនេ ក្ខត្តាភារសាលាយំ ។ តេន

ខោ បន សមយេន អាយស្មា វិសាខោ បណ្ណាលបុត្តោ

ឧបដ្ឋានសាលាយំ កិក្ខុ ធម្មិយា កតាយ សន្តស្សតិ

សមាទិបតិ សមុត្តជេតិ សម្បហំសេតិ ចោរិយា

វាថាយ វិសដ្ឋាយ អនេលកឡាយ អត្តស្ស វិញ្ញាបនិ-

យា បរិយាបដ្ឋាយ អនិស្សិតាយ ។

១ ឧ. ម. បសមិកា ។

ភិក្ខុសំយុត្ត សត្តមសូត្រ ការញ៉ាំងពួកភិក្ខុឲ្យឃើញច្បាស់ដោយធម្មិកថា

[៣៧៣] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះ ។ បេ ។

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា

ពួកហង្ស ក្រៀល ក្បោក ដំរី ម្រឹគក្តាន់ សត្វទាំងអស់
នោះ រមែងខ្លាចរាជសីហ៍ តែនឹងយករាងកាយទៅប្រៀប
ធៀបគ្នាមិនបានឡើយ មានទុបមាយ៉ាងណា មានទុបមេយ្យ
ដូចយ៉ាង បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ ទោះបីមនុស្សកម្លោះ
ប៉ុន្តែមានប្រាជ្ញា គេរមែងបានជាធំ ក្នុងពួកមនុស្សនោះ ឯ
មនុស្សពាលមានតែសរីរៈ មិនបានជាធំ ក្នុងពួកមនុស្សទេ
។ ចប់សូត្រ ទី ៦ ។

[៣៦៤] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកូដាគារសាលា នាមហារិន ទៀបក្រុង
វេសាលី ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ព្រះវិសាខៈមានអាយុ ជាបុគ្គល
អ្នកស្រុកបញ្ចាល បានញ៉ាំងពួកភិក្ខុក្នុងទុបដ្ឋានសាលា ឲ្យឃើញច្បាស់
ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ដោយ
សំដីអ្នកបុរីដ៏ល្អ ជាសំដីឥតមានទោស ជាសំដីញ៉ាំងជនដទៃឲ្យដឹង
ច្បាស់នូវប្រយោជន៍ រាប់ចូលក្នុងសច្ចៈ មិនអាស្រ័យនូវវដ្តៈឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៧៥] អថខោ ភកកា សាយ ល្អាសបយំ បដិ-
សល្លាណា វុដ្ឋិតោ យេន ឧបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កម្មិ
ឧបសង្កម្មិតា បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ ។ និសង្កខោ
ភកកា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ កោ នុ ខោ ភិក្ខុវេ ឧបដ្ឋាន-
សាលាយំ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស័តិ សមា-
ទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ ចោរិយា វាហាយ
វិស្សជ្ជាយ អនេលកឡាយ អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា
បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយាតិ ។ អាយស្មា កន្ត
វិសាខោ បញ្ចាលបុត្តោ ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខុ
ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស័តិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ
សម្បហំសេតិ ចោរិយា វាហាយ វិស្សជ្ជាយ អនេល-
កឡាយ អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតា-
យាតិ ។ អថខោ ភកកា អាយស្មន្តំ វិសាខំ បញ្ចាល-
បុត្តំ អាមន្តេសិ សាជុ សាជុ វិសាខ សាជុ ខោ ភិ
វិសាខ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្ស័សិ ។ បេ ។
អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៧៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគចេញអំពីផលសមា-
 បត្តិ ក្នុងសាយណ្តសម័យ ស្តេចចូលទៅឯទបដ្ឋានសាលា លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះមាន
 ព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ គ្រាសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកណាហ្ន៎ អាចញ៉ាំងពួកភិក្ខុក្នុងទបដ្ឋានសាលាឲ្យឃើញច្បាស់
 ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ដោយ
 សំដីអ្នកប្តីដ៏ល្អ ជាសំដីឥតមានទោស ជាសំដីញ៉ាំងជនដទៃឲ្យដឹងច្បាស់
 នូវប្រយោជន៍ រាប់ចូលក្នុងសច្ចៈ មិនអាស្រ័យនូវវដ្តៈបាន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិសាខបញ្ចាលបុត្រមានអាយុ អាចញ៉ាំងពួកភិក្ខុ ក្នុង
 ទបដ្ឋានសាលាឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកតាម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីក
 រាយ ដោយធម្មិកថា ដោយសំដីអ្នកប្តីដ៏ល្អ ជាសំដីឥតមានទោស
 ជាសំដីញ៉ាំងជនដទៃឲ្យដឹងច្បាស់នូវប្រយោជន៍ រាប់ចូលក្នុងសច្ចៈ មិន
 អាស្រ័យនូវវដ្តៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ គ្រាសំនឹងវិសាខ-
 បញ្ចាលបុត្រមានអាយុថា ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ វិសាខៈ ម្ចាស់
 វិសាខៈ អ្នកអាចញ៉ាំងពួកភិក្ខុឲ្យឃើញច្បាស់ដោយធម្មិកថា ។ បេ ។ ជា
 សំដីញ៉ាំងជនដទៃឲ្យដឹងច្បាស់នូវប្រយោជន៍ រាប់ចូលក្នុងសច្ចៈ មិន
 អាស្រ័យនូវវដ្តៈ ជាការប្រពៃណាស់ហើយ ។

វិញ្ញាណប្បស្សន្តិយមសុត្តន្តបិដក

[៣៧៦] ឥន្ទ្រវរុណ កកវា ឥន្ទំ វត្តាន សុកតោ

អថាបរិ ឯតន្ត្រេន សត្តា

នាគាសមាណ ជា នន្ទំ

មិសំ ពាលេហិ បណ្ឌិតំ

កាសមាណញ្ច ជា នន្ទំ

ទេសេន្ទំ អមតំ បទំ

កាសយេ ជោតយេ ធម៌ំ

បក្កណ្ណោ ឥសិទំ ធម៌ំ

សុកាសិតិធម៌ា ឥសយោ

ធម្មោ ហិ ឥសិទំ ធម៌ោតិ ។ សត្តមំ ។

[៣៧៧] ឯវុច្ឆេ សុតិ ។ ឯកំ សមយំ កកវា

សាវត្តិយំ វិហារតិ ជេតវានេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាណមេ ។

អថខោ អាយស្មា នន្ទោ កកវតោ មាតុទ្ធាបុត្តោ អា-

កោដិតប្បទ្ធាកោដិតានិ ចីវរានិ ហារុបិត្តា អក្ខិទិ

អញ្ជិត្តា អច្ឆំ បត្តំ កហេត្តា យេន កកវា តេនុប-

សង្កមំ ឧបសង្កមិត្តា កកវន្ទំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្ទំ

និសិទំ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត អដ្ឋមសូត្រ ព្រះនន្ទបូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ

[៣៧៦] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់
ព្រះពុទ្ធដីការនេះតទៅទៀតថា

បណ្ឌិតនៅជាមួយនឹងពួកពាល កាលបើមិនទាន់និយាយ
ពួកជនក៏មិនស្គាល់ លុះតែបណ្ឌិតនោះ ពោលបួសម្តងនូវ
ទុបាយនៃព្រះនិព្វាន ទើបពួកជនស្គាល់បាន បុគ្គលគប្បី
ពោលបំភ្លឺ លើកតម្កើងនូវធម៌ជាទង់ជ័យនៃឥសីទាំងឡាយ
ពួកឥសីមានសុភាសិតជាទង់ជ័យ ដ្បិតព្រះធម៌ជាទង់ជ័យនៃ
ពួកឥសី ។ ចប់សូត្រ ទី ៧ ។

[៣៧៧] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះនន្ទមានអាយុ ជាបុត្រនៃព្រះមាតុបា
(កូនម្តាយមីង) នៃព្រះមានព្រះភាគ គ្រងបិវរទាំងឡាយដែលដំទាំងសង-
ខាង បន្តក៏ភ្នែកហើយ កាន់យកបាត្រដ៏រលោង ចូលទៅគាល់ព្រះមាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ
ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៧៨] ឯកមន្តំ និស្សំន្តំ ខោ អាយស្មន្តំ នន្តំ
 ភកកា ឯតទលោច ន ខោ តេ តំ នន្ត បដិវ្រប់ំ កុល-
 បុត្តស្ស សទ្ធា អការស្មា អនការិយំ បព្វជិតស្ស យំ
 តំ អាតោជិតប្បទ្ធាតោជិតានិ វិវាទិ ចារុបេយ្យាសិ
 អក្ខនិ ច អញ្ជេយ្យាសិ អច្ឆញ បត្តិ ជារេយ្យាសិ ឃី
 ខោ តេ នន្ត បដិវ្រប់ំ កុលបុត្តស្ស សទ្ធា អការស្មា
 អនការិយំ បព្វជិតស្ស យំ តំ អារញ្ញកោ ច អស្សសិ
 បិណ្ណាចាតិកោ ច បិសុក្កលិកោ ច កាមេសុ ច
 អនបេត្តោ វិហារេយ្យាសិតិ ។

[៣៧៩] ឥទមលោច ។ បេ ។ សត្តា
 កទាហំ នន្តំ បស្សយ្យិ
 អារញ្ញំ បិសុក្កលិកំ
 អញ្ញកុញ្ញេន^(១) យាបេន្តំ
 កាមេសុ អនបេត្តិន្តំ ។

១ ឱ. អញ្ញកុញ្ញេន ។ ម. អញ្ញកុញ្ញេន ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

(៣៧៨) លុះព្រះនរោត្តមមានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើប

ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះថា ម្ចាស់នន្ទ ការណ៍ដែលអ្នក
គ្រងបីរំពាំងឡាយ ដែលដំពាំងសងខាង បន្តក្នុងក្រុមប្រើប្រាស់បាត្រ
ដំរីលោងយ៉ាងនេះ មិនសមគួរដល់ខ្លួនអ្នក ដែលជាកុលបុត្រចេញចាក
ផ្ទះមកកាន់ផ្ទះដោយសព្វឡើយ ម្ចាស់នន្ទ លុះតែអ្នកប្រព្រឹត្តការពារពិញ-
ធុត្តន្ត បិណ្ឌបាតិកធុត្តន្ត បង្សក្រូលិកធុត្តន្ត ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាក្នុងកាម
ពាំងឡាយ យ៉ាងនេះ ទើបសមគួរដល់ខ្លួនអ្នក ដែលជាកុលបុត្រចេញ
ចាកផ្ទះមកកាន់ផ្ទះដោយសព្វ ។

(៣៧៩) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ ។ បេ ។

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា

អង្គាល់ទៅ ទើបតថាគតឃើញនន្ទថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តការពារពិញ-
ធុត្តន្ត បង្សក្រូលិកធុត្តន្ត ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយ
ភោជនដ៏លាយច្រឡំ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាក្នុងកាមពាំងឡាយ ។

កិច្ចសំយុត្តស្ស វិមលុត្តេ តិស្សស្ស ឧវាទ ១៦

[៣៨០] អថខោ អាយស្មា នន្ទោ អថវេន សមយេន
អារញ្ញាកោ ច អាសិ បិណ្ណាបាតិកោ ច បិសុត្តុលិកោ
ច កាមេស្ម ច អនបេត្តោ វិហាសីតិ ។ អដ្ឋមិ ។

[៣៨១] សាវត្ថយំ វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ណា-
កស្ស អារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា តិស្សោ ភកវតោ
បិត្តបាបុត្តោ យេន ភកវា តេនុបសដ្ឋមិ ឧបសដ្ឋមិត្តា
ភកវន្តិ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តិ ជិសិទិ ទុក្ខំ ទុម្មោ
អស្សនិ បវត្តយមាថោ ។

[៣៨២] អថខោ ភកវា អាយស្មន្តិ តិស្សំ ឯ-
តទោច កី ទុ ខោ តំ តិស្សំ ឯកមន្តិ ជិសិទ្ធោ ទុក្ខំ
ទុម្មោ អស្សនិ បវត្តយមាថោតិ ។ តថា ហិ បន
មិ កន្តេ កិក្ខុ សមន្តា វាហាយ ស្មន្តិតោទកេន
សព្វាម្ពំ អភិស្មតិ ។ តថា ហិ បន តំ តិស្សំ វត្តា ច

ភិក្ខុសំយុត្ត នវិមស្សត្រ ទ្រង់ប្រទានឧវាទដល់ព្រះតិស្សៈ

[៣៨០] សម័យខាងក្រោយមក ទើបព្រះនន្ទមានអាយុ ជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តការពារកុំធុតង្គ បិណ្ឌបាតិកុំធុតង្គ បង្សក្រូលិកុំធុតង្គ មិនប្រាថ្នា
ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។ ចប់សូត្រទី៨ ។

[៣៨១] ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តរដ្ឋតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះតិស្សៈមាន
អាយុ ជាបុត្រនៃព្រះបិតុចា (កូនម្តាយមិនខាងបិតា) នៃព្រះមានព្រះភាគ
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ក៏កើតទុក្ខទោមនស្ស យំសម្រក់ទឹក
ភ្នែកបណ្តើរ ។

[៣៨២] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគបានគ្រាស់សួរព្រះតិស្សៈ
មានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់តិស្សៈ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ
កើតទុក្ខទោមនស្ស យំសម្រក់ទឹកភ្នែកដូច្នោះ ។ ព្រះតិស្សៈក្រាបចូលថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដ្បិតភិក្ខុទាំងឡាយដុំវិញខ្ញុំព្រះអង្គ បានចាក់
ដោតដោយជន្មញ្ញតិសំដី ។ ម្ចាស់តិស្សៈ តាមពិត អ្នកឯងជាអ្នកស្តីថា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ធិតាសវិញ្ញោ

វេទនក្ខមោ ន ខោ តេ តិ តិស្ស បដិវ្វបំ កុល បុត្តស្ស
 សទ្ធា អតារស្មា អនការិយំ បព្វជិតស្ស យំ ត្វំ វត្តា
 ណោ ច វេទនក្ខមោ ឯតិ ខោ តេ តិស្ស បដិវ្វបំ កុល-
 បុត្តស្ស សទ្ធា អតារស្មា អនការិយំ បព្វជិតស្ស យំ
 ត្វំ វត្តា(១) ច អាសិ វេទនក្ខមោ ចាតិ ។

[៣៨៣] ឥន្ទមរោច ភគវា ឥន្ទំ វត្តាន សុកតោ

អថាបរិ ឯតន្ទមរោច សត្តា

តិ នុ កុជ្ឈសិ មា កុជ្ឈិ

អក្កោណោ តិស្ស តេ វិ

កោធមានមក្ខវិនយត្តិ ហិ

តិស្ស ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ នវមំ ។

១ ឧ. ប. យំ ត្វំ វត្តាស្ស ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឲ្យគេ គួរជាអ្នកចេះអត់ទ្រាំនឹងសំដីគេវិញ ម្នាលភិស្សុៈ បើអ្នកឯងជា
អ្នកស្តីថាឲ្យគេ តែមិនចេះអត់ទ្រាំនឹងសំដីគេវិញ ដោយហេតុណា ហេតុ
នោះមិនសមគួរដល់ខ្លួនអ្នក ដែលជាកុលបុត្តចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្ទះ
ដោយសទ្ធាឡើយ ម្នាលភិស្សុៈ លុះតែអ្នកឯងជាអ្នកស្តីថាឲ្យគេ តែជា
អ្នកចេះអត់ទ្រាំនឹងសំដីគេវិញ ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ទើបសម
គួរដល់ខ្លួនអ្នក ដែលជាកុលបុត្តចេញចាកផ្ទះ មកកាន់ផ្ទះដោយសទ្ធា ។

(៣៨៣) ព្រះមានព្រះភាគ បានគ្រាស់ព្រះពុទ្ធជីកានេះ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា គ្រាស់ព្រះពុទ្ធជីកានេះហើយ ទើបទ្រង់គ្រាស់ព្រះ
ពុទ្ធជីកានេះតទៅទៀតថា

ម្នាលភិស្សុៈ អ្នកក្រោធផ្លូវ អ្នកកុំក្រោធសេចក្តីមិនក្រោធជា
ធម៌ដ៏ប្រសើររបស់អ្នកហើយ ម្នាលភិស្សុៈ ដ្បិតថា បុគ្គល
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ដើម្បីតែកំចាត់បង្គំនូវក្រោធនូវសេចក្តី
ប្រកាន់នឹងសេចក្តីរលុបគុណគេ ។ ចប់សូត្រទី៧ ។

ភិក្ខុសំយុត្តស្ស ទសមសុត្តេ ថេរនាមកោ ភិក្ខុ

(៣៨៤) ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហោ វិហារតិ

វេទ្យវនេ កលន្តកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន

អពាតរោ ភិក្ខុ ថេរនាមកោ ឯកវិហារំ ថេរ ហោតិ ឯ-

កវិហារស្ស ច វណ្ណវាទី ។ សោ ឯកោ តាមំ ចំណ្ហាយ

បវិសតិ ឯកោ បដិក្កមតិ ឯកោ រហោ និសីទតិ

ឯកោ ចង្កមំ អធិដ្ឋាតិ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុ

យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភក្កវនំ

អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធា

ខោ តេ ភិក្ខុ ភក្កវនំ ឯតទរោច្ឆំ ឥធិ កន្ថេ អពាត-

រោ ភិក្ខុ ថេរនាមកោ ឯកវិហារំ ឯកវិហារស្ស ច

វណ្ណវាទីតិ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត ទសមសូត្រ ភិក្ខុបាណនាមជាថេរៈ

[៣៨៤] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុង

វត្តវេទ្យវ័ន ជាកលទ្ធកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏ក្នុងសម័យ

នោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបបាននាមជាថេរៈ គង់នៅតែម្នាក់ឯងផង ពោល

សរសើរចំពោះកិរិយានៅតែម្នាក់ឯងផង ។ ភិក្ខុនោះចូលទៅកាន់ស្រុក

ដើម្បីបិណ្ឌបាតតែម្នាក់ឯង ត្រឡប់មកវិញតែម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់

តែម្នាក់ឯង អធិដ្ឋានចង្រ្កមតែម្នាក់ឯង ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុប្រើរូប

ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមាន

ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុង

ទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ភិក្ខុមួយរូប បាននាមជាថេរៈ នៅ

តែម្នាក់ឯងផង ពោលសរសើរ ចំពោះកិរិយានៅតែម្នាក់ឯងផង ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៨៥] អថ ខោ ភក្ខវា អណាតិំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ
 ឃហិំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុំ មម វេទនេន ថេរិំ ភិក្ខុំ អាមន្តេហិំ
 សត្តា ភិក្ខុំ អាវុសោ ថេរិំ អាមន្តេភិក្ខុំ ។ ឃិំ កន្តេភិ ខោ
 សោ ភិក្ខុំ ភក្ខវតោ បដិស្សុណិក្ខា យេនាយស្មា ថេរោ
 តេនុបសង្កមិំ ឧបសង្កមិក្ខា អាយស្មនិំ ថេរិំ ឃតទកោច
 សត្តា ភិក្ខុំ អាវុសោ ថេរិំ អាមន្តេភិក្ខុំ ។ ឃិំ ឃាវុសោភិ
 ខោ អាយស្មា ថេរោ តស្ស ភិក្ខុនោ បដិស្សុណិក្ខា
 យេន ភក្ខវា តេនុបសង្កមិំ ឧបសង្កមិក្ខា ភក្ខវនិំ អភិ-
 វាទេត្វា ឃកមនិំ និសីទិំ ។

[៣៨៦] ឃកមនិំ និសីទិំ ខោ អាយស្មនិំ ថេរិំ
 ឃតទកោច សច្ចំ តិរ ឃកវិហារី ឃកវិហារស្ស ច
 វណ្ណាវាទិភិក្ខុំ ។ ឃិំ កន្តេ ។ យថា កមិំ បន
 ភិក្ខុំ ថេរ ឃកវិហារី ឃកវិហារស្ស ច វណ្ណាវាទិភិក្ខុំ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៨៥] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ គ្រាសំហៅភិក្ខុមួយ
 ប្រទេ្យតមកបង្គាប់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅហៅភិក្ខុជាថេរៈ
 តាមពាក្យតថាគតថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះសាស្តាគ្រាសំហៅអ្នកជា
 ថេរៈ ។ ភិក្ខុនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ហើយចូលទៅរកព្រះថេរៈមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះថេរៈមានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ ព្រះ
 សាស្តាគ្រាសំហៅអ្នកជាថេរៈ ។ ព្រះថេរៈមានអាយុ ទទួលពាក្យភិក្ខុ
 នោះថា អើ អាវុសោ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[៣៨៦] លុះព្រះថេរៈមានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គ្រាសំសួរដូច្នោះថា ម្ចាស់ថេរៈ ឮថា អ្នកនៅ
 តែម្នាក់ឯងផង ពោលសរសើរចំពោះកិរិយានៅតែម្នាក់ឯងផង ពិតឬ ។
 ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ថេរៈ ចុះអ្នកនៅតែម្នាក់ឯងផង ពោល
 សរសើរ ចំពោះកិរិយានៅតែម្នាក់ឯងផង ដោយប្រការដូចម្តេច ។

ភិក្ខុសំយុត្តស្ស ទសមសុត្តេ ថេរតាមកោ ភិក្ខុ

ឥនាហំ កន្តេ ឯកោ តាមំ ចិណ្ណាយ បរិសាមិ ឯកោ
បដិក្កមាមិ ឯកោ រហោ និសីទាមិ ឯកោ ចង្កមនំ
អធិដ្ឋាមិ ឯវំ ខ្វាហំ កន្តេ ឯកវិហារំ ឯកវិហារស្ស
ច វណ្ណាវនីតិ ។

[៣៨៧] អត្តោសោ ថេរ ឯកវិហារោ ន សោ នត្ថិតិ
វនាមិ អមិច តេ ថេរ យថា ឯកវិហារោ វិត្តារតរេន
បរិបុណ្ណោ ហោតិ នំ សុណាហិ សាធុកំ មនសិក-
រោហិ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ ។ បេ ។

[៣៨៨] កថញ្ច ថេរ ឯកវិហារោ វិត្តារតរេន
បរិបុណ្ណោ ហោតិ ឥន ថេរ យំ អតីតំ នំ បហំនំ យំ
អនាគតំ នំ បដិទិស្សដ្ឋំ បច្ចុប្បន្នេសុ ច អត្តការប្បដិ-
លាកេសុ ធន្តរកោ សុប្បដិវិជីតោ ឯវំ ខោ ថេរ ឯកវិ-
ហារោ វិត្តារតរេន បរិបុណ្ណោ ហោតិ ។

ភិក្ខុសំយុត្ត ទសមស្សត្រ ភិក្ខុបាននាមជាថេរៈ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ចូលទៅកាន់
ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ត្រឡប់មកវិញតែម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែ
ម្នាក់ឯង អធិដ្ឋានចង្រ្កឹមតែម្នាក់ឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងនេះ
ឯង ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះថានៅតែម្នាក់ឯងផង ពោលសរសើរចំពោះ
កិរិយានៅតែម្នាក់ឯងផង ។

[៣៨៧] ម្ចាស់ថេរៈ កិរិយានៅតែម្នាក់ឯងនុ៎ះ មានហើយ
តថាគតមិនពោលថាមិនមានទេ ម្ចាស់ថេរៈ ប៉ុន្តែកិរិយានៅតែម្នាក់ឯង
របស់អ្នកនោះ ឈ្មោះថាបរិច្ចណិដោយពិស្តារក្រៃពេក ដោយប្រការ
ណា អ្នកចូរស្តាប់នូវប្រការនោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យប្រពៃចុះ តថាគត
នឹងសម្តែង ។ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ បេ។

[៣៨៨] ម្ចាស់ថេរៈ ចុះកិរិយានៅតែម្នាក់ឯង ឈ្មោះថាបរិច្ចណិ
ដោយពិស្តារក្រៃពេក ដោយប្រការដូចម្តេច ម្ចាស់ថេរៈ ក្នុងសាសនា
នេះ របស់ណាជាអតីត របស់នោះគេលះបង់ហើយ របស់ណាជា
អនាគត របស់នោះក៏គេលះបោលហើយ ឆន្ទរាត ក្នុងការបានចំពោះនូវ
អត្តភាព ជាបច្ចុប្បន្ន គេកំចាត់បង់ចេញល្អហើយ ម្ចាស់ថេរៈ យ៉ាង
នេះឯង ឈ្មោះថាកិរិយានៅម្នាក់ឯង បរិច្ចណិដោយពិស្តារក្រៃពេក ។

សុត្តន្តបិដកេ សម្មត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

[៣៨៧] ឥទ្ធិមោច ភក្កវា ឥទ្ធិ វត្តាន សុកតោ

អថាបរិ ឯតទមោច សត្តា

សញ្ញាភិក្ខុំ សញ្ញាវិទ្ធិំ សុមេធំ

សព្វេស្មំ ធម្មេស្មំ អន្ធិបលីតំ

សព្វំ ជហំ តណ្ហាត្តុយេ វិមត្តំ

តមហំ នរិ ឯកវិហារវតី ព្រមិតំ ។ ទសមំ ។

[៣៨០] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភក្កវា សា-

វត្តយំ វិហារវតី ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

អថខោ អាយស្មា មហាកក្កវនោ យេន ភក្កវា តេនុ-

បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា ។

[៣៨១] អទ្ធិសា ខោ ភក្កវា អាយស្មន្តំ មហា-

កក្កវនំ ទ្ធរតោ វ អាកច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភិក្ខុ អាមន្តេសំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

[៣៨៧] ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
ព្រះសុគតជាសាស្តា ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ព្រះ
ពុទ្ធដីការនេះតទៅទៀតថា

ជនណា អ្នកគ្របសង្កត់ធម៌ទាំងអស់ ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់
មានប្រាជ្ញាល្អ មិនជាប់ចំពាក់ក្នុងពួកធម៌ទាំងអស់ លះបង់
នូវធម៌ទាំងអស់ មានចិត្តចុះស្រប់ក្នុងព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅ
នៃតណ្ហា ទើបតថាគតហៅជននោះថា អ្នកនៅតែម្នាក់
ឯង ។ ចប់សូត្រ ទី ១០ ។

[៣៨៨] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះមហាកប្បិនមានអាយុ ចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៨៩] ព្រះមានព្រះភាគ បានទតឃើញព្រះមហាកប្បិនមាន
អាយុ កំពុងមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ក៏ត្រាស់ហៅភិក្ខុ

ភិក្ខុសំយក្កស្ស ឯកាទសមសុត្តេ ឆិគមគាថា

បស្ស្គេ ឆោ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ ឃតំ ភិក្ខុំ អាភច្ឆន្តិំ ឌុំនាតំ
 តទុកំ តុន្តនាសិកន្តិំ ។ ឃរំ កន្តេ ។ ឃសោ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មហិទ្ធិកោ មហានុភារោ ន ច សា
 សមាបត្តិំ សុលករូហា យា តេន ភិក្ខុនោ អសមា-
 បន្នប្បញ្ច យស្ស ចត្តាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ អការស្នា
 អនការិយំ បព្វជន្តិំ តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសា-
 នំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតីតិ ។

(៣៧២) ឥទមរោច ភកវា ឥទំ វត្តាន សុកតោ
 អថាបរិ ឃតទរោច សត្តា

ខតិយោ សេដ្ឋោ ជនេតស្មី
 យេ តោត្តប្បជិសារិនោ
 វិជ្ជាចរណាសម្បន្នោ
 សោ សេដ្ឋោ នេវមាទុសេ

ភិក្ខុសំយុត្ត ឯកាទសមស្សត្រៃ និពមតាថា

ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញភិក្ខុ⁺កំពុង
 ដើរមក មានសម្បុរស រាងតូចស្តើង មានច្រមុះកោង ឬទេ ។ ព្រះ
 ករុណា ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឯង មានប្ញដ្ឋច្រើន
 មានអានុភាពច្រើន សមាបត្តិណា ដែលភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ចូល សមា-
 បត្តិនោះ បុគ្គលដទៃមិនបានដោយងាយឡើយ មួយទៀត ពួកកុលបុគ្គ
 ចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីច្រយោជន៍ដល់អនុត្តរ-
 ធម៌ណា ភិក្ខុនោះក៏បានត្រាស់ដឹង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ដោយ
 ខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

(៣៧២) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
 ព្រះសុគតជាសាស្តា ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ព្រះ
 ពុទ្ធដីការនេះ តទៅទៀតថា

ពួកជនណា ដែលចាំនូវគោត្របាន បណ្តាពួកជននោះ
 ក្សត្រប្រសើរវិសេសក្នុងពួកសត្វ បុគ្គលណា បរិបូណ៌
 ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ បុគ្គលនោះ ប្រសើរវិសេសក្នុងទេវតា

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស ឥទានវិទ្ធោ

ទិវា តបតិ អាទិទ្ធោ

វត្តិមារាតិ ចន្ទិមា

សន្នន្តោ ខតិយោ តបតិ

យាយី តបតិ ព្រាហ្មណោ

អថ សត្វមហោវត្តំ

ពុទ្ធា តបតិ តេជសាតិ ។ ឯកាទសមំ ។

[៣៧៣] ឯវម្មេ សុតិ ។ ឯកំ សមយំ ភកវា សា-
វត្តិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។
អថខោ ទ្វេ ភិក្ខុ សហាយកា អាយស្មតោ មហា-
កប្បិនស្ស សន្និវិហារិណោ យេន ភកវា តេនុបសង្ក-
មីសុ ឧបសង្កមិត្វា ។

[៣៧៤] អន្តសា ខោ ភកវា តេ ភិក្ខុ ទ្វរតោ
វ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ បស្សថ
នោ តុម្ពេ ភិក្ខុវេ ឯតេ ទ្វេ ភិក្ខុ សហាយកេ
អាគច្ឆន្តេ មហាកប្បិនស្ស សន្និវិហារិណោតិ ។ ឯវំ

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

នឹងមនុស្ស ព្រះអាទិត្យរុងរឿងក្នុងវេលាថ្ងៃ ព្រះចន្ទភ្លឺស្វាង
 ក្នុងវេលាព្រឹក ក្សត្រទ្រង់គ្រឿង ទើបរុងរឿង វិណា-
 សវព្រាហ្មណ៍មាន ឈានទើបរុងរឿង ចំណែកខាងព្រះពុទ្ធ
 រុងរឿងដោយគេជះ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ។ ចប់សូត្រទី១១ ។

[៣៧៣] ខ្ញុំបានស្តាប់មក យ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀប
 ក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុពីររូបជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ជាសិទ្ធិវិហា-
 រិករបស់ព្រះមហាកប្បិនមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ។

[៣៧៤] ព្រះមានព្រះភាគ បានទេតឃើញភិក្ខុទាំងនោះកំពុង
 មកអំពីចម្ងាយ លុះទេតឃើញហើយ គ្រាសំហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា
 មាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ឃើញភិក្ខុទាំងពីររូបនេះជាសំឡាញ់
 នឹងគ្នាកំពុងដើរមក ជាសិទ្ធិវិហារិករបស់មហាកប្បិនឬទេ ។ ព្រះករុណា

វិក្កុស័យុត្តស្ស ព្វទសមសុត្តេ និពមជាថា

កន្លែ ។ ឯតេ ខោ កិក្ខុវេ កិក្ខុ មហិទ្ធិកា មហានុភារា
ន ច សា សមាបត្តិ សុលករ្យា យា តេហិ កិក្ខុហិ
អសមាបន្នប្បញ្ញ យស្ស ចត្តាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ
អភារស្មា អនភារិយំ បព្វជន្តិ តទន្តុតិ ព្រហ្មចរិយបរិ-
យោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញ សច្ចិកត្តា
ឧបសម្បជ្ឈ វិហារន្តិតិ ។

[៣៧៥] ឥទមវោច កកវា ឥទំ វត្តាន សុកតោ
អថាបរិ ឯតទវោច សត្តា

សហាយា វតិមេ កិក្ខុ
ចិរត្តំ សមេនិកា(១)
សមេតិ នេសំ សទ្ធិម្មោ
ធម្មេ ពុទ្ធប្បវេទិតេ
សុវិនិតា កប្បនេន
ធម្មេ អរិយប្បវេទិតេ
ជាវេន្តិ អន្តិមំ ទេហំ
ជេត្តា មារិ សវាហន្តិ ។ ទ្វានសមិ ។

វិក្កុស័យុត្តំ នវិមំ សមត្តំ ។

១ ឧ. ម. សមេតិកា ។

វិច្ឆុសំយុត្ត ឯកាទសមសូត្រ និគមភាថា

ព្រះអង្គ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនេះឯង មានបុព្វប្រិទ មាន
 អានុភាពប្រិទ សមាបត្តិណា ដែលភិក្ខុទាំងនោះមិនធ្លាប់ចូល សមាបត្តិ
 នោះ បុគ្គលដទៃមិនបានដោយងាយឡើយ មួយទៀត ពួកកុលបុត្រ
 ដែលចេញចាកផ្ទះចូលមកកាន់ផ្ទះដោយប្រព្រឹត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
 អនុត្តរធម៌ណា ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានត្រាស់ដឹង បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 បានសម្រេចដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន នូវអនុត្តរធម៌នោះ ដែលជាទី
 បំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

(៣៩៥) ព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះ លុះ
 ព្រះសុគតជាសាស្តា ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីការនេះហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់
 ព្រះពុទ្ធដីការនេះតទៅទៀតថា

ភិក្ខុទាំងនេះ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ជាអ្នកមានលទ្ធិត្រូវគ្នា ជា
 យូរហើយ ទាំងព្រះសទ្ធម្មរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ត្រូវគ្នា
 ក្នុងធម៌ដែលព្រះពុទ្ធសម្តែងហើយ (ភិក្ខុទាំងនោះ) កប្បិន-
 ភិក្ខុ បានទូន្មានហើយ ក្នុងធម៌ដែលព្រះអរិយៈសម្តែងហើយ
 ភិក្ខុទាំងនោះ ទ្រទ្រង់នូវអត្តភាពជាទីបំផុត បានឈ្នះមារ
 ព្រមទាំងពាហនៈ ។ ចប់សូត្រ ទី ១២ ។

ចប់ វិច្ឆុសំយុត្ត ទី ៩ ។

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

តិស្ស្យទ្វាដំ

កោលតោ ឧបតិស្សោ ច
យដោ ចាបិ បវុច្ឆតិ
នវោ សុដាតោ ភទ្គិ ច
វិសាខនន្ទោ តិស្សោ ច
ដេវនាមោ ច កប្បនោ
សហាយេន ច ទ្វានសាតិ ។

និទានវគ្គស្ស សំយុត្តកោ ។

តិស្ស្យ ឧទ្វាដំ

អភិសមយនាតុសិយុត្តិ
អនមតក្កេន កស្សបំ
សក្ការាហុលលក្ខណោ-
បម្មកិក្កោ និទានោ
ទុតិយោ តេន បវុច្ឆតិ(១) ។

និទានវគ្គសំយុត្តំ សមត្តំ ។

១ និទានវគ្គសមយនាតុ អនមតក្កេន កស្សបំ សក្ការាហុលលក្ខណោ ឧបម្មកិក្កោ វគ្គោ ទុតិយោ តេន វិប្បតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ

ឧទ្ទាននៃភិក្ខុសំយុត្តនោះ គឺ

ពោលអំពីព្រះកាលិតៈ (មោគ្គល្លាន) ១ ឧបតិស្សៈ (សារី-
បត្ត) ១ សេចក្តីប្រៀបដូចជាឆ្នាំង ១ ភិក្ខុបុស្សី ១ សុជា-
តត្ថេរ ១ លក្ខណ៍កកទុយត្ថេរ ១ វិសាខត្ថេរ ១ នន្ទត្ថេរ ១
ភិស្សត្ថេរ ១ ភិក្ខុនាមជាថេរៈ ១ កប្បិនត្ថេរ ១ ភិក្ខុពីររូប
ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា ១ រួមជា ១២ ។

សំយុត្តនៃនិទានវគ្គ ។

ឧទ្ទាននៃសំយុត្តនោះ គឺ

អភិសមយសំយុត្ត ១ ឆាតសំយុត្ត ១ អនមត្តសំយុត្ត ១
កស្សប្រសំយុត្ត ១ សក្ការសំយុត្ត ១ ពហុលសំយុត្ត ១ លក្ខ-
ណសំយុត្ត ១ ឧបម្មសំយុត្ត ១ ភិក្ខុសំយុត្ត ១ និទានវគ្គទី ២
លោកសម្តែងដោយសំយុត្តនោះ (រួមជា ១០) ។

ចប់ និទានវគ្គសំយុត្ត ។

សត្វនបិដកេ សំយត្តនិកាយស្ស និទានវគ្គោ

បត្តត្ថោ ភិកោ

ធាតុសំយត្តំ

នានតវគ្គោ

មាតិកា

អង្កេ

ធាតុសំយត្តស្ស នានតវគ្គោ ធាតុនានតំ	៣
ទទានំ	១៧

សត្វនានតវគ្គោ

ធាតុសំយត្តស្ស សត្វនានតវគ្គោ អាភាណត្ថាទិ	២១
កាមវិតក្កាទិទប្បត្តិ	២៣
នេកមវិតក្កាទិទប្បត្តិ	២៥
តិណកបមា	២៧

សត្តនបិដក សំយត្តនិកាយ និទានវគ្គ

បត្តភាគ

ធាតុសំយត្ត

នានត្តវគ្គ

មាតិកា

លេខទំព័រ

ធាតុសំយត្ត នានត្តវគ្គ ធាតុមានសភាពផ្សេងៗ	៣
ឧទ្ទាន	១៨

សត្តនាត្តវគ្គ

ធាតុសំយត្ត សត្តនាត្តវគ្គ អារាធាតុជាដើម	២០
ការកើតឡើងនៃកាមវិតក្កៈជាដើម	២៣
ការកើតឡើងនៃនេក្ខម្មវិតក្កៈជាដើម	២៥
ឧបមាដោយគប់ស្មៅ	២៧

មាតិកា

អង្ក

ធាតុសំយក្សស្ស សត្វធាតុវគ្គ អវិជ្ជាធាតុ	២៧
ធាតុសោ សំសន្ទនំ	៣១
ភិក្ខុនំ អាមន្តនំ	៣៣
ហីនាធម្មតិកាទិ	៣៥
កល្យាណធម្មតិកាទិ	៣៧
អស្សទ្ធាទិ	៣៧
អស្សទ្ធាទិសំសន្ទនំ	៤១
អហិរិកាទិសំសន្ទនំ	៤៧
អនោតប្ប្បទិសំសន្ទនំ	៤៧
កុសីតាទិសំសន្ទនំ	៥១

ទសកម្មបថវគ្គ

ធាតុសំយក្សស្ស ទសកម្មបថវគ្គ ប្រាណតិប្រាគ្យាទិសំសន្ទនំ	៥៥
មិច្ឆាទិដ្ឋិកាទិសំសន្ទនំ	៥៧
ទទ្ធានំ	៦១

មាតិកា

លេខទំព័រ

ធាតុសំយុង្គ សត្វធាតុវិគ្គ អវិជ្ជាធាតុ ២៩

 ការត្រូវគ្នាដោយធាតុ ៣១

 ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ៣៣

 ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យចោកទាបជាដើម ៣៥

 ពួកជនមានអធ្យាស្រ័យល្អជាដើម ៣៧

 ពួកជនមិនមានសទ្ធាជាដើម ៣៩

 ការត្រូវគ្នានៃជនមិនមានសទ្ធាជាដើម ៤១

 ការត្រូវគ្នានៃជនមិនខ្មាសបាបជាដើម ៤៧

 ការត្រូវគ្នានៃជនមិនខ្លាចបាបជាដើម ៤៩

 ការត្រូវគ្នានៃជនខ្ជិលប្រអូសជាដើម ៥១

ទសកម្មបថវិគ្គ

ធាតុសំយុង្គ ទសកម្មបថវិគ្គ ការត្រូវគ្នានៃសត្វអ្នកសម្លាប់សត្វជាដើម ៥៥

 ការត្រូវគ្នានៃសត្វមានទិដ្ឋិខុសជាដើម ៥៩

 ឧទ្ធាន ៦១

ចតុស្សតវគ្គ

មាតិកា

អង្ក

ធាតុសំយត្តស្ស	ចតុស្សតវគ្គ	ពោធិសត្តស្ស	បរិវត្តនំ	៦៣
			បឋវីធាតុអស្សទនាទិ	៦៥
			ចតុនំ ធាតុនំ ន អពញាណាទិ	៦៧
			បឋវីធាតុសុខតា	៧១
			បឋវីធាតុនិពេជោ	៧៣
			ចតុស្សតុនប្បជាននំ	៧៥
			បឋវីធាតុប្បជាននាទិ	៧៧

អនមត្តក្ខសំយត្ត

វិណាកដ្ឋវគ្គ

អនមត្តក្ខសំយត្តស្ស	វិណាកដ្ឋវគ្គ	អស្សតហុតរកាវេ	៨១
		កប្បបថា	៨៥
		សាសប្បមា	៨៧
		កប្បតហុតរកាវេ	៨៧

បត្តនាគវគ្គ
១៨ ១ គ

មាតិកា	លេខទំព័រ
ធាតុសំយុត្ត បតុទ្ធាតុវគ្គ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់ព្រះពោធិសត្វ	៦៣
អាសិសង្ឃនៃបបរីធាតុជាដើម	៦៥
កិរិយាមិនដឹងច្បាស់នូវធាតុទាំងបួនជាដើម	៦៩
ការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសុខរបស់បបរីធាតុ	៧១
កិរិយារលតនៃបបរីធាតុ	៧៣
ការមិនដឹងច្បាស់នូវបតុទ្ធាតុ	៧៥
ការមិនដឹងច្បាស់នូវបបរីធាតុជាដើម	៧៧

អនមតត្ថសំយុត្ត
១៨ ១ គ

តិណកដ្ឋវគ្គ
៨ ១ គ

អនមតត្ថសំយុត្ត តិណកដ្ឋវគ្គ ភាពនៃទឹកភ្នែកច្រើន	៨១
ការស្នូររកកប្ប	៨៥
ឧបមាដោយគ្រាប់ស្នែ	៨៧
កប្បមានចំនួនច្រើនណាស់	៨៩

មាតិកា

អង្កេ

អនមគគស័យតស្ស តិណកដវគ្គេ សវណគមនំ	៧១
និគមវចនំ	៧៣
ទទានំ	៧៥

ធុគតវគ្គោ

អនមគគស័យតស្ស ធុគតវគ្គោ កតវនបសង្កមនំ	៧៧
សាគុការទានំ	៧៧
អនបត្តកុតបុព្វការោ	១០១
ភិកាមននំ	១០៣
កុតបុព្វកថា	១០៥
វេបុល្លបុព្វតសមញា	១០៧
និគមវចនំ	១០៧

កស្សបស័យតិ

កស្សបស័យតស្ស បឋមសុត្តេ សន្នដការោ	១១៣
ទតិយសុត្តេ អនាតាបិការោ	១១៥

មាតិកា

លេខទំព័រ

អនមតក្កសំយុត្ត តិណាកដ្ឋវិក្ក ការដល់នូវសរណៈ	៩១
និកមវិចនៈ	៩៣
ឧទ្ទាន	៩៥

ទតិកវគ្គ
1 ក ក

អនមតក្កសំយុត្ត ទុក្កតវិក្ក ពួកបាយ្យកភិក្ខុ ចូលគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	៩៧
ទ្រង់ប្រទាននូវសាធុការៈ	៩៩
ភាគនៃបុគ្គលមិនធ្លាប់កើតជាបិកា	១០១
ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ	១០៣
និយាយអំពីរឿងព្រេង	១០៥
ឈ្មោះនៃភ្នំវិបុល្យ	១០៧
និកមវិចនៈ	១០៩

កស្សប្រសំយុត្ត
1 ក ក

កស្សប្រសំយុត្ត បឋមសូត្រ ភាគនៃបុគ្គលអ្នកសន្តោស	១១៣
ទុតិយសូត្រ ភាគនៃបុគ្គលមិនមានការដុតកំដៅកិលេស	១១៥

មាតិកា

អង្ក

កស្សបសំយត្តស្ស ទុតិយសុត្ត អនោត្តាបិការោ ១១៧

ឧត្តាបិការោ ១១៧

តតិយសុត្ត កល្យបកការោ ១២១

បតតិសុត្ត កល្យបកការោ ១២៥

បពាមសុត្ត កគវន្តបសង្កមនំ ១២៧

អត្តវសសម្បស្សនំ ១៣១

ឆដសុត្ត កគវន្តបសង្កមនំ ១៣៣

កគវន្តបថា ១៣៥

អច្ចយប្បដិគ្គហណំ ១៣៧

សត្តមសុត្ត បរិហានការោ ១៣៧

អបរិហានការោ ១៤១

វខ្សិការោ ១៤៣

អដមសុត្ត អារព្វាកតាវណនាទិ ១៤៥

អារព្វាកតាវណនាទិ ១៤៧

មាតិកា

អង្កេត

កស្សបសំយត្តស្ស នវមសុត្តេ	បឋមដ្ឋានំ	១៤៧
	អាភិសានញាយតនំ	១៥១
	ឥទ្ធិវិជំ	១៥៣
	បុព្វេនិវេសោ	១៥៥
	ទិព្វចក្ខុ	១៥៧
ទេសមសុត្តេ	មហាកស្សប្បបសង្កមនំ	១៥៧
	សូចិពាណិជក្កបមា	១៦១
	មហាកស្សបប្បដិប្បោ	១៦៣
ឯកាទេសមសុត្តេ	តិកតោជនប្បញ្ញត្តោ	១៦៥
	ថល្លនន្ទានត្តមនា	១៦៧
	មហាកស្សបវចា	១៦៧
ទ្វាទេសមសុត្តេ	សាវប្បតប្បោ	១៧៥
តេរសមសុត្តេ	សាវប្បតប្បោ	១៧៧
	សទេមាទនវរានំ	១៧៧

មាតិកា បន្តទៀត

លាភសក្ការសំយត្តស្ស

សុទ្ធករវគ្គ

មាតិកា

អង្ក

លាភសក្ការសំយត្តស្ស	សុទ្ធករវគ្គ	លាភសក្ការសិលោកទារុណា	១៨៣
		លុទ្ធាទិវចនាធិប្បាយោ	១៨៥
		កំសឡក្រុមមា	១៨៧
		លាភសក្ការសិលោកទារុណា	១៨៧
		សក្ការភិក្ខុតតារោ	១៩៣
		ទទ្ធនំ	១៩៥

មាតិកា បន្តទៀត

លាភសក្ការសំយត្តស្ស	មាតិកា បន្តទៀត	លាភសក្ការសិលោកភិក្ខុតតារោ	១៩៧
--------------------	----------------	---------------------------	-----

មាតិកា បន្តទៀត

លាភសក្ការសំយត្តស្ស	មាតិកា បន្តទៀត	សាវកប្បមាណាភារោ . . .	២០១
		លាភសក្ការសិលោកស្សនា-	
		ទិនប្បជាននំ	២០៣

លាភសក្ការសំយុត្ត

សទកវគ្គ
១៨ គ

មាតិកា

លេខទំព័រ

លាភសក្ការសំយុត្ត សុទ្ធកវិគ្គ	លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជារបស់អាក្រក់	១៨៣
	អធិប្បាយអំពីពាក្យថាព្រានជាដើម	១៨៥
	ឧបមាដោយសត្វកំពោង	១៨៧
	លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរជារបស់អាក្រក់	១៨៩
	ភាពនៃបុគ្គលត្រូវសក្ការៈគ្របសង្កត់	១៩៣
	ឧទាស	១៩៥

បាតិកវគ្គ

លាភសក្ការសំយុត្ត បាតិកវគ្គ	ភាពនៃបុគ្គលត្រូវលាភសក្ការៈគ្របសង្កត់	១៩៧
----------------------------	--	-----

មាតិកាមវគ្គ
១៨ គ

លាភសក្ការសំយុត្ត មាតុត្តាមវគ្គ	ភាពនៃសារីរកជាខ្នាត	២០១
	ការមិនដឹងអាណិសង្សជាដើមនៃលាភសក្ការៈនិង សេចក្តីសរសើរ	២០៣

មាតិកា

អង្កេត

លោកស្ថាបនាសម្បត្តិស្ស មាតិកាមរត្ត លោកស្ថាបនាលោកទារុណា ២០៥

អាននបថា ២០៧

ទទានំ ២០៧

កេនដវត្តោ

លោកស្ថាបនាសម្បត្តិស្ស កេនដវត្តោ លោកស្ថាបនាលោកទារុ-

ណាការេ ២១១

អស្សតរូបមា ២១៣

ចណ្ណកករូបមា ២១៥

លោកស្ថាបនាលោកទារុ-

ណាការេ ២១៧

ទទានំ ២១៧

រាហុលសម្បត្តិ

អប្បមាទវត្តោ

រាហុលសម្បត្តិស្ស អប្បមាទវត្តោ សឡាយតនានំ អនិច្ចតាទិ ២២១

ចកវិញ្ញាណាទិនិព្វិន្ទនំ . . . ២២៣

សន្និក្ខេបន្តីលម្រាបមាតិកា

៣១២

មាតិកា

លេខទំព័រ

លាភសក្ការសំយុត្ត មាតុត្តាមវិគ្គ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរដារបស់អាក្រក់ .	២០៥
ការសាកសួររបស់ព្រះអាណន្ត	២០៧
ឧទ្ទាន	២០៩

ភេទវគ្គ

លាភសក្ការសំយុត្ត ភេទវគ្គ លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរដារបស់អាក្រក់ . . .	២១១
ឧបមាដោយមេសេះអស្សុតរ	២១៣
ឧបមាដោយឆ្កែកាច	២១៥
លាភសក្ការៈនិងសេចក្តីសរសើរដារបស់អាក្រក់ . .	២១៧
ឧទ្ទាន	២១៩

រាហុលសំយុត្ត

អប្បមាទវគ្គ

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ ភាពមិនទៀងជាដើមនៃអាយតនៈទាំងប្រាំមួយ . . .	២២១
សេចក្តីនឿយណាយចំពោះចក្ខុវិញ្ញាណជាដើម . . .	២២៣

មាតិកា

អង្កេត

រាហុលសំយត្តស្ស អប្បមាទវគ្គេ	ចក្ខុសម្មស្សជាវេទនាទិនិត្តន៍	២២៥
	រូបតណា ទិនិត្តន៍	២២៧
	រូបាទិនិត្តន៍	២២៧

អនុសយវគ្គេ

រាហុលសំយត្តស្ស អនុសយវគ្គេ	សឡាយតនំ អនិច្ចាទិ . . .	២៣៣
	មានសបថា	២៣៥
	មានសព្យករណំ	២៣៧

លក្ខណសំយត្តំ

អដ្ឋិសង្ខលិកវគ្គេ

លក្ខណសំយត្តស្ស អដ្ឋិសង្ខលិកវគ្គេ	គោយាតកវិបាកោ	២៤១
	សូកវិកវិបាកោ	២៤៣
	សូចិកវិបាកោ	២៤៥
	ទទានំ	២៤៧

មាតិកា

លេខទំព័រ

រាហុលសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ	សេចក្តីនឿយណាយចំពោះចក្ខុសម្មស្សជាវេទនាជាដើម	២២៥
	សេចក្តីនឿយណាយចំពោះរូបតណ្ហាជាដើម	២២៧
	សេចក្តីនឿយណាយចំពោះរូបជាដើម	២២៩

អនុសយវគ្គ

រាហុលសំយុត្ត អនុសយវគ្គ	សេចក្តីមិនទៀងជាដើមនៃអាយតនៈទាំងប្រាំមួយ	២៣៣
	ការសួររកចិត្ត	២៣៥
	អំពីការព្យាករណ៍នូវចិត្ត	២៣៧

លក្ខណសំយុត្ត

អដ្ឋិសង្ខលិកវគ្គ

លក្ខណសំយុត្ត អដ្ឋិសង្ខលិកវគ្គ	វិបាកនៃអ្នកសម្លាប់គោ	២៤១
	វិបាកនៃអ្នកសម្លាប់ត្រៀម	២៤៣
	វិបាកនៃអ្នកញុះញង់គេ	២៤៥
	ឧទ្ទាន	២៤៧

បារទារិកវគ្គោ

មាតិកា

អង្កេ

លក្ខណសំយត្តស្យ	បារទារិកវគ្គោ	ឥត្តណិកាវបារកោ	២៤៧
		បាបសាមណេរិបារកោ	២៥១
		បាបសាមណេរិបារកោ	២៥៣

ឱបម្មសំយត្តិ

ឧបម្មសំយត្តស្យ	តតិយសុត្តោ	កម្មតនកិច្ចារូបមា	២៥៧
	បញ្ចមសុត្តោ	សត្យរូបមា	២៥៧
	ឆដ្ឋសុត្តោ	ធនតហូបមា	២៦១
	សត្តមសុត្តោ	មុទិវ្ថបមា	២៦៣
	អដ្ឋមសុត្តោ	លិច្ឆវ្យបមា	២៦៥
	នវមសុត្តោ	នាគោបមា	២៦៧
	ទេសមសុត្តោ	ឥន្ទ្រិយអសំវរោ	២៧១
		កតពាកតវេទិតា	២៧៣

បារទារិកវគ្គ

មាតិកា

លេខទំព័រ

លក្ខណសំយុត្ត បារទារិកវគ្គ វិបាកនៃស្រីមេមត់	២៤៩
វិបាករបស់សាមណេរណមក	២៥១
វិបាករបស់សាមណេរីណមក	២៥៣

ឧបម្មសំយុត្ត

ឧបម្មសំយុត្ត គតិយសូត្រ ឧបមាដោយចោរលួចទ្រព្យដោយឆ្នាំង	២៥៧
បញ្ចមសូត្រ ឧបមាដោយលំពែង	២៥៩
ធន្តិសូត្រ ឧបមាដោយខ្នាត់ធ្នូ	២៦១
សត្តមសូត្រ ឧបមាដោយសំភោរ	២៦៣
អន្តិមសូត្រ ឧបមាដោយពួកស្តេចលិច្ឆរី	២៦៥
នវមសូត្រ ឧបមាដោយដំរី	២៦៧
ទសមសូត្រ ការមិនបានសង្រួមនិស្រ្តិយ	២៧១
កតពាក្យដទៃទៀត	២៧៣

កិក្ខុសំយត្តសូត្រ

មាតិកា

អង្កេ

កិក្ខុសំយត្តសូត្រ ១ ១ ១	ទតិយសុត្ត ១ ១ ១	សារីបតបរិវត្តកថា	២៧៧
	តតិយសុត្ត ១ ១ ១	មហាមោគ្គលានុបសង្កមនំ	២៧៧
		ការទិវិយបថា	២៨១
	ចតុត្តសុត្ត ១ ១ ១ ១	អប្បោសកោ	២៨៣
		កិក្ខុមនំ	២៨៥
	បណ្ណមសុត្ត ៦ ១ ១	និគមគាថា	២៨៧
	សត្តមសុត្ត ១ ១ ១	ធម្មកថាសន្តោសនា	២៨៧
	អដ្ឋមសុត្ត ១ ១ ១	កតវនុបសង្កមនំ	២៨១
	នវមសុត្ត ១ ១ ១	តិស្សស្ស ឧវទានំ	២៨៣
	ទសមសុត្ត ១ ១ ១	ថេរនាមកោ កិក្ខុ	២៨៥
	ឯកាទសមសុត្ត ១ ១ ១	និគមគាថា	២៨៧
	ទ្វាទសមសុត្ត ១ ១ ១	និគមគាថា	៣០១

ភិក្ខុសំយុត្ត

មាតិកា

លេខទំព័រ

ភិក្ខុសំយុត្ត ទុតិយសូត្រ បរិវិតក្ករបស់ព្រះសារីបុត្ត	២៧៧
តតិយសូត្រ ព្រះសារីបុត្តបួលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លាន	២៧៩
ការសួររកភិក្ខុមានព្យាយាមប្រារព្ធ	២៨១
ចតុត្ថសូត្រ ភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ	២៨៣
ទ្រង់ហៅពួកភិក្ខុ	២៨៥
បព្វមសូត្រ និគមគាថា	២៨៧
សត្តមសូត្រ ការញ៉ាំងភិក្ខុឱ្យឃើញច្បាស់ដោយធម្មិកថា	២៨៩
អដ្ឋមសូត្រ ព្រះនន្ទបួលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ	២៩១
នវមសូត្រ ទ្រង់ប្រទានឧវាទដល់ព្រះតិស្សៈ	២៩៣
ទសមសូត្រ ភិក្ខុមាននាមជាថេរៈ	២៩៥
ឯកាទសមសូត្រ និគមគាថា	២៩៧
ទ្វាទសមសូត្រ និគមគាថា	៣០១

វិទ្យាវិទ្យាបតិ

វិទ្យាបតិ	អវិទ្យាបតិ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ
ឧប្បជ្ជដិ	ឧប្បជ្ជតិ	១៨	៨
នមា	ឥមា	២២	៤
តិណ្ហកំ	តិណ្ហកំ	២៤	១១
សំយត្តនិកាយស្ស	សំយត្តនិកាយស្ស	៣២	១
តិណី	តិណី	៥២	១២
[៦៥]	[៦៥]	៥៨	២
[៧១]	[៧១]	៦២	„
សុត្តនិកាយស្ស	សុត្តនិកាយស្ស	៧២	១
នមេរោច	ឥមេរោច	៧៣	១៣
កិក្ខុ	កិក្ខុ	១២៧	„
អនេកវិហិតំ	អនេកវិហិតំ	១៥៤	២
[១៧២]	[១៨២]	១៦០	៧
[១៧០]	[១៧១]	១៦៨	២

វិវិទ្ធាវិវិទ្ធិបត្តិ

វិវិទ្ធាប្រាណី	អវិវិទ្ធាប្រាណី	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័
លាភសក្ការសិលោកេ	លាភសក្ការសិលោកេ	១៨៨	១៦
វិហរតិ	វិហរតិ	១៧៧	២
និព្វិន្ទបិ	និព្វិន្ទតិ	២២៧	១៤
រូបសញ្ចេតនា	រូបសញ្ចេតនា . . .	១៣៤	២
សទ្ធិសញ្ចេតនា	សទ្ធិសញ្ចេតនា . . .	„	„
គន្ធិសញ្ចេតនា	គន្ធិសញ្ចេតនា . . .	„	៣
រសសញ្ចេតនា	រសសញ្ចេតនា . . .	„	„
ផោជ្ឈព្វសញ្ចេតនា	ផោជ្ឈព្វសញ្ចេតនា . . .	„	„
]៣៤៣]	[៤៤៣]	២៦៥	២
បមន្តំ	មមន្តំ	២៧៧	៣
មាគ្គល្យានោ	មោគ្គល្យានោ	២៨០	៦
សវរីវតិ	សវរីវតិ	២៨៧	១០
១២៣	១៤៣	៣០៧	១៤

សង្ខេបត្រៃប័ណ្ណាគ្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្តាត់
អវិហឹសាសន្តប្បៈ	អវិហឹសាសន្តប្បៈ	២៧	៦
ការត្រូវគ្នា	ការត្រូវគ្នា	៤៥	១
ភម្ពលំមាំ	ភម្ពលំមាំ	៤៦	៦
សមត្ថា	សមត្ថា	៤៧	៤
រាយណាគុ	រាយណាគុ	៦៨	១៦
ដីចម្រើន	ដីចម្រើន	៧០	១២
គ្រាប់ខ្សាច់	គ្រាប់ខ្សាច់	,,	១៧
ដីចម្រើន	ដីចម្រើន	១៣៧	១៣
មោតល្ងាន	មោត្តល្ងាន	២០១	៦
លាតសក្ការសំយុត្ត	លាតសក្ការសំយុត្ត	២១១	១
(២២២)	(៣២២)	២៥០	២
(២២៣)	(៣២៣)	,,	៧
លំពែង	លំពែង	២៥៧	១៦
ក្រុងសាវត្ថិ	ក្រុងសាវត្ថិ	២៧០	២
(៣៦៤)	(៣៧៤)	២៨៧	១១
ការមិនដឹងច្បាស់	ការដឹងច្បាស់	៣០៧	១០

